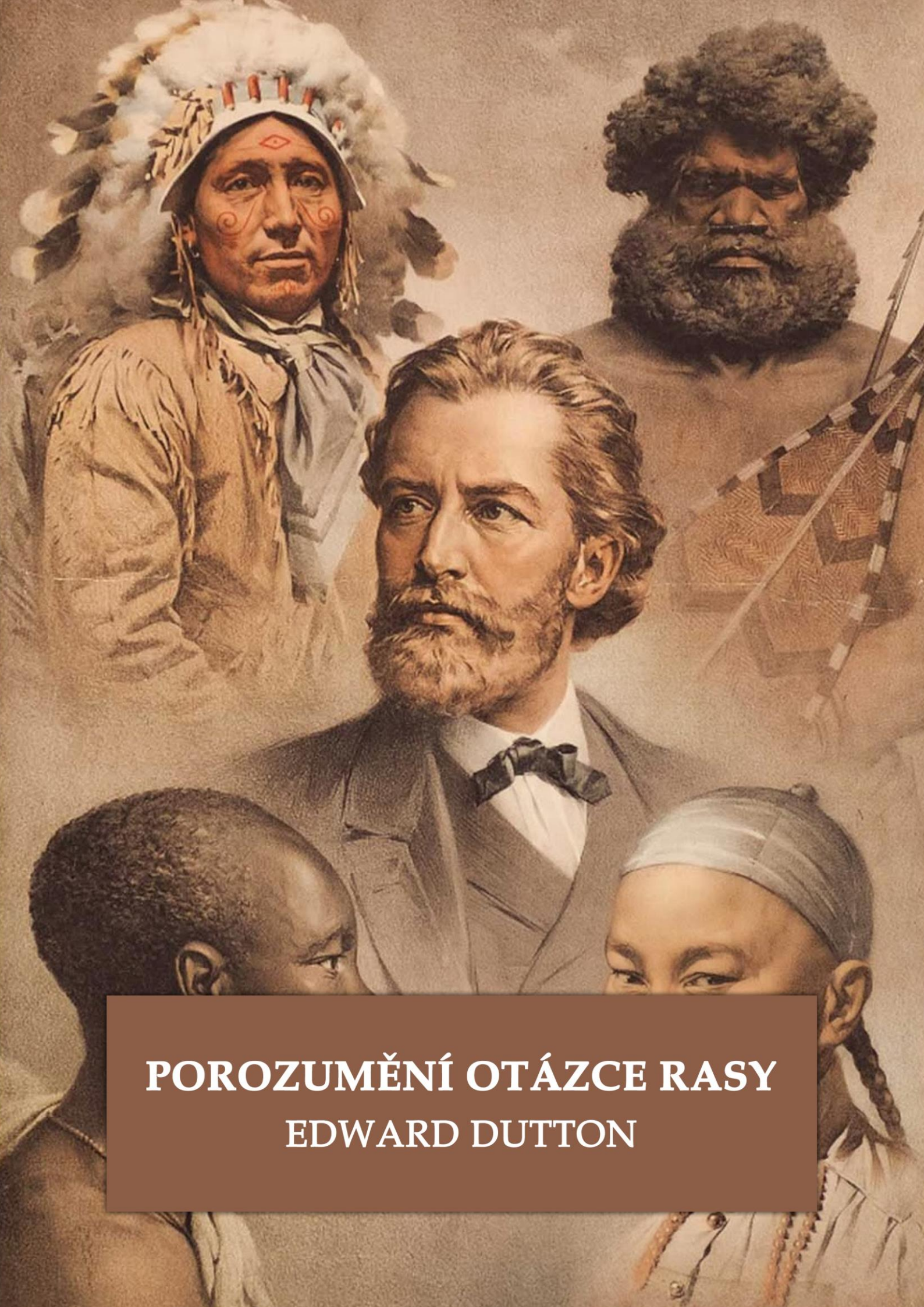

POROZUMĚNÍ OTÁZCE RASY

EDWARD DUTTON

Prof. Dr. Edward Dutton – Porozumění otázce rasy

Vydavatel: Washington Summit Publishers

PŘELOŽENO Z PŮVODNÍHO VYDÁNÍ Z ROKU 2020, DOSTUPNÉ Z: https://library.frenschan.org/book/1954

Překlady podstupují průběžnou revizí, není tedy zaručena absolutní správnost překladu - i v rovině pravopisné a formátové.

Obsah

Poděkování **7**

Epigraf 8

Věci, o kterých byste neměli mluvit u večeře, ba dokonce u žádného stolu – úvod **9**

Nebezpečné myšlení 15

Multikulturalismus a mlčení o rase 18

Selekční tlak - porozumění darwinovské evoluci a dědičnosti **26**

Přirozená selekce 29

Sexuální selekce 30

Skupinová selekce 32

Ten grizzly není žádný sociální konstrukt – vznik ras **39**

Vznik ras 46

Efekt zakladatele 46

Genetický drift 47

Mutace 47

Adaptace 48

Domestikace a šlechtění 48

Taxonomie ras 50

Z Afriky? 55

Lidé jsou rozdílní – dvanáct ras klasické antropologie **58**

Subsaharští Afričané nebo Negroidi 58

Severovýchodoasijci 62

Evropané 64
Jihoasijci 66
Jihovýchodoasijci 68
Severní Afričané a blízkovýchodní lidé 69
Indiáni 70
Arktičtí lidé 72
Tichomořští ostrované 73
Australští Aboriginci 74
Křováci 75
Pygmejové 82
Negritos 83
Klíny 85
Vazby mezi rasami 88
Válka proti „rase“ – proměna antropologie 91
Argumenty proti „rase“ 97
Jak lze rozlišovat mezi různými rasami? 97
Rasa je „západní“ pojem 98
Rasa měla různé významy 99
Studium rasy vede ke špatným věcem 100
Lewontinův omyl 103
Všichni jsme z 99 % stejní 106
Pojem rasa mi je nepříjemný 106
Pokud vás zajímá „rasa“, pak jste asi „rasista“ 107
Žít rychle, zemřít mladý - porozumění životní strategii 110

J.P. Rushton a teorie životní strategie 110
Sexuální dimorfismus 124
Návrat k rasám klasické antropologie 129
Sexuální chování 139
Sexuální přitažlivost 143
Nejžádanější sekundární pohlavní znaky 152
Rasové rozdíly v inteligenci **157**
Co to znamená být chytrý 159
(Obávaná) zvonová křivka 164
Úzkost z testů 170
Kritika IQ 175
Rozruch kolem IQ a prosperity národů 182
Etnicita a vývoj inteligence 191
Etnické rozdíly v inteligenci 196
Mimoevropské rasy a klíny 201
Rasové rozdíly v osobnosti a chování **204**
Co je to osobnost? 205
Rasové rozdíly Velké pětky 209
Národní rozdíly v osobnostních charakteristikách 211
Rasové rozdíly v osobnosti 213
Psychopatická osobnost a kriminalita 218
Rozdíly v osobnosti mezi rasami klasické antropologie 226
Sexuální chování 231
Rozdíly v osobnosti mezi pohlavími 241

My a oni - etnicita a etnocentrismus **245**
Rasové rozdíly v etnocentrismu 246
Teorie genetické podobnosti 253
Etnické rozdíly v osobnosti 256
Geniální osobnost 264
Lidé smíšeného původu, klíny a osobnost 268
Etnogeneze v Americe 277
S Bohem na naší straně – rasa a náboženství **288**
Evoluční perspektiva náboženství 294
„Fáze“ náboženství 299
Národní a etnické rozdíly v religiozitě 306
Andělé a démoni 326
Vyvolený národ – rasa a Židé **331**
Kultura kritiky 342
Kritika kritiky 349
Obhajoba kritiky 352
Budoucnost tabu – závěr **366**
Ušní maz, tělesný pach a zápach z úst 369
„Mám (lucidní) sen“ 373
Smrt kacířům 375
Může svět přijmout rasu? 379
O autorovi **383**

Poděkování

Rád bych nejprve poděkoval Dr. Franku Salterovi, který velkoryse zrecenzoval celý rukopis této knihy a navrhl mnoho vylepšení. Profesor Guy Madison také laskavě přečetl a poskytl své neocenitelné rady k mnohem dřívější verzi tohoto rukopisu, za což jsem mu vděčný. Tato kniha byla dlouhým a fascinujícím projektem, který jsem začal psát v květnu 2014 na návrh profesora Richarda Lynna. Rád bych poděkoval prof. Lynnovi za tento návrh a za finanční podporu, kterou tomuto projektu v té době poskytl jeho Ulster Institute for Social Research. Následnou finanční podporu poskytl Veritas Fund, za což jsem zvláště vděčný Dr. Janu te Nijenhuisovi. Rád bych poděkoval panu Richardu Spencerovi, panu Tyleru Hamiltonovi a panu Nilsovi Wegnerovi za jejich práci na úpravách této knihy a za její dokončení.

Dále jsem vděčný následujícím kolegům, kteří mi zaslali relevantní literaturu nebo se mnou diskutovali o některých částech této studie: prof. A.J. Figueredo, dr. Ellen Gold, pan Jakob Kuzminski, prof. Kevin MacDonald, pan Davide Piffer, prof. Dimitri van der Linden a Dr. Michael Woodley z Menie. Části této knihy byly poprvé publikovány v následujících publikacích: Religion and Intelligence: An Evolutionary Analysis, Edward Dutton (2014); Race and Sport: Evolution and Racial Differences in Sporting Ability, Edward Dutton a Richard Lynn (2015); J. Philippe Rushton: A Life History Perspective, Edward Dutton (2018); At Our Wits' End: Why We're Becoming Less Intelligent and What It Means for the

Future, Edward Dutton a Michael Woodley z Menie (2018); a Race Differences in Ethnocentrism, Edward Dutton (2019).

Edward Dutton, září 2020, Oulu, Finsko

Epigraf

Není pochyb o tom, že různé rasy, když je pečlivě porovnáme a změříme, se od sebe velmi liší – například strukturou vlasů, relativními proporcemi všech částí těla, kapacitou plic, tvarem a kapacitou lebky a dokonce i mozkovými závity. Bylo by však nekonečným úkolem specifikovat četné body strukturálních rozdílů. Rasy se liší také v tělesné konstituci, v přizpůsobivosti a v náchylnosti k určitým nemocem. Jejich mentální charakteristiky jsou rovněž velmi odlišné, a to především v emocionálních, ale částečně i v intelektuálních schopnostech.

Charles Darwin, The Descent of Man (1871)

Věci, o kterých byste neměli mluvit u večeře, ba dokonce u žádného stolu – úvod

Je to situace, kterou najdete po celém světě. Muži se scházejí po práci nebo o víkendu. Sedí v hospodách, pijí pivo a baví se o sportu. Hodnotí hráče a týmy, vášnivě diskutují o zápasech, vyprávějí příběhy z minulosti a analyzují výkony sportovců do nejmenších detailů. Žádný aspekt sportu není tabu... až na jeden. V těchto situacích je téměř nemožné, aby muži v určitém okamžiku nezačali hovořit o velkém tabu naší doby – realitě a dopadu rasy. Jsou si velmi dobře vědomi fyzických a mentálních rozdílů mezi hráči, že tyto rozdíly mají velký význam, že jsou převážně genetické povahy a že jsou hluboce spojeny s rasou. Přesto je o tom stále tabu hovořit, snad s výjimkou těch nejdrsnějších hospod.

Čísla mluví sama za sebe. Deset nejrychlejších časů v běhu na 100 metrů drží muži západoafrického původu, bez ohledu na to, kterou zemi považují za svůj domov. Posledním bělochem, který vyhrál zlato v běhu na 100 metrů, byl Allan Wells ze Skotska v roce 1980. Od té doby bylo 95 procent všech olympijských medailistů v této disciplíně během posledních deseti her západoafrického původu. Vzpírání je úplně jiný příběh, kde běloši (většinou východní Evropané a Íránci) drží největší podíl světových rekordů v mrtvém tahu, trhu a nadhozu. V soutěži World's Strongest Man (Nejsilnější muž světa), která zahrnuje výkony jako házení kamenů, tahání vozidel a házení sudů, byli všichni šampioni v její 43leté historii běloši. Žebříčky vedou muži se jmény jako Hafþór Björnsson a Mateusz Kieliszkowski. V maratonu jsou východní Afričané,

zejména Keňané, mimořádně úspěšní v závodech ve velkých městech, přičemž občas zvítězí i nějaký Evropan. Keňan Eliud Kipchoge se může pochlubit nejrychlejším maratonem v historii (2:01:39), který zaběhl v Berlíně v roce 2018.

Ve Spojených státech byli v roce 2019 ze 32 startujících running backů v National Football League (NFL) všichni kromě jednoho Afroameričané; mezi cornerbacky nebyly žádné výjimky. O rok dříve se Christian McCaffrey stal prvním bílým running backem, který za více než 30 let naběhal 1 000 yardů. Národní basketbalová asociace (NBA) je z přibližně 75 % tvořena černochy, přestože Afroameričané tvoří 12–15 % americké populace. To se za poslední půlstoletí příliš nezměnilo, navzdory nové globální popularitě tohoto sportu. Když časopis Sports Illustrated sestavil seznam 50 nejlepších hráčů všech dob, 62 procent (31) z nich byli Afroameričané, 34 procent (17) běloši a 4 procenta (2) měli částečně africký původ.[1]

Mohli bychom pokračovat. Samozřejmě existují zajímavé výjimky. A samozřejmě hraje roli i kultura: například jen málo Nigerijců se věnuje lednímu hokeji. Ale vzorce se nemění. Západní Afričané převládají v aktivitách, které vyžadují rychlost a výbušnou energii, zatímco východní Afričané vynikají ve vytrvalostních disciplínách a běloši v testech síly. Východoasijci dosáhli vrcholu v plavání a gymnastice, stejně

[1] Jack McCallum, "SI's 50 greatest players in NBA history," Sports Illustrated, 8. února 2016, https://www.si.com/nba/2016/02/08/michael-jordan-lebron-james-stephen-curry-nba-greatest (přístup 15. května 2020).

jako ve sportech, které vyžadují prostorové vnímání a bystrost, jako je stolní tenis a profesionální šipky.[2]

Hlavním bodem však je, že rasa ovlivňuje všechny aspekty společenského a kulturního života. Prostě se tomu nelze vyhnout, a to ani – nebo právě – v nepolitické, „barvoslepé“ sféře sportu. Rasa je všude. A je nejvyšší čas, abychom o ní mluvili racionálně, na základě vědeckých poznatků a s nohama na zemi. O tom je tato kniha. Naše neochota čelit realitě ovlivňuje i náš jazyk. Moderní lidé používají slovo „rasa“ každý den, ale váhají, možná se dokonce bojí, jej správně definovat, a uchylují se k eufemismům a polovičatým řešením, jako jsou „původ“ nebo „barva pleti“, které mají za cíl vyhnout se upřímné diskusi o povaze rasy a jejích důsledcích.

Často opakovaná fráze „rasa je jen barva kůže“ je velmi vypovídající. Ačkoli má za cíl odmítnout pojem rasy, tato fráze naznačuje, že barva kůže je skutečně biologická a dědičná. Představa, že lidskou kůži lze chápat z rasového hlediska, zatímco všechny ostatní složky lidské biologie, chování a kognice nikoli, je nesmírně nepřesvědčivá. Ve skutečnosti je barva kůže, stejně jako cokoli jiného, co se liší mezi lidskými podskupinami, přizpůsobena různým prostředím. Až do doby před 10 000 lety neexistovala bílá kůže. V té době mnoho lidských skupin přišlo s inovací v oblasti zemědělství, které se rozšířilo do oblastí s dlouhými, tmavými zimami. Zemědělství znamenalo trvalé osídlení, větší závislost na jedné plodině a tím

[2] Viz Edward Dutton a Richard Lynn, Race and Sport: Evolution and Racial Differences in Sporting Ability (Londýn: Ulster Institute for Social Research 2015).

pádem menší přístup k ovoci, zelenině a dalším zdrojům vitamínu D. Bílá kůže se v takovém prostředí stala výhodou, protože umožňovala absorbovat více ultrafialového záření ze slunce a syntetizovat ho na vitamín D. Proto byla bílá kůže selektována – a proto Somálci žijící ve Švédsku potřebují dvojnásobné množství vitamínu D než Švédové, aby zůstali zdraví.[3]

Vrátíme-li se ke sportu a jeho nepříjemným vzorcům, mnoho lidí se pokoušelo argumentovat, že sportovní výkony mají environmentální vysvětlení. Bílí lidé stereotypně považují černochy za sportovce, protože jim to dodává animalistický dojem. Černoši si tento stereotyp osvojili a myslí si, že jediné, v čem jsou dobří, je sport. Černoši jsou také chudí, což znamená, že status mohou dosáhnout pouze prostřednictvím sportu. Víte, jak to funguje.

I když jsou v environmentálních vysvětleních zrnka pravdy – a ta tam jsou –, nevysvětlují, proč nenajdete mnoho maratonských běžců ze západní Afriky, ani proč nenajdete mnoho sprinterů z východní Afriky. Je prostě empiricky nepřesné říkat, že „černoši jsou dobří ve sportu“. Jak již bylo zmíněno, je zřejmý nedostatek černošských šampionů ve vzpírání, vrhu koulí, šipkách, hodu oštěpem a plavání. Někdy se můžete setkat s tvrzením, že černošské obyvatelstvo má menší přístup k plaveckým bazénům, a proto se méně učí

[3] Sandra Wilde, Adrian Timpson, Karola Kirsanow, et al., “Direct Evidence of Positive Selection of Skin, Hair, and Eye Pigmentation During the Last 5,000 Years,” Proceedings of the National Academy of Sciences, 111 (2014): str. 4832-4837.

plavat. Ale určitě mají přístup k těžkým předmětům a věcem, které mohou házet. Pokud bychom se měli řídit tímto argumentem, proč jsou pak Afroameričané tak silně zastoupeni v americkém fotbale, který vyžaduje drahé vybavení a tréninkové hřiště? A proč jsou černí lidé v Británii tak silně zastoupeni mezi fotbalisty, zejména mezi záložníky a útočníky, ale málo zastoupeni mezi brankáři? Určitě neexistuje žádný obecně známý stereotyp, že černí lidé prostě neumí bránit branku.

Existují určité silně genetické faktory, které předurčují vynikající výkony v konkrétních sportech. V roce 1977 proslulý running back NFL O.J. Simpson řekl časopisu Time:

> Jsme trochu jinak stavění, stavění pro rychlost – hubená lýtka, dlouhé nohy, vysoké zadky, to vše jsou charakteristické rysy černochů. Proto černochové nosí dlouhé ponožky. Máme hubená lýtka a krátké ponožky nám nedrží. Budu se hádat s každým lékařem, že fyzicky jsme stavění pro rychlost a většina sportů má něco společného s rychlostí.[4]

Ponožky s pružným lemem už vyšly z módy, ale Simpson má v zásadě pravdu. Za prvé, sprinteři a většina fotbalistů musí mít mezomorfní postavu, která se vyznačuje dlouhýma nohama, dlouhýma rukama, krátkým trupem a velkým množstvím svalů. Potřebují také „rychlá svalová vlákna“, které jim umožňují vydat obrovské množství energie. Pokud porovnáme obyvatele

[4] Citováno v Jose Antonio a Chris Streets, “Speed Demons: The Domination of Sports by Blacks,” TNation, 6. prosince 1998, https://www.t-nation.com/training/speed-demons (přístup 15. května 2020).

západní Afriky, východní Afriky, bělochy a obyvatele východní Asie, pak jsou obyvatelé západní Afriky v průměru nejvíce mezomorfní a mají také nejvyšší procento rychlých svalových vláken. Tato kombinace tělesného typu a svalových vláken splňuje požadavky na efektivního sprintera, což vysvětluje, proč obyvatelé západní Afriky vynikají ve sportu, kterému se věnují.

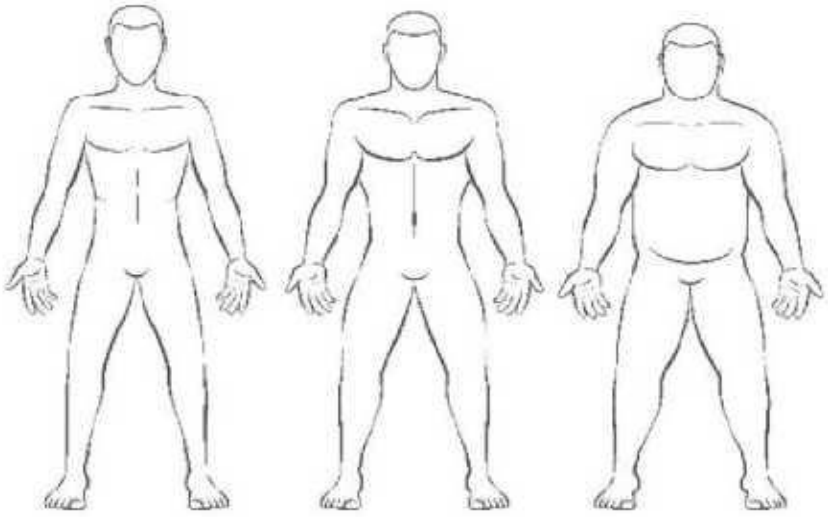

Ektomorfní, mezomorfní a endomorfní typy postavy

Východoafričané, kteří se vyvinuli v mnohem hornatějších oblastech, jsou velmi odlišní. Úspěch v běhu na dlouhé vzdálenosti předurčuje vysoce ektomorfní tělo: dlouhé paže, dlouhé nohy a velmi málo svalů v kombinaci s velkou kapacitou plic a převážně pomalými svalovými vlákny, což umožňuje značnou vytrvalost. Ze čtyř výše uvedených rasových skupin jsou Východoafričané nejvíce ektomorfní, což úsporně vysvětluje jejich obdivuhodné schopnosti v běhu na dlouhé vzdálenosti. Schopnosti ve vzpírání, šipkách, brankářství a vrhu

koulí lze vysvětlit kombinací výrazné síly horní části těla a optimálního poměru svalů a tuku, který umožňuje být jak ohebný, tak silný. Tento relativně endomorfní typ postavy je spojován s bělochy. Východoasijci jsou nejvíce endomorfní, což znamená krátké paže, krátké nohy, velký trup a vysoký obsah tělesného tuku. Východoasijci mají také relativně velkou kapacitu plic, ale postrádají sílu horní části těla, kterou mají běloši. Je proto logické, že vynikají v gymnastice a plavání a v omezené míře také v šipkách.[5]

Nebezpečné myšlení

Pokud opustíme hospodu a přesuneme se do vznešenějšího prostředí nemocniční kavárny, lékaři budou pravděpodobně vést podobné rozhovory. Najdeme podobné a zřejmé vzorce a stejnou neochotu o nich mluvit bez použití eufemismů. Lékaři a sestry si všimnou, že existují konzistentní rasové rozdíly v prevalenci nemocí, které mají genetickou složku. Jihoasijci mají ve Velké Británii vyšší pravděpodobnost výskytu cukrovky než jiné rasy. Muži subsaharského afrického původu jsou náchylní k rozvoji rakoviny prostaty. Mohou diskutovat o tom, že by si přáli, aby více černochů nebo lidí z jižní Asie darovalo své orgány. Důvodem je, že při transplantaci orgánu je mnohem méně pravděpodobné, že tělo odmítne orgán dárce jako nekompatibilní, pokud je dárce stejné rasy jako osoba, která transplantaci potřebuje.

Jděte po cestě do učitelské místnosti místní základní školy a rasa je opět velmi skutečná, i když zakrytá silnou vrstvou

[5] Tamtéž.

sociálních věd. Učitelé mohou mluvit o skutečnosti – i když by si přáli, aby tomu tak nebylo –, že děti se důsledně segregují podle rasových kritérií (a jsou opatrní, s kterými učiteli o tom mluví). Mohou si dokonce všimnout rasových rozdílů ve výsledcích těchto dětí, ale udělají vše pro to, aby tyto pozorování vytěsnili ze své mysli. Ve skutečnosti se mohou dokonce vyhýbat diskusi o zřejmém faktu, že černošští chlapci – jejichž předkové pocházejí ze západní Afriky – vždy vyhrávají sprinty, když učí ve třídě tělesnou výchovu. Pouhé pozorování tohoto jevu by otevřelo Pandořinu skříňku „rasy“ – a možnost rasových rozdílů v sociálně ceněných psychologických charakteristikách, jako je inteligence.

O otázce „rasy“ nemůžeme otevřeně diskutovat, protože vyvolává příliš mnoho obtížných otázek. Existence rasy jako biologické reality je však nepopiratelná, jak dokazují rozdíly ve sportovních schopnostech, výskyt genetických onemocnění a nutnost zohlednit rasu při darování orgánů.

To vyvolává otázky. Proč tyto rasové rozdíly, které jsou zjevně dědičné, existují? Odpověď je, jak tvrdím, že rasy jsou lidské poddruhy, které se selekčními tlaky přizpůsobily různým prostředím. Pokud by se darwinovská evoluce dala shrnout do jedné věty, zněla by asi takto: „biologické organismy jsou plastické svému prostředí.“ Ale pokud různá prostředí vedla k fyzickým rozdílům, vyvolává to velmi vážný problém. Pokud přijmeme Darwinovu teorii evoluce přirozenou selekcí – která se ve školách učí jako fakt –, pak pokud tato odlišná prostředí předků selektují průměrné fyzické rozdíly mezi rasami, jistě by selektovaly i průměrné psychologické rozdíly. Ve skutečnosti

by to dávalo smysl i v jiných bodech, které možná pozorovali naši sportovní nadšenci v místní hospodě, naši lékaři a sestry při obědě nebo naši učitelé v odpočívárně. Proč není mnoho černošských hráčů stolního tenisu? Mohlo by to částečně souviset s reakčními časy, které jsou nejpomalejší u černochů a nejrychlejší u Východoasijců a které ve skutečnosti korelují s inteligencí? Proč není mnoho černošských šachových šampionů, ale spousta aškenázských židovských velmistrů? Mohlo by to být kvůli vysoké průměrné inteligenci aškenázských Židů, o čemž svědčí židovští právníci, prominentní novináři a intelektuálové, které najdete v USA? Lékaři si jistě všimli – a vědí proč, i když jsou opatrní, komu to řeknou –, že černošské obyvatelstvo trpí schizofrenií a posttraumatickým stresem mnohem častěji než Východoasijci. Východoasijci však častěji trpí úzkostmi a častěji páchají sebevraždu. A učitelé si nepochybně všimli, že černošské děti se v průměru chovají nejhůře a asijské děti nejlépe a že Východoasijci zdá se dosahují lepších akademických výsledků než běloši.

Bylo by tedy logické, že existují genetické rasové rozdíly v psychologických vlastnostech. Ale to je nemyslitelné – alespoň pokud vám byla vštěpována doktrína „rovnosti“ a víte, co je nejlepší pro vaši kariéru. Nejenže je to nemyslitelné, ale je to i nebezpečné. Může to vést k tomu, že lidé budou předem odsuzovat osoby z určitých prostředí, diskriminovat určité rasy... Ukáže se, že velmi špatní lidé, jako jsou například tito nejasní „bílí nacionalisté“, o kterých se mluví v médiích – možná dokonce i sám Hitler – měli pravdu.

Tato situace vytváří něco velmi psychologicky znepokojivého – kognitivní disonanci. K té dochází, když existuje „disonance“ mezi tím, co vám empirické důkazy říkají o skutečném světě, a tím, co si ve svém srdci a mysli hluboce přejete, aby byla pravda. To vás vede k tomu, že zpochybňujete, jak svět funguje a kdo jste. A zanechává to ve vás hluboce nepříjemné pocity: Byli jste uvedeni v omyl? Lhali vám?

Oklamali jste ostatní? Chovali jste se hloupě? Jste stále dobří lidé? Někdy lidé vytvářejí kognitivní soulad tím, že změní svůj pohled na svět. Často však dosahují souladu tím, že se upínají k jakémukoli důkazu, který najdou – bez ohledu na to, jak je slabý, příliš komplikovaný a objektivně nepřesvědčivý – , že jejich kritici se mýlí a jejich hluboce zakořeněné přesvědčení je správné. Mohou se dokonce chovat velmi agresivně vůči odpůrcům ve snaze izolovat se od „nebezpečného myšlení“ – a snaží se je umlčet nebo potlačit. To je běžná reakce, pokud se pokusíte diskutovat o rase s vědcem na moderní univerzitě v západní zemi. Profesor může mít dokonale odůvodněné názory na širokou škálu témat, ale když dojde na rasu, „zaútočí na hlasatele“ spíše než na teorii a v podstatě bude argumentovat, že pokud si myslíte, že teorie je správná, jste zlý, možná dokonce „doslova Hitler“.

Multikulturalismus a mlčení o rase

Přibližně půl století fungují vyspělé západní společnosti (jako USA, Velká Británie, Evropa a Austrálie) na základě dvou, někdy si navzájem konkurujících principů nebo „metapolitik“. Prvním z nich je občanský nacionalismus: „Naše národní identita spočívá v hodnotách, jako je demokracie, rovnost a

spravedlnost, a tyto hodnoty nás drží pohromadě.“ A diverzita, která nás vybízí k „oslavování našich rozdílů“.

Podle těchto principů je nesmírně obtížné vážně diskutovat o rase a dochází k silné kognitivní disonanci. Občanský nacionalismus znamená, že společnost neustále usiluje o jednotu svého obyvatelstva, ať už v kulturní nebo ekonomické rovině. Diverzita (a s ní spojené přijímání masové imigrace) znamená, že společnosti se budou stále více fragmentovat do multiracialismu a multikulturalismu.

Multikulturalismus (a související ideologie, jako je postmodernismus) má podle některých názorů mnoho, i když ne všechny, klíčové dimenze náboženství, konkrétně náboženství v křesťanské tradici.[6] V tomto smyslu jej lze chápat jako „implicitní náboženství“, „náhradní náboženství“ nebo „sekulární náboženství“ – podobné náboženství, ale bez zjevné metafyzické víry.[7] V multikulturalismu panuje silná víra, že určitá dogmata, jako například „rovnost“ (že všechny rasy mají stejné intelektuální schopnosti), jsou absolutně pravdivá. Jedná se o „morální pravdy“ a pokud je empirické důkazy podkopávají, morální člověk by měl i přesto pokračovat v přijímání „morální pravdy“. Na konci světa se jistě ukáže, že je správná. Vyznávání těchto kontrafaktuálních dogmat se tak stává vyznáním víry, známkou intenzity loajality k vlastní skupině: „Věřím tomu, protože je to absurdní.“ Ti, kteří tyto

[6] John Gray, Black Mass: Apocalyptic Religion and the Death of Utopia (Londýn: Penguin, 2011).
[7] Edward Bailey, Implicit Religion in Contemporary Society (Leeuven: Peeters, 1997).

„morální pravdy“ nepřijímají, jsou v dualistickém světonázoru tohoto náboženství v podstatě ve spojení s ďáblem. To z nich činí „zlé“, a proto věřící projevují silné emocionální reakce vůči „rasistům“, kteří nepřijímají dogmata nebo autoritu církve. Zatímco křesťanství zbožňovalo chudé jako čisté a svaté a komunismus zbožňoval dělníky, multikulturalismus zbožňuje nebělochy. Multikulturalismus považuje za nábožensko-morální povinnost posílit tuto údajně marginalizovanou skupinu a oslabit Evropany, v jakési rasové verzi Ježíšova slibu, že „poslední budou první a první poslední“ (Matouš 20:16) v království Božím. Nebílí mohou někdy dokonce vyjadřovat názory, které by za normálních okolností byly odsuzovány jako „rasistické“, pokud zůstávají vyznávajícími členy církve.

Křesťané dnes věří ve zjevenou pravdu a v přirozenou, objektivní realitu stvořenou Bohem. V bezbožném náboženství rovnosti však neexistuje žádná objektivní pravda. Tvrzení o pravdě jsou dekonstruována jako „pravdy“ – každá z nich je vyslovena z pozice moci: „jeho pravda“, „její pravda“, „jejich pravda“ – bez nároku na univerzálnost nad ostatními. „Pravdy“ získávají status tím, že jedna sada hodnot je upřednostňována před druhou. Objektivní pravda by mohla naznačovat, že některé kultury mají názory, které jsou nepřesné nebo nemorální, a to by zase znamenalo nerovnost. Z tohoto důvodu lze „tvrzení o pravdě“ redukovat na mocenské vztahy. Skupina, jejíž „pravda“ je přijímána, je nejmocnější, a „pravda“ této skupiny musí být zpochybňována, dokud neexistuje svět, ve kterém jsou „pravdy“ všech skupin rovnocenné. To implicitně znamená, že „moc je pravda“ a dokonce „moc činí právo“.

Přinejmenším lze říci, že z hlediska multikulturalismu není těžké odmítnout pojem „rasa“ jako prostý prostředek k útlaku nebílých skupin.

Multikulturní církev se vnímá jako marginalizovaná a neustále bojuje o moc. Neustále hledá důkazy o bezmocných menšinách, což znamená, že se zapojuje do nekonečné revoluce. Z tohoto důvodu by se dalo tvrdit, že z pohledu multikulturalistů svět ovládá ďábel, což je názor zastávaný některými raně křesťanskými gnostickými sektami.[8] Vzhledem k tomu, že „pravda“ je subjektivní, znamená to, že pokud věříte, že něco je pravda – například pokud věřím, že jsem žena – pak je to pravda. Pokud to ostatní zpochybňují, znamená to, že tvrdí, že existuje objektivní pravda, což je pokus vnutit mi jejich kulturu. Zajímavé však je, že pokud tvrdím, že věřím, že jsem černoch, není to pravda, protože církev neprohlásila, že člověk může změnit rasu, i když jsou v ní lidé, kteří na takovou změnu dogmatu tlačí.[9] V podstatě tedy multikulturní církev diktuje, co je pravdivé a morální, a kromě toho jsou pravda a morálka subjektivní. V tomto smyslu je Bůh jedinec.[10]

V této církvi můžete „oslavovat rozdíly“, ale Bůh pomáhej těm, kteří si všimnou rozdílů například ve výsledcích testů, míře kriminality, chudoby a exekucích. Pouhé vnímání těchto rozdílů

[8] Jacques Lacarriere, The Gnostics, překlad Nina Rootes (San Francisco: City Light Books, 1989), s. 108.

[9] Americká aktivistka Rachel Dolezal se považuje za transrasovou a žije jako černoška, přestože je geneticky běloška. Viz Rachel Dolezal, spolu se Storms Reback, In Full Color: Finding My Place in a Black and White World (Dallas, TX: BenBella Books, 2017).

[10] Viz Edward Dutton, Culture Shock and Multiculturalism (Newcastle Upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2012).

znamená zpochybnění správnosti klíčových dogmat církve. Od vlny imigrace z „rozvojového světa“ po druhé světové válce se v zemích západní Evropy (jako jsou USA nebo Austrálie) zvyšuje podíl lidí, kteří nejsou evropského původu; ve Spojených státech a Velké Británii se běloši dokonce během příštích dvaceti pěti let stanou menšinou. To má řadu negativních důsledků, pokud jde o diskusi o rase. Znamená to, že pokud mají být tito nedávní imigranti a jejich potomci přijati jako rovnocenní členové společnosti, společnost již nemůže být držena pohromadě společným původem, jak tomu bylo dosud ve většině zemí po celém světě. Proto může být pouhé nadnesení otázky rasy potenciálně nepříjemné. Nejde o „oslavu diverzity“, ale o zdůraznění toho, že lidé, kteří nejsou běloši, jsou cizinci, nejsou například zcela Britové nebo nejsou zcela „jedni z nás“.

Pro některé Brity může být také psychologicky obtížné o této otázce diskutovat, i když nejsou plně přesvědčenými členy církve. Aby mohli žít svůj život, chtějí vidět věci pozitivně a chtějí věřit, že to, co jim říkají autority, je pravda – že žijí v multikulturní společnosti, kde rasa nehraje roli (nebo dokonce neexistuje kromě nevýznamných rozdílů) a že nebílí lidé pouze touží po „lepším životě“ a přinesou Británii něco hodnotného. Problém je, že se rozhlédnou kolem sebe a vidí, že tomu tak není. I když žijí v multirasové oblasti, všichni jejich přátelé jsou běloši a stejně tak i všichni přátelé jejich dětí. Když jejich syn pozval malou somálskou dívku ze své třídy na svou sedmou narozeninovou oslavu, ona se ani neobtěžovala přijít. Vědí, jak uvolněně a šťastně se cítí, když jedou do částí Anglie, kde jsou

všichni běloši. A cítí se kvůli tomu zmatení a provinile. Diskuse o rase tedy u takových lidí vyvolává „spouštěče“: cítí kognitivní disonanci a takříkajíc se jim to dostane pod kůži.

Vyvstávají také velmi citlivé otázky. Pokud diskutujeme o rase a přejdeme k rasovým rozdílům v psychologických vlastnostech, není pak rozumné se ptát, zda imigranti z některých ras jsou v průměru prospěšnější pro vznik šťastných společností než imigranti z jiných ras? Jsou některé rasy inteligentnější než jiné? Mají větší sklon ke kriminalitě než jiné? Jsou uzavřenější než jiné? Méně náchylné k integraci než jiné? Pokud výzkum ukazuje, že rasy jsou biologicky skutečné a že multirasové společnosti téměř vždy degenerují do rasových konfliktů[11], nemohl by někdo navrhnout, aby byla imigrace zastavena a multikulturní společnost zcela zvrácena? A pokud by lidé začali tuto otázku zpochybňovat, nemohlo by to vést k zpochybnění dalších poválečných posvátných krav, jako je sexuální rovnost a práva homosexuálů? Mnozí z těch, kteří dnes zastávají mocenské pozice v západních zemích, se tam dostali částečně díky „předstírání ctností“ v těchto otázkách, zdůrazňováním míry, v jaké věří v „rovnost“. Pokud jsou tedy tyto otázky předmětem vážných pochybností, pak do jisté míry mohou být vážnými pochybnostmi předmětem i současné vládnoucí třídy v západních zemích.

[11] Přesně to naznačují data. Viz Tatu Vanhanen, Ethnic Conflicts: Their Biological Roots in Ethnic Nepotism (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2012); Robert Putnam, “E Pluribus Unum: Diversity and Community in the Twenty-First Century. The 2006 Johan Skytte Prize Lecture,“ Scandinavian Political Studies, 30: str. 137–174.

Z všech těchto důvodů je velmi obtížné hovořit o rase v multikulturní společnosti. V nejhorším případě se dostanete do konfliktu a v nejlepším případě budete intelektuálně zastrašujícím způsobem obviněni ze „stereotypizace“. Jak uvidíme níže, to vyvolává další problém, a to vzhledem k tomu, že většina rasových stereotypů je prokazatelně empiricky přesná, stejně jako většina stereotypů obecně, alespoň do určité míry.[12] Navíc, jak ukázal anglický politolog Noah Carl, argument „odvolávání se na důsledky“, který tvrdí, že bychom neměli diskutovat o rase, prostě neobstojí. Carl poznamenává:

> Často se tvrdí, že pokud jde o tabuizovaná témata, jako je rasa, geny a IQ, měli by být vědci podrobeni přísnějším standardům dokazování nebo dokonce zcela cenzurováni kvůli škodám, které by mohly vzniknout, pokud by se jejich zjištění stala široce známými. Existuje asymetrie, podle níž společenské náklady spojené s diskusí o určitých tématech nevyhnutelně převyšují jakékoli přínosy z této diskuse.[13]

Carl však empiricky dokazuje, že žádná taková „asymetrie“ nebyla nikdy prokázána. Tvrdí také, že „potlačování debaty o tabuizovaných tématech může samo o sobě vést k újmě“. Drží morálku jako rukojmí faktů tím, že naznačuje, že pokud by domnělé rasové rozdíly existovaly, pak by mělo smysl diskriminovat různé rasy. Ale tento „tabula rasa“

---

[12] Lee Jussim, Social Perception and Social Reality: Why Accuracy Dominates Bias and Self Fulfilling Prophecy (Oxford: Oxford University Press, 2012).
[13] Noah Carl, “How Stifling Debate Around Race, Genes, and IQ Can Do Harm,” Evolutionary Psychological Science, 4 (2018): str. 399-407.

pohled na lidskou přirozenost byl také použit k ospravedlnění pronásledování úspěšných skupin ve společnosti, protože pokud jsou všechny skupiny rovné, pak bohatí mohli dosáhnout svého bohatství pouze „nečestnými prostředky“. Konceptualizace všech ras jako rovných povede k zanedbávání například zdravotních problémů, které postihují konkrétní rasu, včetně rasových rozdílů ve vedlejších účincích léků. Zneužívání a znásilňování bílých dětí v severní Anglii Pákistánci mohlo pokračovat tak dlouho, jak dlouho pokračovalo, protože rasa byla tabu a úředníci se obávali obvinění z rasismu, jak zjistilo nezávislé vyšetřování.[14] Navíc takové potlačování rasové otázky může vést k tomu, že lidé budou volit demagogy jednoduše z hněvu nad politickou korektností. Carl tak dokazuje, že potlačování diskuse o rasové otázce přináší „více škody než užitku“. Carl byl britským levicovým deníkem Guardian implicitně obviněn z rasismu pouze za to, že napsal opatrnou obhajobu etiky výzkumu rasové otázky.[15] Jinými slovy, došlo ke spuštění kognitivní disonance.

Je zřejmé, že rasa je biologická realita. Je třeba ji pochopit. Nejnovější výzkumy v této oblasti musí být široce známy. Je třeba prozkoumat jejich důsledky. To je účelem této knihy.

---

[14] Lizzie Dearden, “Grooming Gang Review Kept Secret as Home Office Claims Releasing Findings ‘Not in Public Interest,’” The Independent, 21. února 2020, https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/grooming-gang-rotherham-review-home-office-findings-a9344896.html (přístup 15. května 2020).

[15] Richard Adams, “Cambridge Gives Role to Academic Accused of Racist Stereotyping“, The Guardian, 7. prosince 2018, https://www.theguardian.com/world/2018/dec/07/cambridge-gives-role-to-academic-accused-of-racist-stereotyping (přístup 15. května 2020).

Selekční tlak - porozumění darwinovské evoluci a dědičnosti

Než budeme moci skutečně pochopit pojem rasa, musíme porozumět tomu, jak funguje darwinovská selekce. Jak si dále vysvětlíme, rasy jsou definovány jako reprodukční populace, které se liší v genové frekvenci vzájemně korelovaných charakteristik, takže je lze rozdělit do genetických skupin, které se výrazně liší ve vzhledu a také v mnoha dalších důležitých ohledech. Protože tyto rozdíly jsou v konečném důsledku na úrovni genetické dědičnosti, musíme vědět, jak to funguje.

„Dědičnost“ označuje podíl určitého znaku – například barvy pleti nebo výšky – který je dán geneticky, a tedy není důsledkem prostředí nebo náhody. Některé vlastnosti mají vysokou dědičnost, jiné nízkou. Většina dědičnosti je způsobena takzvanou aditivitou. Geny s „aditivními účinky“ mají jako jednotlivé geny obvykle velmi malý vliv. To znamená, že komplexní vlastnost, jako je například inteligence, je extrémně polygenní. Zahrnuje obrovské množství genů – možná až 10 000 – s malými aditivními účinky, z nichž každý přispívá k celku. V tomto smyslu můžeme takový znak chápat jako „společnost“. Aditivita je důvodem, proč jsou děti obvykle průměrem svých rodičů, pokud jde o něco tak mnohovrstevnatého, jako je inteligence. Geny vašich rodičů – gen se skládá z jedné alely od každého rodiče – se všechny „smísily“, aby vytvořily vás. Z toho vyplývá, že obecně – i když ne vždy – bude vaše IQ průměrem IQ vašich rodičů.

Obecně platí, že lidé mají tendenci být sexuálně přitahováni těmi, kteří jsou jim geneticky přiměřeně podobní.[16] Tento jev se nazývá „asortativní párování“ a podrobněji se jím budeme zabývat v kapitole 9. Páry jsou v průměru geneticky podobnější než dva náhodně vybraní členové stejné rasy, a to zejména pokud jde o fyzické znaky, které jsou více ovlivněny geneticky, jako je například obvod zápěstí. Toto párování na základě genetické podobnosti zvyšuje míru podobnosti dětí s rodiči. Rodiče jsou si navzájem podobnější, takže se přirozeně více podobají svým dětem. Lidé se zapojují do asortativního párování, protože je to způsob, jak nepřímo předat více svých genů. Pokud se spojí s někým, kdo je geneticky příliš podobný, riskují genetické vady způsobené tím, že děti zdědí dvě kopie škodlivé alely – inbrední deprese. Pokud se spojí s někým příliš vzdáleným, předají méně svých genů, než by mohli. Navíc geny vzdálenějších příbuzných se mohou kombinovat způsobem, který může být pro potomky škodlivý – outbrední deprese. Podle výzkumu z Islandu je „ideálním partnerem“ z hlediska plodnosti, tedy z hlediska narození nejvyššího počtu dětí, váš třetí bratranec[17] nebo osoba, se kterou sdílíte stejné procento genů nad populační základnou, jako byste sdíleli s třetím bratrancem. Tato praxe asortativního párování mezi oddělenými reprodukčními populacemi je ve skutečnosti druhem endogamie („sňatky uvnitř skupiny“), což vede k tomu,

[16] Viz J. Phillipe Rushton, “Genetic Similarity, Human Altruism, and Group Selection,” Behavioral and Brain Sciences, 12 (1989): str. 503-518.

[17] Agnar Helgason, Snæbjörn Pálsson, Daníel F. Guðbjartsson, þórður Kristjánsson, Kári Stefánsson, “An Association Between the Kinship and Fertility of Human Couples,” Science, 319 (2008): str. 813-816.

že se rozdíly mezi populacemi v průběhu času stále zvětšují, potenciálně až do té míry, že lze dvě populace považovat za oddělené rasy. Jak však uvidíme, na vývoji různých ras se podílejí i další selekční faktory.

Některé znaky, jako například barva očí, takto nefungují. Místo toho existuje malý počet genů, které mají velký vliv. Pokud je jedna alela jednoduše dominantní nad druhou, dochází k efektu dominance. To vysvětluje, proč pokud má jeden z rodičů hnědé oči a druhý modré, je mnohem pravděpodobnější, že děti budou mít hnědé oči. Třetí forma genetického působení je známá jako epistáze. K interakcím může docházet mezi geny s aditivními i dominantními účinky, ale účinek jednoho genu se projeví pouze v případě, že je přítomen i druhý gen. Tento proces se nazývá epistáze. Je to, jako by geny v tomto případě byly jako Jack Sprat a jeho žena:

Jack Sprat nemohl jíst tuk,

jeho žena nemohla jíst libové maso.

Samotný gen nic nedělá, ale když jsou přítomny jako pár, vzájemně na sebe působí:

A tak spolu oba dva, jak vidíte,

vylízali talíř dočista.

Příspěvek genů s dominantními účinky a interakcemi k inteligenci je menší než příspěvek čisté aditivity.[18] Vzhledem k

[18] Anna A.E. Vinkhuyzen, Sophie van der Sluis, Hermine H. M. Maes a Danielle Posthuma, "Reconsidering the Heritability of Intelligence in Adulthood: Taking Assortative Mating and Cultural Transmission into Account, Behavior Genetics, 42 (2012): str. 187-198.

tomu, že dominantní a epistatické účinky přesto hrají určitou roli, mohou se děti občas výrazně lišit od svých rodičů a sourozenců jednoduše kvůli genetické náhodě. Je sice velmi vzácné, ale může se to stát. Pokud mají dva bělošští američtí rodiče vzdálené černošské předky (například otroky), je možné, i když velmi nepravděpodobné, že budou mít dítě, které bude genetickým návratem k původu a ve svém vzhledu jasně odráží tyto afroamerické geny. Stejným způsobem mohou dva lidé s průměrným IQ mít extrémně inteligentní dítě, a to pouze díky genetické náhodě.

Přirozená selekce

Nyní, když rozumíme různým druhům genetické dědičnosti, můžeme se zaměřit na různé způsoby, jakými jsou geny selektovány. Existují čtyři základní druhy selekce. Přirozená selekce je proces, při kterém se organismus přizpůsobuje – fyzicky i psychicky – určitému druhu prostředí. V procesu rozmnožování dítě zdědí kopie genů od obou rodičů. Někdy se něco pokazí a tyto geny se nezkopírují správně. To způsobuje mutaci. V drsných podmínkách přirozené selekce se organismy silně přizpůsobují svému ekosystému, takže mutace je téměř vždy činí méně přizpůsobivými. Nositelé těchto mutací budou proto vyselektováni: buď své geny nepředají, nebo je nepředají v žádné významné míře. Někdy mutace nositeli ve skutečnosti poskytne výhodu v jeho konkrétním prostředí. Světlejší kůže, jak již bylo zmíněno, by prvnímu člověku s bílou kůží poskytla výhodu, protože by byl schopen absorbovat více slunečního záření a syntetizovat z něj více vitamínu D v prostředí, kde bylo

po většinu roku relativně tmavé.[19] Když dojde k tomuto druhu mutace, gen bude selektován a nositel bude mít nakonec větší počet potomků. Obecně platí, že mutace je selektována proti.

Sexuální selekce

Druhou formou výběru je sexuální selekce. U většiny živočišných druhů samci bojují o to, aby se mohli pářit s co největším počtem samic. Vítězstvím v těchto soubojích se určí, kdo je nejsilnější, kdo je nejzdravější a kdo má proto velmi málo mutovaných genů. Samci jelenů mají parohy, berani mají rohy, pávi mají honosné ocasy, a to nikoli jako ochranu před predátory, zbraně nebo kamufláž, ale aby se mohli účinně „předvádět“ samicím a zapojit se do převážně symbolických soubojů s jinými samci, aby prokázali svou sílu.

Samice jsou zase sexuálně přitahovány samci, kteří v těchto soubojích zvítězí. Dominantní samec jim, pokud jde o samice, poskytne zdravější potomky, kteří mají větší šanci přežít nástrahy přírodní a sexuální selekce. To znamená, že geny samice budou s větší pravděpodobností předány dál. Populace zůstane zdravá, částečně proto, že jedinci se špatným genetickým zdravím – ti, kteří nesou vysoké procento mutovaných genů – zjistí, že samice s nimi nechtějí mít sex. Samice dokonce agresivně odrazí jakýkoli pokus neatraktivního samce – tedy samce s vysokou mutační zátěží – o kopulaci s nimi. Darwin sám pozoroval: „Je jisté, že u téměř

[19] Wilde, Timpson, Kirsanow, et al., “Direct Evidence of Positive Selection of Skin, Hair, and Eye Pigmentation During the Last 5,000 y,” op cit.

všech zvířat dochází k boji mezi samci o samici.“[20] Samci soupeří o území – nebo v případě sociálních zvířat, jako jsou lidé – skupina soupeří o území, ale každý samec soupeří o pozici v hierarchii skupiny. Pouze ti, kteří uspějí v získání území nebo dosažení vysokého postavení v hierarchii, budou pro samice atraktivní. A samci toho nakonec dosáhnou vítězstvím v boji.

Kromě toho budou samice obecně přitahovány zejména těmi vlastnostmi, které samcům pomáhají získat status. Ve společnosti, kde se status získává bojem, to budou znaky fyzické síly a genetického zdraví: svaly, velikost, velká srst. Samci budou tyto žádoucí vlastnosti prezentovat bojem před samicemi, ale také takzvaným „předváděním“ nebo „naparováním“. Budou se procházet a propagovat svou genetickou kvalitu. Dobrým příkladem je již zmíněný ocas páva. Jak pozoroval americký psycholog Gregory Miller, pouze geneticky zdravý páv bude mít dostatek bioenergetických zdrojů, aby mohl vypěstovat velký a barevný ornament.[21] Lidský samec bude stereotypně předvádět své (údajné) bohatství a tím pádem i své relativně vysoké postavení v hierarchii. Má dostatek prostředků na značkovou košili a sportovní auto, nebo alespoň chce, aby si to ženy myslely.

[20] Charles Darwin, The Descent of Man (Princeton: Princeton University Press, (1981 [1871]), 259.
[21] Gregory Miller, The Mating Mind: How Sexual Choice Shaped the Evolution of Human Nature (New York: Anchor Books, 2000).

Skupinová selekce

Třetí formou selekce je skupinová selekce, která vysvětluje konflikty mezi skupinami o území a práva na rozmnožování. Pokud jsou dvě skupiny, které přijímají odlišné formy sociálního chování – například jsou více či méně vnitřně kooperativní – antagonistické, dojde ke skupinové selekci, přičemž jedna skupina bude mít tendenci zvítězit nad druhou.

Je třeba poznamenat, že o užitečnosti skupinové selekce jako konstruktu se vedou značné debaty. Americký evoluční biolog David Sloan Wilson[22] obhajuje teorii víceúrovňové selekce. Tvrdí, že jakmile se v rámci druhu vytvoří kooperativní skupiny, selekce bude působit tak, aby podporovala ty skupiny, které disponují optimální úrovní určitých vlastností, které jim umožňují překonat ostatní skupiny. Selekce tedy bude i nadále působit na jednotlivce v rámci skupiny, ale lze ji také vnímat jako působící na skupiny samotné, jako soubory jednotlivců (kteří se jako takoví identifikují a vytvářejí hranice skupiny), a za určitých okolností se může posunout od individuální selekce k selekci skupinové. Tento model skupinové selekce lze skutečně chápat jako logické rozšíření něčeho, co většina evolučních biologů ochotně přijímá.

Britský biolog William Hamilton (1936–2000) vymyslel pojem, který nazval „inkluzivní zdatnost“.[23] Jedná se o

[22] David Sloan Wilson a Elliott Sober, “Reintroducing Group Selection to the Human Behavioral Sciences,” Behavioral and Brain Sciences, 17 (1994): str. 585–654.

[23] William Hamilton, The Narrow Roads of Gene Land (Oxford: Oxford University Press, 1996); Hamilton, “The Genetical Evolution of Social Behavior,” Journal of Theoretical Biology, 7 (1964): str. 1–52.

myšlenku, že existuje řada způsobů, jak můžete předat své geny; nemusí to být pouze početím potomka. Hamilton tvrdil, že všichni následujeme proces „příbuzenské selekce“, kdy investujeme do lidí, kteří nejsou našimi dětmi, ale přesto jsou s námi úzce spřízněni. Strýcové a tety tak investují do svých neteří a synovců, s nimiž sdílejí 25 procent svých genů. Bratranci a sestřenice si navzájem pomáhají, sdílejí 12,5 procent svých genů, a to se může vztahovat i na bratrance a sestřenice z druhého kolene, kdy starší z nich zachází s mladším jako s neteří nebo synovcem. Podle Hamiltona budou lidé jednat altruisticky, pokud je přínos pro jejich inkluzivní zdatnost větší než náklady na zdatnost daného činu – něco, co je známé jako „Hamiltonovo pravidlo“. Pokud lidé skutečně nevědomě následují Hamiltonovo pravidlo, pak určité druhy chování začínají dávat mnohem větší smysl. Dávalo by smysl, aby matka v menopauze obětovala svůj život, aby zachránila své jediné dítě. To by nedávalo tolik smysl, kdyby se 21letá matka musela rozhodnout mezi životem svého nenarozeného dítěte a svým vlastním, protože by mohla mít ještě mnoho dalších dětí. Za těchto okolností bychom očekávali, že se rozhodne pro svůj vlastní život. Dává smysl, že svobodná teta, která nemá vlastní děti, bude investovat do dětí svého sourozence a dávat jim dárky. Tímto způsobem nejedná pouze altruisticky, protože kdyby tomu tak bylo, mohla by prostě darovat peníze na charitu. Pomáhá tak předávat své vlastní geny, z nichž čtvrtinu nese každý její synovec nebo neteř.

Myšlenku příbuzenské selekce lze rozšířit na skupinovou selekci. Je genetickým faktem, že etnické skupiny jsou

genetickými klastry – což vyplývá ze srovnání genetických testů populací. To platí i při srovnání velmi podobných populací. Vezměme si například původní obyvatelstvo Anglie a Dánska, které jsou geneticky podobné etnikum. Průměrný Angličan je (o něco více) geneticky podobný dalšímu průměrnému Angličanovi než průměrnému Dánovi, jak vyplývá z genetických testů. Australský politický etolog Frank Salter vypočítal, že pokud by byl svět rozdělen pouze na Angličany a Dány, pak by genetický koeficient příbuznosti mezi dvěma průměrnými Angličany (nebo mezi dvěma Dány) byl 0,0021. Tento koeficient by odpovídal sdílení souboru šestinásobných prarodičů, tj. sedmým bratrancům. Z genetického hlediska by pro Angličana mohlo být výhodné bojovat za ochranu své etnické skupiny před Dány, i kdyby tím riskoval, že nebude mít žádné děti. Pokud by jeho činy zabránily 60 Dánům nahradit 60 Angličanů, kompenzovalo by to tomu vojákovi jedno dítě méně.[24]

Tyto údaje vycházejí ze starších testů. Novější údaje z projektu lidského genomu však potvrzují, že etnické skupiny jsou genetické klastry. Tyto údaje ukazují, že ve světě, kde žijí pouze rodilí Francouzi a rodilí Japonci, mají dva náhodně vybraní Francouzi (nebo dva Japonci) koeficient příbuznosti 0,06, což odpovídá prvním bratrancům. Francouzský voják by musel zabránit pouze čtyřem Japoncům nahradit čtyři Francouze, aby kompenzoval ztrátu jednoho dítěte. Totéž platí

[24] Frank Salter, On Genetic Interests: Family, Ethnicity and Humanity in an Age of Mass Migration (New Brunswick, NJ: Transaction Publishers, 2007), s. 70.

pro japonské vojáky bránící francouzskému vpádu.[25] Voják, který takto položil svůj život, by tedy jednal na úrovni skupinové selekce. Počítačové simulace skutečně ukázaly, že etnocentrická skupina – skupina, jejíž členové jsou více nakloněni odrážet cizince a přinášet oběti pro dobro skupiny – vždy nakonec dominuje v boji skupinové selekce, pokud jsou všechny ostatní podmínky stejné.[26] Tuto otázku budeme dále rozebírat v kapitolách 9 a 10.

Skupinová selekce je pouze logickým rozšířením tohoto jevu, protože etnické skupiny jsou rozšířenými příbuzenskými skupinami, jak bylo prokázáno genetickými testy.[27] Důležitou podmínkou tohoto modelu je, že lidé se budou chovat altruisticky pouze v případě, že genetický zisk převáží nad obětí. To znamená, že je pro ně obtížnější být zneužíváni sobeckými parazity. Jsou altruističtí, ale pouze v určitých mezích.

Skupinová selekce však vyvolává bouřlivou kritiku ze strany některých biologů. Jedním z důvodů je zřejmě pouhé nepochopení toho, co se tímto pojmem myslí. Když moderní evoluční psychologové hovoří o skupinové selekci, mají na mysli víceúrovňovou selekci nebo to, co se často označuje jako nová skupinová selekce. Původní model skupinové selekce tvrdil, že altruismus se vyvinul proto, že kooperativní skupiny měly větší šanci na přežití. Hlavní slabinou tohoto modelu byla

[25] Frank Salter a Henry Harpending, "J.P. Rushton's Theory of Ethnic Nepotism," Personality and Individual Differences, 55 (2013): str. 256-260.
[26] Robert Axelrod a Ross A. Hammond, "The Evolution of Ethnocentric Behavior," Journal of Conflict Resolution, 50 (2006): str. 1-11.
[27] Frank Salter, On Genetic Interests, op. cit.

„subverze zevnitř“. Jakákoli skupina altruistů by byla zneužita sobeckými parazity, kteří by se projevili genetickou náhodou, a ti by pak altruisty převálcovali.[28] To však není to, co tvrdí nová skupinová selekce. Jak jsme již poznamenali, nová skupinová selekce pouze rozšiřuje příbuzenskou selekci na velmi vzdálenou úroveň příbuznosti – etnickou skupinu. Rozlišuje mezi „příbuznými“ a „etnickou skupinou“, protože většina lidí nemusí nutně vnímat svou etnickou skupinu jako genetické příbuzné. Mezi novou skupinovou selekcí a příbuzenskou selekcí tedy existuje jemný rozdíl.

Nicméně nová skupinová selekce byla důkladně kritizována kanadským biologem Stevenem Pinkerem.[29] Jeho hlavní kritika spočívá v tom, že skupinová selekce se odchyluje od modelu „náhodné mutace“, který je vlastní evoluci. Navíc tvrdí, že zjevně nebudeme selekcemi poškozeni v našich individuálních zájmech, jak naznačuje skupinová selekce. A tvrdí, že lidský altruismus je sobecký a nezahrnuje takovou sebeobětavost, jakou vykazují sterilní dělnice včel.

Na každou z těchto otázek lze odpovědět. Za prvé, pokud model skupinové selekce vychází z modelu individuální selekce, pak nutně představuje mírně odlišnou metaforu. Odmítnout jej z tohoto důvodu se jeví jako nic jiného než

---

[28] Samir Okasha, “Biological Altruism,” in The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Podzim 2013), ed. Edward N. Zalta, https://plato.stanford.edu/archives/fall2013/entries/altruism-biological/ (přístup 15. května 2020).

[29] Steven Pinker, “The False Allure of Group Selection,” The Edge, 18. června 2012 https://www.edge.org/conversation/the-false-allure-of-group-selection (přístup 15. května 2020).

horlivá připoutanost k původní metaforě. Za druhé, model skupinové selekce pouze naznačuje, že skupina bude úspěšnější, pokud bude existovat genetická rozmanitost, což znamená, že optimální procento jejích členů bude ochotno se obětovat pro svou skupinu. Za třetí, je zřejmé, že v mnoha skupinách je skutečně malé procento členů připraveno se pro skupinu obětovat; jinak bychom neměli takovou zásobu poezie oslavující padlé hrdiny. Zdá se mi tedy rozumné přijmout víceúrovňovou selekci. Kromě toho počítačové modelování ukázalo, že skupiny, které jsou vnitřně kooperativní, ale tvrdé k členům jiných skupin, nakonec zvítězí v boji o skupinovou selekci: po mnoha generacích dominují počítačové mřížce. To je skupinová selekce v akci.[30]

Za zmínku stojí také jazyk, který Pinker používá při kritice skupinové selekce. Jeho esej nese název „Falešné lákadlo skupinové selekce“ a označuje ji za „chomáček prachu“ a „chlupatou hrudku“, která zjevně „krvácí ven do pestré sbírky jiných, dávno diskreditovaných verzí“. Podle Pinkera „nasadil brýle na psychologické porozumění tím, že svedl mnoho lidí“. Jedná se o extrémně emocionálně manipulativní jazyk, který se snaží přimět čtenáře, aby si skupinovou selekci spojoval se sexuálním zneužíváním, hloupostí, tažnými zvířaty a „diskreditací“. Jinými slovy, Pinker používá logický klam „otrávení studny“ a skutečnost, že se Pinker tímto zabývá, by mohla naznačovat kognitivní disonanci – že odmítá skupinovou

[30] Ross A. Hammond a Robert Axelrod, “The Evolution of Ethnocentric Behavior,” Journal of Conflict Resolution, 50, 6 (2006), str. 1-11.

selekci z osobních důvodů, uvědomuje si, že model je pravděpodobně rozumný, a proto reaguje emocionálně.[31]

Nyní, když máme jasnou představu o tom, jak funguje selekce, můžeme se věnovat ústřednímu tématu této knihy: Co je rasa? Jak se vyvinuly různé rasy? Jak se geneticky liší? Kolik ras existuje?

[31] Skupinová selekce byla přesvědčivěji kritizována fyzikem Gregory Cochranem, který tvrdí, že matematicky vypočítal, že je velmi nepravděpodobné, že by se někdy projevila. Lze na to reagovat tím, že vzhledem k milionům různých druhů na Zemi by k ní nakonec došlo, a pokud je to nejjednodušší vysvětlení dostupných údajů o chování lidí, pak k ní velmi pravděpodobně došlo.

Ten grizzly není žádný sociální konstrukt – vznik ras

Slovo „rasa“ je v každodenním používání tak dobře zavedené, že jeho definice se jeví jako zbytečná – poznáte ji, když ji uvidíte. Málokdo má problém zařadit například Samuela L. Jacksona jako „černocha“ nebo Toma Cruise jako „bělocha“. O Japonsku lze bez obav hovořit jako o „asijské zemi“, přičemž se tím myslí jak geografická oblast, tak rasa obyvatel. Správci velkých univerzit, korporací nebo právnických firem v Americe a západní Evropě rozhodně nemají potíže se základními klasifikacemi, když se snaží „rozšířit diverzitu“. Také to poznají, když to vidí.

Samozřejmě existují nejednoznačnosti, pokud jde o rasu jednotlivců i skupin. Například americký prezident Barack Obama měl afrického otce a evropsko-americkou matku, ale média a do značné míry i on sám ho označovali za „prvního černošského prezidenta Ameriky“. Kmeny, které tvoří národ Kazachstánu, pocházejí z různých mongoloidních, turkických, slovanských a evropských skupin a mohou se vymykat typickým klasifikacím používaným na Západě. A pojmy jako „černoch“, „běloch“ a „barevný“ mají v Americe a Brazílii odlišné konotace, a to kvůli odlišné historii těchto zemí, pokud jde o otroctví a rasové vztahy.

Ale jen proto, že pojem jako rasa má „rozmazané hranice“, neznamená to, že je tento pojem sám o sobě nesprávný nebo že neodkazuje na důležitou realitu. A jak si ukážeme níže, „rozmazané hranice“ rasy tento pojem ve skutečnosti posilují, protože hranice jsou rozmazané kvůli smíšení různých ras.

Pojem druh – populace organismů, které se mohou navzájem mísit a vyměňovat genetický materiál – je jedním z nejméně kontroverzních pojmů v přírodních vědách. Ale i zde nacházíme „rozmazané hranice“ a „výjimky“. Jasnou dělící čarou mezi dvěma druhy je to, že se nemohou mísit a produkovat potomky. A přesto máme mulu, sterilního potomka samce osla a samice koně, který je již po staletí domestikovaným zvířetem. Je známo, že lvi a tygři produkují „ligry“ a „tigony“, v závislosti na páření samců a samic, když jsou spolu chováni v zajetí. Jejich potomci byli považováni za sterilní, i když někteří rodiče zplodili plodná mláďata. Ale žádný z těchto příkladů – jakkoli mohou být zajímavé – vážně nezpochybňuje, zda jsou osli a koně nebo lvi a tygři odlišnými druhy.

V přírodě spadá mnoho zvířat do kategorie poddruhů: reprodukční populace oddělená od jiné populace stejného druhu po dobu dostatečně dlouhou, aby se znatelně vyvinula do jiného prostředí, ale ne tak dlouhou, aby nemohla mít plodné potomky s tou druhou skupinou. Poddruhy se v přírodě vyskytují hojně. Například severoamerický grizzly je odlišný poddruh medvěda hnědého. Může se smísit se všemi medvědy hnědými a dokonce i s vzdálenějšími příbuznými, jako jsou medvědi polární, a vytvářet tak „pizzly medvědy“. Poddruh grizzly má své vlastní morfologické variace – nebo „podpoddruhy“, chcete-li – v různých regionech Severní Ameriky.

V oblasti lidí (Homo sapiens) se poddruhy označují jako „rasy“ a v této knize tímto slovem „rasa“ rozumíme právě toto. Rasa je reprodukční populace, která se geneticky liší od jiných

podobných populací v důsledku izolace způsobené geografickými podmínkami, kulturním oddělením nebo endogamií a která vykazuje odlišné vzorce genotypové frekvence u řady vzájemně souvisejících charakteristik ve srovnání s jinými reprodukčními populacemi.[32]

Nejviditelnějšími projevy tohoto jevu jsou pozorovatelné rozdíly ve fyzickém vzhledu a fyzických a duševních schopnostech, které spolu souvisejí. To naznačuje, že v souladu s vědeckou snahou o přesné předpovědi o světě je užitečné rozdělit lidi do rasových kategorií podobným způsobem, jakým rozdělujeme jiné živočišné druhy na poddruhy. Tyto poddruhy samozřejmě nejsou neměnné. Podléhají evolučním tlakům a proto procházejí neustálými pomalými změnami, stejně jako vše ostatní na světě. (Vznik nových ras a etnik („etnogeneze“) budeme diskutovat v kapitolách 4 a 9.)

Lidský druh vykazuje rozdělení na poddruhy tak jasně, že tento jev je empirický a nevyvratitelný. Musíme pro něj pouze zvolit slovo. Zda zvolíme „poddruh“, „rasu“, „plemeno“ nebo snad „genetický klastr“, není podstatné, pokud se jedná o totéž. Mělo by být okamžitě zřejmé, že pokud je „poddruh“ zcela nekontroverzní, pokud jde o zvířata jiná než lidé, a pokud přijmeme darwinistický názor, že lidé jsou vysoce pokročilou formou opic, pak by termín „rasa“ měl být zcela nekontroverzní. Z toho vyplývá, že pokud to lidé považují za kontroverzní, ve skutečnosti nepřijímají realitu darwinovské

[32] Lynn, Race Differences in Intelligence, op cit., kapitola 1.

evoluce: implicitně považují člověka za nějakým způsobem „výjimečného“ – jedinečně stvořeného k obrazu Božímu.

Jak již bylo zmíněno výše, budou existovat jedinci a dokonce i skupiny, které se nedají jednoznačně zařadit do jedné ze dvou kategorií. Geografické kontaktní zóny se mohou vyvinout mnoho tisíc let po oddělení ras, což vede k rasovým hybridům. Tito hybridi mají v závislosti na stupni smíšení obvykle střední genovou frekvenci ve vztahu k oběma rodičovským rasám. A pokud se hybrid následně geograficky a kulturně oddělí od rodičovských ras, může dojít k tomu, že bude označen za samostatnou rasu. Tito rasoví hybridi jsou známí jako „klíny“. Mezi příklady patří mnoho „Hispánců“[33] (konkrétně „Mestizové“, kteří jsou indiáni s evropským původem), Cape Coloreds (Evropané se subsaharskou africkou a jinou rasovou příměsí) a Afroameričané (subsaharští, obvykle západní Afričané s evropskou příměsí).[34]

Aškenázští Židé by také mohli být považováni za klín. U nich bylo prokázáno, že 40 procent jejich mateřské DNA je evropského původu. To by odpovídalo tomu, že muži ze Středního východu se dostali do východní Evropy a oženili se s nežidovskými ženami. Je pozoruhodné, že to zcela odporuje stereotypu, že židovství se vždy předávalo po ženské linii. A potenciálně by to také mohlo znamenat, že někteří Evropané, z

[33] „Hispánec“ technicky odkazuje na jazyk, nikoli na rasovou skupinu. Poprvé byl tento termín přijat ve Spojených státech administrativou Richarda Nixona a od roku 1980 se objevuje ve sčítacích formulářích. Termín je nejednoznačný a při použití v souvislosti s rasou by se s ním mělo zacházet opatrně.

[34] Viz Michael Levin, Why Race Matters: Race Differences and What They Mean (Oakton, VA: New Century Foundation, 2005).

jakéhokoli důvodu, v různých obdobích konvertovali k židovství.[35] Sefardští Židé jsou méně smíšená populace. Analýzy genetiky severoafrických sefardských Židů však odpovídají smíšenému dědictví. Sefardové se objevili „v klasickém starověku s proselytismem místního obyvatelstva, následovaným genetickou izolací s nástupem křesťanství a poté islámu a smíšením po emigraci sefardských Židů během inkvizice“.[36] Zdá se tedy legitimní považovat aškenázské Židy za evropsko-blízkovýchodní klín a sefardské Židy za blízkovýchodní skupinu s evropskou příměsí. V případě Židů v Indii nebo Jemenu, ačkoli mohou nakonec vysledovat svůj původ až k židovskému předkovi, byla příměs tak podstatná, že se od okolního obyvatelstva liší jen málo. Etiopští Židé pocházejí ze starověkých konvertitů a jsou geneticky velmi podobní ostatním etiopským kmenům.[37] Někteří vědci však tvrdí, že populace byla nakonec založena kočovnými Židy, kteří konvertovali a poté se smísili s Etiopany.[38]

V rámci uznávaných „ras“ existují další podkategorie, které odrážejí ještě menší období geografické izolace nebo zlomky smíšení s jinými rasami, a tedy ještě menší míru genetických rozdílů. Nicméně tyto skupiny odrážejí – byť slabě

---

[35] Marta D. Costa, Joana Barbosa Pereira, Maria Pala, et al., “A Substantial Prehistoric European Ancestry Amongst Ashkenazi Maternal Lineages,” Nature Communications, 4 (2013): s. 2543.

[36] Christopher Campbell, Pier Francesco Palamaara, Maya Dubrovsky, et al., “North African Jewish and Non-Jewish Populations Form Distinctive, Orthogonal Clusters,” PNAS, 109 (2012): str. 13, 865–13,870.

[37] Doron Behar, Bayazit Yunusbayev, Mait Metspalu, et al., “The Genome-Wide Structure of Jewish People,” Nature, 466 (2010): str. 238-242.

[38] Jon Entine, Abraham’s Children: Race, Identity, and the DNA of the Chosen People (New York: Grand Central Publishing, 2014).

– průměrné rozdíly v genetické frekvenci nebo vzájemně korelovaných charakteristikách a lze je chápat jako „na cestě k tomu, aby se staly rasami“.[39] Některé z nich se nazývají „etnika“ nebo „etnické skupiny“.[40] Jsou definovány vírou ve společný původ, sdílenou historií, charakteristickou a sdílenou kulturou, sdílenou vazbou k vlasti a určitou mírou solidarity.[41] A u etnických skupin by tyto negenetické faktory neměly být podceňovány. Irové jsou například europoidní národ a patří do keltské podskupiny, která pochází ze střední Evropy. Ale samozřejmě tyto dědičné označení nevyjadřují, co to znamená být Irem: irský jazyk, společné mýty a folklór, katolická církev a společná historie. Jinými slovy, bez ohledu na to, jak lze etnicitu geneticky definovat, jazyk, mýty a politika hrají významnou roli v tom, jak etnikum chápe samo sebe.

Etnické skupiny v rámci jedné rasy se liší v míře, v jaké mohly přijít do kontaktu s jinými rasami. Všechny však budou dostatečně geneticky a fyzicky odlišné od té druhé rasy – a geneticky si budou bližší navzájem než náhodnému členovi té druhé rasy – aby bylo smysluplné zařadit je do této rasy, spíše než do klínu. To lze pozorovat u Evropanů. Na evropském okraji se mezi původním obyvatelstvem vyskytuje malé množství neevropských příměsí. Například subsaharskou africkou haploskupinu L má asi 1 % Evropanů. V Portugalsku

[39] Salter, On Genetic Interests, op cit.
[40] Pierre L. Van den Berghe, “Race and Ethnicity: A Sociobiological Perspective,” Ethnic and Racial Studies, 1 (1978): str. 401–411.
[41] Anthony D. Smith, The Ethnic Origins of Nations (Oxford: Basil Blackwell, 1986), str. 22-30.

je to však 5,83 % a ve Španělsku[42] a částech jižní Itálie 3 %.[43] To odráží historický vliv Maurů a afrických otroků, které dovezli. Podobně je míra jihoasijského vlivu vyšší na Iberském poloostrově a v jiných částech jižní Evropy kvůli kontaktu s Maury nebo Turky. Na severním okraji Evropy mají Finové přibližně 5–10 procent genů severovýchodní Asie.[44] Evropané, kteří kolonizovali oblasti obývané jinými rasami, ale zůstali silně odděleni od domorodců, přesto obvykle vykazují určité smíšení s domorodci. Například průměrný Afrikánec v Jižní Africe je z 94 % běloch, zbývající geny jsou Khoi, ne-khoi Afričané, stejně jako Jihoasijci a Východoasijci.[45] (O původu Khoiů budeme hovořit v následující kapitole.)

Etnické skupiny v rámci jedné rasy lze dále rozdělit podle toho, jak jsou geneticky příbuzné. Například v Evropě se ukázalo, že při srovnávání různých evropských etnických skupin je geografická blízkost silným ukazatelem genetické příbuznosti: čím blíže jsou jejich domoviny, tím více se geneticky podobají.[46] Existují však výjimky způsobené

---

[42] Luisa Pereira, Carla Cunha, Cíntia Alves. António Amorim, "African Female Heritage in Iberia: A Reassessment of mtDNA Lineage Distribution in Present Times," Human Biology, 77 (2005): str. 213–229.

[43] Claudio Ottoni, Cristina Martinez-Labarga, Luciana Vitelli, et al., "Human Mitochondrial DNA Variation in Southern Italy," Annals of Human Biology, 36 (2009): str. 785–811.

[44] Luigi Luca Cavalli-Sforza a Paolo Menozzi, and Alberto Piazza, The History and Geography of Human Genes (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1994), s. 273.

[45] Razib Khan, "The Non-European Ancestry of Afrikaners," Gene Expression, 22. září 2017. https://www.gnxp.com/WordPress/2017/09/22/the-non-european-ancestry-of-afrikaners/ (přístup 15. května 2020).

[46] John Novembre, Toby Johnson, Katarzyna Bryc, et al., "Genes Mirror Geography Within Europe," Nature, 456 (2008): str. 98-101.

různými faktory, jako je geografická izolace. Například Finové jsou relativně geneticky izolovaní od ostatních evropských etnik[47] kvůli geografické izolaci a „efektu zakladatele“[48], konceptu, který prozkoumáme v další části.

Vznik ras

Existuje pět vzájemně souvisejících procesů, kterými se vyvíjejí rasy nebo poddruhy: migrace, genetický drift, mutace, adaptace a šlechtění. Každý z nich si postupně popíšeme.

Efekt zakladatele

Určitá populace se rozdělí a část této populace migruje do nové oblasti. Jakmile se přestanou mísit, obě skupiny se postupně geneticky odlišují. K tomu dochází zejména v případě, že počet zakladatelů je malý a populace zůstává izolovaná. Příkladem toho mohou být významné genetické rozdíly mezi (pobřežními) západními Finy a východními Finy. Východní Finsko bylo až do 16. století divočinou, kdy sem emigrovalo malé množství západních Finů. Tím vznikly ve východním Finsku izolované komunity s velmi malým genofondem, což vedlo k významným genetickým rozdílům mezi těmito dvěma druhy Finů. Pro cizince je nejviditelnější, že východní Finové bývají velmi extrovertní a sebevědomí, jinými slovy mnohem méně

[47] Monkol Lek, Konrad J. Karczewski, Eric V. Minikel et al., “Analysis of Protein-Coding Genetic Variation in 60,706 Humans,” Nature, 536 (2016): str. 285-291.
[48] Elina Salmela, Tuuli Lappalainen, Ingegerd Fransson, et al., “Genome-Wide Analysis of Single Nucleotide Polymorphisms Uncovers Population Structure in Northern Europe,” PLoS ONE 3(10, 2008): e3519.

„stereotypně finští“, zatímco Finové jsou známí svou plachostí a introverzí.[49]

Genetický drift

Genové frekvence se v průběhu času mění náhodně. Genetická mutace je samozřejmě ze své podstaty náhodná. Jelikož se tento efekt projevuje po dlouhou dobu, může vést ke zvětšování rozdílů mezi rasami a poddruhy. Tento efekt se mimochodem ukázal jako relevantní i pro pochopení rozdílů mezi západními a východními Finy.[50]

Mutace

Jednotlivé geny mohou mít mnoho různých forem. Nejznámější rozlišení je mezi „dlouhou formou“ a „krátkou formou“ určitých genů, ale existuje mnoho dalších možných rozlišení. Geny se vyskytují v párech alel, přičemž jedna alela je zděděna od každého z rodičů. Varianty genů se také nazývají alely. Když se alely předávají z rodiče na dítě, někdy dojde k chybě při kopírování genetické informace, což vede k mutaci, nebo jinými slovy, k nové alele. Mutace nastává, když se v některých populacích náhodně objeví nové alely, které jsou velmi výhodné pro přežití a reprodukci v konkrétním prostředí dané populace. Když k tomu dojde, daná alela se šíří v populaci. Výhodná mutovaná alela se může objevit v jedné rasové

[49] Viz Edward Dutton, The Silent Rape Epidemic: How the Finns Were Groomed to Love Their Abusers (Oulu: Thomas Edward Press, 2019); Salmela, Lappalainen, Fransson, et al., “Genome-Wide Analysis of Single Nucleotide Polymorphisms Uncovers Population Structure in Northern Europe,” op cit.

[50] Salmela, Lappalainen, Fransson, et al., “Genome-Wide Analysis of Single Nucleotide Polymorphisms Uncovers Population Structure in Northern Europe,” op cit.

populaci, ale ne v jiné, což vede k genetickým rozdílům mezi těmito dvěma populacemi.

Adaptace

Když se jedna populace přestěhuje do nového prostředí, alely, které nebyly ve starém prostředí nijak zvlášť výhodné, se mohou stát výhodnými z hlediska přežití a reprodukce, a proto začnou být selektovány. V důsledku toho se rozšíří v celé populaci. Tento jev a mutační efekt jsou obvykle nejdůležitějšími genetickými faktory pro pochopení rasových rozdílů.

Domestikace a šlechtění

Kromě toho mohou vzniknout poddruhy, když je určitý druh domestikován jiným druhem. Nejviditelnějšími příklady jsou domácí mazlíčci. Psi pocházejí z vlků a v průběhu staletí byli lidmi záměrně šlechtěni tak, aby měli určité fyzické a behaviorální vlastnosti, díky nimž jsou užiteční v konkrétních situacích nebo jsou prostě přátelští a esteticky příjemní jako domácí mazlíčci. Zlatí retrívři (vyvinutí ve 20. století) mají mírnou povahu, velké plovací blány na tlapách a měkkou čelist, aby mohli svým pánům přinášet vodní ptáky neporušené. Basset houndi, kteří jsou mnohem starším plemenem, jsou nízcí a mají silný čich pro lov králíků. Darwin nazval takové chování „umělou selekcí“ a ve své knize The Origin of Species (1859) tuto dobře známou praxi přirovnal ke své nové teorii „přirozené selekce“ a zároveň ji od ní odlišil.

Existence odlišných ras je při diskusi o zvířatech bez sporu. Jak již bylo zmíněno, pokud přijmeme Darwinovu

evoluční teorii, mělo by být rovněž bez sporu tvrzení, že lidé zahrnují odlišné poddruhy nebo rasy. Jak poznamenal anglický biolog John Baker (1900–1984)[51], mezi našimi nejbližšími příbuznými, šimpanzi, existuje řada poddruhů. Každý z nich se mírně liší, protože se vyvinul v poněkud odlišném prostředí v souladu s výše popsanými procesy. Pravý šimpanz je původem ze západní Afriky, Guineje a Nigérie; šimpanz plešatý žije v Kamerunu a Gabonu; šimpanz trpasličí se vyskytuje v severních a středních oblastech Demokratické republiky Kongo; zatímco šimpanz Schweinfurthův se vyskytuje v severovýchodních oblastech stejné země. Každý z těchto druhů se liší fyzickým vzhledem, rozložením krevních skupin a dokonce i druhem vydávaných zvuků.[52] Baker také zkoumá podobné rozdíly mezi druhy goril.

Domácí psi různých plemen mohou ve většině případů produkovat plodné potomstvo, čímž odpovídají obecně přijímané definici druhu (i když je třeba si uvědomit, že použití slova druh nemusí vždy odpovídat tomuto pravidlu). Domácí psi se však liší nejen fyzickým vzhledem, ale také osobností a inteligencí. Americký psycholog Stanley Coren pozoruje, že mezi nejinteligentnější plemena domácích psů patří border kolie (nejinteligentnější), pudlové a zlatí retrívři. Tito psi pochopí nové povely po méně než pěti opakováních a poslouchají povely v 95 % případů nebo více. Nejméně inteligentní plemena potřebují k pochopení nového povelu více než 80 opakování a povely poslouchají v méně než 30 %

[51] John Baker, Race (Oxford: Oxford University Press, 1974).
[52] Richard Lynn, Race Differences in Intelligence, op cit.

případů. Mezi tyto relativně neinteligentní psy patří baseti, pekinézové a buldoci.[53] Pokud jste někdy vlastnili některého z těchto plemen, víte, o čem mluvím. Jiné druhy mají různé poddruhy, které se liší podobným způsobem, i když rozdíly nejsou tak výrazné jako u uměle šlechtěného druhu, kterým je domácí pes.

Rasa je užitečný pojem u zvířat, protože rozdělení těchto zvířat do ras umožňuje správně předpovídat jejich fyzické a mentální schopnosti, což je zjištění, které má praktický význam při zacházení s nimi nebo dokonce při jejich chovu. Než se však budeme zabývat takovými rozdíly mezi lidmi, podíváme se na historii pojmu rasa.

Taxonomie ras

Antropologové začali systematicky klasifikovat lidské rasy v polovině 18. století, ačkoli povědomí o nich lze najít mnohem dříve. Baker předkládá důkazy, že takové povědomí existovalo již ve starověku. Když Indo-Afghánci začali pronikat do severní Indie kolem roku 1500 př. n. l. (v rámci takzvané árijské invaze), zavedli systém, který se později stal hinduistickým kastovním systémem, systémem, který byl původně jasně rozdělen podle barvy pleti. Slovo pro kastu („Varna“) doslovně znamená „barva“. Ve Starém zákoně se předpokládá, že tři samostatné etnické skupiny vzešly ze tří synů Noeho (Genesis 10). Vidíme tak důkazy o myšlence, že různé rasové skupiny jsou odlišné rozšířené rodiny.[54] Lze uvést mnoho dalších

[53] Stanley Coren, The Intelligence of Dogs: A Guide to the Thoughts, Emotions, and Inner Lives of Our Canine Companions (New York: Bantam Books, 1994).
[54] Baker, Race, op cit., s. 12.

příkladů toho, co bychom mohli opatrně nazvat „uvědoměním si rasových rozdílů“, jako například papež Řehoř I. (540–604), který viděl anglosaské otroky na tržišti v Římě a všiml si, jak se liší od jeho vlastního lidu, což zaznamenal ctihodný Beda (cca 672–735) kolem roku 731.[55] V mnoha případech však není jasné, zda chápali tyto rozdíly jako dědičné, ačkoli někteří vědci tvrdí, že staří Řekové měli pojem, který se velmi blížil tomu, co dnes rozumíme pod pojmem „rasa“.[56]

Ke konci 18. století se rasové klasifikace stávaly stále přísnější z kvantitativního hlediska. Nizozemský anatom Petrus Camper (1722–1789) zavedl pojem „tvářová linie“, přičemž lebku umístil do vodorovné polohy a změřil úhel a vzdálenost od nejvýraznější části lebky k nejméně výraznému místu. Zjistil, že lebka subsaharských Afričanů je více skloněná než lebka Evropanů, zatímco lebka šimpanze je skloněná ještě více.[57] Otázka rasové klasifikace vyvolala v průběhu 19. století zvláštní zájem, přičemž nejznámějším rasovým taxonomistou tohoto období byl pravděpodobně francouzský spisovatel Arthur de Gobineau (1816–1882). Jeho Esej o nerovnosti lidských plemen byl publikován v roce 1855.[58] Otázka rasové nadřazenosti nebo podřadnosti, na kterou se Gobineau zaměřil, nás zde nemusí zajímat. Stojí však za zmínku, že Gobineauova

[55] Bede, An Ecclesiastical History of the English People, překl. Thomas Miller (Londýn: English Text Society 1890).
[56] Gabriel Andrade a Maria Campo Redondo, “Rushton and Jensen’s Work Has Parallels with Some Concepts of Race Awareness in Ancient Greece,” Psych, 1 (2019): str. 391-402.
[57] Baker, Race, op cit.
[58] Arthur de Gobineau, The Inequality of Human Races, překlad Adrian Collins (Londýn: William Heinemann, 1915).

taxonomie se skládala pouze ze tří základních ras, přičemž pigmentace byla použita jako zástupný ukazatel pro vzájemně související morfologické a behaviorální rozdíly: bílá, žlutá a černá. V rámci těchto širokých kategorií Gobineau zkoumal různé „podrasy“, včetně nordického kmene „bílé“ rasy. Debata o přesném počtu ras pokračovala po celé 19. století, ale panovala obecná shoda, že „rasa“ je smysluplná taxonomie.

Na počátku 20. století byly shromážděny údaje o rozdílech ve frekvenci výskytu krevních skupin v různých populacích po celém světě. Frekvence výskytu řady krevních skupin korelovala s rasovými rozdíly v pigmentaci a morfologii: krevní skupina A se vyskytuje u 41 až 48 procent Evropanů, ale pouze u asi 28 procent Afričanů subsaharské Afriky. Krevní skupina B se vyskytuje u 10 až 20 procent Evropanů a u přibližně 34 procent Afričanů ze subsaharské Afriky. Domorodí Američané nemají téměř žádnou krevní skupinu A nebo B a drtivá většina z nich má krevní skupinu O.[59]

Vědci objevili velké množství významných rozdílů, které se shlukovaly podél rasových dělicích čar navržených antropology 18. století, a ty umožnily provést důležité předpovědi týkající se životního cyklu. Někteří začali rozlišovat více než tři samostatné rasy. Údaje o rozložení krevních skupin Rhesus (Rh) využil americký imunochemik William Boyd (1903–1983)[60] k navržení taxonomie pěti ras. Ta se skládala z:

[59] Ludwig a Hanna Hirszfeld, “Essai d’application des methods au probleme des races,” Anthropologie, 29 (1919): str. 505-537.
[60] William Boyd, Genetics and the Races of Man (New York: Little, Brown & Co., 1950).

1. Evropané s vysokou četností krevních skupin Rh cde a cde.

2. Afričané s velmi vysokou četností Rh cde.

3. Východoasijci s vysokou četností B a téměř žádnou cde.

4. Američtí indiáni s velmi vysokou četností O, absencí B a malým množstvím cde.

5. Australidé (Aboriginci) s vysokou četností A, zanedbatelnou četností B a cde.

V 80. a 90. letech 20. století obrovský pokrok ve studiu genetiky dále potvrdil význam rasy jako kategorie. Genetici vyvinuli nový způsob klasifikace lidí do ras na základě různých genetických polymorfismů.[61] Polymorfismus označuje gen, který může být složen z alel, které mají různé formy, což znamená různý počet opakování. Jejich technika spočívala v odebrání polymorfních genů pro krevní skupiny, krevní proteiny, antigeny lymfocytů a imunoglobuliny a výpočtu různých frekvencí alel v populacích po celém světě. Výsledky byly poté podrobeny faktorové analýze, aby se zjistilo, do jaké míry byly frekvence alel spojeny s populačními skupinami, které byly geneticky podobné. Je třeba poznamenat, že faktorová analýza je statistický proces, při kterém vědci zkoumají řadu potenciálních příčin, aby zjistili, která z nich je nejdůležitější. Tuto techniku použil italský genetik Luigi

[61] Masatoshi Nei a Arun K. Roychoudhury, "Evolutionary Relationships of Human Populations on a Global Scale," Molecular Biology and Evolution, 10 (1993): str. 927-943; Cavalli-Sforza, Menozzi a Piazza, The History and Geography of Human Genes, op cit.

Cavalli-Sforza (1922–2018) a jeho kolegové k analýze většího souboru dat 120 alel pro 42 populací.[62] Tyto údaje byly použity k výpočtu genetických rozdílů mezi jednotlivými populacemi. Na jejich základě tým vytvořil genetický vazebný strom, který seskupil populace do takzvaných „klastrů“.

Našli deset hlavních „klastrů“. Jednalo se o:

1. Křováci a Pygmejové
2. Afričané ze subsaharské Afriky
3. Jihoasijci a severní Afričané
4. Evropané
5. Severovýchodoasijci
6. Arktičtí lidé
7. Indiáni
8. Jihovýchodoasijci
9. Obyvatelé tichomořských ostrovů
10. Australští aboriginci a domorodci z Nové Guineje.

Tyto „klastry“ jsou téměř totožné s „rasami“ klasické antropologie, jak uvidíme za chvíli. Německý a britský genetik Sir Walter Bodmer a Cavalli-Sforza poznamenávají, že:

> [R]asy by mohly být nazývány poddruhy, pokud bychom pro člověka přijali kritérium ze systematické zoologie. Kritérium spočívá v tom, že dvě nebo více skupin se stávají

[62] Cavalli-Sforza, Menozzi a Piazza, The History and Geography of Human Genes, op cit.

poddruhy, pokud 75 procent nebo více všech jedinců tvořících tyto skupiny lze jednoznačně zařadit do určité skupiny.[63]

A když jsou rasy definovány široce – tedy pomocí „velké trojky“ kategorií klasické antropologie – je možné identifikovat rasu u více než 75 procent lidské populace. Rasové skupiny se liší v genotypové frekvenci vzájemně souvisejících znaků v určitém směru, což vede k tomu, že se tyto skupiny liší předvídatelným způsobem v mnoha znacích, které jsou zásadní pro přežití a psychologii. Proto mezi lidmi jistě existují poddruhy (tj. rasy) podle jakéhokoli rozumného vědeckého chápání slova „existovat“.

Z Afriky?

O tom, jak přesně se rasy vyvinuly, se stále vedou debaty. Dlouhou dobu vědci přijímali teorii o původu člověka „z Afriky“. Podle tohoto modelu anatomicky moderní lidé (homo sapiens) migrovali ze subsaharské Afriky přibližně před 100 000 lety a osídlili zbytek světa. Tím se různé lidské skupiny oddělily na dostatečně dlouhou dobu, aby došlo k evoluci ras klasické antropologie, které můžeme pozorovat dodnes. Před migrací homo sapiens „z Afriky“ provedly podobnou migraci různé pračlověčí nebo kvazilidské druhy primátů, jako například homo erectus. Někteří z nich se vyvinuli v neandrtálce, kteří žili v Evropě přibližně před 400 000 lety. Jiní se vyvinuli v Denisovany, kteří se před přibližně 700 000 lety dostali do jihovýchodní Asie. Moderní lidé však opustili

[63] Walter Bodmer a Luigi Cavalli-Sforza, Genetics, Evolution and Man (San Francisco: Freeman, 1976). s. 698.

subsaharskou Afriku přibližně před 70 000 lety a všichni dnes žijící lidé jsou jejich potomky.

Alternativním modelem je „hypotéza o multiregionálním původu“. Její zastánci tvrdí, že dostupné genetické a archeologické důkazy dávají mnohem větší smysl, pokud předpokládáme, že lidský druh vznikl poprvé v Africe před asi dvěma miliony let, a pokud do kategorie „člověk“ zahrneme i takové pračlověčí primáty, jako je homo erectus. Podle této teorie předkové homo erectus opustili Afriku a v každé oblasti světa se z nich samostatně vyvinuli moderní lidé. Evropská evoluční linie se tedy vyvíjí od evropského homo erectus přes archaického Evropana k modernímu Evropanu. Stejný přímý původ se vyskytl v Asii, Africe a Austrálii. Navíc v každé fázi docházelo k určitému míšení mezi různými skupinami. Například moderní Evropané se mísili s archaickými Evropany a také s moderními Asiaty. Z této „velké čtyřky“ se vyvinuly další rasy. Jihoasijci a severní Afričané jsou podskupinami Evropanů; Severovýchodoasijci, Jihovýchodoasijci, obyvatelé tichomořských ostrovů, američtí indiáni a arktičtí obyvatelé jsou všichni asijskými podskupinami; a subsaharští Afričané, Křováci a Pygmejové jsou africkými podskupinami. Nakonec se však vyvinula dostatečná genetická vzdálenost, takže vidíme genetické klastry, o kterých jsme hovořili výše.

S rozvojem analýzy DNA starověkých koster se stále více ukazuje, že ani jedna z těchto teorií není zcela správná. Stále více se přijímá názor, že došlo k mnoha vlnám migrace jak archaických, tak relativně moderních lidí „z Afriky“ a také zpět do Afriky. Tito lidé se mísili s archaickými lidmi, takže moderní

Evropané nesou malé procento (přibližně 4 %) neandrtálské DNA. Někteří obyvatelé tichomořských ostrovů nesou přibližně 6 procent denisovanské DNA a zdá se, že se s nimi mísili ještě před 15 000 lety. Australští domorodci také nesou denisovanskou DNA. Bylo zjištěno, že kostry neandrtálců nesou specificky moderní evropskou DNA. Afričané se však také mísili s archaickými lidmi v Africe.

Vzhledem k tomu, že genetické vztahy mezi různými rasami jsou tak silné, měli bychom hovořit o nuancované verzi modelu „z Afriky“, doplněné o aspekty hypotézy o multiregionálním původu, jako o nejpřesnější. Nejen proto, že někteří lidé se zřejmě vrátili zpět do Afriky a smísili se s těmi, kteří tam zůstali. Jednou z nedávných významných změn tohoto modelu je však to, že nové genetické analýzy naznačují, že moderní lidé nepocházejí z východní Afriky, jak se dlouho věřilo, ale ve skutečnosti z jižní Afriky. Rasa známá jako Křováci, kteří žijí převážně jako pastevci a sběrači v jižní Africe[64], je tedy nejbližší rasou k prvním anatomicky moderním lidem, jak dokazuje starodávná DNA, kterou mají tendenci nést.[65] V současné době proto probíhá debata o přesné povaze původu člověka a následné evoluci dvanácti ras klasické antropologie, kterou prozkoumáme v další kapitole.

[64] Viz Mathias Georg Guenther, Tricksters and Trancers: Bushman Religion and Society (Bloomington: Indiana University Press, 1999).
[65] Viz David Reich, Who We Are and How We Got Here: Ancient DNA and the New Science of the Human Past (Oxford: Oxford University Press, 2018).

Lidé jsou rozdílní – dvanáct ras klasické antropologie

Jaké jsou tedy těchto dvanáct ras klasické antropologie? V této studii se budeme opírat o tyto rasové skupiny, proto před zahájením uvedeme stručný popis hlavních charakteristik každé z nich. Je třeba poznamenat, že moderní výzkum potvrdil jasné, významné a předvídatelné morfologické rozdíly mezi rasami.[66] Níže uvedené popisy však parafrázují a rozvíjejí podrobné popisy amerického antropologa Carletona Coona (1904–1981).[67]

Subsaharští Afričané nebo Negroidi

Tvář se vyznačuje širokou a kulatou nosní dutinou; bez nosní přepážky nebo nosního prahu; nosními kostmi ve tvaru Quonsetovy chaty; výrazným vystupováním čelisti a ústní oblasti (prognatismus); obdélníkovým tvarem patra; dlouhým tvarem lebky, čtvercovým nebo obdélníkovým tvarem očních důlků; a velkými megadontickými zuby. Jejich prognacie pravděpodobně odráží skutečnost, že patří mezi nejranější moderní lidi, přičemž Křováci a subsaharští Afričané se oddělili před více než 100 000 lety.[68] Existují důkazy, že část lidské

[66] Z. L. Zhuang, Douglas Landsittel, Stacey M. Benson, et al., "Facial Anthropometric Differences Among Gender, Ethnicity, and Age Groups," Annals of Occupational Hygiene 54 (2010): str. 391-402.
[67] Carleton Coon, Stanley M. Garn a Joseph B. Birdsell, Races: A Study of Race Formation in Man (Springfield, IL: Thomas Press, 1950).
[68] Carina M. Schlebusch, Pontus Skoglund, Per Sjödin, et al., "Genomic Variation in Seven Khoe-San Groups Reveals Adaptation and Complex African History," Science 338 (2012): str. 374-379.

evoluce byla pedomorfní[69], což znamená, že dospělí si zachovávají dětské nebo neotenické rysy, protože je to pro ně výhodné. Vlasy obyvatel subsaharské Afriky jsou černé, silně kudrnaté a vlněné, aby se snížilo pocení v suchém prostředí. Ochlupení na těle je relativně málo. Rty jsou tlusté.

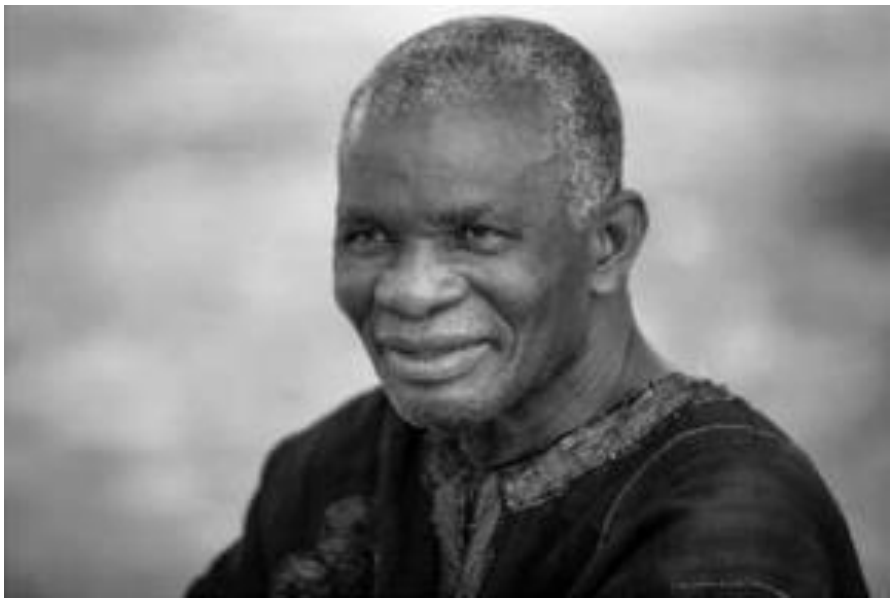

Africký muž

Pigmentace kůže se pohybuje od tmavě hnědé až po světle hnědou, což slouží jako ochrana před slunečními paprsky. To samo o sobě by mělo vyvrátit argument těch, kteří kritizují pojem rasy, že rasové rozdíly jsou „triviální“ nebo „povrchní“. Všechny hypotézy vyslovené k vysvětlení evoluce tmavé kůže navrhují, že byla selektována v tomto ekologickém prostředí, což znamená, že ti, kteří se narodili s nedostatečně tmavou kůží, nepředali své geny. Barva kůže je tedy otázkou života a smrti. Nejpodporovanější hypotéza je, že tmavá kůže se vyvinula,

[69] Stephen Oppenheimer, The Real Eve: Modern Man’s Journey Out of Africa (New York: Carroll & Graf, 2004).

protože světlejší kůže se pod intenzivním ultrafialovým zářením snadněji rozkládá.[70] Je patrné, že u obyvatel subsaharské Afriky existuje výrazný kontrast mezi obecnou barvou kůže a barvou kůže na dlaních rukou a chodidlech, tzv. „volární kůží“. Volární kůže je mnohem světlejší. Tento kontrast existuje u všech lidí, ale nejvýraznější je u lidí s tmavou pletí. K tomuto kontrastu dochází, protože tyto světlejší oblasti nejsou obecně vystaveny slunci. Pigmentovaná kůže je metabolicky náročná na výrobu, což znamená, že by bylo selektivní výhodou nemít ji na částech těla, kde není potřebná.

Africká žena

Tělo se vyznačuje dlouhýma nohama a rukama, krátkým trupem, úzkými boky, nízkou hladinou tělesného tuku a ukládáním tuku spíše na hýždích a zádech než na břiše. Tyto

[70] Nina G. Jablonski, “The Anthropology of Skin Colors: An Examination of the Evolution of Skin Pigmentation and the Concepts of Race and Skin of Color,” in Dermatology of Ethnic Skin and Hair, eds. Neelam Vashi and Howard Maibach (New York: Springer, 2017).

adaptace dávají smysl, obecně řečeno, z hlediska horkého podnebí. Tuk brání ztrátě tepla a tuk na zádech zabraňuje pokrytí člověka vrstvou tuku během spánku, zatímco delší končetiny a kratší trup napomáhají odvodu tepla, stejně jako užší boky.

Existuje také znatelný rozdíl mezi západními Afričany a východními Afričany, kteří se od sebe oddělili přibližně před 150 000 lety. Západní Afričané se nejvíce blíží mezomorfnímu tělesnému typu, což znamená dlouhé končetiny, nízkou hladinu tělesného tuku a velmi svalnaté tělo. Východní Afričané se nejvíce blíží ektomorfnímu tělesnému typu, což znamená dlouhé končetiny, nízkou hladinu tělesného tuku a slabě svalnaté tělo. Rozdíly mezi těmito dvěma podrasami jsou částečně způsobeny tím, že západní Afričané se vyvinuli v nížinných oblastech a východní Afričané v horských oblastech. To vedlo k tomu, že se východní Afričané přizpůsobili nižší úrovni kyslíku a prostředí s nižší biomasou, ve kterém je nutné získávat potravu vynaložením většího úsilí, kde lidé s vysoce svalnatým tělem mají tendenci mít špatnou výdrž.[71] Kromě toho mají obyvatelé východní Afriky podstatně větší evropský vliv. Jedna studie odhaduje, že Etiopané mají přibližně 40 procent evropských genů, což z nich činí klín.[72] Mezi jižní Afričany

[71] Viz Edward Dutton a Richard Lynn, Race and Sport: Evolution and Racial Differences in Sporting Ability (Londýn. Ulster Institute for Social Research, 2015).

[72] Giuseppe Passarino, Ornella Semino, Lluís Quintana-Murci, et al., "Different Genetic Components in the Ethiopian Population, Identified by mtDNA and Y-Chromosome Polymorphisms," AJHG, 62 (1998): str. 420-434.

patří skupiny, které jsou směsicí subsaharských afrických a jiných afrických ras, zejména Křováci a příbuzné skupiny.[73]

Severovýchodoasijci

Tvář se vyznačuje širokou a krátkou lebkou, velkými a vystupujícími lícními kostmi, širokými a plochými nosními kostmi, širokým tvarem lebky a konkávním nosním hřbetem. Severovýchodoasijci jsou přizpůsobeni zejména chladnému prostředí a tento typ tváře umožňuje udržení tepla. Plochá tvář také chrání před omrzlinami. Oči jsou úzké a vyznačují se epikantickým záhybem. Jako přizpůsobení extrémnímu chladu to snižuje oslnění od sněhu.

Severovýchodoasijská žena

Vlasy jsou tmavé, husté a rovné. Rovné vlasy lépe propouštějí UV záření (a tím umožňují syntézu vitamínu D)

[73] Caitlin Uren, Minju Kim, Alicia R. Martin, et al., "Fine-Scale Human Population Structure in Southern Africa Reflects Ecogeographic Boundaries," Genetics, 204 (2016): str. 303-314.

během zimní tmy.[74] Navzdory obecné adaptaci na chlad je množství ochlupení na těle nízké. Barva kůže se pohybuje od žluté po světle hnědou. Světlé zbarvení umožňuje lepší absorpci světla, zatímco žlutá barva odráží vysoký obsah tuku pod kůží, což je adaptace na extrémní chlad. Tělo je velmi endomorfní. To znamená, že se vyznačuje krátkými končetinami, dlouhým trupem, širokými boky a relativně svalnatou horní částí těla. Tyto adaptace zpomalují uvolňování tepla z těla. Charakteristickým rysem této rasy je také vysoká hladina tělesného tuku a tendence k hromadění tuku na břiše. To udržuje tělo v teple a umožňuje břichu fungovat jako deka.

Severovýchodoasijský muž

Severovýchodoasijci jsou obecně považováni za nejvíce neotenizovanou rasu, zatímco Evropané jsou neotenizovanější

[74] Nina Jablonski, Skin: A Natural History (Berkeley: University of California Press, 2006).

než Afričané ze subsaharské Afriky.[75] Neotenie nebo juvenilizace označuje pedomorfismus, při kterém si dospělý jedinec zachovává dětské rysy. Severovýchodoasijci se svými fyzickými charakteristikami nejvíce podobají lidským dětem a jelikož patří mezi nejmladší rasy, které se vyvinuly přibližně před 40 000 lety, znamená to, že lidská evoluce byla pedomorfní.[76] Jsou také malého vzrůstu, což je opět způsob, jak udržet teplo.

Evropané

Tvář se vyznačuje středním tvarem lebky, minimálním vystupováním dolní části obličeje, malými ústy, ustupujícími lícními kostmi (díky nimž tvář vypadá špičatá), dlouhým, úzkým nosem (umožňujícím ohřátí vzduchu při nádechu), nosní dutinou ve tvaru slzy a středně velkými očima, jejichž barva se pohybuje od modré po hnědou.

[75] Richard Grossinger, Embryogenesis: Species, Gender and Identity (New York: North Atlantic Books, 2000).
[76] Oppenheimer, S. (2004). The Real Eve: Modern Man's Journey Out of Africa. New York: Carroll & Graf.

Evropský muž

Vlasy bývají vlnité a jejich barva se liší od blond až po černou, v závislosti na subrase. Tělesné ochlupení je relativně silné, což odráží příměs neandrtálské krve.[77] Pigmentace kůže se liší od světle hnědé až po bílou, v závislosti na subrase. Přítomnost takové světlé kůže, očí a vlasů je částečně chápána jako přizpůsobení se rozvoji zemědělství.[78] Díky sníženému obsahu vitamínu D ve stravě a světlé barvě kůže se vitamín D lépe vstřebával ze slunečního záření. Obecně však platí, že kratší dny a delší noci, které převládají v chladnějším podnebí, vedou k selekci světlejší kůže, protože ta umožňuje snadnější vstřebávání vitamínu D. Proto lidé s tmavou pletí žijící v severských zemích, jako jsou Somálci ve Finsku a Švédsku,

[77] Richard Cowen, History of Life (Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, 2013).
[78] Gregory Cochran a Henry Harpending, The 10,000 Year Explosion: How Civilization Accelerated Human Evolution (New York: Basic Books, 2009)

potřebují pro udržení zdraví dvojnásobné množství vitamínu D než běloši.[79]

Evropská žena

Tělo je méně endomorfní než u Severovýchodoasijců, ale stále je relativně endomorfní. Jsou také vyšší než Severovýchodoasijci. Jsou přizpůsobeni relativnímu chladu, ale méně než Severovýchodoasijci.

Jihoasijci

Jihoasijský obličej se vyznačuje relativně ostřejšími rysy než evropský a většíma očima, zejména dlouhým, úzkým obličejem a nosem a vyvinutým čelem. Kůže je hnědá, od světlé po tmavou. Tato střední barva pravděpodobně odráží protichůdné tlaky na ochranu kůže před sluncem a získávání dostatečného množství vitamínu D ze slunečního záření.

[79] Susanne Bejerot a Mats Humble, "Inhabitants of Swedish-Somali origin are at great risk for covid-19," British Medical Journal, 368 (2020): m1101.

Jihoasijská žena

Vlasy jsou černé, mohou být vlnité, s nižšími úrovněmi na těle než u Evropanů. Tělo je více ektomorfní než u Evropanů, i když je zde také mírně vyšší úroveň tělesného tuku. Předpokládá se, že se jedná o adaptaci, i když její příčina zůstává nejasná.[80] Jedním z návrhů je, že je to proto, že jižní Asie je ovlivněna nepředvídatelným klimatickým jevem El Niño, který způsobuje „nestálou základnu zdrojů“[81] a tím i potřebu ukládat tuk.

[80] S. Lakshmi, Brad Metcalf, Charudatta Joglekar, et al., “Differences in Body Composition and Metabolic Status Between White UK and Asian Indian Children (EarlyBird 24 and the Pune Maternal Nutrition Study),” Pediatric Obesity, 7 (2012): str. 347-354.

[81] Emma Pomeroy, Veena Mushrif-Tripathy, Tim J. Cole, “Ancient Origins of Low Lean Mass Among South Asians and Implications for Modern Type 2 Diabetes Susceptibility,” Scientific Reports, 9 (2019): s. 10515.

Jihoasijský muž

Jihovýchodoasijci

Jihovýchodoasijci jsou podobní severovýchodoasijcům. Jsou však méně endomorfní, mají tendenci mít tmavší pleť a v mnoha ohledech se nacházejí mezi Jihoasijci a Severovýchodoasijci. Zejména epikantický oční záhyb je méně výrazný, stejně jako zploštělý nos, jak lze očekávat v teplejším prostředí.

Jihovýchodoasijská žena

Jihovýchodoasijský muž

Severní Afričané a blízkovýchodní lidé

Ti se spolu s Araby a Turky geneticky nacházejí mezi Jihoasijci a Evropany, ačkoli u některých severoafrických skupin, jako jsou jižní Egypťané, je patrný také vliv subsaharské Afriky. Vyznačují se světle hnědou pletí, ostřejšími rysy než Evropané (například dlouhým, špičatým nosem), vlnitými černými vlasy a vyšší mírou ektomorfie než Evropané. Jejich tváře jsou špičatější než tváře Jihoasijců.

Arabská žena

Arabský muž

Indiáni

Nejvýraznějšími rysy Indiánů, které je odlišují od Východoasijců, s nimiž jsou relativně blízce příbuzní, jsou jejich tmavší a někdy načervenalá kůže, zahnutý nebo rovný nos a absence úplného východoasijského epikantického záhybu, ačkoli vnitřní záhyb je někdy přítomen.

Indiánský muž

Indiánská žena

Arktičtí lidé

Někdy před 40 000 až 50 000 lety se část archaických východoasijských národů přesunula do vzdáleného severovýchodu Asie, kde se vyvinuli v arktické národy. Stali se samostatnou rasou, protože byli geograficky izolováni od Východoasijců na jihu vysokými pohořími Chersky, Khrebet, Khingan a Sayan a asi tisíci kilometry lesa severně od řeky Amur. Přešli také do Grónska.

Arktičtí lidé zažívali nejtvrdší zimní podmínky ze všech ras, s nejnižšími zimními teplotami kolem -15 °C, které během hlavní wurmské glaciace klesaly až na -20 °C. V reakci na tyto chladné zimy se u arktických národů vyvinuly výraznější formy morfologických adaptací na chlad, které jsou typické pro Východoasijce, a to plochý nos, krátké nohy a silný trup, podkožní vrstva tuku, která dodává kůži nažloutlý vzhled, a epikantický oční záhyb.

Arktická žena

Arktická žena, muž a dítě

Tichomořští ostrované

Obyvatelé tichomořských ostrovů, kteří jsou úzce spřízněni s Jihovýchodoasijci, migrovali na ostrovy v jižním Pacifiku a kolem roku 1500 př. n. l. dosáhli Samoy, kolem roku 100 n. l. Havaje a kolem roku 800 n. l. Nového Zélandu. Obyvatelé tichomořských ostrovů se od Východoasijců liší tím, že kombinují vysokou míru endomorfie s velmi vysokou mírou svalnatosti. Někteří z nich mají epikantický oční záhyb.

Muž z tichomořských ostrovů

Dvě ženy z tichomořských ostrovů

Australští Aboriginci

Tato skupina se rozšířila po jihovýchodní Asii, kde se smísila s Denisovany, a poté, co dorazila do Austrálie, se silně izolovala. Mají dobře vyvinuté trupy, paže a štíhlé nohy.

Aboriginní muž

Barva kůže je tmavě hnědá nebo černá a oči jsou velmi tmavě hnědé nebo černé. Vlasy jsou černé a vlnité. Vousy u

mužů jsou dobře vyvinuté, stejně jako ochlupení na těle a obočí. Mají výrazné obočí, široký nos, silnou čelist a plné rty. Lebka vypadá zezadu pětiúhelníkovitě. Jsou přizpůsobeni pouštnímu prostředí a snášejí extrémní teploty. Genetická klastrová analýza zjistila, že aboriginci jsou dostatečně podobní aborigincům z Nové Guineje, aby tvořili jeden klastr.

Aboriginní žena

Křováci

Až do doby před asi 1200 lety obývali většinu jižní Afriky Křováci, známí také jako San. Poté se na jih rozšířili černošští obyvatelé, konkrétně Bantuové, a Křováky vytlačili do pouště Kalahari.[82] Z tohoto důvodu jsou mnohé negroidní etnické skupiny v Jižní Africe, jako například Xhosa, ve skutečnosti přechodem mezi subsaharskou Afrikou a Křováky. Například

[82] Carina M. Schlebusch a Himla Soodyall, "Extensive Population Structure in San, Khoe, and Mixed Ancestry Populations from Southern Africa Revealed by 44 Short 5-SNP Haplotypes," Human Biology, 84 (2012): str. 695-724.

Xhosa jsou z přibližně 60 procent San, což pomáhá vysvětlit jejich relativně světlou pleť – světlá pleť je totiž charakteristickým rysem Křováků. Svazijci jsou z přibližně 25 procent San.[83] Jihoafrický prezident Nelson Mandela (1918–2013) byl členem královské rodiny kmene Xhosa.[84]

Křovácký muž

Křováci mají řadu fyzických charakteristik, které je odlišují od subsaharských Afričanů. Mají vlasy podobné pepřovým zrnkům, které rostou ve spirálách s mezerami mezi chomáčky, zatímco většina černochů má spirálovité kudrnaté vlasy, které tvoří hustou spleť. Předpokládá se, že pepřové vlasy Křováků se vyvinuly jako adaptace na horké a vlhké lesy, ve kterých žili po mnoho tisíciletí, protože poskytují ochranu před silným slunečním zářením, ale zároveň mezery mezi chomáčky

[83] Ashley H. Robins, Biological Perspectives on Human Pigmentation (Cambridge: Cambridge University Press, 2005), tabulka 7:1.
[84] Viz Peter Limb, Nelson Mandela: A Biography (Londýn: Greenwood Press, 2008), s. 2.

umožňují odpařování potu. K této adaptaci došlo pravděpodobně předtím, než byli Křováci vyhnáni Negroidy. Kudrnaté vlasy negroidních Afričanů jsou výhodnější adaptací v suchém a horkém prostředí, protože poskytují větší ochranu před silným slunečním zářením a snižují pocení.

Barva kůže Křováků je žlutavě hnědá, zatímco barva kůže negroidních Afričanů je černá nebo tmavě hnědá. Je to proto, že Křováci jsou přizpůsobeni životu dále od rovníku, kde není tak horko. Někteří Křováci mají na horním víčku epikantickou rýhu, podobnou, i když méně výraznou, jako mají Východoasijci a arktičtí lidé. Výhodou epikantické rýhy pro Křováky je pravděpodobně to, že snižuje oslňující účinek silného slunečního záření odrážejícího se od pouště, stejně jako snižuje oslnění od sněhu u Východoasijců a arktických lidí. Tato charakteristika musela vzniknout nezávisle prostřednictvím konvergentní evoluce.

Steatopygie ženy z kmene Khoi

Charakteristickým rysem Křováků jsou velmi velké hýždě žen, známé jako steatopygia. Adaptivní výhodou tohoto rysu mohlo být uchovávání potravy a vody v dobách hladomoru a nedostatku.[85] John Baker však tuto teorii zpochybnil s tím, že Křováci nejsou silně selekcemi předurčeni k pouštnímu životu,

[85] Alf Wannenburgh, The Bushmen (Kapské Město: Struik, 1999).

a proto jsou zvětšené hýždě žen pravděpodobně výsledkem sexuální selekce.[86] Genitálie Křováků jsou mezi lidskými rasami jedinečné. Ženy Křováků mají výrazné malé stydké pysky (vnitřní stydké pysky/vaginální rty), které sahají asi tři palce pod vagínu a jsou k sobě přiléhající. Je známo, že je během erotických tanců ukazují mužům. V pubertě se zvětšují.[87] Obecně platí, že stydké pysky ženy při vzrušení nabobtnají.[88] Penisy Křováků v neerektovaném stavu vyčnívají horizontálně. Tato poloha se nazývá penis rectus. Penis většiny ostatních lidí v neerektovaném stavu je v poloze penis pendulus, což znamená, že směřuje svisle dolů.[89] Zajímavé je, že J. Philippe Rushton zjistil, že erekce u východoasijských mužů jsou „rovnoběžné s tělem a tuhé“, zatímco u černochů jsou „v pravém úhlu k tělu a pružné“.[90] U bělochů se nachází mezi těmito dvěma extrémy. Existují názory, že neandrtálci měli také penis rectus, díky čemuž vypadal penis v ochablém stavu jako částečně ztopořený.[91]

---

[86] Baker, Race, op cit., s. 319.
[87] Tamtéž, s. 314.
[88] John Bancroft, “The Endocrinology of Sexual Arousal,” Journal of Endocrinology, 186 (2005): str. 411-427.
[89] Felix Bryk, Circumcision in Man and Woman: Its History, Psychology and Ethnology (Honolulu: University Press of the Pacific, 2001), s. 188.
[90] J. Philippe Rushton, Race, Evolution, and Behavior: A Life History Perpective (New Brunswick, NJ: Transaction Publishing, 1995), s. 167.
[91] H. Loofs-Wissowa, “The penis rectus as a Marker in Human Palaeontology? Human Evolution,” 9 (1994): str. 343-356.

Vagína ženy z kmene Khoi

Je třeba poznamenat, že Křováci jsou geneticky rozmanitá skupina, složená z mnoha různých podskupin nebo kmenů. Některé z těchto kmenů se od sebe geneticky liší stejně jako Evropané od Jihoasijců.[92] Taková genetická rozmanitost je v Africe možná díky relativní slabosti darwinovské selekce, protože základní potřeby jsou díky klimatu uspokojovány po celý rok. Jak bylo uvedeno výše, Křováci jsou fyzicky více neotenní než černoši, což je nejviditelnější na jejich tvářích, které se v některých ohledech podobají tvářím Východoasijců. To si ostatně všimli i samotní Křováci. Řada japonských antropologů provedla studie Křováků.[93] Bylo zjištěno, že Křováci označují zvířata, která jedí, jako !a („maso“), zvířata, která jsou pro ně nebezpečná (jako lvi, hyeny, Evropané a Černoši), jako !oma („neuvěřitelná zvířata“), ale sami sebe

[92] Stephen C. Schuster, Webb Miller, Aakrosh Ratan, et al., “Complete Khoisan and Bantu Genomes from Southern Africa,” Nature, 463 (2010): str. 943-947.
[93] Alan Barnard, Anthropology and the Bushmen (Oxford: Berg, 2007), str. 62-65.

označují jako zhu („člověk“). Jako zhu označují také Japonce, ale ne Evropany ani černochy. Bylo také zjištěno, že stejně jako japonské děti mají i děti Křováků „mongoloidní skvrnu“, modravé zbarvení v dolní části páteře, které s věkem mizí.[94]

Při diskusi o Křovácích bychom měli rozlišovat mezi dvěma úzce příbuznými skupinami. Sanové, o nichž jsme hovořili výše, jsou lovci a sběrači. Lze je popsat jako archetypální Křováky a slovo „Křováci“ se často používá právě pro ně. Khoiové (dříve známí jako Hotentoti) se zabývají primitivním zemědělstvím, konkrétně pastevectvím. Khoi se geneticky liší od Křováků, ale mají podobné sekundární pohlavní znaky, jako je například steatopygie.[95] Tyto dvě etnické skupiny jsou antropology seskupovány dohromady[96], někdy s použitím klasifikace „kapoidní“.[97] Khoiové mají však tmavší pleť než Sanové, protože se ve větší míře smísili s bantuskými národy[98], což je skupina subsaharských afrických národů ve střední a jižní Africe, které hovoří příbuznými jazyky. Vzhledem k větší míře smíšení s Bantuy jsou Khoiové také „o něco vyšší a mají užší hlavy“.[99] Khoi jsou tedy velmi podobní

[94] Henry Harpending, “Genetic Diversity, Kinship, Race, and Nepotism,” 2nd Human Ethnology Summer School, Moskva, 29. června – 7. července 2002.
[95] Baker, Race, op cit., str. 313-319.
[96] Karim Sadr, “The First Herders at the Cape of Good Hope,” African Archaeological Review, 15 (1998): str. 101-132.
[97] Roger Pearson, Anthropological Glossary (Malabar, FL: R.E. Krieger Publishing Company, 1985), s. 119.
[98] Cavalli-Sforza, Menozzi a Piazza, The History and Geography of Human Genes, op cit., s. 176.
[99] Jean Hiernaux, The People of Africa (Londýn: Weidenfeld and Nicolson, 1974), s. 111.

Sanům nebo Křovákům, ale mají v sobě i malý podíl bantuského původu.

Pygmejové

Pygmejové obývají husté deštné pralesy střední Afriky, odkud byli před asi 1 500 lety vytlačeni přicházejícími Negroidy. Pygmejové mají stejně jako Křováci vlasy jako pepřová zrnka, ale jejich kůže je mnohem tmavší. Vyznačují se malým vzrůstem: muži kmene Mbuti dosahují například výšky kolem 1,39 metru. Pygmejské děti mají normální výšku, ale neprocházejí pubertálním růstovým obdobím kvůli nízké produkci inzulínového růstového faktoru 1.

Pygmejské ženy s evropskou ženou

Pygmejský muž

Neexistuje shoda ohledně toho, proč se u pygmejů vyvinula tak malá postava. Jedna teorie říká, že by to mohlo souviset s přizpůsobením se nízké úrovni ultrafialového záření v deštných pralesích. To by mohlo znamenat, že v kůži se vytváří relativně málo vitamínu D, což omezuje příjem vápníku z potravy potřebného pro růst kostí.[100] Další teorie říká, že to odráží rychlou životní strategii, kdy se investuje do rozmnožování v mladém věku, místo do růstu.[101] O „životní strategii“ budeme podrobněji hovořit za chvíli.

Negritos

Negritos jsou malí, mají tmavou pleť, kudrnaté vlasy a mírně mongoloidní rysy obličeje. Někteří antropologové dříve věřili,

[100] J.D. O'Shea, "Possible Contribution of Low Ultraviolet Light Under the Rainforest Canopy to the Small Stature of Pygmies and Negritos," Homo: Journal of Comparative Human Biology, 44 (1994): str. 284-287.

[101] Andrea Bamberg Migliano, Lucio Vinicius a Marta Mirazón Lahr, "Life History Trade-offs Explain the Evolution of Human Pygmies," Proceedings of the National Academy of Science of the United States of America, 104 (2007): s. 56.

že jsou příbuzní s Pygmeji, ale tento názor je dnes již obecně odmítán. Negritos se v klíčových ohledech podobají Pygmejům, protože nezávisle na sobě zažili podobné tlaky prostředí.[102]

Negrito muži se dvěma evropskými muži

Australští aboriginci jsou někdy zařazováni do širší skupiny „Australo-Melanésanů“, která zahrnuje Negritos žijící na indických Andamanských ostrovech a na ostrovech Filipín, Malajsie a Indonésie.[103] O genetickém původu těchto národů se však stále vedou diskuse a mnoho vědců tvrdí, že Negritos jsou geneticky blíže obyvatelům tichomořských ostrovů.[104] Jiné

[102] G. Debets, “Essay on the Graphical Presentation of the Genealogical Classification of Human Races,” in Soviet Ethnology and Anthropology Today, ed. Yu. Bromley (Haag: De Gruyter, 1974).
[103] Andrew Collins a Gregory L. Little, Denisovan Origins: Hybrid Humans, Göbekli Tepe, and the Genesis of the Giants of Ancient America (New York: Simon and Schuster, 2019).
[104] Viz Masatoshi Nei a Arun K. Roychoudhury, “Genetic Relationship and Evolution of Human Races,” v knize The Concept of Race in Natural and Social Science, ed. E. Nathaniel Gates (Londýn: Routledge, 2014).

studie zjistily, že jsou nejblíže Východoasijcům, od nichž se zřejmě odštěpili teprve před 8 000 lety. Poté prošli genetickým úzkým hrdlem, což vedlo k jejich velmi charakteristickým rysům, které jsou v některých ohledech podobné rysům Pygmejů.[105]

Dvě Negrito ženy

Klíny

Jak bylo uvedeno v kapitole 3, mnoho etnických skupin lze považovat za klíny, které nespadají do žádné z těchto kategorií. Hispánci jsou například směsicí Evropanů a amerických indiánů, stejně jako Metisové v Kanadě. Američtí Hispánci, kteří tvoří rozmanitou populaci, jsou podle údajů společnosti 23andMe, která lidem umožňuje zjistit jejich genetické

[105] Farhang Aghakhanian, Yushima Yunus, Rakesh Naidu, et al., "Unravelling the Genetic History of Negritos and Indigenous Populations of Southeast Asia," GBE, 7 (2015): str. 1206-1215.

dědictví, z přibližně 65 % evropského a z přibližně 35 % indiánského původu. Stejné údaje odhalily, že Afroameričané jsou ze 75 % subsaharští Afričané a z 25 % Evropané.[106]

Mnoho národů Blízkého východu, jako jsou Uzbekové a Tataři, představuje různé klíny mezi Evropany a Jihoasijci, Jihoasijci a Severovýchodoasijci, nebo jejich směs. Jihoafričtí barevní představují klín mezi Evropany (konkrétně holandskými osadníky), subsaharskými Afričany, Khoi a Jihoasijci a Východoasijci.[107] Afrikánci přivezli indonéské otroky do Jižní Afriky v 16. století a mnoho bengálských otroků bylo přivezeno do Jižní Afriky v 18. století.[108] V 19. století pak došlo k přílivu indických námezdních dělníků.[109] V kategorii „barevných“ existuje obrovská rozmanitost, ale 60 procent barevných mateřských linií bylo identifikováno jako Khoi.[110] Řada východoafrických národů, jako jsou severní Súdánci, Somálci a Etiopané, představuje klín mezi Araby a subsaharskými Afričany. V souladu s tím všechny tři etnické

---

[106] Katarzyna Bryc, Eric Y. Durand, J. Michael Macpherson, David Reich a Joanna L. Mountain, “The Genetic Ancestry of African Americans, Latinos, and European Americans across the United States,” American Journal of Human Genetics, 96 (2015): str. 37-53.

[107] Razib Khan, “The Cape Coloreds are a Mixture of Everything,” Gene Expression, http://blogs.discovermagazine.com/gnxp/2011/06/the-cape-coloreds-are-a-mix-of-everything/ (přístup 15. května 2020).

[108] Viz Nigel Worden, Slavery in Dutch South Africa (Cambridge: Cambridge University Press, 1985).

[109] Viz Ashwin Desai a Goolam Vahed, Inside Indian Indenture: A South African Story, 1860 1914 (Kapské Město: HRSC Press, 2010).

[110] Lluis Quintana-Murci, Christine Harmant, Hélène Quach, “Strong Maternal Khoisan Contribution to the South African Coloured Population: A Case of Gender-Based Admixture,” American Journal of Human Genetics, 86 (2010): str. 611-620.

skupiny hovoří spíše semitskými než africkými jazyky.[111] Přibližně 80 procent současných obyvatel Grónska má alespoň 25 procent evropského (většinou dánského) původu.[112] Existuje mnoho dalších podobných skupin. Často se stávalo, že se první členové těchto skupin po generace vzájemně mísili, což vedlo k vytvoření nové etnické skupiny s vlastními kulturními tradicemi. Tento proces etnogeneze má mnoho příkladů, jako například Anglo-Indové, kteří jsou obvykle potomky britských vojáků, kteří byli během britské koloniální nadvlády v Indii, a indických žen. V roce 1947 žilo v Britské Indii dva miliony Anglo-Indů, kteří se vyznačovali tím, že byli křesťané a mluvili anglicky jako rodným jazykem.[113] V Namibii a Jižní Africe jsou Rehobotští Bastardi potomky búrských mužů, kteří se usadili na jihoafrickém mysu a měli konkubíny z kmene Khoi. Výsledkem těchto svazků bylo po generace smíšené manželství, z nichž vzešli Bastardi. Tato skupina se v roce 1868 přestěhovala do Rehobothu v Namibii a až do roku 1990 se řídila vlastní samosprávou. Mluví vlastním dialektem afrikánštiny a vedou typický búrský způsob života zaměřený na zemědělství.[114] Přirozeně, v rámci mnoha ras, které jsme popsali, existují rozdíly v míře smíšení s jinými rasami v

[111] Viz De Lacy O'Leary, Comparative Grammar of the Semitic Languages (Londýn: Routledge, 2000).
[112] Ida Moltke, Matteo Fumagalli, Thorfinn S. Korneliussen, et al., "Uncovering the Genetic History of the Present-Day Greenlandic Population," American Journal of Human Genetics, 96 (2015): str. 54-69.
[113] Viz Ulther Charlton-Stevens, Anglo-Indians and Minority Politics in South Asia: Race, Boundary Making and Communal Nationalism (Londýn: Routledge, 2018).
[114] Sharri Whiting, Namibia: The Essential Guide to Customs and Culture (Londýn: Kupperard, 2008).

závislosti na tom, kterou etnickou skupinu v rámci dané rasy zkoumáte. Například, jak již bylo zmíněno dříve, některé studie zjistily, že Finové mají přibližně 10% podíl severovýchodoasijské příměsi.[115]

Vazby mezi rasami

Všechny tyto rasy mají nakonec společného předka. Oddělily se od sebe a zůstaly oddělené po dlouhou dobu poté, co lidé začali opouštět subsaharskou Afriku. V souladu s tím jsou různé rasy příbuzné v různé míře. Například předkové Evropanů a Východoasijců se oddělili před asi 40 000 lety. Předkové australských aboriginců se však oddělili před asi 75 000 lety. Prošli jižní Asií, smísili se s Denisovany, kolonizovali Austrálii, která se poté oddělila od Nové Guineje, čímž zůstaly tyto dvě populace od sebe izolovány po dobu asi 12 000 let. Naproti tomu američtí indiáni se od Severovýchodoasijců oddělili teprve před asi 12 000 lety a arktické národy se izolovaly teprve před asi 4000 lety.

Tabulka 4.1, kterou najdete na konci této kapitoly, ukazuje genetické vzdálenosti mezi 12 rasami klasické antropologie. Čím menší číslo, tím bližší je genetický vztah.[116] Je tedy zřejmé,

---

[115] K. Virtaranta-Knowles, P. Sistonen a H. Nevanlinna, "A Population Genetic Study in Finland: Comparison of the Finnish- and Swedish-Speaking Populations," Human Heredity, 41 (1991): str. 248-264.

[116] Čísla jsou extrapolována z Lori J. Lawson Handley, Andrea Manica, Jérôme Goudet, François Balloux, „Going the Distance: Human Population Genetics in a Clinical World", Trends in Genetics, 23 (2007): str. 432–439. Porovnávané populace jsou následující: Evropané: Francouzi, neevropští kavkazoidi: Palestinci, Jihoasijci: Balúčové (Pákistán), Severovýchododoasijci: Han Číňané, Jihovýchodoasijci: Kambodžané, obyvatelé tichomořských ostrovů: Melanésané, američtí indiáni: Mayové, obyvatelé Arktidy: Jakuti, australští aboriginci:

že „rasa“ je stejně vědeckou kategorií jako jakákoli jiná. Rasy lze určit na základě morfologie s 75 % přesností a tato morfologie přesně odpovídá genetickým klastrům, které se liší konzistentním způsobem v důležitých a vzájemně korelovaných genotypových frekvencích.

Někteří lidé však nadále trvají na tom, že „rasa“ není vědecky platná, a právě k jejich argumentům se nyní obrátíme.

Papuánci, obyvatelé subsaharské Afriky: Jorubové, Křováci: Sanové a Pygmejové: Mbutiové.

Tabulka 4.1: Genetické vzdálenosti mezi dvanácti rasami klasické antropologie

	Evropan	Mimoevropský kavkazoid	Jihoasijec	Severových odoasijec	Jihových odoasijec	Tichomořský ostrovan	Indián	Arktičtí lidé	Aboriginec	Subsaharský Afričan	Křovák	Pygmej
Evropan	0	0.0068	0.0093	0.0435	0.0364	0.0702	0.0615	0.0440	0.0712	0.0525	0.0754	0.0719
Mimoevropský kavkazoid	0.0068	0	0.0110	0.0431	0.0381	0.0687	0.0626	0.0459	0.0691	0.0459	0.0700	0.0660
Jihoasijec	0.0093	0.0110	0	0.0367	0.0304	0.0637	0.0582	0.0402	0.0660	0.0476	0.0712	0.0675
Severovýchodoasijec	0.0435	0.0431	0.0367	0	0.0056	0.0565	0.0532	0.0210	0.0668	0.0673	0.0914	0.0838
Jihovýchodoasijec	0.0093	0.0381	0.0304	0.0056	0	0.0572	0.0572	0.0251	0.0683	0.0635	0.0880	0.0806
Tichomořský ostrovan	0.0702	0.0687	0.0637	0.0565	0.0572	0	0.0959	0.0708	0.0550	0.0857	0.1102	0.1019
Indián	0.0615	0.0626	0.0582	0.0532	0.0572	0.0959	0.0576	0.0576	0.0985	0.0910	0.1217	0.1098
Arktičtí lidé	0.0440	0.0459	0.0402	0.0210	0.0251	0.0708	0.0985	0	0.0773	0.0700	0.0993	0.0904
Aboriginec	0.0712	0.0691	0.0660	0.0668	0.0683	0.0550	0.0091	0.0773	0	0.0860	0.1128	0.1047
Subsaharský Afričan	0.0525	0.0459	0.0476	0.0673	0.0635	0.0635	0.1217	0.0700	0.0860	0	0.0466	0.0400
Křovák	0.0754	0.0700	0.0712	0.0914	0.0880	0.1102	0.1098	0.0993	0.0860	0.0466	0	0.0562
Pygmej	0.0719	0.0660	0.0675	0.0838	0.0806	0.1019	0.1098	0.0904	0.1047	0.0400	0.0562	0

Válka proti „rase“ – proměna antropologie

Je rasa zastaralý, morálně pochybný pojem, který byl zaslouženě odhozen do popelnice dějin spolu se stalinismem, astrologií a pouštěním krve žilou? Mnozí to tvrdí. V roce 2004 Americká antropologická asociace na svých webových stránkách oznámila, že „rasa není vědecky platnou biologickou kategorií“.[117] O několik let později tato organizace připravila výstavu a doprovodnou knihu ve Smithsonianově národním muzeu přírodní historie ve Washingtonu, D.C., s názvem „RACE: Are We So Different?“ (Rasa: Jsme tak odlišní?).[118] Zpráva byla stejná:

> Nové vědecké poznatky o lidské rozmanitosti dokazují, že lidské populace nejsou jasně definované, biologicky odlišné skupiny, které někteří lidé nazývají rasami.[119]

Podle tvůrců výstavy by rasa měla být chápána pouze jako „mocný mýtus“. V knize Race and Intelligence: Separating Science from Myth, na které se podílelo několik autorů, afroamerický biolog Joseph Graves tvrdí: „Většina genetiků, evolučních biologů a antropologů se shoduje, že v lidském

[117] Citováno v Gavin Evans, Skin Deep: Journeys in the Divisive Science of Race (Londýn: One World Publications, 2019).
[118] Alan H. Goodman, Yolanda T. Moses a Joseph L. Jones, Race: Are We So Different? (Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell, 2012).
[119] “RACE: Are We So Different?” Opens at the National Museum of Natural History,” 27. května 2011, The Smithsonian Institution, https://www.si.edu/newsdesk/releases/race-are-we-so-different opens-national-museum-natural-history (přístup 15. května 2020).

druhu neexistují žádné biologické rasy.“[120] Antropolog Mark Cohen se rovněž domnívá, že „téměř všichni antropologové se shodují na tom, že rasy v běžném slova smyslu neexistují a nikdy neexistovaly“.[121]

Taková tvrzení jsou prostě fakticky nesprávná, alespoň pokud se antropologů ptáme anonymně. Průzkum polských antropologů z roku 2001 zjistil, že 75 procent z nich souhlasilo s existencí ras[122], a průzkum amerických antropologů z roku 1985 zjistil, že stejný názor zastávalo 59 procent z nich.[123]

V roce 1994 vypukla celonárodní kontroverze kolem vydání knihy Richarda Herrnsteina a Charlese Murraye s názvem The Bell Curve, která tvrdila, že sociální třída je do značné míry ovlivněna dědičnými faktory, jako je inteligence, a že inteligence se liší mezi jednotlivými rasami.

> Stále více důkazů naznačuje, že demografické trendy vyvíjejí sestupný tlak na rozložení kognitivních schopností

[120] Joseph Graves, “The Misuse of Life History Theory: J.P. Rushton and the Pseudoscience of Racial Hierarchy,” in Race and Intelligence, ed. Jefferson M. Fish (Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum, 2011), s. 5.
[121] Mark Nathan Cohen, “An Anthropologist Looks at ‘Race’ and IQ testing.” In Race and Intelligence, op cit., s. 211.
[122] Katarzyna Kaszycka a Jan Strzalko, “Race—Still an Issue for Physical Anthropology? Results of Polish Studies Seen in the Light of the U.S. Findings.” American Anthropologist, 105 (2003): str. 114-122.
[123] Leonard Lieberman a Larry T. Reynolds, “Race: The Deconstruction of a Scientific Concept,” v knize Race and Other Misadventures: Essays in Honor of Ashley Montagu, eds. Reynolds and Lieberman (Dix Hills, NY: General Hall, 1996).

ve Spojených státech a že tento tlak je natolik silný, že má sociální důsledky.[124]

Kniha Bell Curve byla zamýšlena jako útok proti sociálně orientovanému státu, ale její kritici v médiích ji vnímali především jako oživení sociálního darwinismu, eugeniky a rasového nacionalismu. V reakci na tuto polemiku vydala psycholožka Linda Gottfredsonová v deníku Wall Street Journal prohlášení, ve kterém představila to, co nazvala „mainstreamovou vědou o inteligenci".[125] Obsahovalo následující prohlášení:

> Členové všech rasových a etnických skupin se vyskytují na všech úrovních IQ. Gaussovy křivky různých skupin se značně překrývají, ale skupiny se často liší v tom, kde se jejich členové shlukují podél IQ křivky. Gaussovy křivky některých skupin (Židé a Východoasijci) jsou o něco výše než u bělochů obecně. Jiné skupiny (černoši a Hispánci) jsou o něco níže než běloši nehispánského původu. […]
>
> Jednotlivci se liší v inteligenci kvůli rozdílům v jejich prostředí i genetickém dědictví. Odhady dědičnosti se pohybují od 0,4 do 0,8 (na stupnici od 0 do 1), což většinou naznačuje, že genetika hraje větší roli než prostředí při vytváření rozdílů v IQ mezi jednotlivci. […]

[124] Richard J. Herrnstein a Charles Murray, The Bell Curve: Intelligence and Class Structure in American Life (New York: Simon and Schuster, 1994), s. 341.
[125] Linda Gottfredson et al., "Mainstream Science on Intelligence," Wall Street Journal, 13. prosince 1994.

> Neexistují žádné přesvědčivé důkazy o tom, že se zvonové křivky IQ pro různé rasové a etnické skupiny sbližují. […]

Gottfredsonová zaslala svůj dopis 131 kolegům vědcům, z nichž 100 odpovědělo do stanoveného termínu. Prohlášení podepsalo 52 akademiků (52 procent respondentů a 40 z oslovených). Čtyřicet osm z oslovených odmítlo prohlášení podepsat: „sedm proto, že se domnívali, že prohlášení nereprezentuje hlavní proud, 11 proto, že nevěděli, zda tomu tak je, a 30 z jiných důvodů“.[126] Osm z těch, kteří odmítli podepsat, tak učinilo proto, že se obávali ohrožení svého zaměstnání nebo se obávali spojení s kontroverzními vědci. Tento rozdělený názor – a vyjádřený strach z politické korektnosti – nám poskytuje užitečný přehled akademického názoru na rasu na konci minulého století. A zjevná kontroverze vyvolává otázku, zda lze rasovou vědu správně označit za „mainstreamovou“.

Za posledních 50 let se toho tolik změnilo. Od 18. století do poloviny 20. století téměř všichni biologové a antropologové uznávali, že lidský druh lze rozdělit na biologicky odlišné rasy. Od roku 1900 se však antropologie v západní Evropě a USA postupně přesunula z oblasti biologie, zabývající se fyzickým a sociálním vývojem člověka, do oblasti humanitních věd. To znamenalo, že tento obor ztratil svůj zásadní základ.

Dnes je antropologie, stejně jako mnoho jiných humanitních věd, silně ideologicky motivována a ovlivněna

[126] Linda Gottfredson, “Mainstream Science on Intelligence: An Editorial With 52 Signatories, History, and Bibliography,” Intelligence, 24 (1997): str. 13-23.

dogmaty spojenými s církví multikulturalismu, o které jsme již hovořili. Mezi ně patří „kulturní determinismus“ – že „kultura“ vysvětluje všechny rozdíly v chování populace – „kulturní relativismus“ – že všechny kultury jsou stejně hodnotné a mají své vlastní pravdy – a „postmodernismus“ – že „pravda“ je subjektivní a je pouze ideologií mocných, a že bychom měli dekonstruovat jejich „pravdu“ a podporovat marginalizované.[127] Je rozumné použít zde slovo „dogma“, protože tyto myšlenky jsou často horlivě vyjadřovány a považovány za nedotknutelné; zásadní kritika tohoto pohledu je ignorována, odmítána nebo odsuzována.

V USA došlo v první polovině 20. století k významnému zlomu ve studiu lidstva, a to díky dvěma osobnostem: Madisonu Grantovi (1865–1937) a Franzi Boasovi (1858–1942). Grant byl příležitostným právníkem a vášnivým ochráncem přírody, který se podílel na založení Bronxské zoo, Národního parku Glacier a ligy Save the Red Wood League, kromě mnoha dalších projektů. Nikdy nebyl akademickým pracovníkem, ale nezávislým badatelem a průkopníkem oboru, který by se dal nazvat „rasovou historií“, jak dokládají jeho dvě hlavní díla: The Passing of the Great Race; nebo The Racial Basis of European History (1916) a The Conquest of a Continent; nebo The Expansion of Races in America (1933).[128]

---

[127] Viz Dutton, Culture Shock and Multiculturalism, op cit.

[128] Madison Grant, The Passing of the Great Race: nebo The Racial Basis of European History (New York: Charles Scribner’s Sons, 1916); Grant, The Conquest of a Continent; nebo The Expansion of Races in America (New York: Charles Scribner’s Sons, 1933). Viz Richard Spencer, “Madison Grant and the American Nation,” Radix Journal, 8. října 2016,

Boas, profesor na Kolumbijské univerzitě, byl ústřední postavou v prosazování „kulturního relativismu“ a měl tak velký vliv, že je obecně považován za „otce americké antropologie“. Ačkoli Boas byl ostrým kritikem Granta a toho, co označoval jako „vědecký rasismus“, sám sebe považoval za darwinistu. Nakonec však Boasovy nejvýraznější myšlenky byly v rozporu se správným evolučním chápáním lidstva. V roce 1936 se Boas objevil na obálce časopisu Time, kde oznámil triumf „environmentalismu“. O dvacet let dříve on a jeho žena v časopise American Anthropologist vyslovili teorii, že s příchodem italských přistěhovalců do Spojených států dojde k mutaci tvaru jejich hlav, přičemž druhá generace bude mít tvar blíže americké většině než jejich rodiče. Takové závěry jsou nejen vysoce nepravděpodobné, ale po desetiletích, kdy byla data znovu analyzována, se ukázalo, že jsou podvodné.[129]

Dalším vlivným Boasovým konceptem byla „psychická jednota lidstva“, kterou vytvořil jeden z jeho učitelů, Adolf Bastian (1826–1905). Podle tohoto názoru, který je výraznou odpovědí na darwinismus a „environmentalismus“, mají nejen všichni jednotlivci a skupiny stejné intelektuální schopnosti, ale všechny kultury jsou založeny na univerzálně sdílené mysli. Tato představa byla spíše mystická než vědecká a měla hluboký vliv na Carla Junga (1875–1961).

---

https://radixjournal.com/2016/10/2016-10-6-madison-grant-and-the-american-nation/ (přístup 15. května 2020).

[129] Viz Nicholas Wade, “A New Look at Old Data May Discredit a Theory on Race,” 8. října 2002, New York Times, https://www.nytimes.com/2002/10/08/science/a-new-look-at-old-data-may-discredit-a-theory-on-race.html (přístup 15. května 2020).

Navzdory problémům spojeným s Boasovou metodologií a jeho pojetím darwinismu se ukázal být určující silou v současné antropologii. Grant naopak představoval „cestu, kterou se nešlo“. Boasův soubor myšlenek také významně přispívá k pochopení rozporu v myslích většiny současných akademiků: nadšeně podporují teorii evoluce prostřednictvím přirozené selekce... ale když se objeví ožehavá otázka rasy, vždy se uchýlí k zamlžování, mysticismu a planým nadějím. Ať už je tomu jakkoli, v antropologii i v masmédiích existuje hlasité hnutí, které se staví proti používání rasy jako biologické kategorie. Jejich odpor funguje prostřednictvím řady „memů“ nebo „variací na témata“, které se opakují znovu a znovu. Právě na tyto argumenty se nyní podíváme kritickým a informovaným pohledem.

Argumenty proti „rase“

Jak lze rozlišovat mezi různými rasami?

Souhrn kapitoly v knize Race and Intelligence obsahuje následující řádky:

> Neexistují žádné biologické rasy. Vzhled lidí se po celé planetě postupně mění, přičemž geograficky nejvzdálenější národy se od sebe navzájem nejvíce liší.[130]

Jinými slovy: neexistuje jasný způsob, jak rozdělit různé rasy. Plynule přecházejí jedna v druhou, s velkými rozdíly mezi nimi. Jedna z verzí tohoto argumentu je, že neexistuje žádný specifický gen, který by se vyskytoval pouze u jedné konkrétní rasy. Lze namítnout, že rasy samozřejmě nejsou zcela odlišné

[130] Race and Intelligence, ed. Fish, op cit.

kategorie, protože kdyby tomu tak bylo, byly by spíše druhy, nebo možná rody, čeledi či řády na taxonomické škále.

I kdyby bylo pravdou, že mezi rasami nelze vytyčit jednoznačnou hranici, neznamená to, že rasa nemá žádný užitek. Hranice mezi medvědy grizzly a medvědy hnědými je také nejasná – ale přesto poznáte jednoho, když ho uvidíte, a rozlišování mezi těmito poddruhy má smysl. Navíc, i kdybychom přijali, že se druhy v malých ohledech liší v důsledku mírně odlišného prostředí, pak by se ty na krajních polohách lišily natolik a konzistentním způsobem, že by bylo užitečné je rozlišovat.

Nakonec se zdá, že lidé, kteří tento argument používají, koketují s jakousi „taktickou nihilistickou filozofií“. Koneckonců, žádný pojem týkající se reálného světa není matematicky čistý. Pokud je „rasa“ „problematická“, protože má nejasné hranice, pak je stejně „problematický“ i pojem „historie“ – ve skutečnosti je „problematický“ i samotný termín „problematický“. Používáme kategorie, abychom rozdělili náš svět na srozumitelné části a mohli tak úspěšně jednat. Kdybychom to nedokázali, zemřeli bychom. Argument „nejasných hranic“ tedy neobstojí ve filozofickém testu pragmatismu. Existují populační klastry, které se výrazně liší v důsledku různé míry evoluční izolace. Ty umožňují provádět správné předpovědi. To je vše, o čem se zde diskutuje.

Rasa je „západní“ pojem

Někteří tvrdí, že rasa je nelegitimní nebo nemorální, protože je zakořeněna v západní historii (a tedy i v jevech jako otroctví a útlak) a také v údajně krátkozrakém a dusivém pohledu

„západní vědy“. Stejný argument by však mohl být použit téměř pro jakýkoli pojem – včetně těch, které údajně podkopávají nebo překonávají západní hegemonii. V určitém okamžiku musíme přijmout základní rámec. A ústřední otázkou je, zda je rasa prediktivní kategorií, či nikoli. Pokud je rasa problematická – opět to slovo... – protože je západní, pak pravděpodobně nemůžeme vůbec používat západní pojmy k analýze čehokoli nezápadního. Podle této logiky bychom neměli ani mluvit o ničem, co není západní, pomocí západního jazyka. Takové argumenty mohou znít hluboce, ale při bližším zkoumání jsou spíše povrchní. A pokud to má nějakou váhu, nezápadní kultury mají jasně slova a koncepty, které odpovídají západnímu pojetí „rasy“, jak jsme diskutovali dříve.

Rasa měla různé významy

Bylo zjištěno, že slovo „rasa“ může mít různé významy. V minulosti bylo používáno ve stejném smyslu, v jakém se dnes používají slova „kultura“, „etnická skupina“, „národ“ nebo dokonce „rodina“. Například Lord Acton ve své knize Cambridge Modern History odkazoval na „habsburskou rasu“ v souvislosti s dynastickou linií.[131] Ačkoli je historie slov zajímavá, skutečnost, že se význam slov v průběhu času mění, je pro naše účely zde prostě irelevantní. Je nám jasné, že slovem „rasa“ rozumíme reprodukční populace, které se v prehistorii oddělily a přizpůsobily se různým prostředím. Pokud někdo používá slovo rasa v jiném významu, pak je naše použití slova

[131] Cambridge Modern History, eds. Lord Acton, Stanley Mordaunt Leathes, Sir Adolphus William Ward a G. W. Prothero, sv. 2 (Cambridge: University of Cambridge Press, 1902).

rasa a jeho použití pouze homonymní. Pro zajímavost, slovo „mean“ mělo v historii různé významy. Ve střední angličtině znamenalo „zamýšlet“. Teprve v roce 1834 se slovo „mean“ začalo široce používat ve výše uvedeném významu.[132] Znamená to, že nemůžeme používat pojem „meaning“?

Studium rasy vede ke špatným věcem

Dalším údajným problémem rasy je, že rozvoj tohoto pojmu vede ke špatným důsledkům. Legitimizuje „rasistické skupiny“, „podněcuje nenávist“ a tak dále. To, že by k tomu mohlo dojít, samozřejmě nemá žádný vliv na to, zda se jedná o vědecky ospravedlnitelnou a prediktivní kategorii. Tento argument se dopouští logického omylu „odvolávání se na důsledky“ a, v závislosti na tom, jak jsou důsledky popsány, „odvolávání se na emoce“. Za prvé, je zřejmé, že všechny druhy pojmů mohou mít negativní dopady. Ekologie – stejně jako povědomí o znečištění a degradaci přírody – v jisté míře „inspirovala“ ekoterorismus a vraždy. Znamená to snad, že výzkum v oblasti čištění oceánů a ochrany jejich ekosystémů by měl být zastaven, protože v jistém smyslu vedl k násilí? Položit tuto otázku znamená odpovědět na ni.

Kromě toho lze přesvědčivě argumentovat, že potlačování pojmu rasa vede k velmi špatným důsledkům. Pokud jihoasijský člověk podstoupí transplantaci ledviny a dostane ledvinu od bělocha, jeho tělo ji pravděpodobně odmítne, což zvyšuje pravděpodobnost, že pacient zemře na selhání ledvin. Tento scénář je důvodem, proč britská Národní zdravotní služba

[132] Online Etymology Dictionary (2019), “Mean,” https://www.etymonline.com/word/mean (přístup 15. května 2020).

pravidelně vyzývá k většímu počtu černošských a jihoasijských dárců orgánů.[133] Během pandemie Covid-19 v roce 2020 bylo zjištěno, že úmrtnost byla obzvláště vysoká mezi černochy a jihoasijskými obyvateli žijícími v severní Evropě, což bylo zdůvodněno genetickými příčinami. Konkrétně nedostatek vitamínu D zvyšoval náchylnost k vážným komplikacím způsobeným Covid-19 a u neevropanů byl tento nedostatek mnohem častější kvůli jejich tmavší pleti, která méně absorbuje vitamín D ze slunečního záření.[134]

Existují konzistentní genetické rasové rozdíly v prevalenci mnoha závažných zdravotních stavů. Někdy tyto rozdíly přetrvávají v populacích, protože jediná zděděná alela měla pozitivní důsledky v prostředí předků, které převážily nad negativními důsledky pro jednotlivé nositele dvou alel. Příkladem je srpkovitá anémie, onemocnění spojené s Afričany ze subsaharské Afriky. Pokud jste nositelem dvou kopií mutované alely, vyvine se u vás toto oslabující onemocnění. Pokud jste však nositelem jedné kopie, budete pravděpodobně imunní vůči malárii.[135] Cystická fibróza, vrozené onemocnění běžné v severní Evropě, je podobná.[136] Objevuje se pouze v případě, že dva nositelé vadného alelu mají dítě, přičemž

---

[133] Sandish Shoker, "The Health System's Struggle to Get More Black and Asian Donors."BBC News, 4. července 2015, https://www.bbc.com/news/uk-england-nottinghamshire-33101610 (přístup 15. května 2020).
[134] Susanne Bejerot a Mats Humble, "Inhabitants of Swedish-Somali Origin Are at Great Risk for Covid-19," British Medical Journal, 368 (2020): m1101.
[135] Lucio Luzatto, "Sickle Cell Anaemia and Malaria," Mediterranean Journal of Hematology and Infectious Diseases, 4(1) (2012): e2012065.
[136] Brian P. O'Sullivan a Steven D. Freedman, "Cystic Fibrosis," Lancet, 373 (2009): str. 1891-1904.

existuje 50% pravděpodobnost, že takové dítě bude trpět cystickou fibrózou. Bylo vysloveno několik hypotéz, které vysvětlují, proč cystická fibróza přetrvává v evropské populaci. Jedna z nich tvrdí, že nositelé jedné kopie vadné alely jsou lépe schopni bojovat s tuberkulózou.[137]

V některých případech je něco adaptivní v darwinovských podmínkách, ale maladaptivní v moderních podmínkách. Například Jihoasijci jsou obzvláště dobří v ukládání tuku, což je v kontextu nedostatku potravin ze zřejmých důvodů užitečné. Ale s hojností potravin, kterou přinesla průmyslová revoluce a využívání fosilních paliv, Jihoasijci onemocní cukrovkou snadněji než Evropané.[138] Pomoc Jihoasijcům při řešení těchto problémů je možná pouze za předpokladu správného pochopení jejich podstaty.

Existují důkazy, že Severovýchodoasijci jsou méně přizpůsobiví virům podobným chřipce než Evropané nebo Afričané ze subsaharské Afriky. Důvodem může být to, že chřipka se šíří v chladném a vlhkém nebo horkém a vlhkém prostředí, což znamená, že Evropané a Afričané ze subsaharské Afriky by byli silněji selektováni, aby byli odolní vůči chřipce.[139] Navíc rasy, které nikdy nevyvinuly komplexní zemědělství – jako například Inuité, australští aboriginci,

---

[137] Joanne K. Tobacman, "Does Deficiency of Arylsulfatase B Have a Role in Cystic Fibrosis?" Chest, 123 (2003): str. 2130–2139.
[138] Emma Pomeroy, Veena Mushrif-Tripathy, Tim J. Cole, et al., "Ancient Origins of Low Lean Mass Among South Asians and Implications for Modern Type 2 Diabetes Susceptibility," Scientific Reports, 9 (2019): s. 10515.
[139] Office of the Ministry of Health, Monthly Bulletin of the Ministry of Health (1954), s. 173.

obyvatelé tichomořských ostrovů a mnoho skupin amerických indiánů – mají nízkou odolnost proti chřipce, protože chov zvířat často způsobuje přenos virů mezi druhy a rasy, které se vyvinuly v takovém prostředí, si vyvinuly lépe přizpůsobený imunitní systém.[140] To by znamenalo, že během pandemie chřipky by měli být Východoasijci v západních zemích speciálně chráněni před chřipkou. Popírání existence rasy by jednoduše vystavilo lidi nebezpečí. To vše jsou výmluvné příklady toho, proč rasa rozhodně není „sociálním konstruktem“ a její správné pochopení je doslova otázkou života a smrti.

Lewontinův omyl

Vědecky podloženější kritiku rasy lze najít v běžném tvrzení: „V rámci ras existuje více rozdílů než mezi nimi.“ Toto tvrzení s velkou hloubkou předkládají zaujatí vědci v rozhovorech pro zaujaté noviny, aniž by uvedli jakékoli odkazy. Stala se známá jako „Lewontinův omyl“, pojmenovaná po biologovi Richardu Lewontinovi (nar. 1929), který tvrdil, že 85 procent genetických rozdílů mezi lidmi je způsobeno individuálními odchylkami a pouze 15 procent rozdíly mezi populacemi a etnickými skupinami; ergo, „v rasách je více rozdílů než mezi nimi“.

Tento omyl lze snadno vyvrátit. Samotný počet rozdílů je méně důležitý než směr těchto rozdílů. Pokud řada malých rozdílů směřuje stejným směrem – což je případ poddruhů, které se vyvinuly v odlišných ekologických podmínkách – pak

[140] C. L. Chen, Li Xiao, Y-P. Zhou, et al., “Ethnic Differences in Susceptibilities to A(H1N1) Flu: An Epidemic Parameter Indicating a Weak Viral Virulence,” African Journal of Biotechnology, 8 (2009): s. 25.

to může vést k významným celkovým rozdílům mezi průměrnými členy různých ras.[141]

Britský biolog A.W.F. Edwards předložil systematickou kritiku Lewontinova argumentu (a zároveň vytvořil výraz „Lewontinův omyl“).[142] Poznamenal, že Lewontin se zaměřil pouze na malý počet genetických lokusů a zjistil, že 85 procent lidské variability je skutečně způsobeno individuálními rozdíly. Edwards však tvrdí, že pokud se podíváte na velké množství lokusů, zjistíte, že tyto lokusy korelují v různých skupinách odlišně, a to kvůli rozdílům v genové frekvenci, což vede k velmi odlišným výsledkům. To skutečně vede k tomu, že se rasy velmi liší v mnoha předvídatelných ohledech, což činí „rasu“ vědeckou kategorií. Edwards poukázal na to, že podle Lewontinovy logiky bychom nebyli schopni rozlišit mezi různými strukturami stromů, protože tyto rozdíly jsou skryty v korelačních datech, stejně jako rozdíly mezi rasami. Použitím pouze genetických dat však vědci dokázali správně identifikovat 15 forem struktury stromů. Jak poznamenává Edwards, Lewontinův argument by mohl fungovat pouze v případě, že by každý z vyznačených genetických lokusů byl náhodně rozložen mezi rasy, ale je to právě v povaze ras – jako přizpůsobení se různým ekologickým podmínkám – že geny nejsou rozloženy náhodně. Lewontin nám tedy – i když

[141] Gregory Cochran a Henry Harpending, The 10,000 Year Explosion: How Civilization Accelerated Human Evolution (New York: Basic Books, 2009).
[142] A.W.F. Edwards, “Human Genetic Diversity: Lewontin’s Fallacy,” BioEssays, 25 (2003): str. 798-801.

zabalené do nesrozumitelného vědeckého jazyka – nepředkládá nic jiného než argument kruhové logiky.

Aby toho nebylo málo, lokusy, které Lewontin použil, se mezi rasami nijak podstatně neliší. Použil ukazatele, jako je krevní skupina, a jak poznamenal antropolog Peter Frost, ty „nemají z hlediska selekce nijak zvláštní význam. Když se geny v rámci populace liší, navzdory podobným selekčním tlakům, je to obvykle proto, že mají malou nebo žádnou selekční hodnotu.“[143] Při použití metod s ukazateli, které se mezi rasami liší, jako jsou kraniometrické rozdíly a barva kůže, bylo zjištěno, že 81 procent rozdílů je mezi rasami.[144] Lewontin tedy odhalil své závěry pouze pomocí genetických lokusů, které nejsou pro regionální evoluci nijak zvlášť relevantní – a to navzdory tomu, že evoluce v různých regionech je podstatou rasy. Lewontinův argument je tedy jakýmsi iluzionářským trikem.[145] Ve skutečnosti tvrdí toto: Pokud použijete genetické lokusy, které jsou velmi podobně rozloženy ve všech rasách a u nichž existuje velká variabilita v rámci ras, protože tyto lokusy nejsou pro selekci v různých ekologických podmínkách příliš důležité, pak skutečně existuje více rozdílů v rámci ras než mezi nimi. Skutečnost existence ras nijak nevyvrátil.

---

[143] Peter Frost, “Lewontin’s Fallacy?” Evo and Proud, 31. července 2008, http://evoandproud.blogspot.com/2008/06/lewontins-fallacy.html (přístup 15. května 2020).

[144] John H. Relethford, “Apportionment of Global Human Genetic Diversity Based on Craniometrics and Skin Color,” American Journal of Physical Anthropology, 118 (2002): str. 393-398.

[145] Nathan Cofnas, “Science Is Not Always ‘Self-Correcting’: Fact–Value Conflation and the Study of Intelligence.” Foundational Science, 21 (2015): str. 477-492.

Všichni jsme z 99 % stejní

V posledních letech se objevil argument proti rasové teorii, který se velmi podobá Lewontinově omylu: „Věda prokázala, že každý jedinec je z více než 99 procent identický s každým jiným.“ Tento mem „99 %“ byl na přelomu století zaveden nikým jiným než projektem Human Genome Project.[146]

Na individuální úrovni mají malé genetické rozdíly (lidé se liší v průměru pouze o 0,0012 %) významné důsledky a je velmi zavádějící je bagatelizovat. Genetické rozdíly v dědičné hudební schopnosti mezi profesionálním hudebníkem a Mozartem jsou pravděpodobně poměrně malé, ale jsou zjevně zásadní. Navíc na úrovni druhu mají lidé pozoruhodnou genetickou podobnost (více než 98 %) s naším nejbližším evolučním příbuzným, šimpanzem. Máme dokonce mnoho společného i s jinými zvířaty, jako jsou prasata a psi. Je zřejmé, že malé rozdíly mohou mít dramatické fyzické, psychologické a behaviorální účinky. A nikdo není ochoten tvrdit, že protože jsou lidé a šimpanzi „z 98 % stejní“, neměli bychom mezi nimi dělat rozdíly.

Pojem rasa mi je nepříjemný

Další argument – a existuje mnoho jeho verzí – spočívá v apelování na emoce, kdy osoba v podstatě tvrdí, že „rasa“ ji činí nespokojenou. Lze pouze říci, že se jedná o zjevně klamný argument, který by měl být bez dalšího zamítnut. To, jak se cítíte, nemá žádný vliv na to, zda je něco pravda. Pokud vám

[146] Eric S. Lander, John Sulston, Robert H. Waterston, et al., “Initial Sequencing and Analysis of the Human Genome,” Nature, 4 (2001): str. 860–921.

sdělení, že trpíte vzácnou poruchou krve, způsobuje neštěstí, znamená to snad, že to není pravda, nebo že by vám to neměli sdělovat?

Na hlubší úrovni bychom měli pochopit, že věda je v zásadě amorální. Jedná se o neúnavné hledání objektivní pravdy. Nové vědecké objevy téměř vždy narušují nějaké zájmy. Proto vědci, kteří mají sklon k opravdu důležitým objevům – takzvaní „géniové“ – zdánlivě kombinují mimořádně vysoké IQ s mírně nízkou vstřícností (altruismus a empatie) a mírně nízkou zodpovědností (ovládání impulsů, dodržování pravidel). To znamená, že dokážou „myslet mimo rámec“, nejsou svázáni konvenčními pravidly – možná dokonce mají radost z porážení posvátných krav. Znamená to také, že jim buď nevadí urážet lidi, nebo jsou natolik „autističtí“, že nedokážou předvídat, že by mohli někoho urazit, i kdyby jim na tom záleželo.[147]

Pokud vás zajímá „rasa“, pak jste asi „rasista“

Tato kritika – že diskuse o rase je „rasistická“ – se rovná takzvanému „smísení faktů a hodnot“. To, že někdo prezentuje něco jako „fakt“, nemá vůbec žádný vliv na jeho „hodnoty“. Fakta jsou hodnotově neutrální. Pokud vám lékař řekne, že vám zbývá jen týden života, znamená to snad, že chce, abyste zemřel? Navíc bychom měli být přinejmenším podezřívaví vůči těm, kteří pravidelně používají slovo „rasista“. První zaznamenané použití slova „rasista“ pochází z roku 1932,

[147] Dean K. Simonton, “Varieties of (Scientific) Creativity: A Hierarchical Model of Domain Specific Disposition, Development, and Achievement.” Perspectives on Psychological Science, 4 (2009): s. 5.

přičemž „rasismus“ byl poprvé zaznamenán v roce 1928. Tyto termíny postupně nahradily slovo „racialista“, které bylo poprvé zaznamenáno v roce 1910, a „racialismus“, poprvé zaznamenané v roce 1882.[148] V roce 1928 znamenal pojem „rasismus“ přesvědčení, že každá „rasa“ (ve smyslu „etnická skupina“) by měla mít svůj vlastní stát a že občanská společnost je optimální, pokud jsou státy založeny na rasovém principu.[149] „Racialismus“ označoval předsudky vůči jiným rasám a přesvědčení, že vlastní rasa je nadřazená.

Po druhé světové válce se slovo „rasista“ postupně začalo používat ve stejném významu, jaký kdysi mělo slovo „racialista“.[150] Termín „rasista“ však byl rozšířen daleko za tyto hranice a nyní se používá pro označení kohokoli, kdo se odchyluje od ideologické ortodoxie v otázce rasy. Označení takové osoby za „rasistu“ ji spojuje s něčím, co je přijímáno jako zlo a nemorálnost. Jelikož je toto spojení škodlivé, je termín „rasista“ emocionálně manipulativním prostředkem, jak udržet lidi na „správné“ ideologické cestě. Jinými slovy, jedná se o ad hominem kritiku. Podstatou obvinění je, že subjekt se dostatečně vzdálil od ortodoxie, takže je nemorální; je to kacíř. Existuje mnoho termínů tohoto druhu. Jak shrnuje anglická historička Alexandra Walsham ve své analýze raně novověké náboženské nekonformity v Anglii, obvinění z „ateismu“ bylo „k dispozici pro vyjádření a potlačení neklidu ohledně ‚aberantních‘ mentálních a behaviorálních tendencí – pro

[148] Online Etymological Dictionary, “Racist,” https://www.etymonline.com/word/racist (přístup 15. května 2020).
[149] Tamtéž.
[150] Robert Miles, Racism (Londýn: Routledge, 1989).

posílení a zopakování teoretických norem“. Jak „ateista“, tak „papista“ byly „kategorie odchylek, do nichž mohli být zařazeni a tím i odsouzeni jedinci, kteří se byť jen nepatrně odchýlili od předepsaných ideálů“.[151]

Prostě neexistuje žádný logický důvod k odmítnutí pojmu rasa a existují velmi přesvědčivé důvody k jeho přijetí jako toho, čím je – vědeckou kategorií. Na tomto základě by člověk měl být spíše opatrný ohledně motivů těch, kteří jej odmítají přijmout, kteří se uchylují k nadávkám a zamlžování nebo kteří se topí v rozporech a nekonzistentnosti.

[151] Alexandra Walsham, Church Papists: Catholicism, Conformity, and Confessional Polemic in Early Modern England (Woodbridge: The Boydell Press, 1999), s. 108.

Žít rychle, zemřít mladý - porozumění životní strategii

Poté, co jsme tedy stanovili, že „rasa“ je vědecky platná kategorie, vyvstávají tři otázky:

- Jaký je nejlepší způsob, jak pochopit evoluci různých ras?
- Proč se liší tak, jak se liší?
- Lze tyto rozdíly zredukovat na jasný model, který umožňuje správné předpovědi?

Jedním z takových modelů je „teorie chladných zim“.[152] Tvrdí, že rasy jsou přizpůsobením se různým průměrným teplotám. Ačkoli to může být do jisté míry pravda – a ačkoli to může docela dobře vysvětlovat rasové rozdíly v inteligenci – existuje mnoho věcí, které tímto způsobem vysvětlit nelze. Proč například mají Křováci extrémně velké hýždě, zatímco Severovýchodoasijci nikoli? Je zřejmé, že je zapotřebí sofistikovanější analýza.

J.P. Rushton a teorie životní strategie

Jeden z nejlepších pokusů o to předložil britsko-kanadský psycholog J. Philippe Rushton (1943–2012) ve své knize Race, Evolution, and Behavior: A Life History Perspective z roku 1995.[153] Skutečnost, že když poprvé představil svou teorii na konferenci v lednu 1989, vláda Ontaria zvažovala jeho stíhání za myšlenkový zločin, svědčí o tom, jak děsivě přesná jeho teorie byla. Guvernér požadoval jeho propuštění z univerzity a

[152] K této teorii viz Richard Lynn, “The Evolution of Race Differences in Intelligence,” Mankind Quarterly, 32 (1991): str. 99-173.
[153] Rushton, Race, Evolution, and Behavior, op cit.

levicoví aktivisté vtrhli do jeho katedry a protestovali před jeho přednáškami. Nakonec ho generální prokurátor Ontaria prohlásil za „blázna, ale ne zločince“.[154]

Rushtonovým údajným „zločinem“ bylo, že vzal „teorii životní strategie“ – model běžně používaný k vysvětlení rozdílů mezi druhy – a aplikoval ji na lidské rasy. Konkrétně Rushton zkoumal kavkazoidy (Evropany, Severoafričany, Jihoasijce), Východoasijce a Afričany ze subsaharské Afriky. Tímto způsobem představil model, který – i když není dokonalý a vyžaduje zdokonalení – rozhodně dává velký smysl.

Životní strategie (LHS) odkazuje na spektrum, na jehož jednom konci je rychlá (tzv. r-strategie) a na druhém pomalá (K-strategie). V podstatě rychlí životní stratégové investují většinu své energie do kopulace a velmi málo do svých potomků. Pomalí životní stratégové investují relativně málo energie do sexu a většinu své energie směřují do výchovy svých mladých. Objevují se i další důležité rozdíly, které budeme diskutovat níže. Označení „r“ a „K“ jsou převzata z logistické rovnice pro růst populace v omezeném prostoru: „r“ představuje biotický potenciál nebo maximální reprodukční rychlost organismu a K představuje únosnost prostředí, tj. kolik jedinců může ekosystém uživit.

Ve světě zvířat vyprodukují ústřice v běžném roce půl miliardy potomků, o které se vůbec nestarají; jsou to extrémní zastánci r-strategie. Savci a ptáci mají méně potomků, ale v

[154] Edward Dutton, J. Philippe Rushton: A Life History Perspective (Oulu, Finland: Thomas Edward Press, 2018).

raném věku je krmí a starají se o ně. Králíci jsou oblíbeným synonymem plodnosti, ale jejich průměrných 12 potomků ročně se ani zdaleka nepřibližuje plodnosti ryb nebo obojživelníků.

Lidé jsou v přírodě nejvyspělejšími K-stratégy, ale i my existujeme na spektru. Svůdník, který svádí ženy nalevo i napravo a opouští je, pokud otěhotní, je archetypálním rychlým životním stratégem. Gentleman, který se ožení na celý život a je milujícím a oddaným otcem svých dětí, je archetypálním pomalým stratégem životní strategie. Rushtonův základní argument byl, že kavkazoidní, černošská a východoasijská rasa se v průměru nacházejí na různých místech tohoto spektra.

Než se podíváme na Rushtonovy důkazy pro tuto tezi, musíme odpovědět na dvě otázky:

- Jak se tyto dvě různé strategie vyvíjejí?
- Jaké jsou klíčové charakteristiky těchto dvou strategií?

Představte si dva různé ekologické systémy. První je tropický a bohatý – místo, kde je dostatek ovoce a hojnosti, ale také nebezpečí, protože je vystaveno náhodným povodním a obdobím sucha. Druhý ekologický systém je krutý a sezónní, s mrazivými zimami a krátkými obdobími plodnosti. Tam musíte plánovat, obětovat se a bojovat, abyste přežili.

V prvním ekologickém systému lze potravu získat po celý rok, ale relativní nestabilita znamená, že můžete být kdykoli vyhlazeni. Tamní organismy mají tendenci přijímat rychou životní strategii. V podstatě to znamená, že „žijí rychle a umírají mladí“. Většinu své energie investují do sexu, mají mnoho

sexuálních partnerů a mají tendenci mít velké množství dětí, o které se příliš nestarají, protože některé z nich přežijí.

Na druhou stranu, drsné ekologické podmínky, kde je obtížné sehnat potravu, rychleji dosáhnou maximální únosnosti pro jakýkoli druh. Jedinci tohoto druhu tak budou mezi sebou soutěžit o přežití. Pokud přijmete rychlou životní strategii a do svých potomků neinvestujete téměř nic, je pravděpodobné, že vaše mláďata všechny uhynou kvůli nedostatečné ochraně během chladných zim. Ale tato drsná ekologie je také předvídatelnější a odměňuje jedince, kteří přesměrují zdroje od kopulace k „výchově“, tj. péči o menší počet potomků a plánování jejich budoucnosti. V podstatě úspěšní stratégové budou „žít pomalu a zemřou staří“.

Je pravděpodobnější, že budou schopni úspěšně vychovávat své potomky a přežít v předvídatelném, ale drsném prostředí, pokud budou mít vysokou inteligenci, schopnost ovládat své impulsy, altruismus a empatii, takže tyto vlastnosti se stanou součástí pomalejší životní strategie. Testosteron předurčuje agresivitu a impulzivitu, což znamená, že je negativně spojen s pomalou životní strategií. Pokud mají delší dětství, je větší pravděpodobnost, že se naučí dovednosti nezbytné k přežití v tomto konkurenčním, ale také předvídatelném prostředí; takže jak se druh stává více orientovaným K-strategii, dětství se prodlužuje a život se zpomaluje. Čím více je ekologie orientována na K, tím specifičtější je ekologická nika, na kterou je zvíře přizpůsobeno, což znamená, že je výhodnější učit se a méně výhodné jednoduše se řídit instinktem. Potomci jsou tedy stále

více závislí na svých rodičích, rodí se v ranější fázi vývoje a jsou méně schopni přežít sami. Vzhledem k tomu, že se nyní více energie investuje do sexuálních partnerů, jsou zvířata vybíravější, s kým jsou ochotna se pářit, a chtějí si být jista, že investují energii pouze do těch, kteří jsou zdraví a robustní. Samci začínají hlídat své partnerky, aby se ujistili, že jejich investice energie není zbytečná. Výsledkem je méně sexuálních příležitostí. To znamená, že se začíná prosazovat schopnost žít déle, optimalizovat míru, do jaké můžete předávat své geny. Ve stabilním prostředí není tolik potřeba nápadně propagovat genetickou kvalitu, aby se člověk odlišil od davu. Stejnou energii je lepší investovat do toho, aby byl člověk dobrým vychovatelem. V důsledku toho se sexuální selekce na základě sekundárních pohlavních znaků stává méně intenzivní a rozdíly ve velikosti mezi muži a ženami se zmenšují. Jak se druh stává více orientovaným K-strategii, začínají se vyvíjet kooperativní skupiny, protože ty zvyšují šance na přežití jednotlivých členů. A pokud jsou v těchto vlastnostech lepší než jejich rivalská skupina, se silnějšími vnitřními vazbami, budou více pozitivně etnocentričtí, což je vlastnost, která zajišťuje přežití, dominanci a expanzi a která podle počítačových modelů předpovídá přežití skupiny.[155] To také znamená, že mezi sexuálními partnery budou silnější vazby. Obecně budou všechny tyto K-vlastnosti vzájemně korelovat, i když některé druhy mohou být u některých vlastností méně orientované K-strategii než jiné, zejména pokud se nika, do které se vyvinuly, stává stále

[155] Edward Dutton, Dimitri Van der Linden a Richard Lynn, "Population Differences in Androgen Levels: A Test of the Differential K Theory," Personality and Individual Differences, 90 (2016): str. 289-295.

specifičtější. Například želva má ve většině znaků rychlejší životní strategii než člověk, s výjimkou stárnutí. Ve stárnutí sleduje pomalejší strategii a žije podstatně déle než člověk. Shrnutí rozdílů mezi r a K je uvedeno v tabulce 6.1.

Tabulka 6.1: Základy strategie r-K

r-stratégové		K-stratégové
	Rodinné charakteristiky	
Mnoho mláďat ve vrhu		Málo mláďat ve vrhu
Kratší prodlevy mezi porody		Větší prodlevy mezi porody
Mnoho potomků		Málo potomků
Vysoká novorozenecká úmrtnost		Nízká novorezenecká úmrtnost
Málo rodičovské péče		Mnoho rodičovské péče
	Individuální charakteristiky	
Rychlé dospívání		Pomalé dospívání
Dřívější pohlavní reprodukce		Pozdější pohlavní reprodukce
Krátká délka života		Dlouhá délka života
Vysoká snaha o reprodukci		Nízká snaha o reprodukci
Nespořivé vynakládání energie		Účelné vynakládání energie
Menší mozky		Větší mozky
	Populační charakteristiky	
Oportunistické využívání zdrojů		Soustavné využívání zdrojů
Rozptylující kolonizování		Stabilní usedlost
Proměnlivá velikost populace		Ustálená velikost populace
Nízká konkurenceschopnost		Vysoká konkurenceschopnost
	Sociální systém	
Nízká sociální organizovanost		Vysoká sociální organizovanost
Nízká míra altruismu		Vysoká míra altruismu

Jak již bylo uvedeno, Rushton tento model aplikoval na rozdíly mezi tím, co nazýval „třemi velkými rasami“. Výsledky byly velmi konzistentní. Afričané ze subsaharské Afriky jsou

relativně nejvíce orientovaní r-strategii, Východoasijci jsou nejvíce orientovaní K-strategii a kavkazoidi jsou někde uprostřed, i když blíže k Východoasijcům. Ve své dřívější knize J. Philippe Rushton: A Life History Perspective jsem aktualizoval Rushtonův model a zjistil, že řada vlastností, které neprozkoumal, se také ubírala předpokládaným směrem. Tyto výsledky jsou uvedeny v tabulce 6.2.[156]

Tabulka 6.2: Porovnání ras podle různých proměnných

Měření	Mongoloidi	Kavkazoidi	Negroidi
Velikost mozku			
Údaje z pitvy (cm3)	1,351	1,356	1,223
Endokrinální objem (cm3)	1,415	1,362	1,268
Vnější rozměry hlavy (cm3)	1,356	1,329	1,294
Kortikální neurony (miliardy)	13.767	13.665	13.185
Objem lebky (cm3)	1487	1458	1403
Inteligence			
Výsledky testů inteligence v USA (IQ body)	106	100	85
Časy rozhodnutí			
Jednoduchý	361 ms	471 ms	398 ms
Složitý	423 ms	486 ms	489 ms
Odlišování	787 ms	898 ms	924 ms
Kulturní úspěchy			
Počet případů, kdy všech 21 uznávaných měřítek civilizace bylo dosaženo nezávisle na sobě	1	4	0
40 nejvýznamnějších vědců od roku 800 př. n. l. do roku 1950	0	100%	0
Vědci v Dictionary of Scientific Biography	2%	98%	0
Doba těhotenství			
Již narozený v 37. týdnu	6.2%	6.9%	15.6%
Vývoj kostry			
Kostní věk, měřený v měsících nad chronologickým věkem u dospívajících žen	0	4 měsíce	10 měsíců

[156] Edward Dutton, J. Philippe Rushton: A Life History Perspective (Oulu, Finland: Thomas Edward Press, 2018).

Měření	Mongoloidi	Kavkazoidi	Negroidi
Motorický vývoj			
Chození	13 měsíců	12 měsíců	11 měsíců
Vývoj chrupu			
Věk při prořezávání stálých zubů	8	6.1	5.8
Věk při první sexuální zkušenosti			
Sexuálně zkušený ve věku 21 let	9%	40%	64%
Věk prvního těhotenství	29.5	27	24.2
Věk při nástupu menopauzy			
Menstruační věk 40–55 let	46.3%	29%	24.4%
Senilita			
Demence	65+%	2.5%	3.6%
Životnost			
Životnost (roky, muži, USA, 2008)	80.3	76.8	72.7
Psychopatická osobnost			
Přiřazení pečovatelé	10.1%	14.6%	16.6%
Stabilita manželství			
Procento manželů nebo partnerů ve středním věku	66	63	45
Dodržování zákonů			
Závažné útoky na 100 000 obyvatel podle skupin zemí	37.1	61.6	110.8
Duševní zdraví			
Poměr rizika schizofrenie, Velká Británie	-	0	2.5
Reprodukční úsilí			
2 dvojčata (na 1000 narozených dětí)	4	8	16

Měření	Mongoloidi	Kavkazoidi	Negroidi
Hladiny hormonů			
Délka CAG (genetický marker nízké hladiny testosteronu)	23.1%	21.31%	20.23%
Velikost genitálií			
Délka penisu v erekci	10-14 cm	14-15.3 cm	15.9-20.3 cm
Průměr penisu v erekci	3.2 cm	3.3-4.1 cm	5.1 cm
Sekundární pohlavní znaky			
Hloubka mužského hlasu	108 Hz	110 Hz	117 Hz
Permissivní přístupy			
Frekvence pohlavního styku za týden	1-4	2-4	3-10
Promiskuita, 5 nebo více sexuálních partnerů za život	8%	26%	38%
Procento populace s AIDS	0.07%	0.4%	8%

Z tabulky 6.2 je patrné, že rasový vzorec, který Rushton nazval diferenciálním K, vykazuje překvapivou konzistenci. Téměř ve všech případech jsou nejvíce orientovaní K-strategii Východoasijci, nejméně subsaharští Afričané a kavkazoidi se nacházejí někde uprostřed.

Je pozoruhodné, že afroameričané mají delší pubertu než běloši, přičemž puberta je proces, během kterého se v různých časech projevují různé znaky, jako například ochlupení. Tvrdí se, že to odpovídá Rushtonovu modelu, protože proces puberty je stresující a může být spojen s antisociálním chováním, což znamená, že v drsných ekologických podmínkách by bylo lepší, aby skončil co nejrychleji.[157] Našel jsem však mnoho případů, kdy se rasové rozdíly neprojevují tak, jak by předpovídal Rushtonův model. Najdete je v tabulce 6.3.[158]

[157] Edward Dutton a Guy Madison, "Life History and Race Differences in Puberty Length: A Test of Differential-K Theory," Mankind Quarterly, 56 (2016): str. 546-561.
[158] Pro reference viz Dutton, J. Philippe Rushton, op cit.

Tabulka 6.3: Protipříklady k Rushtonovu modelu

Měření	K		r
Osobnost			
Neuroticismus	Negroid	Evropan	Východoasijec
Testosteron			
Poměr 2D4D	Evropan/Východoasijec		Negroid
Řídnutí vlasů	Negroid	Východoasijec	Evropan
Ochlupení	Negroid	Východoasijec	Evropan
CAG repetice na genu AR	Východoasijec		Evropan/Negroid
Rakovina prostaty	Evropan	Negroid	Východoasijec
Preference orálního sexu	Evropan	Negroid	Východoasijec
Péče			
Adopce	Evropan	Negroid	Východoasijec
Vlastnictví domácích zvířat	Evropan	Negroid	Východoasijec
Negativní etnocentrismus	Evropan	Negroid	Mongoloid
Sekundární pohlavní znaky			
Velikost varlat	Východoasijec	Negroid	Evropan
Kulturní úspěchy			
N. krát 21 civilizačních opatření dosažených nezávisle	Evropan	Východoasijec	Negroid
Procento významných vědců	Evropan	Východoasijec	Negroid

Tyto protipříklady naznačují, že ačkoli Rushton vysvětlil mnoho, jeho teorie vyžaduje další nuance. O to se pokusil britský psycholog Michael Woodley z Menie se svou hypotézou kognitivní integrace (Cognitive Integration Effort Hypothesis). Woodley z Menie tvrdí, že čím více se skupina stává K, tím více se přizpůsobuje stále specifičtější ekologické nice. Výsledkem toho je, že pozitivní mnohost mezi různými složkami K slábne, takže skupina s vysokým K může přijmout velmi specifickou strategii přežití, kterou potřebuje.[159] Jinými slovy, existuje řada vlastností, které tvoří pomalou životní strategii, jako je dlouhé dětství, kooperativní osobnost a vysoká duševní stabilita. Velmi

[159] Michael A. Woodley, "The Cognitive Differentiation-Integration Effort Hypothesis: A Synthesis Between the Fitness Indicator and Life History Models of Human Intelligence," Review of General Psychology, 15 (2011): str. 228-245.

pomalá životní strategie však zahrnuje přizpůsobení se velmi specifické a velmi předvídatelné nice. To znamená, že jak se tato nika stává specifičtější, může se stát, že obecná pomalá životní strategie je méně adaptivní než strategie, která je pomalá ve většině ohledů, ale rychlá v jiných. V důsledku toho se u velmi pomalých stratégů životní strategie oslabuje korelace mezi různými složkami pomalé životní strategie. Podobně, jak se lidé stávají inteligentnějšími, oslabuje se korelace mezi různými druhy inteligence, jako je verbální, prostorová a matematická inteligence. To znamená, že v extrémním případě najdete vysoce inteligentní lidi, kteří nedokážou vykonávat úkoly, které jsou slabě spojeny s inteligencí a které pro méně inteligentní lidi nepředstavují žádný problém. Vzpomeňte si na stereotyp „roztržitého profesora“, který píše pojednání o poezii, ale neustále ztrácí klíče, nebo na fiktivního génia Sheldona Coopera z televizního seriálu The Big Bang Theory, který neumí řídit auto.

Hypotéza kognitivní integrace by vysvětlovala, proč skupina s nejvyšší orientací na K-strategii – Východoasijci – vykazuje nejvíce výjimek z Rushtonova modelu, a nyní můžeme začít těmto výjimkám rozumět. Východoasijci dosahují vyšších skóre v mentální nestabilitě než Evropané, což je zvláštní, protože čím více musí být společnost kooperativní, tím silnější by měl být selekční tlak na mentální stabilitu. Tento nález vysokých skóre neuroticismu u Východoasijců je však způsoben tím, že mají extrémně vysoké skóre v neurotické vlastnosti „sociální úzkost“ – vlastnosti, která je ve skutečnosti činí vysoce kooperativními a prosociálními. Východoasijci

mají v této vlastnosti tak vysoké skóre, že to převáží nad skutečností, že mají nejnižší skóre v ostatních složkách neuroticismu.[160] Tato anomálie tedy ve skutečnosti odráží jejich výraznou úroveň orientace K-strategie.

Pokud jde o kulturní úspěchy, tvrdí se, že silná orientace K-strategie Východoasijců znamená, že mají velmi „malý genofond“, tedy nízkou úroveň genetické rozmanitosti, samozřejmě nikoli malý počet obyvatel. Důvodem je, že prostředí jejich předků bylo tak drsné, že zde bylo relativně málo prostoru pro jakoukoli odchylku od optimálního stavu. Vyznačují se také extrémně vysokou mírou altruismu (přátelskost) a dodržování pravidel (zodpovědnost).

Kulturní úroveň lze do značné míry předpovědět na základě průměrného IQ dané země. To skutečně silně předurčuje mnoho ukazatelů civilizace, jako je gramotnost, úroveň vzdělání, zdraví, bohatství, hygiena, nízká dětská úmrtnost, nízká religiozita atd.[161] Stejně důležité pro kulturní rozkvět národa je jeho „inteligentní část“ – jeho inovátoři, géniové, kteří přicházejí s vysoce originálními nápady. Tito lidé jsou motory civilizace, pohánějí zásadní průlomy, které nám všem umožňují pokrok.[162] Jak již bylo zmíněno, vědečtí géniové obvykle kombinují mimořádně vysoké IQ s mírně nižší

[160] Heitor B. F. Fernandes, Richard Lynn a Steven Hertler, “Race Differences in Anxiety Disorders, Worry, and Social Anxiety: An Examination of the Differential-K Theory in Clinical Psychology,” Mankind Quarterly, 58 (2018): str. 466-500.
[161] Richard Lynn a Tatu Vanhanen, Intelligence: A Unifying Construct for the Social Sciences, (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2012).
[162] Heiner Rindermann, Cognitive Capitalism: Human Capital and the Well-Being of Nations (Cambridge: Cambridge University Press, 2018).

zodpovědností a mírně nižší vstřícností.[163] Sir Isaac Newton (1643–1727) – posedlý excentrik, nesvětský a chladnokrevný – je typickým příkladem. Dokázal se na schodech hodiny ztrácet v myšlenkách, dokonce i když měl hosty. Newton měl velmi málo přátel a při hádce se svou matkou jí jednou vyhrožoval, že jí podpálí dům.[164] Jak již bylo zmíněno, mimořádně vysoké IQ vědeckého génia samozřejmě znamená, že je schopen přicházet s velmi originálními a důležitými nápady. Jeho mírně nižší zodpovědnost ho činí kreativním a schopným „myslet mimo rámec“. Průlomové objevy téměř vždy narušují zavedené zájmy. Ale díky nízké míře vstřícnosti to geniálnímu člověku prostě nevadí – kvůli svému nedostatku empatie možná ani nedokáže předvídat, že by mohl někoho urazit. Možná ho dokonce baví provokovat etablované síly; jeho kontradiktorní povaha je jedním z důvodů, proč zpochybňuje vše, co mu je řečeno, a díky tomu přichází s novými objevy.

Menší genofond Východoasijců znamená, že je méně pravděpodobné, že se mezi nimi objeví lidé s mimořádně vysokým IQ, natož pak lidé, kteří by toto IQ kombinovali s mírně antisociální osobností. Navíc protikladem géniů by byli snílci s vysokým IQ, kteří parazitují na společnosti, stejně jako lidé s nízkým IQ a antisociálními sklony – jinými slovy zločinci nebo nevraživci. A bez zlého nemůže existovat dobré. Pro Východoasijce je selekční tlak na kooperativnost v tak drsném prostředí tak silný, že by bylo nebezpečné riskovat produkci

[163] Simonton, “Varieties of (Scientific) Creativity,” op cit.
[164] Edward Dutton a Bruce Charlton, The Genius Famine (Buckingham: University of Buckingham Press, 2015).

géniů. Připomíná nám to japonské přísloví: „Hřebík, který vyčnívá, bude zatlučen.“ Z těchto důvodů jsou to běloši – nikoli extrémní K-strategičtí Východoasijci – kteří mají největší kulturní úspěchy.

Nižší míra vlastnictví a adopce domácích zvířat a vyšší míra etnocentrismu mezi Východoasijci lze také vysvětlit Woodleyem z Menie rozvinutím Rushtonova modelu. V prostředí s vysokou K-ekologií by skupinová selekce byla extrémně silná, což by vedlo k výběru skupin s výrazným etnocentrismem. Alternativní strategií by byl nízký negativní etnocentrismus, ale vysoká úroveň geniality, což by umožnilo expanzi a rozvoj velkého genofondu, a tím i stále větší genialitu. Jak jsme však již diskutovali, tato možnost by byla pro Východoasijce problematická.[165] Nízká míra adopce a vlastnictví domácích zvířat by byla v souladu s vysokou mírou generalizovaného K: V extrémně drsné ekologii se silné vazby vytvářejí pouze s genetickými příbuznými; laskavost by neměla být plýtvána na ty, kteří nesdílejí vaše bezprostřední genetické zájmy.

Proč jsou Východoasijci méně nakloněni orálnímu sexu než Evropané, není jasné. Jedná se o charakteristiku K-strategie, protože zahrnuje vytváření vazeb a pomáhá zajistit, že žena otěhotní s tímto konkrétním partnerem. Tvrdí se, že polykáním mužského semene je méně pravděpodobné, že imunitní systém ženy bude semeno považovat za nepřátelský činitel, což zvyšuje pravděpodobnost, že žena otěhotní s tímto

[165] Viz Edward Dutton, Race Differences in Ethnocentrism (Londýn: Arktos, 2019).

konkrétním mužem. Kromě toho, jakmile žena otěhotní s tímto mužem, plod uvolní proteiny, které s ním souvisejí. Žena si však na tyto proteiny zvykne, což znamená, že je bude méně pravděpodobně považovat za nepřátelské látky, čímž se sníží pravděpodobnost, že bude trpět preeklampsií a ztratí plod. Tato anomálie může být způsobena tím, že máme k dispozici hlavně vzorky studentů a Východoasijci dosahují pohlavní zralosti později.[166]

Většinu černobílých anomálií – jako je vypadávání vlasů nebo ochlupení – lze vysvětlit tím, že se jedná o problematické měřítko K. Například ochlupení je ukazatelem testosteronu, ale také jednoduše neandrtálského původu. Jinak jsou anomálie pravděpodobně výsledkem malého počtu vzorků. Celkově má tedy Rushtonův model značnou prediktivní platnost, zejména v kombinaci s jeho následným rozvojem Woodleym z Menie.

Sexuální dimorfismus

Dalším překvapením – které však spíše odpovídá modelu Woodleyho z Menie než modelu Rushtona – jsou rasové rozdíly v rozsahu pohlavních rozdílů. V přírodě si samice obecně vybírají největší a nejsilnější samce nebo samce s nejvýraznějšími sekundárními pohlavními znaky. To je dobře známé u pávů. Páv je nejen podstatně větší než pávice, ale jak jsme diskutovali v kapitole 2, má také obrovský a barevný ocas. Je to proto, že schopnost vypěstovat si takový ocas je známkou

[166] Edward Dutton, "Fellatio," v publikaci Encyclopedia of Evolutionary Psychological Science, eds. Todd Shackelford a Viviana Weekes-Shackelford (New York: Springer, 2018).

zdravých genů. Podle „principu handicapu“[167], je ocas viditelnou nevýhodou. To, že samec vypěstuje takovou ozdobu a přesto zůstane živý a zdravý, signalizuje jeho potenciál. To vedlo k závodu ve zbrojení mezi pávy, kteří si vypěstovávají stále bizarnější ozdoby a stávají se většími a silnějšími, což vede k výrazným rozdílům mezi pohlavími.

U lidí je však situace poněkud složitější. Rushton ukázal, že rasy typu K-strategie mají spíše menší sekundární pohlavní znaky. Důvodem je, že čím drsnější a stabilnější je ekologie, tím méně je třeba nápadně propagovat svou genetickou kvalitu a tím více bioenergetických zdrojů je třeba investovat do komplexního mozku, který umožňuje být inteligentnější, prosociálnější a pečlivější. V ekologii, ve které lidé potřebují investovat do svých sexuálních partnerů, budou také proporcionálně více zajímat o schopnost této osoby pečovat než o její fyzický vzhled, což znamená, že sekundární pohlavní znaky budou menší. Žena se bude méně zajímat o „alfa samce“, který pouze zajistí, že její potomci zdědí jeho atraktivní geny pro sílu a vítězství v boji, a více se bude zajímat o „beta samce“, který je příjemnější a má větší sklon zůstat a starat se o jejich potomky.[168] „Mozek nad svaly“ znamená méně okázalé projevy mužnosti. To lze pozorovat nejen při srovnání Rushtonových „tří velkých ras“, ale také při srovnání subsaharských Afričanů a Křováků, přičemž druzí jsou méně orientovaní K-strategii a

[167] Amotz Zahavi and Avishag Zahavi, The Handicap Principle: A Missing Piece of Darwin’s Puzzle (Oxford: Oxford University Press, 1997)

[168] Aurelio José Figueredo, Heitor B. F. Fernandes a Michael A. Woodley of Menie, “The Quantitative Theoretical Ecologies of Life History Strategies,” Mankind Quarterly, 57 (2017): str. 305-325.

vyznačují se nejvýraznějšími sekundárními pohlavními znaky ze všech lidí.

V souladu s tím existují rasové rozdíly v tom, jak atraktivní jsou sekundární pohlavní znaky. Bylo zjištěno, že muži, kteří dosahují vyšších skóre v „sociosexualitě“, tj. sexuální promiskuitě, jsou více přitahováni ženami s velkými prsy než muži, kteří dosahují nižších skóre.[169] Muži s nižším socioekonomickým statusem v Malajsii, stejně jako muži trpící hladem ve Velké Británii, jsou také více přitahováni velkými prsy, což opět naznačuje tuto souvislost, protože hlad způsobuje, že se lidé více orientují na krátkodobé cíle.[170] Americká psycholožka Rachel Sewell zkoumala multirasový vzorek studentů z USA, který má tu výhodu, že do jisté míry umožňuje kontrolovat kulturní a socioekonomický status.[171] Zjistila, že černošští muži byli nejvíce přitahováni „extra velkými“ prsy, zatímco Asiaté nejméně. Deset procent černošských mužů považovalo „extra velká“ prsa za nejatraktivnější, zatímco u asijských mužů to nebyl žádný. Existují důkazy, že ženy s velkými prsy mají relativně nízkou úroveň zodpovědnosti, to znamená, že jsou relativně r-strategové, a jsou to právě muži, kteří jsou také r-strategové, kteří jsou nejvíce přitahováni ženami s většími prsy. Ženy, které

[169] Agnieszka M. Zelazniewicz a Boguslaw Pawlowsk, “Female Breast Size Attractiveness for Men as a Function of Socio-sexual Orientation (Restricted vs. Unrestricted),” Archives of Sexual Behavior, 40 (2011): str. 1129-1135.
[170] Viren Swami a Martin J Tovée, “Resource Security Impacts Men’s Female Breast Size Preferences,” PLOS ONE, 8 (2013): e57623.
[171] Rachel Sewell, “What Is Appealing? Sex and Racial Differences in Perceptions of the Physical Attractiveness of Women,” The University of Central Florida Undergraduate Research Journal, 6 (2013): str. 56-70.

jsou K-strategové, mají tendenci mít malá prsa, a muži, kteří jsou K-strategové, jsou více přitahováni ženami s menšími prsy, přičemž sociosexualita a zodpovědnost jsou použity jako zástupné proměnné pro životní strategii.[172] V kontextu K by muži měli větší šanci předat své geny tím, že by investovali do dobrých matek, které by jim byly sexuálně věrné. Proto by museli vyměnit fyzické vlastnosti za psychologické, což znamená, že by dávalo smysl, aby je přitahovala spíše menší prsa. Podobně by dávalo smysl, aby ženy propagovaly svou pečující a věrnou povahu prostřednictvím menších sekundárních pohlavních znaků. Tyto vlastnosti by se projevovaly také tím, že by odlišně směřovaly bioenergetické zdroje.

Co se týče rozdílů ve velikosti – pohlavního dimorfismu – je situace zcela odlišná. Britský biolog Jonathan Wells vycházel z antropometrických údajů o 96 neindustrializovaných populacích po celém světě a zjistil, že „míra dimorfismu nebyla v jednotlivých regionech světa rozložena náhodně“. Byla „nejnižší u afrických a asijských populací a nejvyšší u arktických populací“.

> Mezi populacemi existovala negativní korelace mezi dimorfismem štíhlé hmoty a dimorfismem adiposity, nezávisle na teplotě. S klesající teplotou se dimorfismus jak štíhlé hmoty, tak adiposity zvyšoval. Dimorfismus se

[172] Ivan D. Steiner, “Attribution of Choice,” v publikaci Progress in Social Psychology, svazek I, ed. Martin Fishbein (Hove: Psychology Press, 1980).

zvyšoval u tlustších, ale ne u vyšších populací, nezávisle na teplotě.[173]

To znamená, že evropské ženy se fyzicky liší od evropských mužů více než africké ženy od afrických mužů nebo asijské ženy od asijských mužů. Wells navíc zdůrazňuje, že ženy v chladném prostředí investují neúměrně více do „svalové hmoty“ než muži a že rozdíly v dimorfismu lze předpovědět na základě kombinace genetických a environmentálních faktorů.

Kromě toho jsme s jihoafrickým sportovním výzkumníkem Richardem Stretchem analyzovali rozdíly v olympijských výkonech v atletice podle rasy a pohlaví a ukázali jsme, že tyto rozdíly jsou v souladu s implicitními závěry Wellse, že sexuální dimorfismus je u černochů a Severovýchodoasijců nižší než u Evropanů. Rozdíl ve výkonech černochů a bělochů je u žen menší než u mužů, protože černé ženy jsou relativně maskulinizovanější než bílé ženy.[174] Pokud jde o ženy v subsaharské Africe, lze argumentovat, že výrazná r-strategie a nestabilní, nebezpečné prostředí znamenají, že těží z relativně vysoké hladiny testosteronu. Zejména je velmi pravděpodobné, že se ocitnou v situaci, kdy budou vychovávat své děti samy, se všemi fyzickými nebezpečími, která to s sebou nese. To by pomohlo vysvětlit relativní nedostatek pohlavního dimorfismu. Jak se

[173] Jonathan Wells, “Sexual Dimorphism in Body Composition Across Human Populations: Associations with Climate and Proxies for Short- and Long-Term Energy Supply,” American Journal of Human Biology 24 (2012): str. 411-419.
[174] Edward Dutton a Richard A. Stretch, “Racial Differences in Sexual Dimorphism as an Explanation for Differences in Olympic Track and Field Achievement,” Mankind Quarterly, 55 (2014): str. 52-73.

ekologie stává více orientovanou na K, ženy by si stále více vybíraly muže, kteří mohou investovat do nich a jejich potomků; muži by zase stále více vybírali důvěryhodné ženy, které jsou dobré v péči o děti. Výsledkem by byla rostoucí divergence mezi muži a ženami, přičemž muži by se stále více soustředili na práci, zabývali se dosahováním statusu, jako je lov a zemědělství, a ženy by se stále více soustředily na péči o děti. Jinými slovy, došlo by k stále výraznější dělbě práce. Očekávali bychom tedy, že muži budou proporcionálně stále svalnatější a vyšší než ženy, a přesně to zjistil Wellsův výzkum. Očekávali bychom také podobné rozdíly v psychologii mužů a žen, kterým se budeme věnovat v kapitole 8.

Návrat k rasám klasické antropologie

Dalším problémem Rushtonova modelu, na který jsem upozornil ve své knize věnované tomuto tématu, jsou „rasy“, které se rozhodl použít.[175] Na základě Salterova popisu genetických rozdílů mezi rasami není příliš opodstatněné sdružovat Severovýchodoasijce, arktické lidi, Jihovýchodoasijce, obyvatele tichomořských ostrovů a americké indiány do jedné „rasy“ známé jako „Východoasijci“, protože rozdíly mezi těmito rasami jsou podstatné. Například arktičtí lidé jsou od Jihovýchodoasijců vzdáleni přibližně stejně jako Evropané od Jihovýchodoasijců. Australští aboriginci jsou navíc geneticky tak izolovaní, že by měli být určitě zařazeni jako samostatná rasa. Jak jsme již poznamenali, zdá se, že existuje přibližně 10 odlišných genetických rasových klastrů, možná až 12. Pokud to přijmeme, pak se objevují další

[175] Dutton, J. Philippe Rushton, op cit.

problémy se zjednodušením rasových rozdílů na rozdíly ve vývojovém K.

Řada faktorů znamená, že v určitých ohledech nejsou rozdíly v očekávaném směru. Například Arktida je tak chladná a selekční tlaky tak intenzivní, že arktické národy nikdy nevyvinuly zemědělství. V takovém ekologickém prostředí je prostě příliš riskantní experimentovat s novými možnostmi a příliš chladno na to, aby se zemědělství stalo úspěšnou strategií. Zemědělství se mohlo rozvinout tam, kde se rozvinulo, v „obyvatelné zóně“ Úrodného půlměsíce na Středním východě, protože právě v tom správném čase byly k dispozici správné podmínky pro experimentování. Jakmile se zemědělství rozvine, má tendenci vyřazovat selekcí ty, kteří mají krátkodobé preference a nedokážou plánovat budoucnost. Tím vyřazuje ty, kteří mají nízkou inteligenci, a tím zvyšuje celkovou inteligenci.[176] A jak uvidíme v následující kapitole, i když jsou arktické národy přizpůsobeny nejdrsnějším ekologickým podmínkám na světě, jejich průměrné IQ je nižší než u Severovýchodoasijců a Evropanů a odpovídá IQ Jihovýchodoasijců. Zároveň mají arktické národy největší průměrnou velikost mozku ze všech ras, přestože nemají nejvyšší IQ, přičemž velikost mozku slabě koreluje s IQ na individuální úrovni. Tato anomálie se zdá být způsobena tím, že arktické národy byly v extrémně drsných ekologických podmínkách silně selektovány směrem k určitým

[176] Cochran and Harpending, The 10,000 Year Explosion, op cit.

specializovaným schopnostem, zejména prostorové inteligenci a paměti, což vedlo k větším mozkům.[177]

S tím souvisí i otázka alkoholu. Rozšířené kvašení ovoce a obilí bylo důsledkem šíření zemědělství. Lovci a sběrači samozřejmě pili čistou, čerstvou vodu z pramene. S rozvojem civilizace a s ním spojeným nárůstem urbanizace a nehygienických podmínek měly alkoholické nápoje navíc tu výhodu, že měly antibakteriální účinky. Tak se rasy, které rozvinuly zemědělství a začaly pít pivo a víno, následně podrobily evolučnímu procesu, v němž byli selektováni ti, kteří „zvládali pití“. Rasy, které nerozvinuly zemědělství nebo nerozvinuly komplexní zemědělství (ale pouze pastevectví) – jako například Křováci, arktické národy, australští aboriginci a mnoho skupin amerických indiánů – jsou silně náchylné k násilí pod vlivem alkoholu a alkoholismu. To alespoň částečně vysvětluje relativně vysokou míru antisociálního chování mezi americkými indiány, často do té míry, že na základě různých zástupných ukazatelů byli ve skutečnosti hodnoceni jako psychopatičtější než afroameričané. Afroameričané však – z hlediska rození dvojčat a rychlosti růstu – sledují rychlejší strategii životní strategie než američtí indiáni.[178]

Podobně byl před asi 8 000 lety u neolitických zemědělců, kteří chovali ovce, skot a kozy, selektován mutovaný gen, který produkoval enzym („laktázu“) umožňující dospělým trávit laktózu. To jim umožnilo využívat výživné zvířecí mléko.

[177] Lynn, Race Differences in Intelligence, op cit.
[178] Richard Lynn, “Racial and Ethnic Differences in Psychopathic Personality,” Personality and Individual Differences, 32 (2002): str. 273-316.

Mutace se nakonec rozšířila mezi celou populaci; dnes je asi 90 procent severních Evropanů a některých východoafrických kmenů tolerantních k laktóze. Jsou to v podstatě mutované populace „mampírů“, kteří se živí mlékem jiného druhu.[179]

Náboženství také ovlivňuje směr rasových rozdílů v určitých K měřeních. Řada studií ukázala, že náboženství v podstatě přebírá formy chování, které jsou adaptivní na úrovni skupinové selekce, a mění je na „vůli bohů“. (Tuto otázku podrobněji rozebíráme v kapitole 9.) V důsledku toho náboženství posiluje pozitivní i negativní etnocentrismus.[180] Jinými slovy, náboženství vede k tomu, že se lidé spíše drží „konzervativního“ a „tradičního“ – dalo by se dokonce říci „nacionalistického“ – pohledu na svět. Úpadek náboženství v Evropě proto znamená, že ukazatele rychlé životní strategie – jako je nízký věk při prvním pohlavním styku, vysoký počet sexuálních partnerů a vysoká míra rozvodovosti – jsou ve skutečnosti výraznější u Evropanů než u Jihoasijců, Severoafričanů nebo Arabů žijících v evropských společnostech, jak je patrné z tabulky 6.4.

[179] Cochran a Harpending, 10,000 Year Explosion, op cit., str. 77-78, 181.

[180] Dutton, Race Differences in Ethnocentrism, op cit. Yael Sela, Todd K. Shackelford a James R. Liddle, “When Religion Makes It Worse: Religiously Motivated Violence As a Sexual Selection Weapon,” v knize The Attraction of Religion: A New Evolutionary Psychology of Religion, eds. D. Jason Sloane a James A. Slyke (Londýn: Bloomsbury, 2015).

Tabulka 6.4: Sexuální promiskuita mezi bělochy a Jihoasijci ve Velké Británii.

Měření	Země	Běloši	Jihoasijci
Ženatí, 30–34 let	VB	65%	88%
Žijící v nesezdaném soužití, 35–39 let	VB	93%	97%
Více sexuálních partnerů (2 nebo více za posledních 5 let), 16–60 let. Muži	VB	35%	28%
Více sexuálních partnerů (2 nebo více za posledních 5 let), 16–60 let. Ženy	VB	23%	8%

Nejlepším vysvětlením je, že tyto skupiny bývají více nábožensky založené.[181] Kromě toho náboženství obecně posiluje pozitivní i negativní etnocentrismus, což znamená, že podle současných údajů mají Jihoasijci vyšší pozitivní etnocentrismus (například jsou ochotni přinášet oběti pro svou etnickou skupinu) než Evropané.[182]

Další komplikací je vysoká životní úroveň v západních zemích. Ta totiž omezuje možnost srovnání. Například Evropané v průběhu 20. století dospívali stále dříve. V Evropě klesl mezi lety 1860 a 1970 průměrný věk první menstruace ze 17 na 13 let a od té doby dále klesá.[183] (U dívek se jako ukazatel začátku puberty často používá věk první menstruace, tzv. menarche.) Studie z Nizozemska z roku 2010 zjistila, že průměrný věk první menstruace u nizozemských dívek byl 13,1 let, zatímco u jihoasijských dívek žijících v Nizozemsku to bylo

[181] Adapted from Lynn, "Racial and Ethnic Differences in Psychopathic Personality," op cit.
[182] Edward Dutton, Guy Madison a Richard Lynn, "Demographic, Economic, and Genetic Factors Related to National Differences in Ethnocentric Attitudes," Personality and Individual Differences, 101 (2016): str. 137-143.
[183] Plowden Report, Children and their Primary Schools (Londýn: HMSO, 1967).

11,4 let.[184] To je směr, který bychom předpovídali, i když není jasné, nakolik jsou jihoasijští imigranti v Nizozemsku reprezentativní pro jihoasijské obyvatelstvo obecně. Pro mnoho ras však prostě neexistují srovnatelné údaje, protože země, ve které jsou údaje shromažďovány, přesný rok, ve kterém jsou shromažďovány, a dokonce i rasové rozdíly v průměrné životní úrovni v rámci dané země působí jako matoucí faktory. Tento problém matoucích faktorů prostředí platí pro mnoho dalších měřítek životní strategie, která by mohla být aplikována na 12 ras klasické antropologie. Rushtonův model lze částečně otestovat, například porovnáním úrovně senility mezi různými rasami v Singapuru a zjištěním, že senilita nastupuje dříve u Jihovýchodoasijců malajského původu než u Severovýchodoasijských Han Číňanů.[185] Ale i zde je zde zmatek způsobený tím, že singapurští obyvatelé jihoasijského původu jsou vysoce selektivní imigrantskou populací, která není reprezentativní pro životní strategii Jihoasijců v Indii.

Příklad toho, jak výsledky nelze snadno vztáhnout na Rushtonův model, když je rozšíříme na 12 ras klasické antropologie, můžeme vidět, když se podíváme na věk menopauzy. Samotný fakt menopauzy lze považovat za důkaz spíše K-strategie. Je známo, že existuje pouze u dvou druhů: u lidí a u jednoho druhu ozubené velryby. Existují dvě hypotézy,

---

[184] Jeroen A. de Wilde, Paula van Dommelen, Stef van Buuren, et al., "Height of South Asian Children in the Netherlands Aged 0–20 Years: Secular Trends and Comparisons with Current Asian Indian, Dutch and WHO References," Annals of Human Biology, 25 (2014): str. 1-7.

[185] P.C. Chiam, T.P. Ng, L.L. Tan, et al., "Results of the National Mental Health Survey of the Elderly 2003," Annals of Academic Medicine, 33 (2004): S14-S15.

které vysvětlují její selekci a, jak uvidíme, vysoce dědičnou povahu. Podle „mateřské hypotézy“ je menopauza selektována proto, že žena v menopauze investuje více do svých stávajících dětí, čímž posiluje svou kondici. „Babičkovská hypotéza“ byla vyslovena, aby vysvětlila, proč je období menopauzy tak dlouhé, a to i v předmoderních společnostech. Babičky zvyšují svou vlastní kondici tím, že investují do dětí svých dcer a neteří. Poněkud odlišná hypotéza naznačuje, že existuje kompromis mezi geny, které umožňují úspěšnou ranou plodnost, a pozdější degenerací plodnosti, což znamená, že ti, kteří jsou ve velmi mladém věku vysoce plodní, se stanou neplodnými dříve.[186] To by však stále vyvolávalo otázku, proč menopauzu vyvinuly pouze savci s vysokým stupněm evoluce K-strategie, a proto se hypotéza matky a její varianty jeví jako pravděpodobnější.

Na rozdíl od první menstruace není věk menopauzy ovlivněn výživou, s výjimkou závažné podvýživy, která ji může urychlit. Americká epidemioložka Ellen Gold a její kolegové tvrdí, že nízké vzdělání a kouření zřejmě menopauzu urychlují, zatímco užívání perorální antikoncepce ji oddaluje, stejně jako vysoká úroveň vzdělání, i když to může být jednoduše podloženo pomalejší životní strategií.[187] V průměru skutečně inteligentnější ženy dosahují menopauzy později než méně inteligentní ženy[188] a ženy žijící v rozvojových zemích dosahují

[186] Jocelyn Peccei, “Menopause: Adaptation or Epiphenomenon?,” Evolutionary Anthropology, 10 (2001): str. 43-57.
[187] Ellen B. Gold, Joyce T. Bromberger, Sybil Crawford, Steve Samuels, et al., “Factors Associated with Age at Natural Menopause in a Multiethnic Sample of Midlife Women,” American Journal of Epidemiology, 153 (2001): s. 9.
[188] Marcus Richards, et al., “Lifetime Cognitive Function and Timing of the Natural Menopause,” Neurology, 53 (1999): str. 308–14.

menopauzy dříve ve srovnání s ženami stejné rasy v rozvinutých zemích.[189] Přestože existují důkazy, že některé aspekty moderního života mohou menopauzu urychlit, věk, ve kterém ženy do této fáze vstupují, zůstává pozoruhodně konstantní. Historické záznamy z 5. až 8. století v Evropě ukazují, že průměrný věk menopauzy se pohyboval kolem 50 let.[190] Jak uvidíme, je to velmi podobné současnému průměrnému věku menopauzy v Evropě. Ve studii britských jednovaječných a dvojvaječných dvojčat zjistil nizozemský epidemiolog Harold Snieder a jeho kolegové, že věk menopauzy byl z 0,63 geneticky podmíněný.[191] Rozdíly ve věku menopauzy u jednotlivých ras v USA jsou uvedeny v tabulce 6.5, vyjádřené jako poměr šancí. Vyšší číslo znamená nižší věk při nástupu menopauzy.[192]

[189] Ellen B. Gold, "The Timing of the Age at Which Natural Menopause Occurs," Obstetrics and Gynecology Clinics of North America, 3 (2011): str. 425-440.
[190] John G. Greene, The Social and Psychological Origins of Climacteric Syndrome (Aldershot: Gower, 1984).
[191] Harold Snieder, Alex J. MacGregor a Tim D. Spector, "Genes Control the Cessation of a Woman's Reproductive Life: A Twin Study of Hysterectomy and Age at Menopause," Journal of Clinical Endocrinology and Metabolism, 83 (1998): str. 1875–1880.
[192] Katherine DeLellis Henderson, et al., "Predictors of the Timing of Natural Menopause in the Multiethnic Cohort Study," American Journal of Epidemiology, 167 (2008): str. 1287-1294.

Tabulka 6.5: Rozdíly ve věku menopauzy u žen různých ras v USA.

Rasa	Maximální poměr šancí
Evropan	1
Afroameričan	1.02
Tichomořský ostrovan	1.05
Japonský Američan	0.93
Hispánec (narozený v USA)	1.10

Další studie zjistila, že průměrný věk nástupu menopauzy u afroamerických žen je 49 let.[193] Kdybychom se řídili pouze diferenciálním K, pak bychom předpokládali, že pořadí od nejmladších po nejstarší bude následující: Afroameričané, Tichomořští ostrované, Evropané a Japonští Američané. To však zjevně neodpovídá údajům, které máme k dispozici. Toto překvapivé pořadí může být způsobeno environmentálními faktory, možná také tím, že věk menopauzy je pouze jedním z měřítek K, a mohou existovat lokální důvody, proč je v subsaharské Africe pozdější, než bychom jinak očekávali. Při srovnání ras na opačných koncích kontinua životní strategie je však diferenciální K stále užitečné. Například nejvíce extrémní rasou s rychlou životní strategií jsou Pygmejové. Průměrný dospělý umírá přirozenou smrtí ve věku 24 let a průměrný věk menopauzy je 37 let.[194] Průměrný věk menopauzy u kmene

[193] Julie R. Palmer, Lynn Rosenberg, Lauren A. Wise, et al., "Onset of Natural Menopause in African American Women," American Journal of Public Health, 93 (2003): str. 299-306.

[194] Andrea B. Migliano, Lucio Vinicius a Marta M. Lahr, "Life History Trade-offs Explain the Evolution of Human Pygmies," Proceedings of the National Academy

Agta na Filipínách je 44 let a na základě přibližného srovnání se vzorkem kmenů Křováků se odhaduje, že průměrná menopauza u Křováků nastává ve věku 41 let.[195] Průměrný věk menopauzy u australských aboriginců je 45,9 let ve venkovských oblastech a 46,9 let v městských oblastech, zatímco u bělochů žijících v australských městech je to 48,3 let.[196] Nejenže jsou tyto výsledky seřazeny ve správném pořadí, pokud použijeme průměrné rasové IQ skóre jako zástupný ukazatel pro K-strategii, o které budeme hovořit v další kapitole, ale jsou také seřazeny ve správném pořadí ve srovnání s Afričany ze subsaharské Afriky, Evropany a Severovýchodoasijci. U jiných ras jsou výsledky spíše nejednoznačné a jinak neodpovídají průměrným rozdílům v inteligenci, jak jsme zaznamenali u obyvatel tichomořských ostrovů a subsaharských Afričanů v USA. V těchto nejednoznačných oblastech je sporné, která rasa se řídí rychlejší nebo pomalejší životní strategií, a relevantní může být také oddělení různých aspektů K na vysokých úrovních K-strategie, stejně jako evropské genetické příměsi u Afroameričanů. Stručně řečeno, je obtížné přesně rozšířit Rushtonův model na

---

of Sciences, (2007), http://doi.org/10.1073/pnas.0708024105 (přístup 15. května 2020).

[195] Madeleine J. Goodman, Agnes Estioko-Griffin, P. Bion Griffin, et al., "Menarche, Pregnancy, Birth Spacing and Menopause Among the Agta Women Foragers of Cagayan Province, Luzon, the Philippines," Annals of Human Biology, 12 (1985): str. 169-177.

[196] Emma Jones, Janelle Jurgenson, Judith Katzenellenbigen a Sandra Thompson, "Menopause and the Influence of Culture: Another Gap for Indigenous Australian Women?" BMC Women's Health, 12 (2012): s. 43.

12 ras klasické antropologie nad rámec porovnání extrémů spektra.

Sexuální chování

Teorie r-K se v zásadě zabývá sexem, zdrženlivostí, reprodukcí a udržitelností. Očekávali bychom tedy, že se jasně projeví v rozdílech v sexuálním chování mezi rasami. Jedním ze způsobů, jak měřit sexuální chování, je sledovat věk prvního pohlavního styku, ale to lze také považovat za měřítko psychopatické osobnosti (kterou prozkoumáme v následující kapitole). Dalším dobrým měřítkem je stabilita manželství, která také odráží sílu vazeb mezi partnery a v rámci společnosti jako celku. Rushton zjistil, že manželská stabilita je nejvyšší u Severovýchodoasijců, nejnižší u černochů a že běloši se nacházejí uprostřed, ale blíže k Severovýchodoasijcům. Richard Lynn shrnuje výsledky čtyř studií, z nichž všechny naznačují, že američtí indiáni se nacházejí uprostřed mezi bělochy a černochy, pokud jde o pravděpodobnost uzavření manželství v daném věku. Rovněž pozoruje, že se nacházejí uprostřed mezi bělochy a černochy, pokud jde o neplánovaná těhotenství. Jasné rozdíly v manželském chování můžeme vidět, když se podíváme na výsledky amerického sčítání lidu z roku 2010 a zaměříme se na populaci starší 15 let.[197]

[197] Lynn, "Racial and Ethnic Differences in Psychopathic Personality," op cit.

Tabulka 6.6: Rasa a manželství v roce 2010 v USA.

Rasa	Sezdaný	Ovdovělý	Rozvedený	Nikdy nesezdaný
Běloch	52.9	6.5	12.8	27.9
Černoch	29.9	6.0	16.4	47.8
Indián	37.9	4.8	16.1	41.2
Tichomořský ostrovan	46.8	3.9	10.3	39.0
Asiat	58.5	4.3	6.2	31.0

Bohužel americké údaje nerozlišují mezi různými druhy Asiatů. Podle údajů z Velké Británie jsou však britští Jihoasijci, kteří mají sexuální vztahy, převážně ženatí a jejich rozvodovost je poloviční oproti rozvodovosti bělochů.[198] Lze tedy říci, že jejich manželství jsou stabilnější. Nemám k dispozici konkrétní údaje o Arabech nebo Severoafričanech žijících ve Velké Británii. Existují však údaje z Nizozemska. Ukazují, že 1 ze 7 manželství mezi dvěma Nizozemci skončí do 10 let, ale u etnických menšin narozených v zahraničí a žijících v Nizozemsku je to 1 ze 3 manželství. Rozvodovost tureckých párů v Nizozemsku je 1,5krát vyšší než rozvodovost nizozemských párů.[199] To je v souladu s Rushtonovým modelem, i když to může také odrážet vyšší přijatelnost rozvodu v islámu.

Singapur nám umožňuje porovnat Severovýchodoasijce (Číňany) a Jihovýchodoasijce (Malajce) a zároveň do určité

[198] Richard Berthoud, "Family Formation in Multicultural Britain: Three Patterns of Diversity." University of Essex Working Paper, 2000, https://www.iser.essex.ac.uk/files/iser_working_papers/2000-34.pdf ((přístup 15. května 2020).).

[199] T. Knijn a Arieke Rijken, "Demographic Trends in the Netherlands: National Report Section 1 For the Project: Welfare Policies and Employment in the Context of Family Change," Department of General Social Science, 2003: s. 9.

míry kontrolovat kulturní a ekonomické rozdíly. Na rozdíl od mnoha jiných zemí, kde žijí jihovýchodoasijské menšiny, Singapur specificky shromažďuje informace o této skupině. I když jsou Malajci muslimové, 27 procent rozvodů v Singapuru v roce 2005 tvořily malajské páry, a to navzdory skutečnosti, že v té době tvořily pouze 14 procent populace.[200] Jejich manželská stabilita je tedy nižší než u Číňanů, jak předpovídá Rushtonův model.

Zpráva o australských domorodcích, kterou vypracoval Australský institut pro rodinné studie na základě údajů z roku 2001, zjistila, že aboriginci, kteří byli v manželství, měli mnohem větší pravděpodobnost rozvodu nebo rozchodu než běloši: 30,9 % aboriginských žen bylo rozvedených nebo oddělených, zatímco u bělošek to bylo 18,9 %. Mezi muži bylo v současné době rozvedených nebo žijících odděleně 15,5 % bělochů oproti 24,8 % aboriginců. Tyto údaje nezahrnují osoby, které ovdověly nebo nikdy nebyly sezdány.[201] Na základě údajů ze sčítání lidu z roku 2006 Parker a jeho kolegové zjistili, že 69,9 % svobodných matek z řad aboriginců nikdy nebylo vdaných, zatímco u svobodných matek z řad ostatních obyvatel to bylo 34,7 %.[202] Na základě toho můžeme důvodně dospět k

[200] Rafiz Hapipi, "Commentary on Malay Muslim Marriages and Divorces," příspěvek přednesený v rámci The Reading Group, Singapore, 2006, http://www.thereadinggroup.sg/Articles/Commentary%20on%20Malay-Muslim%20Marriages%20and%20Divorces.pdf (přístup 15. května 2020).
[201] David De Vaus, Diversity and Change in Australian Families: Statistical Profiles (Melbourne: Australian Institute of Family Studies, 2004), s. 218.
[202] Robyn Parker, Catherine Caruana a Lixia Qu, "Snapshots of Indigenous families: Indicators of the socio-economic resources of mothers and Indigenous cultural connectedness," Family Relationships Quarterly, 17 (2010),

závěru, že aboriginci mají relativně nízkou míru stability manželství a relativně nízkou míru oddanosti ve vztazích.

Rozvodovost mezi kanadskými Inuity (původním arktickým obyvatelstvem) je obvykle nižší než mezi evropským obyvatelstvem, ale také se méně často vdávají a žení. Například v roce 2008 byla rozvodovost (po 30 letech manželství) na území Nunavut 351 na 1 000, zatímco kanadský průměr byl 407 na 1 000. Nunavut je z více než 80 % osídlen Inuity. Výzkum v Grónsku mezi grónskou porodní kohortou (N 400) zjistil, že 63,6 % osob ve věku 16 až 46 let žilo v době, kdy čekalo dítě, v nesezdaném soužití, 10,6 % bylo svobodných a pouze 25,9 % bylo vdaných či ženatých.[203] Z tohoto důvodu bylo 74,2 % grónských dětí nemanželských. V Dánsku činil tento podíl v roce 1998 46 %.[204] To naznačuje nízkou úroveň manželské oddanosti mezi Inuity a méně konzervativní postoje k sexualitě než u Dánů, jak by předpověděl Rushton. Stejně tak v roce 1996 bylo 17 procent inuitských rodin v Kanadě vedeno svobodnou matkou. Pro srovnání, u rodin Indiánů to bylo 23 procent a kanadský průměr činil 12 procent.[205] Inuitské rodiny lze tedy

https://www3.aifs.gov.au/cfca/publications/family-relationships-quarterly-no-17/snapshots-indigenous-families-indicators-socio (přístup 15. května 2020).

[203] Peter Bjerregaard, et al., Ivaaq: The Greenland Inuit Child Cohort: A Preliminary Report (Nuuk: Centre for Health Research in Greenland, 2007).

[204] Gertrude Himmelfarb, "The Family In Extremis," v knize The Family, Civil Society and the State, ed. Christopher Wolfe (Lanham: Rowman & Littlefield, 1998) s. 23.

[205] Jeremy Hull, "Aboriginal Single Mothers in Canada, 1996: A Statistical Profile," v knize Aboriginal Policy Research: Setting the Agenda for Change , eds. J. White, P. Maxim & D. Beavon (Toronto: Thomson Books, 2004).

jistě považovat za méně stabilní než evropské rodiny, ale pravděpodobně stabilnější než rodiny amerických indiánů.

Etnografické studie o Křovácích naznačují, že manželství není bráno nijak zvlášť vážně. Na rozdíl od sousedních zemědělských společností neexistuje věno. Manželství se tedy uzavírají a rozvádějí volně, zejména pokud páry nemají děti. Navíc v takových komunitních společnostech je běžné, že děti vychovávají příbuzní, takže otázka péče o děti není tak naléhavá. Křováci tedy mají také nízkou stabilitu manželství, rozhodně nižší než černošské obyvatelstvo ve složitějších afrických společnostech.[206] Opět platí, že kulturní rozdíly mezi Křováky a například Evropany jsou tak velké, že přímé srovnání má jen omezenou hodnotu. Nicméně tyto kulturní rozdíly samy o sobě odhalují důležité aspekty r-K teorie.

Sexuální přitažlivost

Dalším výrazným rozdílem, který souvisí se životní strategií, jsou rysy, které jsou považovány za sexuálně přitažlivé. Většina z nich je univerzální. Ve všech rasových skupinách a kulturách považují muži za vzrušující určité fyzické vlastnosti – téměř vždy se jedná o znaky mládí, plodnosti a odolnosti vůči patogenům. Symetrický obličej ukazuje, že i přes nemoci si jedinec zachoval správný fenotyp. To svědčí o vysoké odolnosti vůči patogenům, a je proto atraktivní jak pro muže, tak pro ženy, stejně jako vysoké lícní kosti, které jsou také spojovány s vysokou odolností vůči patogenům. Symetrie obličeje ukazuje, že bylo zděděno relativně málo genetických mutací, které jsou

[206] Mathias G. Guenther, Tricksters and Trancers: Bushman Religion and Society (Indianapolis: Indiana University Press, 1999).

téměř vždy negativní, jak dokazuje obličej. Velké oči jsou považovány za atraktivní, protože jsou znakem pomalého stárnutí, protože oči mají tendenci se s věkem zužovat. To je pravděpodobně důvod, proč jsou oči žen v karikaturách a japonských anime přehnaně velké.

Poměr pasu a boků u žen (WHR), který odráží „postavu přesýpacích hodin“ uctívanou v soutěžích krásy a umění, je obzvláště významný. Velmi vysoký WHR znamená, že žena je obézní, což souvisí s celou řadou zdravotních problémů, včetně neplodnosti. Na druhou stranu nízký WHR znamená, že žena hladoví, což vyvolává další vážné obavy, včetně neplodnosti.[207] V evropských kulturách je za nejatraktivnější považován optimální poměr WHR kolem 0,7.

A konečně, světlý odstín pleti u žen je pro muže atraktivní. Existuje pro to řada možných důvodů. Za prvé, světlá pleť u žen je spojována s plodností.[208] Za druhé, tmavá pleť u žen souvisí s vysokou hladinou testosteronu, což se může projevovat impulzivním chováním, agresivitou a nevěrou vůči muži.[209] Za třetí, světlá pleť může být atraktivní, protože mužům umožňuje lépe posoudit odolnost proti parazitům, protože díky ní mohou lépe vnímat nedokonalosti pokožky. Ze sociologického hlediska by se dalo argumentovat, že světlá pleť znamená, že daná osoba se nezabývá zemědělskou prací, což znamená vyšší

[207] Stephen Davies, The Artful Species: Aesthetics, Art and Evolution (Oxford: Oxford University Press, 2012), s. 107.
[208] Martha Rosenthal, Human Sexuality: From Cells to Society (Boston, MA: Cengage Learning, 2012), s. 164.
[209] Ashley Robins, Biological Perspectives on Human Pigmentation (Cambridge: Cambridge University Press, 2005), s. 137.

sociální status. To však nevysvětluje, proč je světlejší pleť považována za atraktivní i v západních zemích, kde barva pleti nemá velký vliv na povolání dané osoby.

Existují rasové rozdíly – i když jsou životní podmínky do značné míry kontrolovány – v tom, co je vnímáno jako nejatraktivnější poměr pasu a boků (WHR). Americká psycholožka Rachel Freedman a její kolegové zjistili rozdíly v hodnocení atraktivity ženských postav při srovnání bílých a afroamerických mužských hodnotitelů. Obě rasové skupiny byly nejvíce přitahovány ženami s průměrnou hmotností a poměrem WHR kolem 0,7. Vyšší podíl afroamerických mužů však preferoval extrémně nízký poměr WHR (což opět znamená obezitu). Kromě toho obě skupiny byly nejméně přitahovány ženami s nadváhou a preferovaly podváhu před nadváhou. Afroameričtí muži však byli méně odpuzováni ženami s nadváhou než běloši.[210] Zajímavé je, že americká psycholožka Natalie Colabianchi a její kolegové zjistili, že bílé americké dospívající dívky s normální váhou, které byly tazateli vnímány jako „atraktivní“, uváděly větší obavy o svou váhu než dívky považované za méně atraktivní. Tyto rozdíly však neexistovaly u afroamerických dívek s normální váhou, pravděpodobně proto, že afroameričtí muži považují nadváhu za méně odpudivou než běloši.[211] Literární rešerše skutečně

[210] Rachel E.K Freedman, Michele M. Carter, Tracy Sbrocco, et al., “Ethnic Differences in Preferences for Female Weight and Waist-to-Hip Ratio: A Comparison of African-American and White American College and Community Samples,” Eating Behaviors (2004): str. 191-198.
[211] Natalie Colabianchi, Carolyn E. Ievers-Landis a Elaine A. Borawski, “Weight Preoccupation as a Function of Observed Physical Attractiveness: Ethnic

uvádí, že šest studií provedených v USA dospělo k závěru, že afroameričtí muži, pokud se zohlední etnické otázky na fotografiích, jsou méně odpuzováni ženami s nadváhou než běloši.[212]

Kromě vědeckých poznatků je nadváha žen jako sexuální objekt charakteristickým rysem afroamerické popkultury: „baby got back“, „shake that booty“ a „super base“ jsou poměrně barvitými příklady tohoto rozšířeného jevu. To lze porovnat s východoasijskou kulturou, ve které jsou často jako ideální typ zobrazovány infantilní, „dívčí“ ženy. Proč by afroameričtí muži měli být přitahováni většími ženami? Někteří naznačují, že předindustriální národy považují větší ženy za atraktivní, protože žijí v prostředí s nedostatkem potravin. Žádný z účastníků těchto studií však v takovém prostředí nežije a nedostatek potravin by navíc znamenal nestabilní ekologii a zvýšenou r-strategii. Mohla by odpověď spočívat v socioekonomickém statusu? Studie provedená v Londýně nezjistila žádný rozdíl v ideálním ženském těle při srovnání názorů bílých britských a malajských britských mužů, a to navzdory nižšímu průměrnému socioekonomickému statusu malajských Britů. Studie rovněž nezjistila žádný rozdíl při srovnání Malajců a Číňanů v malajském městě.[213] Jedním ze způsobů interpretace těchto údajů je, že v kontextu, kde není

Differences Among Normal-Weight Adolescent Females,” Journal of Pediatric Psychology, 8 (2006): str. 803-812.

[212] Merry N. Miller a Andrés J. Pumariega, “Culture and Eating Disorders: An Historical and Cross-Cultural Review,” Psychiatry, 64 (2001): str. 93-110.

[213] Viren Swami a Martin J. Tovée, “Female Physical Attractiveness in Britain and Malaysia: A Cross-Cultural Study,” Body Image, 2 (2005): str. 115-128.

nedostatek potravin, jsou Afroameričané více přitahováni ženami, které vykazují známky velmi vysoké plodnosti, protože to lze (s výjimkou extrémních případů) předpovědět na základě vysokého poměru WHR. To potvrzuje zjištění u mužů z kmene Hadza v Tanzanii, u nichž bylo zjištěno, že jejich preferovaný poměr WHR u žen je 0,6, když bylo k hodnocení použito kulturně vhodných obrázků.[214] Replikuje také studii evropských mužů, která zjistila, že muži, jejichž sexuální strategie byla „sociosexuální“, považovali ženy s vysokým poměrem WHR za atraktivnější než muži, kteří se řídili spíše strategií K. Stejně tak byli muži s strategií r citlivější na znaky plodnosti a zdraví v obličeji, jako je symetrie nebo tón pleti.[215] Je však třeba poznamenat, že různé studie v rozvojových zemích zjistily, že ačkoli jsou preferovány ženy s normální hmotností, ženy s mírnou nadváhou jsou preferovány před ženami s mírnou podváhou.[216] Plausibilním vysvětlením je, že v takových společnostech je podváha známkou nízkého společenského postavení, špatného zdraví a neatraktivního profilu inteligence a osobnosti. Nadváha, ačkoli je známkou špatného zdraví, by znamenala vysoké společenské postavení,

[214] Frank Marlowe, Coren Apicella a Dorian Reed, “Men’s Preferences For Women’s Profile Waist-to-Hip Ratio in Two Societies,” Evolution and Human Behavior, 25 (2005): str. 371–378.
[215] Viren Swami, John Jones, Dorothy Einon, et al., “Men’s Preferences For Women’s Profile Waist-to-Hip Ratio, Breast Size, and Ethnic Group in Britain and South Africa,” British Journal of Psychology, 100 (2009): str. 313-332.
[216] Devendra Singh a Robert K. Young, “Body Weight, Waist-to-Hip Ratio, Breasts, and Hips: Role in Judgments of Female Attractiveness and Desirability for Relationships,” Ethology and Sociobiology, 16 (1995): str. 483-507.

a tedy alespoň v rodině i atraktivnější profil inteligence a osobnosti.

Na základě Freedmanova výzkumu se zdá, že postindustriální běloši se méně zajímají o plodnost ženy a více o její váhu než černošští muži. V postindustriálním kontextu hojnosti potravin je nadváha spojována s nízkým sociálním statusem, špatnou kontrolou impulsů a nízkou inteligencí.[217] Výzkum čínských mužů také zjistil, že pro ně je nejatraktivnější poměr pasu a boků u žen 0,6.[218] To je méně než 0,7, které bylo zjištěno ve studiích provedených na Evropanech.[219] Bohužel se nejedná o srovnávací studii, ale může to znamenat odchylku od optimálně nejplodnějšího poměru WHR, což může znamenat kompromis s psychologickými charakteristikami. Touha po nižším poměru WHR může odrážet kulturní rozdíly, protože ideální poměr WHR se v západních společnostech pohybuje v určitém rozmezí a lze argumentovat, že Západ a Čína nejsou z hlediska problémů, jako je nedostatek potravin, skutečně srovnatelné. Existuje však studie zaměřená na americké studenty, která tento problém do značné míry kontroluje a do jisté míry i socioekonomický status. Zjistila, že nejatraktivnějším typem ženského těla jsou „přesýpací hodiny“, které preferovalo 76 % černochů a 72 % bělochů.

[217] Yanfeng Li, Qi Dai, James Jackson a Jian Zhang, “Overweight is Associated With Decreased Cognitive Functioning Amongst School Age Children and Adolescents,” Obesity, 16 (2008): str. 1809-1815.
[218] B. J. Dixson, Baoguo Li a A.F. Dixson, “Female Waist-to-Hip Ratio, Body Mass Index and Sexual Attractiveness in China,” Current Zoology, 56 (2010): str. 175-181.
[219] Singh a Young, “Body Weight, Waist-to-Hip Ratio, Breasts, and Hips,” op cit., str. 483-507.

Nejoblíbenějším typem postavy mezi „Asiaty/obyvateli tichomořských ostrovů“ (kategorie, která v USA zahrnuje převážně Východoasijce) však byla „celkově štíhlá postava“, kterou za nejatraktivnější považovalo 43 % mužů asijského/tichomořského původu. Američtí Asiaté tedy preferovali nejméně plodný typ postavy, zatímco černošské obyvatelstvo nejvíce preferovalo typ nejplodnější.[220] Jak Rushton předpovídal, zdá se, že Východoasijci vyměňují sekundární pohlavní znaky, jako jsou široké boky, za znaky psychologické důvěryhodnosti.

Druhým aspektem přitažlivosti, který můžeme porovnat, je obličej. Zdá se, že existuje mnoho proměnných, které ovlivňují ideálně přitažlivý ženský obličej. Existují důkazy, že v rozvojových zemích se preferuje poněkud méně stereotypně ženský obličej, zatímco v rozvinutých zemích se za nejatraktivnější považuje obličej více ženský, přičemž Japonci preferují obličej nejvíce ženský. Jihoafrická psycholožka Vinet Coetzee a její tým použili vzorek skotských (bílých) a černých jihoafrických mužů a požádali je, aby ohodnotili atraktivitu různých černých ženských tváří. Zjistili silnou mezikulturní shodu ohledně nejatraktivnější ženské tváře. Skotští hodnotitelé však preferovali štíhlejší a méně robustní tváře a jako primární prostředek k posouzení atraktivity používali spíše tvar obličeje než barvu pleti. Jihoafričtí černoši také preferovali štíhlejší/méně robustní tváře, ale jejich preference nebyla tak

[220] Sewell, “What Is Appealing?,” op cit., str. 56-70.

extrémní. Také častěji než běloši používali k posuzování atraktivity odstín pleti.[221]

Tyto výsledky je obtížné interpretovat. Zaprvé, jak poznamenává Coetzee, menší vystavení Skotů africkým tvářím může způsobit, že jsou méně schopni rozlišovat mezi těmito tvářemi, a tudíž méně schopni rozpoznat známky špatného zdraví nebo neplodnosti, přičemž tvář je známkou obou těchto stavů.[222] Zadruhé, nižší využití odstínu pleti skotskými účastníky může odrážet nevědomý vliv „politické korektnosti" a související touhu nehodnotit obrázek negativně kvůli odstínu pleti. Zdá se však, že tento výzkum potvrzuje zjištění, že nízká hladina testosteronu a štíhlost u žen jsou důležitější pro bělochy než pro černochy, protože úzký obličej je spojován s nízkou hladinou testosteronu, a tedy s příjemnější a kooperativnější osobností.

Kromě toho tmavá pleť, stejně jako robustní obličej, naznačuje vysokou hladinu testosteronu, zatímco světlá pleť u žen (v rámci jednotlivých ras) je ukazatelem plodnosti. Mužské rysy obličeje vyjadřují vysokou hladinu testosteronu, a tedy špatnou kontrolu nad impulsy, vysokou agresivitu, vysoký sexuální apetit a možná i větší sklon k sexuální promiskuitě. Z tohoto důvodu světlý odstín pleti měří jak plodnost, tak

[221] Vinet Coetzee, Jaco M. Greeff, Ian D. Stephen, David I. Perrett, et al., "Cross-Cultural Agreement in Facial Attractiveness Preferences: The Role of Ethnicity and Gender," PLOS ONE, (2014) https://doi: 10.1371/journal.pone.0099629 (přístup 15. května 2020).
[222] Lena Pflüger, Elisabeth Oberzaucher, Stanislav Katina, Iris Holzleitner a Karl Grammer, "Cues to Fertility: Perceived Attractiveness and Facial Shape Predict Reproductive Success," Evolution and Human Behavior, 6 (2012): str. 708-714.

nedostatek testosteronu, zatímco tvar obličeje je pouze měřítkem hladiny testosteronu. To by bylo důležitější pro zastánce K-strategie. Je to proto, že vlastnosti spojené s vysokou hladinou testosteronu by také činily ženu nedůvěryhodnou a náchylnější k nevěře (i když by mohly znamenat, že žena by mohla lépe přežít v nestabilním prostředí). V souladu s tím můžeme tvrdit, že bílí muži se méně zajímají o plodnost a více o osobnost ženy (a samozřejmě o její věrnost) než černí muži. To by bylo v souladu s rozdíly mezi černochy a bělochy na r-K spektru. Upozornili jsme na nedokonalost studií, na jejichž základě jsme dospěli k tomuto závěru. Pravděpodobnost jeho správnosti však zvyšuje důkaz, že muži z dělnické třídy v západních společnostech jsou méně odpuzováni tlustými ženami než muži s vysokým socioekonomickým statusem. To bylo zjištěno při dotazování mužů s různým socioekonomickým statusem, aby ohodnotili úroveň atraktivity na fotografiích.[223] Jak jsme již diskutovali, rozdíly mezi sociálními třídami jsou podloženy rozdíly na r-K spektru, přičemž osoby s nízkým socioekonomickým statusem mají obecně nižší hodnotu K než osoby s vysokým statusem.

A konečně, anglický psycholog Anthony Little a jeho tým[224] zjistili, že míra atraktivity symetrie ženských tváří byla mnohem vyšší u Hadzů, lovců a sběračů z Tanzanie, než u

[223] Judith L. Anderson et al., "Was the Duchess of Windsor right? A cross-cultural review of the socioecology of ideals of female body shape," Ethology and Sociobiology, 13 (1992): str. 197-227.
[224] Anthony C. Little, Coren L. Apicella a Frank W. Marlowe, "Preferences for symmetry in human faces in two cultures: data from the UK and the Hadza, an isolated group of hunter-gatherers," Proceedings of the Royal Society, (2007) doi:10.1098/rspb.2007.0895 (přístup 15. května 2020).

bělochů z Velké Británie. Vzhledem k tomu, že symetrie tváře je zástupným ukazatelem odolnosti vůči patogenům a plodnosti, mohli bychom na základě Rushtonovy hypotézy očekávat, že tomu tak bude. Není však jasné, jaký vliv na tento výsledek mohly mít environmentální proměnné. Mohli bychom očekávat, že ve společnosti s vysokou zátěží patogeny a vysokou dětskou úmrtností budou signály odolnosti vůči patogenům považovány za důležitější; pokud by tedy bylo možné lépe kontrolovat prostředí, tento rozdíl by možná neexistoval. Tyto výsledky jsou však také v souladu s jinou studií, kterou jsme zkoumali a která zjistila, že předpokládaná fyzická přitažlivost (jako ukazatel plodnosti) ženy je pro bělochy méně důležitá než pro černochy. Prozatímním závěrem tedy je, že rasové rozdíly ve vnímání atraktivity žen odrážejí větší zaměření černochů na plodnost žen, a tedy nižší míru orientace na K-strategii. To je v souladu s výzkumem v rámci ras, který zjistil, že muži hledající dlouhodobou partnerku jsou ochotni slevit z fyzické atraktivity (rozměr spíše r-strategie) ve prospěch zaměření na nefyzické vlastnosti, jako jsou mezilidské a emocionální vztahy.[225] Muži, kteří se řídí touto strategií, také posuzují atraktivitu žen konzervativněji.[226]

Nejžádanější sekundární pohlavní znaky

Muži, kteří dosahují vyšších skóre v sociosexualitě (opět promiskuita), jsou více přitahováni ženami s velkými prsy než

[225] D. T. Kenrick, et al., "Evolution, Traits, and the Stages of Human Courtship: Qualifying the Parental Investment Model," Journal of Personality, 58 (1990): str. 97-116.

[226] Gary L. Brase a Gary Walker, "Male sexual strategies modify ratings of female models with specific waist-to-hip ratios," Human Nature, 15 (2004): str. 209–224.

muži s nižšími skóre, což ukazuje souvislost mezi znakem r-strategie a zálibou ve velkých sekundárních pohlavních znacích.[227] Jak již bylo zmíněno výše, muži s nižším socioekonomickým statusem v Malajsii, stejně jako muži trpící hladem ve Velké Británii, jsou také více přitahováni velkými prsy.[228] Atraktivita velkých prsou se zdá být funkcí jak nedostatku zdrojů (možná proto, že velká prsa signalizují větší tukové zásoby), tak r-strategie. A samozřejmě by se dalo argumentovat, že nedostatek zdrojů vede k pocitu, že život je nestabilní, a tlačí člověka k r-strategii; tyto dva poznatky jsou tedy ve skutečnosti v souladu.

Rachel Sewell, kterou jsme poznali již dříve, zkoumala multietnický vzorek studentů z USA.[229] To má tu výhodu, že do jisté míry umožňuje kontrolovat kulturu a socioekonomický status. Zjistila, že černošští muži byli nejvíce přitahováni „extra velkými“ prsy, zatímco Asiaté jimi byli přitahováni nejméně. Deset procent černošských mužů považovalo „extra velká“ prsa za nejatraktivnější, zatímco u asijských mužů to nebyl žádný. Celkově však 56 procent bílých mužů a 38 procent černošských mužů považovalo za nejatraktivnější „velká prsa“. V kontextu rychlé životní strategie jsou lidé naprogramováni k investování do reprodukce a soustředí se na fyzické atributy. Jak jsme již diskutovali, v tomto kontextu můžeme vidět, jak by se vyvinul

[227] Zelazniewicz a Pawlowski, “Female Breast Size Attractiveness for Men as a Function of Sociosexual Orientation,” op cit.
[228] Swami a Tovee, “Resource Security Impacts Men’s Female Breast Size Preferences,” op cit.
[229] Sewell, “What Is Appealing? Sex and Racial Differences in Perceptions of the Physical Attractiveness of Women,” op cit., str. 56-70.

„závod ve zbrojení“ s cílem produkovat stále větší a větší sekundární pohlavní znaky. Ty by byly prostředkem k propagaci genetické kvality, stejně jako ocas páva říká pávici, že má dostatečně dobré geny, aby mohl vypěstovat takovou ozdobu. Muž, který byl více přitahován většími prsy, by tak byl více přitahován ženami lepší kvality a předal by tak více svých genů.

Rushton tak zjistil, že rasy s větší tendencí k r-strategii mají obvykle výraznější sekundární pohlavní znaky, a je zřejmé, proč tomu tak je. V nestabilním ekologickém prostředí je třeba být schopen nápadně propagovat svou genetickou kvalitu. A výrazné sekundární pohlavní znaky naznačují, že máte dostatek energie na jejich růst, což znamená nízkou mutační zátěž. Rychlí životní stratégové jsou naprogramováni tak, aby investovali více svých bioenergetických zdrojů do sexuální propagace. K-stratégové by to vyměnili za energii investovanou do mozku a rozvoj kooperativnější a vstřícnější osobnosti. Lidé, kteří byli více orientovaní K-strategii, by tedy měli menší zájem o sekundární pohlavní znaky – které by byly pouze známkou zdraví a (nepřímo) plodnosti – a větší zájem o psychologické vlastnosti. To by znamenalo menší závod ve zbrojení o velké sekundární pohlavní znaky. Ergo, populace by měla menší prsa.

V takovém kontextu by samozřejmě docházelo k individuálním rozdílům. Existují důkazy, že ženy s velkými prsy mají relativně nízkou zodpovědnost, to znamená, že jsou

relativně r-strategové.[230] V kontextu K by muži měli větší šanci předat své geny, pokud by investovali do dobrých matek. Proto by museli vyměnit fyzické vlastnosti za psychologické, což znamená, že by bylo logičtější být přitahován menšími prsy. Studie zjistily, že černošští muži mají ve srovnání s bělochy, kteří preferují malé a pevné ženské hýždě, raději velké ženské hýždě.[231] Východoasijci preferují nejmenší hýždě ze všech.[232] To by bylo v souladu se stejnou preferencí velkých sekundárních pohlavních znaků u černochů, která byla zjištěna v souvislosti s preferencí prsou.

Pokud jde o ukazatele sexuálního chování, téměř všechny tyto vztahy jsou tedy v očekávaném pořadí, pokud se nezmění země, ve které vzorky žijí. Jedinými výjimkami jsou vztahy mezi Evropany a Jihoasijci nebo Severoafričany, přičemž klíčovým důvodem této anomálie je téměř jistě náboženství. Porovnání rasových rozdílů ve věku menopauzy a rasových rozdílů v sexuálním chování však jasně ukázalo, že ačkoli Rushtonův diferenciální K model rasových rozdílů má prediktivní platnost, má také jasná omezení. Model musí být nuancován, aby dával smysl některým rozdílům mezi Evropany a severovýchodními Asiaty. Navíc jej lze rozšířit pouze na 12 ras klasické antropologie, pokud se porovnávají rasy na krajních koncích tohoto spektra, v případě sexuálního chování a zejména v případě menopauzy.

---

[230] Steiner, "Attribution of Choice," op cit.
[231] Faye Z. Belgrave a Kevin W. Allison, African American Psychology: From Africa to America (Londýn: Sage, 2009), s. 226.
[232] Guanlin Wang, et al., "The Relationship of Female Physical Attractiveness to Body Fatness," PeerJ, 3 (2015): e1155.

Vývoj různých ras neodráží pouze přizpůsobení se různým ekologickým podmínkám orientovaným na různé stupně K, jak tvrdí Rushton. Různé „genetické klastry“ spíše odrážejí v rozsahu své K strategie vzájemně související posloupnost selekčních faktorů, které vyplývají z jejich ekologie, včetně rozdílů v darwinovské selekci, sexuální selekci, specializaci, dělbě práce, hustotě populace, velikosti genofondu, parazitickém stresu a intenzitě skupinové selekce, jakož i toho, jak nedávno některé z těchto tlaků – jako například intenzivní darwinovská selekce pro zdraví nebo skupinová konkurence – oslabily. To vše může mít také význam pro rasové rozdíly v inteligenci, což je otázka, k níž se nyní obrátíme.

Rasové rozdíly v inteligenci

Nejkontroverznějším aspektem studia rasových rozdílů – tím, co je činí skutečně nedotknutelnými – je inteligence. Současná akademická obec toleruje diskusi o rasových rozdílech v hustotě ušního mazu, inteligence je však považována za vysoce urážlivé téma. Vyvolává totiž strašáka strukturální nerovnosti v „barvoslepé“ společnosti a takzvaného „genetického determinismu“, tedy myšlenky, že život jedince je předurčen faktory, které nemůže ovlivnit.

Bez ohledu na naši nejistotu v této otázce jsou rasové rozdíly v inteligenci jednoduše důsledkem našeho chápání ras jako poddruhů lidstva. V poslední kapitole jsme diskutovali Rushtonův model rasových rozdílů založený na životní strategii. Čím je ekologie „drsnější, ale předvídatelnější“, tím je pravděpodobnější, že bude selektovat inteligenci. Drsnost ekologie znamená, že základní potřeby jsou uspokojovány v menší míře, což zajišťuje, že existuje větší počet obtížnějších problémů, které je třeba řešit – například jak se v zimě udržet v teple a jak najít potravu, přičemž podstatou inteligence je schopnost řešit složité problémy. Pokud je takové životní prostředí „předvídatelné“, bude inteligence silně selektována, protože inteligence umožňuje lidem být silně orientovaní na budoucnost a plánovat, jak přežijí zimu, když je vrchol léta. Kooperativní skupiny mají větší šanci přežít v tak drsných podmínkách, jak ukázalo počítačové modelování[233], a inteligence předurčuje schopnost řešit sociální problémy,

[233] Hammond a Axelrod, “The Evolution of Ethnocentric Behavior,” op cit.

vycházet s ostatními lidmi a důvěřovat jim, regulovat své emoce, aby se vyhnuli konfliktům, jak uvidíme níže. Čím je ekologie obtížnější a čím více je orientovaná na skupinu, tím důležitější bude inteligence pro dosažení vrcholu mužské hierarchie a tím pádem i pro přilákání žen. V menší míře bude inteligence také předurčovat úspěšné mateřství a věrnost jako manželka, což znamená, že bude také předmětem sexuální selekce ze strany mužů.

Z všech těchto důvodů dává smysl, že inteligence je na úrovni skupiny součástí pomalé strategie životní strategie. Prostředí, které upřednostňuje nižší inteligenci, je takové, ve kterém můžete „žít pro dnešek“ a sbírat „nízko visící ovoce“. Naopak prostředí upřednostňující K-selekci je takové, ve kterém jsou pro přežití nutné zdrženlivost, řešení problémů a spolupráce. Vzhledem k tomu, že se rasy vyvinuly v různých prostředí svých předků, dává smysl, že existují rasové rozdíly v inteligenci a že tyto rozdíly jsou převážně genetického původu.

Objev těchto průměrných rasových rozdílů v IQ vyvolal, jak se dalo očekávat, velkou vlnu emocionálního pobouření. Když americký psycholog Arthur Jensen (1923–2012) v roce 1969 zveřejnil zprávu, že Afroameričané mají v průměru nižší IQ než bílí Američané[234], dostal výhrůžky smrtí, bezpečnostní služba ho musela doprovázet po kampusu Kalifornské univerzity v Berkeley a policie mu doporučila, aby se přestěhoval. Když se Hans Eysenck (1916–1997), psycholog, který uprchl z nacistického Německa do Británie a publikoval

[234] Arthur Jensen, “How Much Can We Boost IQ and Scholastic Achievement?” Harvard Educational Review, 9 (1969): str. 1-123.

o rasových rozdílech v IQ, pokusil v roce 1973 promluvit na London School of Economics, jeho pódium bylo strženo davem „maoistických“ studentů a on sám byl zbit.[235] Mnoho výzkumníků, kteří se odvážili vstoupit do této „zakázané zóny“, se stalo terčem různých taktik, včetně propuštění, pozastavení výuky, podrobení se zaujatým nebo nečestným vyšetřováním nekalého jednání (kde by konformisté dostali výhodu pochybnosti), nespravedlivým hodnocením výzkumu, odebráním finančních prostředků, veřejným odsouzením ze strany jejich univerzity, odebráním čestných univerzitních funkcí, odstraněním z webových stránek univerzity (pokud takové funkce nelze legálně odejmout) a samozřejmě davovým násilím nebo jeho hrozbou.[236] To platí pro mnoho vědců, jejichž práce jsou citovány v této kapitole, včetně Helmuth Nyborg, Richard Lynn, Noah Carl, Linda Gottfredson, Michael Woodley z Menie a Jan te Nijenhuis.[237] Než se však pustíme do jejich kontroverzního výzkumu, musíme pochopit, co je to „inteligence“ a jak ji můžeme měřit.

Co to znamená být chytrý

„Inteligence“ může být definována jako „schopnost uvažovat, plánovat, řešit problémy, myslet abstraktně, chápat složité

[235] Hans Eysenck, “Introduction: Science and Racism,” Race, Intelligence and Bias in Academe, ed. Roger Pearson (Washington, DC: Scott Townsend Publishers, 1991).
[236] Helmuth Nyborg, “The Greatest Collective Scientific Fraud of the 20th Century: The Demolition of Differential Psychology and Eugenics,” Mankind Quarterly, 51 (2011): str. 241-268.
[237] Noah Carl a Michael A. Woodley z Menie, “A Scientometric Analysis of Controversies in the Field of Intelligence Research,” Intelligence, 77 (2019): str. 101-397.

myšlenky, rychle se učit a poučit se ze zkušeností“.[238] V podstatě inteligence znamená řešení problémů. Čím rychleji dokážete problém vyřešit, tím jste inteligentnější. Čím těžší musí být problém, aby vás prostě překonal, tím jste inteligentnější.

Inteligence se kvantifikuje pomocí inteligenčního kvocientu (IQ), což je skóre, které lze odvodit z řady standardizovaných testů. Tyto testy měří schopnost uvažování v celé řadě oblastí, například verbální, matematické a prostorové. Schopnosti v těchto podsekcích pozitivně korelují se schopnostmi v ostatních podsekcích; jinými slovy, pokud jste dobří v jedné věci, pravděpodobně budete dobří i v mnoha dalších. Tento poznatek nám umožňuje předpokládat, že inteligenční testy společně měří základní faktor zvaný „obecná inteligence“, který je označován jako „g“. To je podstata inteligence a to je to, o čem mluvíme, když říkáme, že jeden člověk je „inteligentnější“ než druhý.

A co konkrétní kognitivní schopnosti? Všichni známe lidi, kteří mají například velmi dobré jazykové schopnosti, ale špatné matematické schopnosti. Ve skutečnosti jsou však tito lidé výjimeční – jsou to výjimky, které potvrzují pravidlo. Ve velké skupině lidí jsou všechny konkrétní kognitivní schopnosti vzájemně pozitivně korelovány, a to platí i pro většinu konkrétních kognitivních schopností u většiny jedinců. Inteligence může být pojímána jako pyramida. Na její základně se nachází řada specializovaných schopností – jako například

[238] Gottfredson, “Mainstream Science on Intelligence,” Intelligence, op cit.

házení šipkami –, které jsou slabě spojeny s obecnou inteligencí. Nad nimi se nacházejí klíčové typy inteligence, jako je verbální, prostorová a matematická, které korelují s g ještě silněji. A samotné g tvoří vrchol pyramidy.

V tomto smyslu by inteligence neměla být chápána jako „talent“, jako například nadpřirozená schopnost jednoho člověka střílet basketbalový míč do koše nebo malovat krásnou krajinu akvarelem – i když je třeba poznamenat, že obecná inteligence je spojena s lepšími motorickými schopnostmi a soustředěním. g lze popsat jako schopnost uplatnit mysl na okolní svět – analyticky a kreativně myslet. g také neznamená, že jste „prostě dobří v testech“. Ve skutečnosti koreluje s řadou vlastností, které jsou převážně považovány za sociální a morální normy: zdraví, občanská participace, důvěryhodnost, umělecká kreativita atd. Seznam těchto vlastností je uveden v tabulce 7.1.[239]

[239] Tato tabulka byla poprvé publikována v knize Edwarda Duttona a Michaela A. Woodleyho z Menie, At Our Wits' End: Why We're Becoming Less Intelligent and What It Means for the Future (Exeter: Imprint Academic, 2018), str. 11-12.

Tabulka 7.1: Chování a preference spojené s inteligencí

Pozitivní korelace	Negativní korelace
Motivace k úspěchu	Náchylnost k nehodám
Altruismus	Poddajnost
Analytický styl	
Abstraktní myšlení	
Umělecké preference a schopnosti	
Ateismus	Rychlé stárnutí
Řemeslná výroba	Alkoholismus
Kreativita	Autoritářství
Strava (zdravá)	Konzervatismus (sociálních názorů)
Demokratická participace (hlasování, petice)	Kriminalita
Vzdělání	Delikvence
Významnost a genialita	Dogmatismus
Emocionální citlivost	Falšování („Lži“)
Mimoškolní úspěchy	Hysterie (oproti jiným neurózám)
Nezávislost ve svém oboru	Nelegitimita
Výška	Impulzivita
Zdraví, kondice, dlouhověkost	Kojenecká úmrtnost
Humor, smysl pro	Obezita

Pozitivní korelace	Negativní korelace
Příjem	Rasové předsudky
Zájmy, hloubka a šíře	Reakční časy
Zapojení do školních aktivit	Religiozita
Vůdčí schopnosti	Kouření
Jazykové schopnosti (včetně pravopisu)	Svobodné/mladé mateřství
Logické schopnosti	
Manželský partner, výběr	Záškoláctví
Preference médií	Důvěra (nedostatek)
Paměť	Poměr hmotnosti a výšky (BMI)
Migrace (dobrovolná)	
Vojenská hodnost	
Morální uvažování a vývoj	
Motorické dovednosti	
Hudební preference a schopnosti	
Krátkozrakost	
Pracovní status	
Úspěch v povolání	
Vnímací schopnosti	
Schopnosti Paigetova typu	
Praktické znalosti	
Psychoterapie, reakce na ni	
Čtenářské schopnosti	
Sociální dovednosti	
Socioekonomický status původu	
Dosažený socioekonomický status	
Účast na sportovních aktivitách na univerzitě	
Schopnost nakupovat v supermarketu	
Rychlost mluvení	
Důvěřivá povaha	

Nelze tvrdit, že inteligence je „velmi západní pojem“, což je typická kritika vědeckého studia této problematiky. Ukazatele inteligence, jako jsou všeobecné znalosti, sociální dovednosti a altruismus, jsou věci, které jsou ceněny ve všech

kulturách.[240] Inteligence je negativně spojována s kriminalitou, která je ve všech kulturách nepříjemná. Inteligence také silně koreluje se vzděláním, příjmem a zdravím. Jako taková nemůže být inteligence odmítána jako závislá na kontextu nebo jako relevantní pouze v převážně bílých zemích – ani nemůže být odmítána jako nedůležitá. A víme, že tyto testy jsou spolehlivé, protože jejich výsledky korelují s jinými intuitivními měřítky kognitivních schopností, jako je například úspěch ve vzdělání.

(Obávaná) zvonová křivka

Jak již bylo zmíněno, inteligenci lze měřit, byť nedokonalým způsobem, pomocí IQ testů. To samo o sobě je „kontroverzní“, a to především proto, že většina lidí – včetně těch nejinteligentnějších – nemá ráda myšlenku, že by byla definována standardizovaným testem, nebo možná prostě nemají rádi standardizované testy. IQ test – nebo něco jako americký SAT či GRE nebo britský A-Level – je však intelektuální výzvou; je to problém, který je třeba vyřešit. A test inteligence je rozhodně méně stresující než „testy“ z minulosti, které zahrnovaly vyhýbání se predátorům nebo shromažďování dostatečného množství jídla a zásob v létě, aby člověk v zimě nezemřel hlady nebo zimou.

Podobně jako výška je i IQ „normálně rozloženo“ v populaci podle křivky, která vypadá jako „zvonová (Gaussova) křivka“. Miliony jednotlivých případů tvoří v souhrnu jasný obraz. Mnoho věcí, které lze kvantifikovat, přirozeně tvoří tento druh rozložení. Existuje průměr, rozsah, který zachycuje

[240] David Buss, The Evolution of Desire: Strategies of Human Mating (New York: Basic Books, 1994).

většinu vzorku, a rostoucí vzácnost na krajních hodnotách. Například u dospělých amerických mužů je průměrná výška 5 stop a 10 palců (1,78 metru). Většina lidí, které potkáte ve svém životě, bude mít výšku mezi 5 stopami a 6 palci a 6 stopami a 2 palci (neboli mezi 1,68 a 1,88 metru). Muži, kteří jsou menší nebo vyšší než tyto směrodatné odchylky, jsou vzácní a samozřejmě existují fyzické limity na obou krajních hodnotách.

Obrázek 7.1: Idealizované normální rozdělení

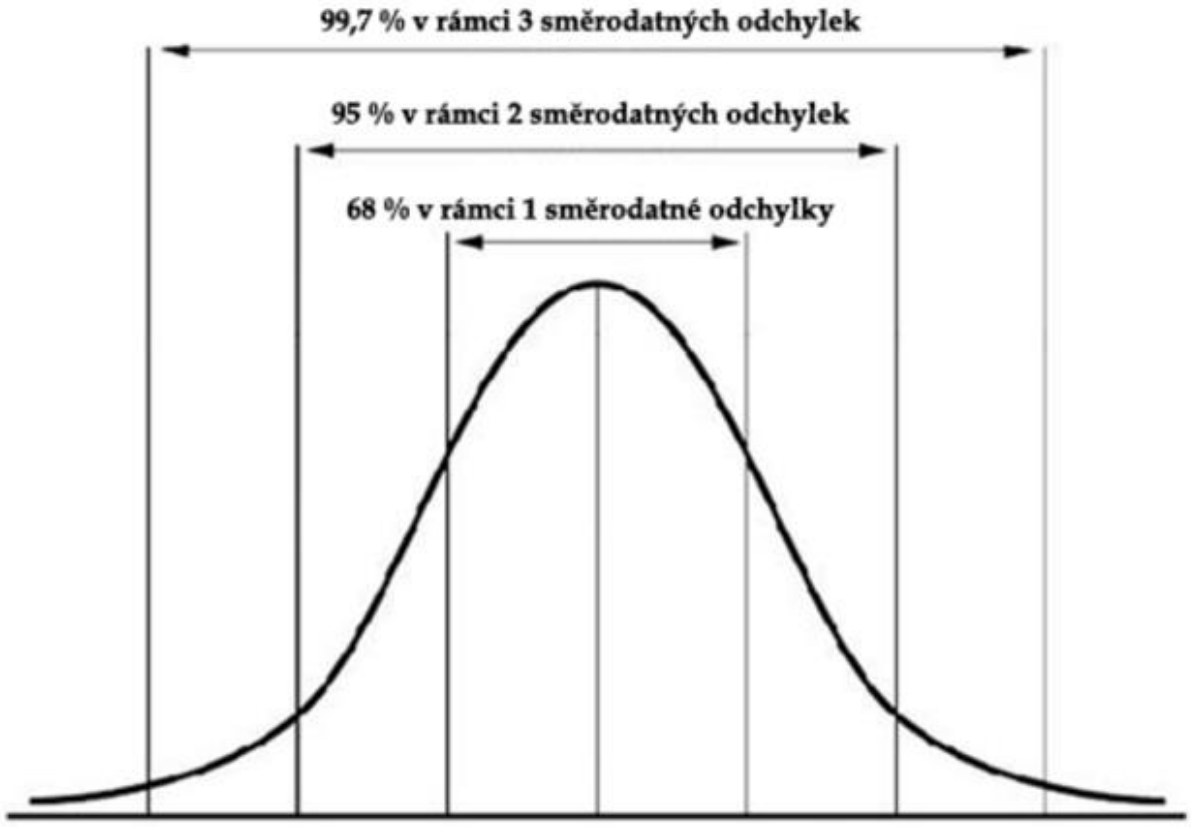

U IQ je populační průměr stanoven na 100, se směrodatnou odchylkou (SD) 15 bodů. Vaše inteligence je kvantifikována ve vztahu k ostatním osobám ze stejné populační skupiny, což jsou obvykle osoby žijící ve vaší zemi. Inteligence se během dětství zvyšuje s věkem a vrcholu

dosahuje kolem 35 let.[241] I podprůměrný šestnáctiletý má lepší výsledky než velmi chytrý tříletý, který už umí číst. IQ se proto počítá ve vztahu k lidem stejného věku. Průměrný člověk má skóre 100; cokoli méně je podprůměrné a cokoli více je nadprůměrné.

Většina lidí má IQ kolem 100, přičemž procento lidí s nižším nebo vyšším IQ se na obou stranách postupně snižuje. Jelikož jedna směrodatná odchylka (SD) je již definována jako 15 bodů, 68 procent lidí má IQ mezi 85 a 115 a 95 procent lidí má IQ mezi 70 a 130 (±2 SD). Toto je „normální“ rozmezí. Pokud dosáhnete skóre pod touto hranicí, jste klasifikováni jako retardovaní. Pokud dosáhnete skóre nad touto hranicí, jste mimořádně inteligentní.

[241] Kathleen Kirasic, “Acquisition and Utilization of Spatial Information by Elderly Adults: Implications for Day-to-Day Situations,” v knize Everyday Cognition in Adulthood and Later Life, eds. Leonard Poon, David Rubin a Barbara Wilson, (Cambridge, Cambridge University Press, 1989).

Obrázek 7.2: Rozložení IQ černochů a bělochů v NLSY verze I

Frekvenční rozložení pro populace stejné velikosti

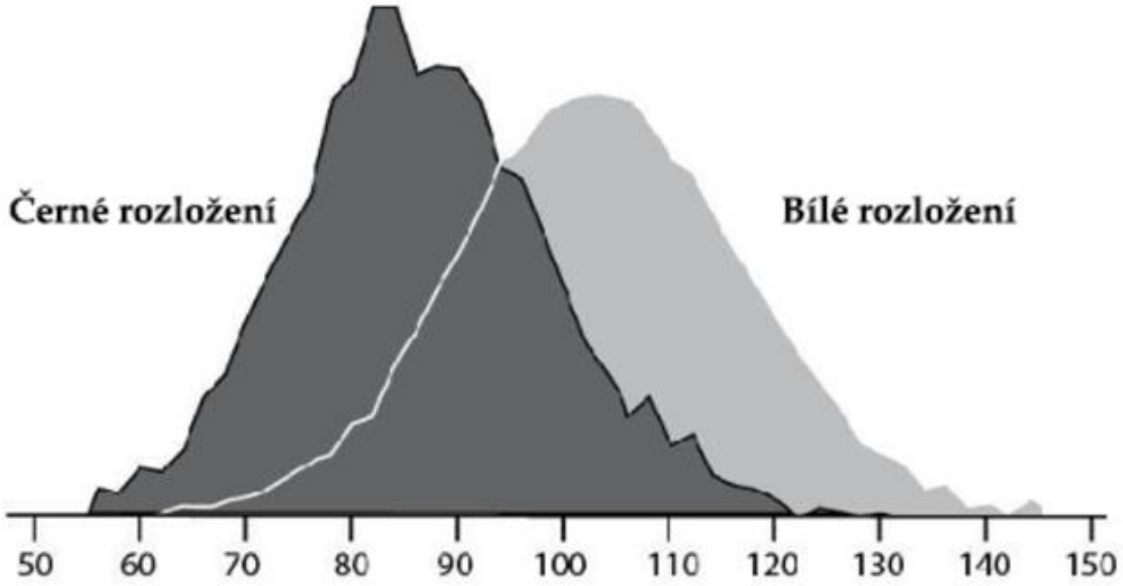

Jak jsme již zmínili v kapitole 5, v roce 1994 byla většina světových médií pobouřena vydáním knihy Bell Curve Richarda Herrnsteina a Charlese Murraye. Ve skutečnosti však byla většina jejich údajů a argumentů odborníkům známá již od první světové války, jak uvidíme níže. Herrnstein a Murray pouze vrátili vědu o inteligenci do popředí zájmu veřejnosti. Spojené státy mají normální rozložení IQ stejně jako každá jiná země; v tomto bodě nepanovala žádná kontroverze. Herrnstein a Murray však tvrdili, že rozložení IQ je základem americké struktury sociálních tříd. A protože je IQ z velké části dědičné, nelze jej překonat pomocí veřejné politiky. Reakce se zvláště vyostřila, když autoři rozdělili data o IQ černochů a bělochů do samostatných rozložení. Ta jsou vidět na obrázku 7.2. Zjistili, že průměrné IQ amerických černochů zaostává asi o 15 bodů za

průměrným IQ bělochů (85 oproti 100) – jedna směrodatná odchylka.

Obrázek 7.3: Rozložení IQ černochů a bělochů v NLSY, verze II

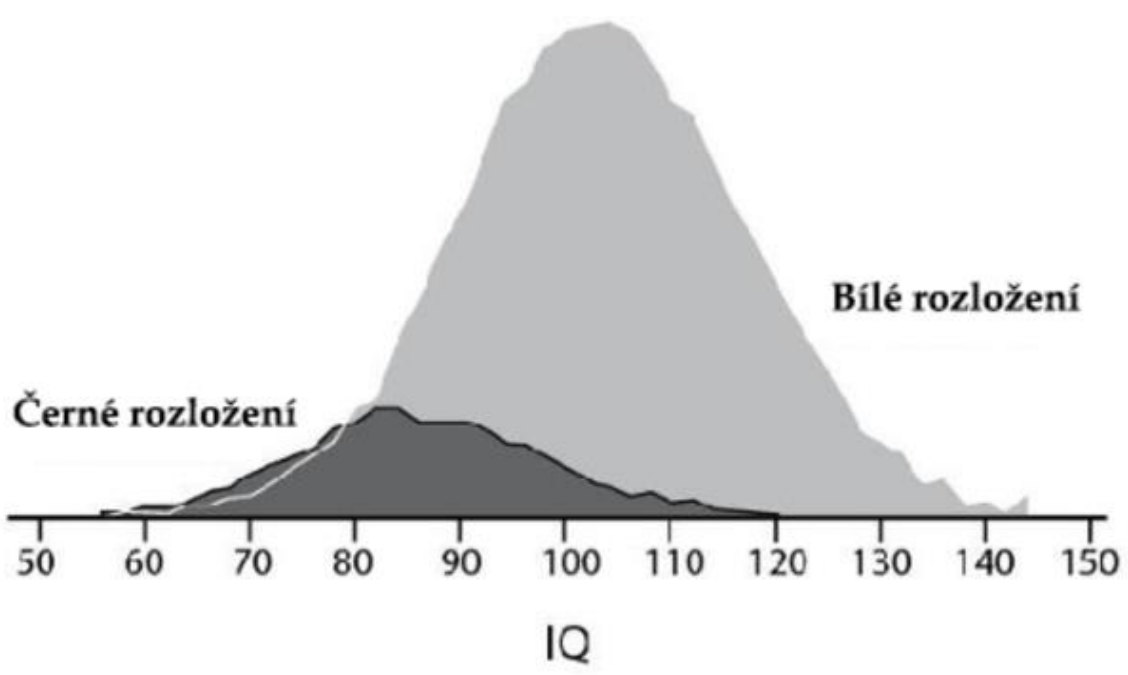

Rozdíl ve směrodatné odchylce průměrů je významný, ale stále to znamená, že mezi kognitivními schopnostmi obou ras existuje značné překrývání. Když však data upravíme tak, aby odrážela frekvenční rozložení úměrné rasovému složení obyvatelstva USA, získáme výmluvnější obraz (obrázek 7.3). Upravené rozložení odráží jak širokou bílou střední třídu, tak černou nižší a spodní třídu, které se nepodílely na bohatství a hojnosti svých spoluobčanů.

Mnohem větší rozdíly lze nalézt po celém světě. Černoši z Afriky mají průměrné IQ kolem 70; IQ 85 u Afroameričanů

odráží vyšší životní úroveň v Americe a významné smíšení s bělochy, jak budeme diskutovat níže. Australští aboriginci mají IQ ještě nižší, 64. Severovýchodoasijci (Číňané, Japonci a Korejci) mají průměr 105, což je o něco více než Evropané. Aškenázští Židé mají průměr až 112 (nebo podle některých odhadů dokonce vyšší).

Tabulka 7.2: IQ ve světě

Rasa	IQ
Severovýchodoasijci	105
Evropané	100
Arktičtí lidé	91
Jihovýchodoasijci	87
Indiáni	86
Tichomořští ostrované	85
Jihoasijci	84
Severní Afričané/Arabové	84
Subsaharští Afričané	70
Australští aboriginci	64
Křováci	54
Pygmejové	53

Postřehy knihy The Bell Curve a podobné snahy brát rasu a inteligenci vážně lze v mnoha ohledech považovat za dobrou zprávu. Politici a sociální vědci se dlouho trápili poklesem vzdělávacích výsledků v Americe a varovali, že americké školy „selhávají“ nebo že systém je „rozbitý“. Ve skutečnosti americké školy selhávají pouze v nemožném úkolu překonat

tisíce let lidské evoluce. Podle Programu pro mezinárodní hodnocení studentů (PISA) dosahují bílí Američané výsledků na úrovni nebo nad úrovní většiny západoevropských a středoevropských zemí. A afroameričané dosahují výrazně vyšších výsledků než jejich příbuzní v Africe. Američané asijského původu dokonce předstihují studenty v Koreji a Japonsku, pravděpodobně díky souvislosti mezi IQ a imigrací.[242]

Úzkost z testů

Moderní IQ test byl poprvé vyvinut na přelomu 20. století Alfredem Binetem (1857–1911), který byl francouzským státem pověřen hodnocením mladých lidí vstupujících do nově zavedeného povinného vzdělávacího systému. To vedlo k vytvoření Binet-Simonovy stupnice, která je dodnes základem standardizovaného hodnocení mentálních schopností. Když Spojené státy vstoupily v roce 1917 do první světové války, vyhodnotily přibližně 1,75 milionu branců pomocí testů Alpha a Beta americké armády.[243] Data z těchto obrovských vzorků analyzovali významní psychologové, jako například Carl Brigham (1890–1943)[244] a Lewis Terman (1877–1956),

---

[242] Programme for International Student Assessment (PISA), "Results From PISA 2018—United States," https://www.oecd.org/pisa/publications/PISA2018_CN_USA.pdf (accessed May 15, 2020); viz také Steve Sailer, "The New 2018 PISA School Test Scores: USA! USA!" Unz Review, 3. prosince 2019, https://www.unz.com/isteve/the-new-2018-pisa-school-test-scores-usa-usa/ (přístup 15. května 2020).

[243] Joel H. Spring, "Psychologists and the War: The Meaning of Intelligence in the alpha and Beta Tests," History of Education Quarterly, 12(1), str. 3-15.

[244] Carl C. Brigham, A Study of American Intelligence (Princeton: Princeton University Press, 1923).

přičemž druhý z nich sepsal první významnou longitudinální studii inteligence v Americe.[245]

Koncept IQ, stejně jako samotné testy, byl vždy sporný, zejména proto, že se stal důležitou součástí snah západních národů o vytvoření „beztřídní“ a „meritokratické“ společnosti. Brigham a Terman využili svých dat k prozkoumání otázek rasy, imigrace a dokonce i eugeniky. Testování IQ však bylo motivováno také ideály, které by se daly nazvat „egalitárními“. Prezident Harvardu James Bryant Conant (1893–1978) ve spolupráci s Brighamem prosazoval Scholastic Aptitude Test jako „čistý test inteligence“, který mohl identifikovat talentované studenty po celé zemi, kteří neměli to privilegium navštěvovat přípravné školy na východním pobřeží. A samozřejmě, tehdy i dnes, SAT silně koreluje s testy IQ, a je tedy praktickým měřítkem g.[246] Podobně byly IQ testy pro veřejné a soukromé zaměstnání někdy propagovány jako prostředek k odstranění rasové nesnášenlivosti v náborových postupech. Jak však uvidíme, testování bylo nakonec institucemi odmítnuto, protože důsledně odhaluje realitu rasy.

Tento problém vyvrcholil v Americe v 60. a 70. letech. V roce 1963 odmítla továrna na televizory Motorola v Chicagu zaměstnat Afroameričana, který dosáhl špatných výsledků v testu IQ. Komise pro spravedlivé zaměstnávání státu Illinois nařídila společnosti Motorola, aby ho přesto přijala, čímž

[245] Lewis Terman, Genetic Studies of Genius: Mental and Physical Traits of a Thousand Gifted Children (Palo Alto, Kalifornie: Stanford University Press, 1925).
[246] James R. Flynn, Asian Americans: Achievement Beyond IQ (Londýn: Lawrence Erlbaum Associates, 1991), s. 146.

vytvořila precedens pro politické potlačení standardizovaných měřítek inteligence. O 15 let později, v případu Nejvyššího soudu Regents of the University of California v. Bakke (1978), soud rozhodl proti explicitnímu kvótovému systému, kdy byla v Kalifornii určitá místa na lékařské fakultě vyhrazena pro uchazeče z menšin; názor soudce Lewise Powella však umožnil, aby rasa byla „faktorem“ při rozhodování o přijetí. Tyto nejednoznačné výsledky vedly k čím dál tím složitějšímu systému přijímání zaměstnanců a studentů v USA i v západní Evropě: rasa, výsledky testů, školní známky, „diverzita“ a další faktory se navzájem vyvažují, i když neexistují žádné explicitní kvóty.

Od kontroverzí v 60. a 70. letech se společnosti zabývající se testováním snaží vyvarovat „předpojatosti“ ve formulování otázek: stereotypní bílá jména a aktivity – některé rané testy údajně obsahovaly otázky týkající se „jachtingu“ – byly odstraněny a nahrazeny jmény a frázemi, které jsou údajně inkluzivnější. Ale po desetiletích tohoto „neutralizačního“ procesu se toho změnilo jen málo.

Tabulka 7.3: Výsledky SAT podle rasy/etnicity pro ročník 2018

	% z celkového počtu	Kritické čtení	Matematika	Psaní
Všichni účastníci testu	100	495	511	484
Indiáni	1	481	482	460
Asiaté	12	525	598	531
Černoši/Afroameričané	13	431	428	418
Mexičané	8	448	457	438
Portorikánci	2	456	449	442
Ostatní Hispánci/Latinoameričané	10	449	457	439
Běloši	47	529	534	513
Ostatní	4	490	519	487
Bez odpovědi	4	434	492	436

Pokud jde o SAT – test, který stále absolvuje velká část amerických studentů plánujících studium na vysoké škole – rozdíl mezi černými a bílými uchazeči se za poslední desetiletí nezměnil, ba naopak, mírně se zvětšil.[247] SAT měří gramotnost, matematické schopnosti a čtenářskou gramotnost a tradičně se hodnotí na stupnici od 0 do 1 600 bodů: 800 bodů za verbální část, 800 bodů za matematickou část. Po dobu deseti let (2005–2015) byl test rozdělen do tří částí po 800 bodech: čtení s porozuměním, psaní a matematika. V roce 2015 bylo průměrné skóre (mezi 1,6 miliony účastníků testu) 1 490 z 2 400, se směrodatnou odchylkou kolem 115 bodů v jednotlivých částech zkoušky. Po provedení příslušných úprav, které zohledňují různé systémy bodování, zůstala měřitelná inteligence amerických studentů, kteří chtějí studovat na vysoké škole, za poslední čtyři desetiletí relativně nezměněna.[248] Výsledky za rok 2015, rozčleněné podle rasy a etnického původu, jsou uvedeny v tabulce 7.3.[249]

Rozdíl mezi bílými a černými účastníky testu je přibližně 100 bodů v každé části. Rozdíl mezi černochy a Asiaty je ještě výraznější, zejména v části matematiky, kde průměrný rozdíl

[247] Jay Mathews, "The Bias Question," The Atlantic Monthly, listopad 2003, https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2003/11/the-bias-question/302825/ (přístup 15. května 2020).

[248] College Board, který spravuje SAT, zavedl v roce 2016 nový formát testu; průměrné skóre v obou zkouškách vzrostlo o přibližně 30 bodů. To je téměř jistě výsledkem změn v testu a ne známkou zvyšující se průměrné inteligence.

[249] The College Board, "Total Group Profile Report," https://secure-media.collegeboard.org/digitalServices/pdf/sat/total-group-2015.pdf (přístup 15. května 2020).

činí 170 bodů. Brookings Institute rozebral tyto výsledky ještě podrobněji a uvedl:

> Mezi nejlepšími studenty – těmi, kteří dosáhli skóre mezi 750 a 800 body – je 60 % Asiatů a 33 % bělochů, zatímco Latinoameričané tvoří 5 % a černošské obyvatelstvo 2 %. Mezi studenty, kteří dosáhli skóre mezi 300 a 350 body, je 37 % Latinoameričanů, 35 % černochů, 21 % bělochů a 6 % Asiatů.[250]

Jinými slovy, celkové rozložení inteligence v Americe lze nejlépe pochopit jako samostatné rozložení rasových skupin. A ty odrážejí teorii životní strategie. Rasy, které vznikly v prostředí, které vybírá rychlou životní strategii, se shlukují na spodní části rozložení, protože inteligence měla v jejich evoluční historii prostě menší hodnotu. Běloši a Severovýchodoasijci, kteří pocházejí z „drsného, ale předvídatelného“ prostředí – přičemž Severovýchodoasijci jsou nejvíce K-selektovaní – se objevují v horní části distribuce a jsou tedy nejlépe připraveni uspět v technologicky vyspělé společnosti. Ačkoli se skóre mezi generacemi mírně liší, rozdíl ve směrodatné odchylce mezi černochy a bělochy přetrvává – a jak uvidíme, zůstává téměř posedlostí školských reformátorů a pedagogických vědců.

[250] Richard V. Reeves a Dimitrios Halikias, “Race Gaps in SAT Scores Highlight Inequality and Hinder Upward Mobility,” The Brookings Institute, 1. února 2017, https://www.brookings.edu/research/race-gaps-in-sat-scores-highlight-inequality-and-hinder-upward-mobility/ (přístup 15. května 2020).

Kritika IQ

Na IQ testy, a dokonce i na samotný pojem inteligence, byla vznesena řada kritik, ale žádný z těchto argumentů neobstojí při bližším zkoumání. Některé z nich byly vyjádřeny velmi hlubokomyslně, jiné jsou však pouhým gestikulováním. Nakonec se ukázalo, že IQ testy mají vysokou prediktivní validitu pro školní výsledky (a tedy i pro jiné měřítka kognitivních schopností), profesní status a kriminalitu (negativně).[251] Nelze tvrdit, že jsou podstatně „kulturně zaujaté“, protože korelují s objektivními měřítky, jako jsou reakční časy (negativně) a kapacita lebky (pozitivně): korelují s tím, jak rychle reagujete na podněty a jednoduše s tím, jak velký je váš mozek – což není překvapivé, protože mozek je sval pro myšlení. Silná negativní korelace s reakčními časy – jak rychle reagujete na podnět, jako je například rozsvícení světla; čím jste chytřejší, tím kratší je vaše reakční doba – naznačuje, že inteligenci lze do značné míry vysvětlit vysokou funkčností nervového systému.[252]

Platnost IQ testů byla konkrétně kritizována, pokud jde o srovnávání různých ras. Metaanalýza studií dvojčat Richarda Lynna zjistila, že inteligence měla u dospělých vzorků dědičnost 0,83.[253] Environmentální složka se zdá být spojena s intelektuálně stimulujícím prostředím, zejména během

[251] Arthur Jensen, The g Factor: The Science of Mental Ability (Westport, CT: Praeger, 1998).
[252] Tamtéž.
[253] Richard Lynn, Dysgenics: Genetic Deterioration in Modern Populations (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2011), s. 101.

klíčových fází růstu.[254] Dědičnost IQ dítěte je mnohem nižší, protože částečně odráží prostředí, které pro něj vytvářejí dospělí, kteří mohou mít vyšší nebo nižší IQ než oni. Teprve když člověk dosáhne dospělosti a začne si vytvářet vlastní prostředí v souladu se svou vrozenou inteligencí, stoupne dědičnost na 0,83.

Lze argumentovat, že inteligence je vysoce dědičná, ale i tak by environmentální faktory mohly vysvětlovat například to, proč mají černoši v USA nižší průměrné IQ než běloši. To se však jeví jako velmi nepravděpodobné a důvody pro to uvedl americký filozof Michael Levin ve své knize Why Race Matters.[255] Pokud je IQ bílých Američanů stanoveno na 100, pak průměrné skóre Afroameričanů je 85. Rozdíl ve směrodatné odchylce mezi IQ bílých a černých v USA je patrný již ve věku tří let. Čím dříve se rozdíl projeví, tím je pravděpodobnější, že je genetický.[256] Studie mezirasové adopce ukázaly, že černoši, kteří byli jako děti adoptováni bílými rodiči, mají v dospělosti IQ, které nemá žádný vztah k IQ jejich adoptivních rodičů; jejich IQ v dospělosti je však velmi podobné IQ jejich biologických rodičů.[257] Čím více je rozdíl odolný vůči vlivům, tím větší je pravděpodobnost, že je genetický. J. Philippe

[254] James R. Flynn, Does Your Family Make You Smarter? Nature, Nurture, and Human Autonomy (Cambridge: Cambridge University Press, 2016).
[255] Michael Levin, Why Race Matters, op cit.
[256] Sarah Broman, Paul Nichols, Peter Shaughnessy, Wallace Kennedy, Retardation in Young Children: A Developmental Study of Cognitive Deficit (Hillsdale, NJ: Erlbaum, 1987).
[257] Richard Weinberg, Sandra Scarr, Irwin Waldman, "The Minnesota Transracial Adoption Study: A Follow-up of IQ Test Performance at Adolescence," Intelligence, 16 (1992): str. 117-135.

Rushton poznamenal, že černošské obyvatelstvo je již po tisíciletí, dokonce i maurskými průzkumníky, hodnoceno jako populace s nízkou průměrnou inteligencí a pokusy o zvýšení jejich inteligence, založené na environmentálních předpokladech, neměly žádný významný dopad.[258]

Jiní namítají, že testy inteligence, a zejména SAT, by měly být spíše chápány jako „testy bohatství“, které ve skutečnosti měří „privilegia“, nikoli intelekt.[259] V americkém kontextu běloši obvykle vyrůstají v bohatších rodinách a v žádanějších čtvrtích a školách, kde mají lepší přístup k přípravě na testy a doučování. A bezpochyby výsledky studentů v SAT úzce souvisejí s příjmem a bohatstvím jejich domácností, přičemž významným faktorem je také dosažené vzdělání jejich rodičů. To je patrné z tabulky 7.4.[260] Ale i když připustíme, že standardizované testy odrážejí bohatství, neměli bychom hned dospět k závěru, že SAT je proto „testem bohatství“. V mnoha ohledech je přesnější říci, že bohatství je testem inteligence. V nejlepším případě funguje dědičná inteligence v cyklu mezi rodiči a dětmi: inteligentní lidé usilují o bohatství, postavení a vzdělání, které předávají – geneticky i environmentálně – svým dětem, které je pak předávají svým dětem a tak dále.

---

[258] Rushton, Race, Evolution and Behavior, op cit.

[259] Lani Guinier a Gerald Torres, The Miner’s Canary: Enlisting Race, Resisting Power, Transforming Democracy (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2002).

[260] Ezekiel Dixon-Roman, Howard Everson a John Mcardle, “Race, Poverty and SAT Scores: Modeling the Influences of Family Income on Black and White High School Students’ SAT Performance,” Teachers College Record (2013): s. 115.

Tabulka 7.4: Průměrné výsledky SAT v matematice a verbálních dovednostech u Američanů, kteří v roce 2003 nastoupili na vysokou školu

	Černošští účastníci testu		Bělošští účastníci testu	
Příjem rodiny	**Matematické skóre**	**Verbální skóre**	**Matematické skóre**	**Verbální skóre**
Méně než 10 000 dolarů	382	381	478	480
10 000 až 15 000 dolarů	395	398	478	481
15 000 až 20 000 dolarů	400	405	485	488
20 000 až 25 000 dolarů	409	413	493	495
25 000 až 30 000 dolarů	411	419	495	497
30 000 až 35 000 dolarů	419	426	502	504
35 000 až 40 000 dolarů	422	430	504	505
40 000 až 50 000 dolarů	431	438	510	510
50 000 až 60 000 dolarů	441	450	516	514
60 000 až 70 000 dolarů	440	450	521	519
70 000 až 80 000 dolarů	448	457	528	524
80 000 až 100 000 dolarů	461	468	539	534
Více než 100 000	490	495	568	557

Navíc výše uvedené údaje ukazují, že „rozdíl mezi černochy a bělochy“ je mnohem více otázkou rasy než bohatství a třídy. Běloši z chudých rodin dosahují stejných výsledků jako černoši z dobře situovaných rodin. Zejména studenti pocházející z rodin s příjmem kolem 20 000 dolarů ročně, což je pro většinu Američanů hranice chudoby nebo méně, mají přibližně stejný intelektuální profil jako Afroameričané z rodin s příjmem nad 100 000 dolarů.[261]

[261] Viz také Journal of Blacks in Higher Education, “Family Income Differences Explain Only a Small Part of the SAT Racial Scoring Gap,” 22. ledna 2009, http://www.jbhe.com/latest/index012209p.html (přístup 15. května 2020).

Obrázek 7.5: Výsledky testů SAT z matematiky za rok 2003 u černošských a bělošských Američanů, rozčleněné podle příjmu rodiny

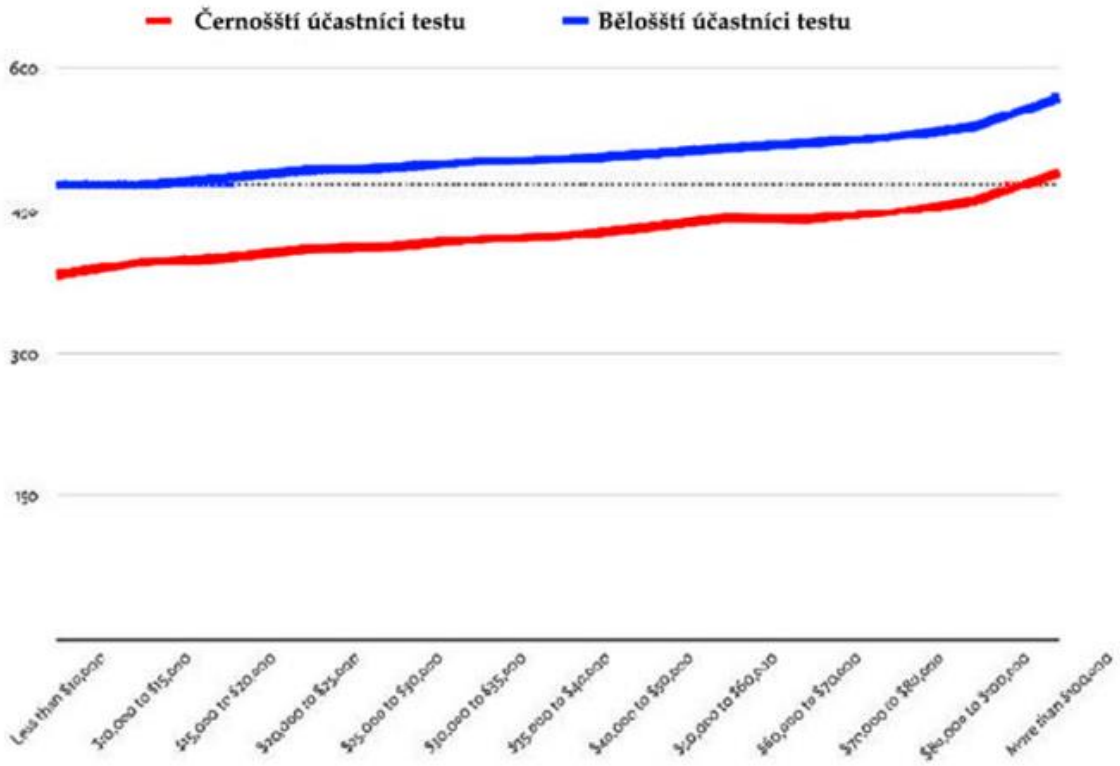

ak bylo uvedeno výše, IQ testy různých typů lze rozdělit do různých podtestů. Schopnosti v jednotlivých podtestech se liší v míře, v jaké jsou geneticky podmíněné. Některé podtesty jsou „kulturně spravedlivější“ než jiné – v tom smyslu, že vyžadují méně znalostí – a čím je podtest „kulturně spravedlivější“, tím lépe měří g a tím více je měřená složka IQ geneticky podmíněná. Černoši dosahují nejlepších výsledků v nejméně „kulturně spravedlivých“ složkách IQ testu (verbální). Nejhorší výsledky dosahují v nejvíce „kulturně spravedlivých“

složkách[262] (matematika). Nelze tedy tvrdit, že černoši dosahují v testech IQ horších výsledků než běloši, protože testy nějakým způsobem odrážejí „bílou kulturu“. Navíc arktické národy v USA, konkrétně domorodci z Aljašky, z nichž mnozí žijí ve velmi chudých podmínkách, dosahují v kulturně spravedlivých testech IQ v průměru o šest bodů vyššího skóre než Afroameričané.[263] Zkušenosti Indiánů (nebo amerických Indiánů) se značně liší od norem bílých Američanů, protože mnozí z nich žijí v rezervacích; přesto dosahují v průměru o jeden bod vyššího skóre než Afroameričané. Severovýchodoasijští Američané mají v průměru o pět bodů vyšší skóre než běloši, a to navzdory skutečnosti, že mnozí z nich jsou imigranti, kteří se učí angličtinu jako druhý jazyk. Je zřejmé, že IQ testy jsou stejně spravedlivé pro různé rasy a jak v USA, tak i v jiných západních zemích se zjistilo, že černoši mají nejnižší IQ, následují běloši, Severovýchodoasijci a nakonec aškenázští Židé.

Jedním z obzvláště módních argumentů proti platnosti IQ testů je pojem „hrozba stereotypu“.[264] Myšlenka spočívá v tom, že lidé, kteří patří do skupiny, o které se předpokládá, že v testech IQ dosahují špatných výsledků – například černošské obyvatelstvo –, dosahují špatných výsledků kvůli svým vlastním očekáváním, že budou mít špatné výsledky, což je

[262] Jensen, The g Factor, op cit.
[263] Walter Eels, “Mental Ability of the Native Races of Alaska,” Journal of Applied Psychology, 17 (1933): str. 417-438.
[264] Viz Claudia M. Steele, “Thin Ice: Stereotype Threat and Black College Students,” The Atlantic Monthly, srpen 1999, https://www.theatlantic.com/magazine/archive/1999/08/thin-ice-stereotype-threat-and-black-college-students/304663/ (přístup 15. května 2020).

pravděpodobně stresuje a snižuje jejich výkon. Metaanalýzy však zjistily, že tento efekt většinou neexistuje, a pokud se vyskytuje – u určitých lidí v určitých situacích –, je mnohem menší než rozdíly mezi skupinami, které se jím snaží vysvětlit. Některé studie zjistily, že skupiny, kterým bylo řečeno, že budou mít špatné výsledky v testech IQ kvůli určitému faktoru, který se jich týká, nakonec dosahují lepších výsledků, než se očekávalo. V této oblasti také existuje obrovský problém publikační zaujatosti, kdy studie vyvracející hrozbu stereotypu prostě nejsou publikovány.[265] Kromě toho se tato teorie nezabývá zásadní otázkou, jak mohou vznikat systematicky nesprávné stereotypy, protože bylo zjištěno, že 75 % rasových stereotypů je alespoň částečně přesných a 50 % zcela přesných.[266] Nejjednodušším vysvětlením, jak podrobně empiricky prozkoumal americký psycholog Lee Jussim, je, že stereotypy vznikají proto, že jsou v zásadě pravdivé.[267]

Nakonec se někteří pokusili podkopat koncept jednotné obecné inteligence (g). Populární alternativu navrhl americký psycholog Howard Gardner.[268] Gardner tvrdil, že existuje „více druhů inteligence“, jako je tělesně-kinestetická, emocionální, hudební a interpersonální inteligence. Problém Gardnerova modelu nespočívá v samotných kategoriích, ale v jeho

[265] Colleen Ganley, Leigh Mingle, Allison Ryan, et al., “An Examination of Stereotype Threat Effects on Girls’ Mathematics Performance,” Developmental Psychology, 49-10 (2013): str. 1886-1897.
[266] William Helmreich, The Things They Say Behind Your Back: Stereotypes and the Myths Behind Them (New York: Doubleday, 1982).
[267] Jussim, Social Perception and Social Reality, op cit.
[268] Howard Gardner, Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences (New York: Basic Books, 1983).

předpokladu, že tyto schopnosti jsou nezávislé, protože souvisejí s různými částmi mozku, a že člověk může vynikat v jedné nebo více „inteligencích“, zatímco v jiných je podprůměrný. To prostě není pravda. Lidé s vyšším IQ dosahují lepších výsledků ve většině kognitivních oblastí a lidé s nižším IQ dosahují horších výsledků. Gardnerovy různé druhy „inteligence“ jsou buď nesprávným použitím slova „inteligence“, nebo jsou prostě příklady úzkých kognitivních schopností podložených „inteligencí“, jak je běžně definována. „Emoční inteligence“ je pojem, který byl také zaveden jako konkurence IQ nebo g. Schopnost jednat s ostatními lidmi a řešit sociální problémy však pozitivně koreluje (i když slabě) s IQ, a to přibližně o 0,3.[269] Jinými slovy, čím jste inteligentnější, tím jste empatičtější; tím lépe si dokážete představit, jaké by to bylo být na místě někoho jiného.

Rozruch kolem IQ a prosperity národů

Richard Lynn udělal více než kdokoli jiný pro sjednocení studií IQ na reprezentativních vzorcích z celého světa, a to jak na základě tradičních testů IQ, tak v poslední době i na základě mezinárodních testů hodnocení studentů, jako je Program mezinárodního hodnocení studentů (PISA). Tento test se každé čtyři roky provádí na reprezentativních vzorcích 15letých studentů ze zemí OECD a koreluje s národními skóre IQ přibližně na úrovni 0,8.

[269] Scott Kaufman, Colin DeYoung, Deidre Reis a Jeremy Gray, “General Intelligence Predicts Reasoning Ability for Evolutionarily Familiar Content,” Intelligence, 39 (2011): str. 311-322.

Národní IQ skóre poprvé představili Lynn a finský politolog Tatu Vanhanen (1929–2015) ve své knize IQ and the Wealth of Nations z roku 2002.[270] V srpnu 2004 poskytl Vanhanen rozhovor o této knize měsíčníku, který vychází jako příloha největšího finského deníku Helsingin Sanomat. Na základě nejlepších dostupných údajů z té doby novináři řekl: „Zatímco průměrné IQ Finů je 97, v Africe se pohybuje mezi 60 a 70. Rozdíly v inteligenci jsou nejvýznamnějším faktorem vysvětlujícím chudobu.“ Toto shrnutí jeho akademického výzkumu vedlo k tomu, že finský „ombudsman pro menšiny“ Mikko Puumalainen požadoval, aby byl Vanhanen stíhán za „podněcování nenávisti vůči etnické skupině“. Finský národní vyšetřovací úřad poté oznámil, že vyšetřuje, zda existují důvody pro trestní stíhání, a rychle zjistil, že žádné neexistují. Incident nicméně vyvolal ve Finsku obrovský mediální ohlas, protože Vanhanenův syn Matti Vanhanen se v předchozím roce stal předsedou vlády.[271] Lynn a Vanhanen naposledy aktualizovali své výsledky, aby zohlednili mezinárodní hodnocení studentů, o deset let později a několik let před Vanhanenovou smrtí, v knize Intelligence: A Unifying Construct for the Social Sciences, ve které korelovali národní IQ nejen s bohatstvím, ale i s mnoha dalšími ukazateli civilizace, včetně zdraví, nízké kriminality a nízké korupce.[272]

[270] Richard Lynn a Tatu Vanhanen, IQ and the Wealth of Nations (Westport, CT: Prager, 2002).
[271] Edward Dutton, “Obituary: Tatu Vanhanen (1929-2015),” Mankind Quarterly, 56 (2015): str. 226-233.
[272] Lynn a Vanhanen, Intelligence, op cit.

Mezitím, v roce 2006, Lynn využil data z knihy IQ and the Wealth of Nations a další data k představení knihy Race Differences in Intelligence, ve které vypočítal průměrné IQ každé z ras klasické antropologie.[273] Kniha Race Differences in Intelligence byla stejně jako IQ and the Wealth of Nations terčem silné kritiky. Lynn a Vanhanen proto využili své publikace z roku 2012 jako příležitost k reakci na kritiku. Proti jejich metodologii bylo vzneseno několik stížností, zejména že v některých případech vycházela z malých vzorků, různých druhů testů IQ, testů, které jsou náhradou za testy IQ, a pouze odhadovala průměrné IQ v zemích, kde nejsou k dispozici údaje. Kromě toho kritici měli tendenci zdůrazňovat drobné chyby a snažili se je použít k naznačení, že celá práce Lynna a Vanhanena je podezřelá. Tuto druhou kritiku lze jednoduše považovat za příklad „kompozičního klamu“: kdy je drobná chyba manipulativně využita k pokusu o podkopání celého díla. První kritika je v zásadě zbytečná – jedná se o takzvané „straw men“ (slaměné panáky). Lynn a Vanhanen vždy připouštěli, že jejich data mají řadu nedostatků, ale tvrdili, že jsou nejlepší, jaká máme k dispozici, a proto nemáme jinou možnost, než je použít. Nedostatky těchto dat vedly některé kritiky k tvrzení, že výsledky jsou proto „bezvýznamné“. Lynn a Vanhanen však namítají, že rozdíly v průměrném IQ jednotlivých zemí silně korelují s rozdíly ve spolehlivých ukazatelích IQ, jako je úroveň vzdělání, bohatství na obyvatele, dodržování zákonů, politická stabilita, absence korupce a zdraví, a mnoha dalšími.[274] Proto

[273] Lynn, Race Differences in Intelligence: An Evolutionary Analysis (Augusta, GA: Washington Summit Publishing, 2006).
[274] Lynn a Vanhanen, Intelligence, op cit., kapitola 1.

můžeme být přiměřeně přesvědčeni, že Lynnovy odhady národních IQ a v širším smyslu i rasových IQ jsou přiměřeně přesné.

Kritici Lynna a Vanhanena však měli pravdu v tom, že v jejich datech byly nesrovnalosti, že obsahovaly mnoho drobných chyb a že metody, jimiž byla čísla získána, nebyly vždy zcela jasné. Lynn a Vanhanen měli data pro 81 ze 185 zemí, a proto museli odhadovat IQ chybějících zemí. Některé národní vzorky byly malé nebo reprezentovaly elitu a některé jejich literární rešerše nebyly zcela systematické. V reakci na to byly všechny Lynnovy IQ skóre přepočítány od základu a aktualizovány německým politologem Davidem Beckerem. Tyto skóre, spolu s přesným popisem toho, jak byly dosaženy, a také s přesným popisem toho, jaké testy byly použity a proč, byly poté umístěny do neustále aktualizované online databáze s názvem View on IQ, kde Becker ukazuje, že jeho vlastní přepočet všech známých národních IQ koreluje s výsledky Lynna a Vanhanena na úrovni 0,87.[275] Nejaktuálnější výsledky IQ pro téměř všechny země světa představili Lynn a Becker ve své knize The Intelligence of Nations z roku 2019.[276] Proto můžeme mít důvěru v platnost průměrných rasových IQ, které Lynn uvádí ve druhém vydání knihy Race Differences in Intelligence, která vyšla v roce 2015.[277]

[275] David Becker, View on IQ, https://viewoniq.org, (přístup 15. května 2020).
[276] Richard Lynn a David Becker, The Intelligence of Nations (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2019).
[277] Richard Lynn, Race Differences in Intelligence: An Evolutionary Analysis (Whitefish, MT: Washington Summit Publishing, 2015).

Existují také všechny důvody se domnívat, že tyto rozdíly jsou genetické. Kromě Levinových důkazů o genetické povaze rasových rozdílů v inteligenci, o kterých jsme již hovořili, italský antropolog Davide Piffer nalezl genetické důkazy pro průměrné národní IQ. Piffer zjistil, že průměrná frekvence genetických variant v populaci, které korelují s extrémně vysokým dosaženým vzděláním, což je velmi silně spojeno s vysokým IQ, koreluje s národním IQ v poměru 0,9.[278] V jiné studii Piffer tento výsledek zopakoval na vzorku 1,1 milionu lidí z 52 zemí.[279] Piffer ve skutečnosti poskytuje velmi přesvědčivé důkazy o tom, že rasové rozdíly v inteligenci jsou převážně odrazem genetických rozdílů. Kromě toho průměrné rasové rozdíly v IQ silně korelují s objektivním měřítkem: průměrnými rasovými rozdíly v objemu lebky. Tyto údaje jsou uvedeny v tabulce 7.5.[280]

Souvislost mezi objemem lebky a IQ na individuální úrovni je přibližně 0,3[281], takže by nemělo být překvapením, že souvislost mezi IQ a objemem lebky je menší než 1, ale přesto je extrémně vysoká. Pearsonova korelace je 0,8 (p=<0,01). Výsledky vyvolávají řadu otázek, které stojí za to se nad nimi zamyslet. Co si máme myslet o skutečnosti, že IQ subsaharských Afričanů je 70, zatímco IQ Afroameričanů je,

[278] Davide Piffer, "Evidence for Recent Polygenic Selection on Educational Attainment Inferred from GWAS Hits," Preprints, 6. listopadu 2016, https://www.preprints.org/manuscript/201611.0047/v1 (přístup 15. května 2020).
[279] Davide Piffer, "Correlation Between PGS and Environmental Variables," RPubs, 31. března 2018, https://rpubs.com/Daxide/377423 (přístup 15. května 2020).
[280] Lynn, Race Differences in Intelligence, op cit.
[281] Jensen, The g Factor, op cit.

jak jsme již zmínili, 85? Jak již bylo řečeno, tento rozdíl lze pravděpodobně vysvětlit dvěma faktory. Afroameričané díky tomu, že žijí v rozvinuté zemi, těží z podnětnějšího prostředí a lepšího vzdělání, což znamená, že jejich průměrné IQ se blíží fenotypové hranici Kromě toho jsou Afroameričané klínem, protože jsou v průměru z 25 procent běloši[282], a to kvůli míšení na otrokářských plantážích, obvykle mezi otrokyní a pánem.[283] To je v souladu s analýzami chromozomu Y, které ukazují, že přibližně 40 procent afroamerických a karibských mužů má nakonec evropský otcovský původ.[284]

Tabulka 7.5: Rasové rozdíly v IQ a objemu lebky

Rasa	IQ	Objem lebky (cc)
Severovýchodoasijci	105	1416
Evropané	100	1369
Arktičtí lidé	91	1443
Jihovýchodoasijci	87	1332
Indiáni	86	1366
Tichomořští ostrované	85	1317
Jihoasijci	84	1293
Severní Afričané/Arabové	84	1293
Subsaharští Afričané	70	1280
Australští aboriginci	64	1225
Křováci	54	1270
Pygmejové	53	-

[282] Katarzyna Bryc, Eric Durand, J. Michael MacPherson, David Reich a Joanna Mountain, "The Genetic Ancestry of African Americans, Latinos, and European Americans across the United States," American Journal of Human Genetics, 96 (2015): str. 37-53.

[283] Rickie Solinger, Pregnancy and Power: A Short History of Reproductive Politics in America (New York: New York University Press, 2005).

[284] Jada Benn Torres, Menahem Doura, Shomarka Keita a Rick Kittles, "Y Chromosome Lineages in Men of West African Descent," PLoS One, 25. ledna 2012, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0029687 (přístup 15. května 2020).

IQ arktických národů a Indiánů pravděpodobně odráží skutečnost, že ani arktické národy, ani severní Indiáni nevyvinuli zemědělství. Zemědělství by zvýšilo inteligenci tím, že by kladlo důraz na plánování budoucnosti a spolupráci a vyselektovalo ty, kteří nemají dostatečnou orientaci na budoucnost. Navíc, vzhledem k tomu, že IQ je z přibližně 20 % ovlivněno prostředím, jejich relativně vysoká míra chudoby pravděpodobně znamená, že jejich IQ je nižší než jeho fenotypové maximum. Nečekaně velká kapacita lebky arktických národů pravděpodobně odráží oslabení pozitivního vztahu mezi K vlastnostmi na vysoké úrovni K, a konkrétně přizpůsobení se ekologii, ve které jsou vysoce specializované schopnosti důležitější než g, což vede k většímu mozku, aniž by došlo k paralelnímu nárůstu g. Například, ačkoli Inuité mají nižší IQ než Evropané, mají mnohem lepší prostorovou inteligenci. To by bylo obzvláště užitečné v kontextu zasněžené tundry s několika orientačními body, kterou je třeba překonat při dlouhých loveckých výpravách.[285]

Anomálie spočívající v tom, že IQ Křováků je nižší než IQ australských aborigineů, je pravděpodobně způsobena skutečností, že Křováci jsou převážně negramotná skupina. V některých případech jsou Křováci zaměstnáni jako zemědělští dělníci a přestěhovali se do rezervací, ale obecně jsou to

[285] Daniel Ness a Stephen J. Farenga, Knowledge Under Construction: The Importance of Play in Developing Children's Spatial and Geometric Thinking (Plymouth: Rowman and Littlefield, 2007), s. 23.

sběrači.[286] To znamená, že jejich IQ bylo měřeno zástupně pomocí testu „Nakresli člověka“. Test „Nakresli člověka“ spočívá v tom, že se subjekt požádá, aby nakreslil člověka, a výsledek se pak porovná s tím, co by nakreslil průměrný Evropan. To funguje do té míry, do jaké je kreslířský talent spojován s inteligencí a dětské kresby se s věkem stávají realističtějšími. Problémem je, že test „Nakresli člověka“ koreluje s IQ v rozmezí 0,2 až 0,8 a korelace slábne s věkem dítěte.[287] Je tedy možné, že Křováci jsou inteligentnější než aboriginci nebo že mají ve srovnání s nimi vyšší specializované schopnosti. Druhé vysvětlení se jeví jako pravděpodobnější, protože kresby Křováků jsou dětské – doslova panáčci – ve srovnání s kresbami subsaharských afrických zemědělských dělníků, které jsou realističtější a obsahují značné množství detailů.[288] To by znamenalo, že můžeme být opatrně optimističtí při používání tohoto testu jako zástupného ukazatele rasových rozdílů v IQ.

V rámci naší diskuse o „kontroverzi“ kolem výzkumu rasy a IQ je také třeba poznamenat, že došlo k pokusu o potlačení důkazů o rasových rozdílech v objemu lebky. V knize The Mismeasure of Man (1981)[289] kritizoval slavný paleontolog z

---

[286] H. Reuning “Testing Bushmen in the Central Kalahari,” v knize Human Abilities in Cultural Context, ed. S.H. Irvine a John Berry (Cambridge: Cambridge University Press, 1988), s. 476.
[287] Maureen Cox, Children’s Drawings of the Human Figure (Hove: Psychology Press, 2013), s. 70.
[288] Helmut Reuning, “Testing Bushmen in the Central Kalahari,” v knize Human Abilities in Cultural Context, ed. S.H. Irvine a John Berry (Cambridge: Cambridge University Press, 1988), s. 476.
[289] Stephen Jay Gould, The Mismeasure of Man (New York: W.W. Norton & Company, 1981).

Harvardovy univerzity Stephen J. Gould (1941–2002) IQ, pojem rasy a důkazy o rasových rozdílech v IQ. Gould zejména napadl práci anglického vědce Samuela Mortona (1799–1851) a tvrdil, že Morton dovolil, aby jeho měření údajně odlišné průměrné kapacity lebky u vzorku 1000 lebek různých ras ovlivnily nevědomé předsudky. Gould provedl vlastní analýzu Mortonových údajů a dospěl k závěru, že ve skutečnosti neexistují žádné konzistentní rasové rozdíly v kapacitě lebky.[290] Kniha zveřejnila Gouldovy závěry a v očích veřejnosti je ustanovila jako „pravdu“: „Žádný rozumný člověk,“ dalo by se říci, „nevěří, že existují rasové rozdíly ve velikosti lebky – nebo že by to mělo nějakou souvislost s inteligencí.“ V roce 2011 však vědci znovu změřili objem lebek u 46 procent lebek z Mortonovy sbírky. Znovu také prověřili statistické analýzy provedené Mortonem a Gouldem. Zjistili, že na rozdíl od toho, co tvrdil Gould, Morton své měření nezfalšoval ani nemanipuloval, a pokud v Mortonově práci byly chyby v měření, ve skutečnosti zveličovaly objem afrických lebek ve srovnání s evropskými. Autoři také ukázali, že Gould dosáhl svého požadovaného údajného zfalšování Mortonových výsledků pouze tendenčním vynecháním konkrétních podskupin lebek a předložením nesprávných výpočtů. Je příznačné, že autoři poté pocítili potřebu pochválit Goulda za jeho různé pokusy bojovat proti „rasismu“.[291] Jednalo se

[290] Stephen Jay Gould, “Morton’s Ranking of Races by Cranial Capacity,” Science, 200 (1978): str. 503-509.

[291] Jason E. Lewis, David DeGusta, Marc R. Meyer, et al., “The Mismeasure of Science: Stephen Jay Gould versus Samuel George Morton on Skulls and Bias,” PLoS Biology, 7. června 2011, https://doi.org/10.1371/journal.pbio.1001071 (přístup 15. května 2020).

pravděpodobně o taktiku, jak odvést pozornost od kritiky politicky korektního davu, který by pravděpodobně zaměnil fakta za hodnoty a předpokládal, že jelikož autoři uvedli fakt, musí jej považovat za pozitivní věc. Autoři však prokázali, že slavný bojovník proti rasismu Stephen J. Gould se dopustil vědeckého podvodu. Gould zfalšoval údaje o rasových rozdílech v objemu lebky, aby přiměl přijímané „fakty“ odpovídat tomu, co si přál. Ve skutečnosti Gould pošpinil pověst skutečného vědce hledajícího pravdu, aby dosáhl svého cíle.[292] Tím Gould dokázal, že je pravým opakem skutečného vědce hledajícího pravdu.

Etnicita a vývoj inteligence

Jak jsme již diskutovali, rasy lze rozdělit na etnika, z nichž každé lze chápat jako na cestě k tomu, aby se stalo rasou. Stejně jako se rasy liší v inteligenci v důsledku přizpůsobení se různým ekologickým podmínkám, totéž platí i pro etnické skupiny. Etnické skupiny jsou však odděleny po kratší dobu než rasy a často komunikují, byť ve velmi omezené míře, s jinými etnickými skupinami v rámci stejné rasy za účelem obchodu nebo boje o území. V důsledku toho se pro etnické rozdíly v inteligenci stávají relevantními i jiné faktory než geografická adaptace, jako je míra endogamie, velikost genofondu, migrační vzorce a vzorce míšení s jinými rasami, například

[292] Viz Nicholas Wade, “Scientists Measure the Accuracy of a Racism Claim,” New York Times, 13. června 2011, https://www.nytimes.com/2011/06/14/science/14skull.html (přístup 15. května 2020).

když je jedna etnická skupina blíže k přirozené hranici s jinou rasou než jiná.

Evropské etnické skupiny na hranicích Evropy a Asie nebo Evropy a severní Afriky mají pravděpodobně větší neevropský podíl než etnické skupiny ve střední Evropě. To může platit i pro etnické skupiny, které budují impéria, což vede k jejich smíšení s jinými rasami v důsledku dobývání a politiky. Migrace je do značné míry předvídatelná na základě inteligence. Migrace totiž vyžaduje předběžné plánování, spolupráci, řešení problémů a otevřenost novým možnostem, což vše souvisí s vysokým IQ. Etnická skupina, která obývala obzvláště drsné nebo obtížné prostředí, proto mohla být svědkem značné migrace, která by snížila průměrnou inteligenci této etnické skupiny. Válka, alespoň v moderní době, má zřejmě negativní dopad na inteligenci. Je to proto, že inteligence je spojena s prosociálním chováním, jako je například statečnost s nasazením vlastního života. Souvisí také s profesním postavením a do určité míry platí, že čím vyšší je vojenská hodnost vojáka, tím větší je pravděpodobnost, že bude zabit, protože vede podřízené jednotky do boje.[293] Americký zoolog David Starr Jordan (1851–1931) ve své knize War and the Breed z roku 1915 vykresluje srdcervoucí obraz toho, jak moderní válčení vedlo k „zániku národů“ prostřednictvím „vyhlazení nejmužnějších prvků“. Jordan to považoval za jeden z nejdůležitějších důvodů k ukončení moderního „válečného

[293] Heiner Rindermann, Cognitive Capitalism: Human Capital and the Wellbeing of Nations (Cambridge: Cambridge University Press, 2018), s. 243. Viz také Lawrence Whalley and Ian Deary “Longitudinal Cohort Study of Childhood IQ and Survival up to Age of 76,” British Medical Journal, 322, 1-5 (2001): s. 4.

systému světa“, který považoval za vraždu v gigantickém měřítku.[294]

Dalším faktorem při hodnocení rozdílů v inteligenci v rámci ras je to, jak brzy se země industrializovala. Jakmile se země industrializuje, dochází ke konvergenci řady vzájemně souvisejících faktorů, které začínají snižovat inteligenci. Existují silné důkazy o tom, že až do průmyslové revoluce probíhal proces nepřetržité selekce podle inteligence. Britský ekonom Gregory Clark ukázal, že až do průmyslové revoluce byla společnost charakterizována „přežitím nejbohatších“. Na základě vzorku závětí z anglických hrabství Essex a Suffolk prokázal, že bohatších 50 % zůstavitelů mělo v době své smrti o 40 % více přeživších dětí než chudších 50 % zůstavitelů.[295] To bylo zčásti způsobeno tím, že bohatství předurčovalo schopnost poskytnout potomkům zdravější prostředí a výživnější stravu. To znamenalo, že jsme žili ve společnosti „sestupné sociální mobility“. Každá generace nejchudších a nejméně inteligentních členů společnosti vymírala; ti nad nimi museli nutně sociálně sestoupit, aby obsadili místo v hierarchii uvolněné těmi pod nimi. Tento proces – opět něco jako opak „sociální mobility“ prosazované na Západě – byl nakonec vysoce eugenický; „nastartoval“ národ a každou generací ho činil stále inteligentnějším.

[294] David Starr Jordan, War and the Breed: The Relation of War to the Downfall of Nations (Boston: The Beacon Press, 1915).
[295] Gregory Clark, A Farewell to Alms: A Brief Economic History of the World (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2007).

V souladu s tím se počet významných vynálezů na obyvatele za rok od středověku až do roku 1870 neustále zvyšoval. Totéž se stalo s používáním slov vyššího řádu v publikovaných textech. Naše hlavy se doslova zvětšovaly, aby se přizpůsobily rostoucímu mozku; gramotnost a matematické schopnosti se zlepšovaly, i když se životní úroveň příliš neměnila; a alely spojené s vysokou inteligencí se v evropské populaci stávaly stále běžnějšími.[296]

Průmyslová revoluce to vše změnila. Díky pokroku v medicíně a zlepšení veřejného zdraví došlo k výraznému poklesu dětské úmrtnosti, která byla silně korelována s nízkou inteligencí. V roce 1800 činila dětská úmrtnost přibližně 40 procent, přičemž byla mnohem nižší u inteligentnějších (bohatších) dětí a mnohem vyšší u méně inteligentních (chudších) dětí. V roce 1900 již neexistovala pozitivní souvislost mezi bohatstvím (a tedy IQ) a dokončenou plodností. Krátce nato se díky řadě faktorů tato souvislost změnila v negativní. Byla vyvinuta spolehlivá antikoncepce, jejíž úspěšné používání je spojeno s kontrolou impulsů, předvídavým plánováním a tedy s inteligencí. Inteligentnější lidé chtěli méně dětí než méně inteligentní, protože byli schopni lépe racionalizovat vše, včetně výhod nebo nevýhod velkých rodin pro jejich životní úroveň.[297] A vývoj antikoncepce jim to umožnil, což znamenalo, že velké rodiny se staly funkcí nízké inteligence. Vzestup feminismu vedl k tomu, že inteligentnější

[296] Dutton a Woodley z Menie, At Our Wits' End, op cit., kapitola 4.
[297] Satoshi Kanazawa, The Intelligence Paradox: Why the Intelligent Choice Isn't Always the
Smart One (Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, 2012), str. 179-180.

ženy věnovaly své nejplodnější roky vysokoškolskému vzdělání a kariéře, což znamenalo, že měly jen malý počet dětí, přičemž nejinteligentnější ženy neměly žádné děti. Vzestup sociálního státu také znamenal, že pro osoby s nízkou inteligencí již neexistovala překážka, která by je odrazovala od omezení jejich plodnosti. Naopak, výživné na děti pro ně představovalo pozitivní motivaci k tomu, aby měly děti.[298] V době psaní tohoto článku se ve Velké Británii rozmnožují nad rámec reprodukční míry pouze rodiny, kde jsou oba rodiče na sociálních dávkách, což znamená IQ kolem 80.[299] Jedním z faktorů snižujících průměrné IQ národa bude tedy to, jak brzy došlo k jeho industrializaci.

Ekonom Jonathan Huebner zkoumal technologické inovace za posledních pět století, zejména ve světle obecně přijímaného názoru, že „věci se neustále zlepšují“, tedy že technologie bude exponenciálně postupovat do nekonečna.[300] Naopak, Huebner zjistil, že míra inovace – počet významných technologických inovací dělený světovou populací – vůbec nepostupuje vpřed, ale prudce klesá. Dosáhla svého vrcholu na konci 19. století, po stálém růstu od středověku. Tyto závěry jsou patrné z obrázku 7.6. Huebner naznačuje, že se jedná o dosažení fyzických a ekonomických limitů technologie, ale dalo by se argumentovat, že rozhodující roli sehrál vliv průmyslové revoluce na demografii. Průmyslová revoluce byla

[298] Edward Dutton a Woodley z Menie, At Our Wits' End, op cit., kapitola 7.
[299] Adam Perkins, The Welfare Trait: How State Benefits Affect Personality (Londýn: Palgrave Macmillan, 2016).
[300] Jonathan Huebner, "A Possible Declining Trend for Worldwide Innovation," Technological Forecasting & Social Change, 72 (2005): str. 980-986.

sama o sobě výsledkem vysoké inteligence a společnosti, která ji oceňovala. Její konečné účinky se však ukázaly jako škodlivé pro rozvoj inteligence, alespoň u širší populace, a možná dokonce i pro zachování samotné civilizace.

Obrázek 7.6: Míra inovací od roku 1455

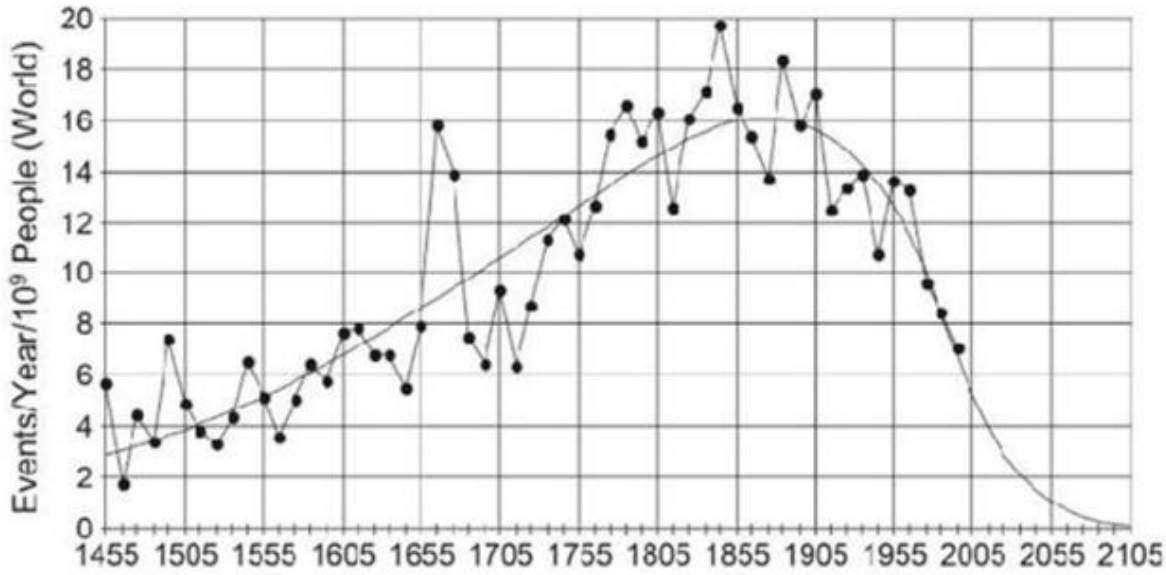

Etnické rozdíly v inteligenci

Etnické rozdíly v inteligenci v rámci Evropy podrobně prozkoumal Richard Lynn[301] a později byly aktualizovány díky spolupráci mezi Lynnem a Davidem Beckerem.[302] Většina evropských zemí, zejména ty ve střední a severní Evropě, má průměrné IQ, které se příliš neliší od britského. Britské výsledky IQ testů jsou „greenwichským průměrem“, se kterým se porovnávají průměrné výsledky všech ostatních zemí.

[301] Richard Lynn, Race Differences in Intelligence: An Evolutionary Analysis (Whitefish, MN: Washington Summit Publishing, 2015).
[302] Richard Lynn a David Becker, The Intelligence of Nations (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2019).

Výsledky původního obyvatelstva jsou stejné nebo nejvýše o 3 body nižší než tento greenwichský průměr ve Francii, Německu, Rakousku, Švýcarsku, Nizozemsku, Belgii, Švédsku, Dánsku, Norsku a na Islandu. To platí i pro některé severnější země bývalého sovětského bloku, někdy i přes pozdější industrializaci, konkrétně pro Bělorusko, Estonsko, Maďarsko a Rusko. Průměrné IQ Slovinska je rovněž kolem 100. Vzhledem k tomu, že tyto země se industrializovaly později než Británie, mohlo by to vysvětlovat, proč je jejich IQ přibližně stejné, i když mají nižší životní úroveň a jsou technologicky méně vyspělé, což jsou faktory, o nichž se ukázalo, že posouvají IQ k jeho fenotypové hranici – jev známý jako Flynnův efekt.[303] IQ Lotyšska, založené pouze na jednom známém hodnocení, je 94. Výsledky testů PISA však naznačují IQ 98, což může být spolehlivější údaj.

IQ České republiky je 94, zatímco IQ Slovenska je 96. Tyto výsledky mohou odrážet dlouhodobou migraci nejinteligentnějších jedinců z těchto populací do centra Rakousko-uherské říše, jejíž součástí byly, stejně jako nedávnou emigraci do západní Evropy. To může rovněž vysvětlovat, proč je IQ Polska 96, ačkoli v tomto ohledu mohou hrát roli i následky druhé světové války. IQ Litvy, země sousedící s Polskem a dříve jím spravované, je rovněž 96. IQ Ukrajiny je 90, což možná odráží akutní devastaci této oblasti za komunistické vlády. IQ Irska je 95, pravděpodobně kvůli jeho velmi dlouhé historii migrace, zejména do USA v důsledku

[303] James R. Flynn, Are We Getting Smarter? Rising IQ in the Twenty First Century (Cambridge: Cambridge University Press, 2012).

ničivé hladomoru v polovině 19. století. Na opačné straně spektra se nachází Finsko, které může mít IQ až 103, a to na základě údajů PISA, které jsou spolehlivější než velmi omezený počet reprezentativních testů IQ provedených na Finech. Pro relativně vysoké IQ Finska bylo navrženo několik důvodů, přičemž Finové mají také velmi rychlé reakční časy. Mezi možné důvody patří pozdní industrializace Finska, jeho extrémně drsné ekologické podmínky a historie hladomorů a válek, které decimovaly obyvatelstvo, a také 5 až 10 % příměs Severovýchodoasijců, kde mají lidé v průměru IQ 105.[304]

Obecně je IQ v jižní Evropě výrazně nižší než v severní Evropě. Částečně je to pravděpodobně způsobeno méně drsnými ekologickými podmínkami, které vedly k méně intenzivní selekci inteligence v předmoderních podmínkách. Lynn naznačil, že to může být také způsobeno smíšením s mimoevropskými populacemi, jako jsou Arabové v jižním Španělsku a jižní Itálii, což vedlo k IQ 94, a tureckým smíšením v Řecku (90) a na Kypru (93). V případě Řecka se však toto tvrzení nezdá být správné, protože moderní Řekové jsou geneticky úzce spřízněni se starověkými Řeky.[305] Zajímavé však je, že bylo zjištěno, že řečtí Kypřané mají společného předotomanového otcovského předka s tureckými Kypřany.[306]

---

[304] Edward Dutton, Jan te Nijenhuis a Eka Roivainen, "Solving the puzzle of Why Finns Have the Highest IQ, But One of the Lowest Number of Nobel Prizes in Europe," Intelligence, 46 (2014): str. 192-202.

[305] Iosif Lazaridis, Alissa Mitnik, Nick Patterson, et al., "Genetic Origins of the Minoans and Mycenaeans" Nature, 548 (2017): str. 214-218.

[306] Alexandros Heraclides, Evy Bashiardes, Eva Fernandez-Dominguez, et al., "Y-Chromosomal Analysis of Greek Cypriots Reveals a Primarily Common Pre-

Lynn tvrdí, že značný počet afrických otroků v raně novověkém Portugalsku, kteří se později integrovali s původním obyvatelstvem, přispěl k tomu, že Portugalci mají IQ 93. Je však třeba dodat, že IQ bělochů v Brazílii bylo zjištěno na úrovni 95[307], takže je možné, že významnou roli hraje také emigrace lidí s vysokým IQ z Portugalska do Brazílie. V souladu s touto hypotézou mělo v roce 2006 20 procent brazilské populace alespoň jednoho portugalského prarodiče[308] a my jsme zaznamenali, že IQ předpovídá migraci, pravděpodobně proto, že migrace vyžaduje plánování, orientaci na budoucnost, otevřenost novým možnostem a určitou míru bohatství. Lynn naznačuje, že turecká příměs může být částečně zodpovědná za relativně nízké IQ mnoha bývalých zemí východního bloku, které byly pod osmanskou nadvládou na Balkáně, jako je Rumunsko (86), Bulharsko (84) a Srbsko (89). Kromě toho je možné, že velká romská (neboli „cikánská“) populace – Romové mají průměrné IQ kolem 75 – částečně vysvětluje obzvláště nízké skóre v některých z těchto zemí.[309]

Ottoman Paternal Ancestry with Turkish Cypriots," PLoS ONE, 12-6 (2017): e0179474.

[307] Maria Fernandez, "A Study of the Intelligence of Children in Brazil," Mankind Quarterly, 42 (2001): str. 17-20.

[308] "Cinco milhões de netos de emigrantes podem tornar-se portugueses," Noticias Lusofonas, 17. února 2006, http://www.noticiaslusofonas.com/view.php?load=arcview&article=13313&category=Brasil (přístup 15. května 2020).

[309] Jelena Čvorović, The Roma: A Balkan Underclass (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2014).

Průměrné IQ Malťanů je 91. Malťané jsou geneticky velmi podobní jižním Italům[310], kteří mají také IQ kolem 90.[311]

Není překvapením, že existují další etnické rozdíly v rámci jednotlivých zemí. Skotové, Velšané a Severní Irové mají nižší průměrné IQ než Angličané. A jihovýchodní Anglie má nejvyšší IQ, pravděpodobně kvůli staletím migrace do Anglie, konkrétně do oblasti kolem Londýna.[312] IQ Velšanů je nižší než IQ Skotů a také Severních Irů, z nichž mnozí mají skotské předky. Je možné – a teorie chladných zim by to předpovídala –, že až do 19. století bylo IQ ve Skotsku vyšší než v Anglii, ale skotské životní podmínky byly relativně drsné a zaměřené na přežití, takže bylo příliš riskantní inovovat a tím se rozvíjet. Tento model by vysvětloval, proč Římané nebo Řekové, kteří žili v méně drsných podmínkách a byli tedy pravděpodobně méně inteligentní než lidé na severu, přinesli tolik inovací. Jakmile se tyto inovace dostaly k lidem na severu, přestali se zabývat pouze přežitím, což jim dalo prostor plně využít jejich vyšší inteligenci. Skotové jsou rozhodně nepřiměřeně zastoupeni mezi britskými inovátory 18. a 19. století.[313]

---

[310] C. Capelli, N. Readhead, V. Romano, et al., "Population Structure in the Mediterranean Basin: A Y Chromosome Perspective," Annals of Human Genetics, 70 (2006): s. 225.

[311] Richard Lynn, "In Italy, North-South Differences in IQ Predict Differences in Income, Education, Infant Mortality, Stature and Literacy," Intelligence, 38 (2010): str. 93-100.

[312] Noah Carl, "IQ and Socioeconomic Development Across Regions of the UK," Journal of Biosocial Science, 48 (2016): str. 406-417.

[313] Viz Arthur Herman, How the Scots Invented the Modern World: The True Story of How Western Europe's Poorest Nation Created Our World and Everything In It (New York: Three Rivers Press, 2001).

Mimoevropské rasy a klíny

Podobné etnické a národnostní rozdíly v inteligenci jsou patrné i u jiných ras. Například IQ obyvatel pevninské Číny je 104, zatímco na Tchaj-wanu a v Singapuru je to 106. To pravděpodobně odráží skutečnost, že inteligentnější Číňané migrovali z Číny do těchto dvou oblastí, například v důsledku čínské občanské války a nástupu komunismu. V Japonsku mají Japonci z jihu nižší IQ než Japonci ze severu a rozdíl je v g, takže je silně genetický. Etnická menšina z Okinawy na dalekém jihu má nejnižší IQ ze všech, což částečně odpovídá teorii chladných zim.[314] V Indii mají jižní Indové vyšší IQ než severní Indové, což pravděpodobně odráží mnohem vyšší počet muslimů a tím i sňatky mezi příbuznými a následné snížení IQ v důsledku příbuzenské deprese v severní Indii.[315] Ve velké části arabského světa existuje pigmentokracie. Severní Egypt má vyšší IQ než jižní Egypt, přičemž jižní Egypťané mají vyšší podíl nubijské (subsaharské africké) příměsi.[316] Podobný jev lze pozorovat v Súdánu, kde se inteligence snižuje směrem na jih a zvyšuje se míra smíšení s populací subsaharské Afriky.[317] Podobně IQ barevných obyvatel Kapského Města v Jižní Africe

[314] Kenya Kura, Jan te Nijenhuis a Edward Dutton, "Spearman's Hypothesis Tested Comparing 47 Regions of Japan Using a Sample of 14 Million Children," Psych, 1 (2019): str. 26-34.
[315] Richard Lynn a Prateek Yadav, "Differences in Cognitive Ability, Per Capita Income, Infant Mortality, Fertility and Latitude Across the Indian States," Intelligence, 49 (2015): str. 179-185.
[316] Edward Dutton, Salaheldin Bakhiet, Khaled Ziada, Yossry Essa, Hamada Ali, Shehana Alqafari, "Regional Differences in Intelligence in Egypt: A Country Where Upper is Lower," Journal of Biosocial Science, 51 (2019): str. 273-281.
[317] Salaheldin Bakhiet a Richard Lynn, "Regional Differences in Intelligence in Sudan," Intelligence, 50 (2015): str. 50-52.

je 85, což je hodnota rovnoměrně rozložená mezi dvěma skupinami, z nichž se převážně skládají: Afrikánci (100) a černí Jihoafričané (70).[318]

Tato pigmentokracie mezi klíny Jižní Ameriky, které jsou obecně směsicí Evropanů a Indiánů, je velmi zřejmá. Na základě regionálních údajů z Mexika, Brazílie, USA a Kolumbie bylo prokázáno, že míra evropského původu koreluje s průměrným IQ na úrovni 0,7. Po zohlednění genomického původu již reflexe kůže – tedy tmavost kůže lidí – s IQ nekoreluje, což znamená, že rozhodujícím faktorem pro rozdíly v inteligenci mezi Hispánci je míra jejich evropského původu.[319] IQ Hispánců v USA je přibližně 91, což je rozdíl, který se ukázal být na g.[320] To je rovnoměrně rozloženo mezi odhadovaným IQ Indiánů, které činí 86, a IQ Španělů, které činí 96, což je přibližně to, co bychom očekávali.

Není pochyb o tom, že existují genetické rasové a etnické rozdíly v inteligenci. Kritici mají poslední argument, a to že hypotéza sice odpovídá důkazům, ale nemusí být pravdivá, nebo musí být utajena, protože je „nebezpečná“ nebo „urážlivá“. Na to lze odpovědět, že se jedná o klamnou argumentaci: odvolávání se na důsledky. To, že může být nebezpečná nebo urážlivá, nemá žádný vliv na to, zda je

[318] Lynn, Race Differences in Intelligence, op cit.
[319] John Fuerst a Emil O. W. Kirkegaard, “Admixture in the Americas: Regional and National Differences,” Mankind Quarterly, 56 (2016): str. 256-374.
[320] Jan te Nijenhuis, Michael van der Hoek a Joep Dragt, “A Meta-Analysis of Spearman’s Hypothesis Tested on Latin-American Hispanics, Including a New Way to Correct for Imperfectly Measuring the Construct of g,” Psych, 1 (2019): str. 101-122.

pravdivá. Navíc existuje řada vážných potenciálních nebezpečí spojených s vytvářením veřejné politiky na základě nepřesných informací a přání. To, že existují genetické rasové rozdíly v IQ, by nemělo být pro žádnou nebělošskou osobu urážlivější než míra urážky, kterou bych mohl pociťovat, kdyby aškenázský Žid tvrdil, že aškenázští Židé mají vyšší IQ než běloši. Necítím se nijak uražen. Je to fakt. Aškenázští Židé v USA mají průměrné IQ 112. Stejně tak je faktem, že vysokoškoláci mají vyšší průměrné IQ než lidé bez vysokoškolského vzdělání. Nedává smysl, aby všichni lidé bez vysokoškolského vzdělání kvůli tomu pociťovali bolest a zášť. Jako vždy je rozptyl v rámci jakékoli skupiny natolik velký, že průměr skupiny neurčuje psychologické vlastnosti konkrétního jedince. Z vlastní zkušenosti z Durhamské univerzity v Anglii a poté z Aberdeenské univerzity ve Skotsku, a zejména z výuky na katedře kulturní antropologie na Univerzitě v Oulu ve Finsku, mohu dosvědčit, že můžete potkat docela hloupé absolventy vysokých škol a docela chytré lidi pracující v hospodě.

Rasové rozdíly v osobnosti a chování

V červnu 2019 jsem byl v baru v Chicagu, kde byla částečně zastřešená střešní terasa. Hosté byli převážně afroameričané a v jednom rohu byl basketbalový koš, podobně jako jsou v anglických hospodách terče na šipky. Hosté byli vybízeni, aby se navzájem vyzývali k zápasům ve „volných hodech“. Sledoval jsem, jak afroameričtí muži s neuvěřitelnou lehkostí skórovali znovu a znovu. Nakonec mě přemluvili, abych to také zkusil. Jeden afroamerický muž byl z toho nadšený, pravděpodobně ho bavilo, jak elegantně oblečený Angličan v převážně afroamerickém chicagském baru zkouší hrát basketbal. Byl velmi přátelský a také kontaktní a snažil se mě naučit „techniku“, která mi nevyhnutelně umožní dostat míč do koše. S využitím této „techniky“ jsem míč házel mnohokrát, ale bez úspěchu. Nakonec jsem jeho přátelské rady ignoroval a prostě jsem míč hodil co nejtvrději směrem ke koši. Míč spadl dovnitř.

Můj afroamerický trenér propukl v radost, stejně jako řada jeho přátel, zatímco já a ti, s nimiž jsem přišel do baru, jsme byli k tomuto úspěchu spíše opatrní a skeptičtí. Pro mé nové afroamerické přátele to však byl zcela brilantní úspěch, díky kterému jsem si zasloužil značný „respekt“. Nezasvěcenému pozorovateli se mohlo zdát, že Afroameričané prožívají pozitivní pocity, jako je radost, intenzivněji než běloši. Jedná se o stereotyp o Afroameričanech ve srovnání s „zdrženlivějšími“ Severoevropany, který se, stejně jako většina rasových stereotypů, ukazuje jako přesný. Afroameričané dosahují vyšších skóre než běloši v osobnostním rysu známém jako

„extraverze“. Než se však budeme hlouběji zabývat rasovými rozdíly v osobnosti, musíme se seznámit s povahou osobnosti a tím, jak lze rozdíly v ní měřit.

Co je to osobnost?

Lidská osobnost se může jevit jako neuchopitelná a její definování jako úkol pro poezii, drama a portrétní umění. Z vědeckého hlediska lze osobnost (byť nedokonalým způsobem) měřit a také chápat kolektivně, nebo, pro účely této knihy, z hlediska rasového.

Osobnost lze definovat jako „kombinaci charakteristik nebo vlastností, které tvoří charakteristický charakter jedince“. Tímto způsobem lze osobnost vnímat jako soubor variabilních rysů.[321] Bylo vyvinuto několik modelů osobnosti, které se používají souběžně; v posledních desetiletích se prosadil tzv. model Velké pětky. Velká pětka je modelem zdola nahoru, založeným na skutečných korelacích mezi hodnocením velkého počtu tvrzení o sobě samých, které lidé uvedli.[322] Bylo zjištěno, že různé osobnostní rysy, jako například „vřelost“ nebo „deprese“, spolu pozitivně nebo negativně korelují, ale s jinými osobnostními rysy nemají žádnou korelaci nebo mají pouze velmi slabou korelaci. Studie dvojčat ukazují, že dědičnost osobnostních rysů se pohybuje v rozmezí minimálně 50

[321] Dan P. McAdams a Jennifer L. Pals, “A New Big Five: Fundamental Principles for an Integrative Science of Personality,” American Psychologist, 61 (2006): str. 204-217, 212.
[322] Daniel Nettle, Personality: What Makes You Who You Are (Oxford: Oxford University Press, 2007).

procent[323] a možná až kolem 66 procent.[324] Pro účely této diskuse je model Velké pětky minimálně stejně vhodný jako jakýkoli jiný model a v současné době je také nejvíce přijímaný. Jeho proměnné jsou považovány za v podstatě nezávislé na inteligenci, i když tomu tak není zcela. Charakteristiky Velké pětky tvoří zapamatovatelnou a eufonickou zkratku O.C.E.A.N.:

1. Otevřenost-intelekt (Openness-Intellect): Lidé, kteří jsou kreativní, mají bohatou představivost, smysl pro estetiku, jsou umělecky nadaní a otevření novým myšlenkám.[325] To je v kontrastu s těmi, kteří jsou praktičtí, konvenční a méně otevření novým myšlenkám. Vlastnosti, které tvoří otevřenost, jako jsou „neobvyklé myšlenkové vzorce“, „impulzivní nonkonformismus“ nebo „estetismus“, jsou často jen slabě korelované. To vedlo některé výzkumníky k závěru, že otevřenost-intelekt je v podstatě kombinací inteligence (nebo „intelektuální zvědavosti“), nízké zodpovědnosti a nízké vstřícnosti a měla by být jednoduše opuštěna.[326]

2. Zodpovědnost (Conscientiousness): Organizovaný, cílevědomý, dodržující pravidla, pracovitý, ale ovládající. Opačné typy jsou spontánní, nedbalé a náchylné k závislostem.

[323] Tamtéž.
[324] Richard Lynn, Dysgenics: Genetic Deterioration in Modern Populations (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2011).
[325] Nettle, Personality: What Makes You Who You Are, op cit.
[326] Dutton and Charlton, The Genius Famine, op cit.

3. Extraverze (Extraversion): Lidé, kteří jsou společenští, nadšení a aktivní, vyhledávají novinky, riziko a vzrušení a prožívají silné pozitivní emoce. Lidé, kteří v tomto ohledu dosahují nízkého skóre, jsou introvertní, rezervovaní, tiší, nezávislí, opatrní a rádi tráví čas o samotě.

4. Vstřícnost (Agreeableness): Důvěřivost, ochota spolupracovat, altruismus a nízká vznětlivost. To je v kontrastu s těmi, kteří nejsou ochotni spolupracovat a jsou nepřátelští. Vstřícnost má dva klíčové aspekty: altruismus a empatii, přičemž empatie je „teorie mysli“ – schopnost intuitivně vnímat, co si ostatní myslí. Tyto aspekty spolu pozitivně korelují, ale nejsou totožné.

5. Neuroticismus (Neuroticism): Lidé, kteří jsou náchylní ke stresu, obavám a negativním emocím. Opakem jsou lidé, kteří jsou emocionálně stabilní.

V každém případě jsou tyto vlastnosti chápány jako spektrum a jsou pojmenovány podle jednoho extrému tohoto spektra. Jsou považovány za užitečné, protože variace ve Velké pětce umožňuje úspěšné předpovědi životní strategie. Například v roce 1921 psycholog Lewis Terman, kterého jsme poznali v kapitole 7, identifikoval skupinu 1 500 Kaliforňanů, kteří dosáhli mimořádně vysokých výsledků v testu IQ Stanford-Binet. Během následujících 70 let se jeho subjekty začaly označovat jako „Termanité“ na počest hlavního výzkumníka.[327] Na základě rozsáhlého souboru dat bylo

[327] Daniel Goleman, “75 Years Later, Study Still Tracking Geniuses,” New York Times, 7. března 1995, https://www.nytimes.com/1995/03/07/science/75-years-later-study-still-tracking-geniuses.html (přístup 15. května 2020).

zjištěno, že extraverze, nezávisle na jakémkoli jiném faktoru, byla prediktorem předčasného úmrtí. Riziko se tím zvýšilo trojnásobně, pravděpodobně proto, že extraverze povzbuzuje k riskování za účelem dosažení vysoké pozitivní emoční odměny.[328] Nízká vstřícnost předpovídá kriminalitu a rozvod. Vysoká zodpovědnost předpovídá úspěch ve vzdělání a práci, zatímco nízká zodpovědnost předpovídá kriminalitu, nízký socioekonomický status a závislost. Vysoký neuroticismus předpovídá depresi, úzkost, rozpad manželství a aspekty kreativity.[329] Je také spojován s náboženským hledáním a pravidelnými fázemi náboženského zápalu[330], a také, velmi konkrétně, se srdečními chorobami.[331] Optimálně vysoká úroveň otevřenosti je spojena s uměleckým úspěchem.[332] Tyto osobnostní charakteristiky také předurčují, jaké předměty vás budou zajímat. Lidé se zájmem o přírodní vědy mají obvykle vysokou míru zodpovědnosti, vstřícnosti a intelektu a nízkou míru neuroticismu a otevřenosti. V humanitních oborech je tento vzorec opačný.[333]

---

[328] Howard S. Friedman, Joan S. Tucker, Carol Tomlinson-Keasey, et al., "Does childhood personality predict longevity?," Journal of Personality and Social Psychology, 65 (1993): str. 176-185.
[329] Nettle, Personality: What Makes You Who You Are, op cit.
[330] Peter Hills, Leslie J. Francis, Michael Argyle et al., "Primary personality trait correlates of religious practice and orientation," Personality and Individual Differences, 36 (2004): str. 61-73.
[331] Iva Čukić a Timothy C. Bates, "The Association Between Neuroticism and Heart Rate Variability Is Not Fully Explained by Cardiovascular Disease and Depression,"PLoS One, 10(5) (2015): e0125882.
[332] Nettle, Personality: What Makes You Who You Are, op cit.
[333] Filip De Fruyt a Ivan Mervielde, "Personality and interests as predictors of educational streaming and achievement," European Journal of Personality, 10 (1996): str. 405-425.

Jak již bylo zmíněno, Velká pětka je v podstatě vzájemně nezávislá, i když existuje korelace na úrovni aspektů, z nichž se skládá. Konkrétně řečeno, to, co bychom mohli nazvat sociálně pozitivními aspekty každé vlastnosti, ve skutečnosti koreluje. Jedná se o aspekty, které z vás dělají sociálně efektivního člověka – přátelského, pilného, spolupracujícího, spolehlivého, otevřeného – což v podstatě znamená, že „se vám v životě daří“. Osobnost tak lze zredukovat na „obecný faktor osobnosti“, podobně jako lze inteligenci zredukovat na g-faktor. Lidé mohou být na škále měřící tento obecný faktor osobnosti, zkráceně GFP, zařazeni výše nebo níže. GFP je spojován se socioekonomickým úspěchem.[334]

Rasové rozdíly Velké pětky

Vím o jedné studii, která zkoumala rasové rozdíly ve Velké pětce u většiny ras klasické antropologie.[335] Výsledky jsou uvedeny v tabulce 8.1.

[334] Dimitri van der Linden, Jan te Nijenhuis a Arnold B. Bakker, “The General Factor of Personality: A Meta-Analysis of Big Five Intercorrelations and a Criterion-Related Validity Study,” Journal of Research in Personality, 44 (2010): str. 315–327.

[335] Brett P. Andersen, “Ethnic group differences in the general factor of personality (GFP) are opposite to that which would be predicted by Differential-K theory,” Personality and Individual Differences, 152 (2020): 109567.

Tabulka 8.1: Rasové rozdíly Velké pětky

Rasa/Region	N	GFP	(SD)	O	C	E	A	N
Asiat	2022	-0.16	(69)	37.1	33.5	28.8	37.5	32.0
Severovýchodoasijec	187	-0.16	(69)	37.5	32.7	29.6	36.9	32.0
Jihovýchodoasijec	1835	-0.16	(69)	37.1	33.6	28.7	37.5	32.0
Kavkazoid	12936	0.02	(74)	39.8	33.3	30.2	38.5	30.9
Evropan	10529	0.03	(0.75)	40.3	33.3	30.2	38.5	30.7
Ind	1505	-0.07	(0.69)	37.2	33.2	30.2	38.5	32.1
Střední východ	506	-0.01	(0.73)	38.0	33.7	30.8	38.4	31.8
Severní Afrika	396	-0.01	(0.77)	38.6	33.3	30.1	38.4	30.7
Černoši	259	0.19	(0.77)	39.6	34.7	30.9	39.6	28.1
Arktičtí lidé	13	0.24	(0.64)	39.8	31.5	34.4	37.4	26.4
Aboriginci	24	-0.12	(0.74)	39.0	30.3	31.5	35.1	30.2
Indiáni	201	0.02	(0.83)	37.0	34.7	30.2	38.2	29.7
Tichomořští ostrované	65	0.03	(0.66)	37.9	33.0	30.7	38.2	29.3
Smíšená rasa	1430	-0.019	(0.77)	39.6	33.0	30.0	38.0	30.9
Ostatní	2532	0.03	(0.75)	37:2	34.3	30.7	39.0	30.9

Poznámka: O = otevřenost, C = zodpovědnost, E = extraverze, A = vstřícnost, N = neuroticismus

S touto informací je spojeno několik problémů. Nejviditelnější je kulturní vliv lidí pocházejících z různých zemí, kteří interpretují tvrzení v osobnostním testu – tvrzení jako „jsem pečlivý člověk“ – tím, že se srovnávají s ostatními kolem sebe. To by pomohlo vysvětlit, proč Severovýchodoasijci, u nichž bychom očekávali nejvyšší míru zodpovědnosti, jsou v tomto ohledu nejnižší, a proč černoši a aboriginci, u nichž bychom očekávali nejnižší míru zodpovědnosti, jsou ve skutečnosti nejvyšší. Student psychologie Brett Andersen, který tuto studii provedl, na jejím základě dochází k závěru, že Východoasijci ve skutečnosti

dosahují nižších skóre v GFP než černoši[336], což potvrzují i předchozí studie.[337] Andersen a další však tento zřejmý a zásadní problém, který byl jinde podrobně prozkoumán, nezohlednili.[338] Velikost vzorku pro řadu ras – zejména australských aboriginců, tichomořských ostrovanů, Severovýchodoasijců a zejména arktických lidí – je extrémně malá, což znamená, že by se s nimi mělo zacházet s velkou opatrností, pokud ne rovnou je zcela ignorovat. Autor také nevypočítal, které rozdíly jsou statisticky významné, pouze uvádí významný rozdíl v GFP mezi černochy, bělochy a Východoasijci.

Národní rozdíly v osobnostních charakteristikách

Je zřejmé, že je velmi obtížné používat osobnostní testy napříč kulturami. Je však možné provádět srovnání pomocí určitých zástupných proměnných. Pokud má osoba extrémní hodnocení v některé z pěti velkých osobnostních charakteristik nebo velmi nízké hodnocení v GFP, pak se má za to, že trpí „osobnostní poruchou“, jinými slovy, že je „patologická“. Obvykle se tyto poruchy přímo nepřekrývají s Velkou pětkou. Porucha osobnosti se vyznačuje maladaptivními vzorci chování a vnitřními prožitky, které způsobují, že se postižený dostatečně liší od norem své vlastní kultury, aby byl považován za patologického. Symptomy mají tendenci se shlukovat, což

[336] Tamtéž.
[337] Carol A. Prescott, Deanna Lyter Achorn, Ashley Kaiser et al., ”The Project TALENT Twin and Sibling Study,” Twin Research and Human Genetics, 16 (2013): str. 437-448.
[338] Gerhard Meisenberg, “Do We Have Valid Country-Level Measures of Personality?” Mankind Quarterly, 55 (2015): str. 360–382.

znamená, že psychologové byli schopni identifikovat řadu odlišných poruch osobnosti. Někteří lidé jsou výraznějšími nebo jasnějšími příklady těchto poruch než jiní. Stejně tak mnoho poruch zahrnuje extrémy osobnosti, což znamená, že si můžeme představit spektrum, jehož středem je „normální“ stav. Národní rozdíly v těchto typech patologií jsou velmi relevantní, protože je notoricky obtížné získat spolehlivé údaje o národních rozdílech v osobnostních rysech, protože tyto rysy jsou hodnoceny samotnými jedinci, a tudíž do značné míry relativní vůči vlastní populaci. Porovnání sebehodnocení mezi jednotlivými zeměmi proto neprokazuje, že například Finové mají vyšší zodpovědnost než Angličané, i když to je téměř jistě pravda. Mnohokrát jsem viděl, jak Finové čekají na přechodech pro chodce, protože svítí červená (což znamená „nechoďte“), i když je zřejmé, že žádná auta nejedou. Britové by v takové situaci prostě přešli silnici. Finové se ale zdají být schopni sebrat odvahu přejít silnici na červenou – a „porušit pravidla“ – pouze pokud jim jdu příkladem. Tento rozdíl by téměř jistě nebyl zaznamenán, pokud bychom porovnávali reprezentativní vzorky například Finů a Angličanů na základě výsledků nějakého testu Velké pětky. Angličané by pravděpodobně dosáhli vyšších skóre v oblasti zodpovědnosti. V souladu s tím, jak jsme již poznamenali, mezinárodní srovnání přinesla intuitivně bizarní výsledky, například že Japonci mají velmi nízkou zodpovědnost a Nigerijci naopak velmi vysokou.[339]

[339] David P. Schmitt, Jüri Allik, Robert R. McCrae, et al., “The Geographic Distribution of the Big Five Personality Traits: Patterns of Profiles of Human Self-Description Across 56 Nations,” Journal of Cross-Cultural Psychology, 38 (2007): str. 173-212.

Důvodem je, že v osobnostních průzkumech lidé subjektivně hodnotí například míru své „pořádkumilovnosti“. Toto hodnocení však provádějí podle různých kulturních norem toho, co vlastně „pořádkumilovnost“ znamená, což znamená, že srovnávání různých kultur tímto způsobem je velmi problematické.[340] Proto je třeba rasová srovnání osobnosti – na základě osobnostních testů – provádět v rámci konkrétní země.

Rasové rozdíly v osobnosti

Existují však některé studie, které porovnávají rasové rozdíly v osobnosti v rámci konkrétních zemí. Řada studií zjistila konzistentní rozdíly v osobnosti mezi Evropany, Severovýchodoasijci a subsaharskými Afričany, přičemž byly zohledněny podstatné vlivy prostředí. Jak již bylo uvedeno, Rushton zjistil konzistentní rozdíly v agresivitě, opatrnosti, dominanci, impulzivitě, sebeovládání a společenskosti, přičemž subsaharští Afričané se nacházeli na jednom konci spektra a Severovýchodoasijci na druhém. Z hlediska r-K by tyto rozdíly dávaly velký smysl. Jak tvrdí kubánsko-americký psycholog A.J. Figueredo a jeho kolegové[341], ti, kteří se vyvinuli ve stabilním, ale selektivním prostředí, budou závislí na mnoha dlouhodobých a kooperativních sociálních vazbách, které jsou pro přežití v takovém prostředí skutečně zásadní. V souladu s tím by nesprávná slova nebo činy v nesprávný čas byly pro

[340] Meisenberg, “Do We Have Valid Country-level Measures of Personality?” op cit.

[341] Aurelio José Figueredo, Dok J. Andrzejczak, Daniel Nelson Jones et al., ”Reproductive strategy and ethnic conflict: Slow Life History as a Protective Factor Against Negative Ethnocentrism in two Contemporary Societies,” Journal of Social, Evolutionary and Cultural Psychology, 5 (2011): str. 14-31.

pomalé životní stratégy katastrofou, což znamená, že se musí naučit vysoké úrovni emoční inteligence, ohleduplnosti k pocitům druhých a možná prostě mít vysokou úroveň obecné inteligence, aby nedělali sociální chyby. Ze stejného důvodu se také musí naučit ovládat své impulsy a nenechat se snadno rozzuřit. Naproti tomu v nestabilním prostředí jsou rychlí životní stratégové pravděpodobně zabiti, pokud pečlivě zvažují správný postup tváří v tvář bezprostřední hrozbě. Musí reagovat rozhodným a okamžitým způsobem, aby hrozbu zlikvidovali, k čemuž jim může pomoci extrémně vysoká úroveň agresivity, a tedy nízká kontrola impulsů a nízká vstřícnost. Četné studie, shrnuté J. Philippem Rushtonem, porovnávaly bílé americké a čínské americké kojence a malé děti a ukázaly, že bílí američtí kojenci jsou méně temperamentní (neurotičtí), méně zdrženliví (zodpovědní), méně nepřátelští (vstřícní) a méně společenští (extrovertní), i když tyto vlastnosti nelze redukovat na Velkou pětku.[342]

V poslední době bylo zjištěno, že mezi americkými bělochy a „Východoasijci“ existují konzistentní rozdíly, přičemž američtí běloši vykazují vyšší míru extraverze a otevřenosti, ale nižší míru vstřícnosti, zodpovědnosti a neuroticismu, jak navrhuje Rushtonův model, s výjimkou neuroticismu.[343] Vysvětlení této anomálie spočívá v tom, že

[342] J. Philippe Rushton, “Ethnic Differences in Temperament,” v knize Personality and Person Perception Across Cultures, ed. Yueh-Ting Lee, Clark R. McCauley a Juris G. Draguns (Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 1999), str. 45-63.
[343] Sopagna Eap, David S. DeGarmo, Ayaka Kawakami et al., “Culture and Personality Among European American and Asian American Men,” Journal of Cross-Cultural Psychology, 39 (2008): str. 630-643.

extrémní úroveň sociální úzkosti u obyvatel severovýchodní Asie převyšuje jejich jinak nízkou úroveň neuroticismu. Brazilský psycholog Heitor Fernandes a jeho kolegové[344], jak již bylo zmíněno, shrnuli ve své metaanalýze studie zabývající se rasovými rozdíly v neuroticismu, konkrétně v úzkosti. Ukazují, že nejvyšší míru sociální úzkosti vykazují Východoasijci (ve studiích není rozlišováno mezi severem a jihem), následují běloši a poté černoši. To dává smysl, protože čím více je ekologie orientována na K, tím důležitější jsou pro přežití pevně strukturované sociální skupiny, což způsobuje, že sklon k sociální úzkosti – jako prostředek k zajištění dobrých vztahů s lidmi – se stává stále důležitějším. Zároveň Fernandes a jeho kolegové poznamenali, že generalizovaná úzkost se stává stále důležitější jako prostředek k předpovídání a tedy vyhýbání se budoucím hrozbám ve vysoce předvídatelném prostředí. Obecněji řečeno, prokazují, že sklon k obavám o budoucnost je ve skutečnosti slabě spojen se zodpovědností, u které bychom očekávali, že bude nejvyšší u Severovýchodoasijců a nejnižší u černochů, přičemž běloši budou někde uprostřed, a to na základě předvídatelnosti a drsnosti ekologických podmínek předků těchto ras. Bylo zjištěno, že tyto rozdíly existují i při zohlednění socioekonomického statusu.

Fernandes a jeho kolegové také dokazují, že tyto rozdíly se u posttraumatické stresové poruchy (PTSD) obrací. Ta je nejčastější u černochů a nejméně častá u Východoasijců,

[344] Heitor B.F. Fernandes, Richard Lynn, Steven C. Hertler, "Race Differences in Anxiety Disorders, Worry, and Social Anxiety: An Examination of the Differential-K Theory in Clinical Psychology," Mankind Quarterly, 58 (2018): str. 466-500.

přičemž běloši se nacházejí někde uprostřed. To dává smysl, protože PTSD lze považovat za maladaptivní a tudíž pravděpodobně vyřazenou v podmínkách tvrdé selekce, jaká panovala v prostředí předků v severovýchodní Asii. Ve skutečnosti se tvrdí, že sklon trpět posttraumatickým stresem mohl být ve skutečnosti selektován, protože je potenciálně adaptivní ve vysoce nepředvídatelném ekologickém prostředí, kde se vyskytují predátoři. Reakce PTSD zahrnuje „vyhýbání se, pozornou nehybnost, stažení se, agresivní obranu, uklidnění a tonickou nehybnost“. To by mohlo být selektováno v africkém prostředí předků; při uspokojení základních potřeb by takové stažení, jako způsob překonání traumatu, bylo možné a potenciálně prospěšné. Ale takový čas strávený mimo péči o základní potřeby by byl v drsném prostředí téměř nemožný.[345]

Rushton shrnul mnoho studií, které naznačují, že Afroameričané mají vyšší sebehodnocení a nepřátelství (ukazatele nízké vstřícnosti) než běloši, stejně jako nižší míru zdrženlivosti (zodpovědnost).[346] Metaanalýza zjistila, že Afroameričané mají vyšší extraverzi a nižší vstřícnost než běloši, pokud se použije model Velké pětky. Černoši mají také nižší zodpovědnost, mírně vyšší neuroticismus a velmi mírně nižší otevřenost, možná kvůli její souvislosti s inteligencí. Metaanalýza také zjistila publikační zkreslení, kdy studie naznačující, že černoši mají nižší vstřícnost a zodpovědnost, zůstávaly častěji nepublikovanými pracemi, konferenčními

[345] Chris Cantor, “Post-traumatic stress disorder: evolutionary perspectives,” Australia and New Zealand Journal of Psychiatry, 43 (2009): str. 1038-1048.
[346] J. Philippe Rushton,“Ethnic Differences in Temperament,” op cit., str. 45-63.

prezentacemi nebo sděleními.[347] Malý rozdíl v neuroticismu odpovídá tomu, že běloši trpí extrémně vysokou úzkostí, i když v menší míře než Severovýchodoasijci. Rasové rozdíly byly zjištěny také v obecné osobnostní charakteristice (GFP) v souladu s tím, co by předpovídaly rozdíly v životní strategii. Americký psycholog Curtis Dunkel a jeho kolegové vycházeli z rozsáhlého souboru dat amerických studentů, hodnocených v roce 1960, aby ukázali, že běloši mají vyšší GFP než černoši. „Asiaté“ se ukázali být někde uprostřed.[348] To může mít řadu vysvětlení, jako například neschopnost rozlišit mezi Jihoasijci a Východoasijci v rámci vzorku a zejména relativně extrémní K-strategii Severovýchodoasijců. Jak jsme již diskutovali, čím vyšší je K-strategie, tím více se jednotlivé složky K od sebe oddělí, protože se skupina přizpůsobí extrémně úzké nice. V takové nice může být GFP méně důležitá než vysoké skóre u mnohem konkrétnějších a subtilnějších osobnostních rysů, jako je například úzkost, abychom uvedli výrazný příklad. Obecně platí, že ti, kteří mají vysokou GFP, budou mít tendenci mít nízkou úzkost. Jiné výzkumy potvrdily rozdíl mezi černochy a bělochy v USA, kde běloši mají vyšší obecný faktor osobnosti než černoši.[349]

---

[347] Brian W. Tate, Michael A. McDaniel, “Race Differences in Personality: An Evaluation of Moderators and Publication Bias,” příspěvek přednesený na výročním zasedání Academy of Management (Anaheim, Kalifornie, 2008).

[348] Curtis S. Dunkel, Tomás Cabeza De Baca, Michael A. Woodley, et al., “The General Factor of Personality and general intelligence: Testing hypotheses from Differential-K, Life History Theory, and strategic differentiation–integration effort,” Personality and Individual Differences, 61-62 (2014): str. 13-17.

[349] Curtis S. Dunkel, Joseph Nedelec, Dimitri Van der Linden, “Predicting the General Factor of Personality: From Adolescence Through Adulthood,” Human Ethology Bulletin, 3 (2015): str. 4-12.

Psychopatická osobnost a kriminalita

Dříve jsme zjistili, že jedním ze způsobů, jak rozpoznat rozdíly v osobnosti mezi skupinami, je zkoumání prevalence konkrétních poruch osobnosti v každé skupině, protože ty jsou často extrémním projevem osobnostních rysů. Psychopatická porucha osobnosti (oficiálně známá jako „porucha antisociálního chování“) se podle Americké psychiatrické asociace vyznačuje následujícími rysy:

1. Neschopnost udržet si stabilní pracovní chování.

2. Neschopnost přizpůsobit se společenským normám v oblasti zákonného chování.

3. Podrážděnost a agresivita, projevující se častými fyzickými potyčkami a útoky.

4. Opakované neplnění finančních závazků.

5. Neschopnost plánovat dopředu a impulzivita.

6. Lhostejnost k pravdě, projevující se opakovaným lhaním, používáním falešných jmen nebo „podváděním“ ostatních.

7. Bezohlednost vůči vlastní nebo cizí osobní bezpečnosti, projevující se řízením pod vlivem alkoholu nebo opakovaným překračováním rychlosti.

8. Neschopnost fungovat jako zodpovědný rodič.

9. Neschopnost udržet monogamní vztah déle než jeden rok.

10. Nedostatek svědomí.

11. Výskyt poruchy chování v dětství.[350]

Poruchu osobnosti lze tedy opatrně zredukovat na kombinaci extrémně nízké zodpovědnosti a extrémně nízké vstřícnosti.

Na základě velkého počtu zástupných ukazatelů antisociálního a rizikového chování Richard Lynn prokázal, že existují jasné rasové rozdíly v psychopatické poruše osobnosti, která je nejčastější u černochů a nejméně častá u Severovýchodoasijců, přičemž běloši se nacházejí někde uprostřed.[351] To je samozřejmě vzorec, který bychom očekávali na základě r-K teorie. Stejný vzorec se objevuje i na škále psychopatických odchylek MMPI (Minnesota Multiphasic Personality Inventory): Afroameričané dosahují nejvyšších skóre, Američané východoasijského původu nejnižších a běloši se nacházejí uprostřed. Stejný vztah lze opět nalézt v USA, pokud jde o celou řadu měřítek antisociální osobnosti: poruchy chování u školních dětí, vyloučení ze školy, poruchy pozornosti, morální porozumění, dodržování finančních předpisů (ačkoli zde jsou údaje o Východoasijcích z Jižní Koreje), závažné trestné činy, trestná činnost obecně, míra uvěznění, dlouhodobé monogamní vztahy, mimomanželský sex, více sexuálních partnerů, neplánované těhotenství, pracovní nasazení, předčasná sexuální aktivita a vraždy kojenců.

---

[350] American Psychiatric Association, Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (Washington, DC: American Psychiatric Association, 1994).

[351] Richard Lynn, "Racial and ethnic differences in psychopathic personality," Personality and Individual Differences, 32 (2002): str. 273-316.

Zločin – zejména závažný zločin, jako je vražda, napadení a znásilnění – lze chápat jako extrémní projev psychopatické osobnosti; násilné kriminální chování naznačuje agresivitu, bezohlednost k následkům a společenským normám, stejně jako nedostatek empatie. Závažný zločin je zase spojován s nižší inteligencí, která je však umocněna přítomností psychopatické osobnosti. Jak jsme diskutovali v kapitole 7, inteligenci lze zredukovat na schopnost řešit složité problémy. Odráží se také v „odloženém uspokojení“ a „časových horizontech“. Ve slavném „Stanfordském marshmallow experimentu“ z roku 1972 nabídl Walter Mischel dětem ve věku od 3 do 5 let možnost vybrat si mezi malou odměnou hned (marshmallow nebo preclík) nebo větší odměnou později (dva marshmallowy nebo preclíky), pokud byly ochotny počkat 15 minut.[352] V následné studii o 17 let později Mishel zjistil, že děti, které byly schopné odložit uspokojení, dosáhly mnohem většího úspěchu v celé řadě měřítek životních výsledků: výsledky SAT, zdraví, ekonomický úspěch a délka života.[353] Tímto způsobem je „časový horizont“ nebo „časová preference“ přímým odrazem inteligence a také mnoho prozrazuje o osobnosti zločince. Zločin, spolu se sexuální zhýralostí, je zřejmým příkladem „dostat to hned“, bez ohledu na náklady, které to může znamenat pro budoucnost. Tabulka 8.2 obsahuje statistiky o závažných trestných činech ve Spojených státech, vyjádřené

[352] Walter Mischel a Ebbe B. Ebbesen. “Attention in Delay of Gratification,” Journal of Personality and Social Psychology, 16 (1970): str. 329-337.
[353] Walter Mischel, Yuichi Shoda a M.I. Rodríguez, “Delay of Gratification in Children,” Science, 244 (1989): str. 933-938.

jako počet incidentů na 10 000 obyvatel.[354] Jsou patrné jasné rasové rozdíly, které jsou v souladu s rasovými rozdíly v odhadované psychopatické osobnosti.

Tabulka 8.2: Rozdíly mezi rasami v závažné kriminalitě v USA

Zločin	Rok	Pohlaví	Asiaté	Černoši	Hispánci	Indiáni	Běloši
Vražda	1979-1981	M	-	6.4	-	-	1.0
Vražda	1979-1981	Ž	-	1.3	-	-	0.3
Vražda	2000-2009	M/Ž	.20	2.09	1.32	1.23	0.26
Loupež	1957-1988	M/Ž	-	27.7	-	-	2.3
Znásilnění/napadení	1989	M	-	51.6	-	68.1	48.9
Znásilnění/napadení	1989	Ž	-	34.5	-	44.0	28.5
Znásilnění	1989	M	-	9.1	-	-	3.8

Jak jsme předpokládali, je patrné, že míra závažné kriminality u černochů je podstatně vyšší než u bělochů nebo Asiatů. To lze také pozorovat v tabulce 8.3, kde jsou rozdíly vyjádřeny jako počet trestných činů, ke kterým došlo na sto osob v dané komunitě.

Tabulka 8.3: Rozdíly mezi rasami v počtu odsouzení za agresivní a násilné trestné činy na 10 000 obyvatel

Zločin	Rok	Pohlaví	Asiaté	Černoši	Hispánci	Indiáni	Běloši
Napadení	1994	M/Ž	0.5	5.0	3.0	2.0	1.0
Znásilnění	1994	M	0.5	5.5	3.0	2.1	1.0
Loupež	1994	M/Ž	0.8	11.2	3.0	1.7	1.0
Vražda	2001	M/Ž	0.2	8.2	2.4	2.3	1.0
Neúmyslné zabití	2001	M/Ž	0.2	5.8	2.3	2.3	1.0
Znásilnění	2001	M	0.1	2.4	1.2	1.8	1.0
Loupež	2001	M/Ž	0.2	14.4	4.0	3.2	1.0
Napadení	2001	M/Ž	0.2	7.2	3.8	3.7	1.0

[354] Lynn, Race Differences in Psychopathic Personality, op cit.

New York City představuje vynikající případovou studii rasových rozdílů v kriminalitě. Je to nejhustěji osídlené město v USA s 8,3 miliony obyvatel žijících na ploše přibližně 300 čtverečních mil (785 čtverečních kilometrů) a je také skutečně multikulturní, kde žádná rasa nemá většinu. New York je zhruba z 30 % hispánský, z 30 % bílý, z 20 % černý a z 15 % asijský a tichomořský. Město také zveřejnilo své údaje o rase a kriminalitě; statistiky vražd a zabití z nedbalosti za rok 2019 jsou uvedeny v tabulce 8.4.[355]

Tabulka 8.4: Vraždy a zabití z nedbalosti, New York 2019

Zločin	% populace	Oběť	Podezřelý	Zatčený
Indián	0.2%	0.3%	0.0%	0.0%
Asiat/Tichomořský ostrova	14.1%	6.9%	3.8%	3.0%
Černoch	21.7%	56.6%	62.4%	58.0%
Běloch	31.9%	4.9%	3.0%	3.3%
Hispánec	29.2%	31.2%	30.8%	35.2%

Hispánci páchají násilné trestné činy a jsou obětí trestných činů v poměru, který zhruba odpovídá jejich procentuálnímu podílu na populaci New Yorku. Naopak běloši a Asiaté páchají násilné trestné činy a jsou obětí trestných činů v poměru, který je mnohem nižší než jejich podíl na populaci (konkrétně čtyřikrát až desetkrát nižší). Hlavním faktorem kriminality v

[355] Policejní oddělení města New York, "Crime and Enforcement Activity in New York City (Jan 1 – Dec 31, 2019)," https://www1.nyc.gov/assets/nypd/downloads/pdf/analysis_and_planning/year-end-2019-enforcement-report.pdf (přístup 15. května 2020).

New Yorku jsou Afroameričané, kteří páchají násilné trestné činy a jsou obětí trestných činů v poměru, který je přibližně třikrát vyšší než jejich podíl na populaci.

Často se argumentuje, že Afroameričané jsou chudší než běloši, a proto jsou náchylnější k páchání trestných činů, možná kvůli stresu způsobenému chudobou. To však vyvolává otázku, proč jsou vůbec chudší než běloši. Jak jsme již diskutovali, chudoba je předurčena nízkou inteligencí, stejně jako kriminalita, a průměrné IQ Afroameričanů je o 15 bodů nižší než u bělochů. Psychopatická osobnost je také spojována s kriminalitou a ta je u Afroameričanů vyšší než u bělochů. Stejné (významně genetické) faktory, které předurčují vyšší chudobu černochů, tedy předurčují i vyšší kriminalitu černochů.

Kromě toho, jak poznamenal americký filozof Michael Levin, většina studií dospívá k závěru, že například nezaměstnanost nezvyšuje u lidí výrazně pravděpodobnost páchání trestných činů, a dodali bychom, že zejména ne trestných činů, jako jsou vraždy a znásilnění, které jsou mezi černochy podstatně častější. Levin také poznamenává, že když židovští imigranti přišli do USA na počátku 20. století, byli extrémně chudí, ale nepáchali trestné činy v nepoměru k jejich procentuálnímu podílu na populaci, jak tomu je u černochů.[356] Institut pro fiskální politiku zjistil, že v roce 2014 byl průměrný příjem bílé domácnosti v New Yorku (122 200 dolarů) přibližně 1,7krát vyšší než průměrný příjem afroamerické domácnosti

[356] Levin, Why Race Matters, str. 311-313.

(69 100 dolarů).[357] Černoši jsou však zatýkáni za vraždu 21krát častěji než běloši, za znásilnění 7,5krát častěji, za loupež 10krát častěji, za napadení 6krát častěji a za drogové delikty 4krát častěji. Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 8.5.[358]

[357] The Fiscal Institute, "The Racial Dimension of New York's Income Inequality," http://fiscalpolicy.org/wp-content/uploads/2017/03/Racial-Dimension-of-Income-Inequality.pdf (přístup 15. května 2020).

[358] Policejní oddělení města New York, "Crime and Enforcement Activity in New York City (Jan 1 – Dec 31, 2014)," https://www1.nyc.gov/assets/nypd/downloads/pdf/analysisandplanning/enforcementreportyearend2014.pdf (přístup 15. května 2020).

Tabulka 8.5: Kriminalita v New Yorku v roce 2014

Rasa	Podezřelý	Zadržený
Vražda a zabití z nedbalosti		
Černoch	59.8%	61.8%
Běloch	6.0%	2.9%
Znásilnění		
Černoch	49.3%	43.2%
Běloch	9.4%	5.7%
Trestný čin sexuálního charakteru		
Černoch	45.9%	39.3%
Běloch	16.9%	13.3%
Loupež		
Černoch	70.6%	61.5%
Běloch	4.1%	6.1%
Těžké ublížení na zdraví		
Černoch	55.3%	53.2%
Běloch	8.7%	8.7%
Závažná krádež		
Černoch	60.7%	49.2%
Běloch	11.6%	16.6%
Trestný čin poškození majetku		
Černoch	48.1%	37.8%
Běloch	16.8%	20.0%
Proaktivní delikty (drogy)		
Černoch	47.6%	43.9%
Běloch	14.2%	11.5%

Nelze také tvrdit, že „rasismus bělochů“ nějakým způsobem způsobuje vysokou míru kriminality černochů; míra kriminality v subsaharských afrických zemích je podobná jako v afroamerických komunitách.[359]

[359] Levin, Why Race Matters, str. 311-313.

Rozdíly v osobnosti mezi rasami klasické antropologie

Celkově je zřejmé, že Rushtonův model funguje při srovnání osobností černochů, bělochů a Východoasijců, s určitými výhradami kvůli vysoké úzkosti Evropanů a Východoasijců a relativně nízkému IQ černochů. Nicméně, předpovídání modální osobnosti se stává poněkud složitějším, když se obrátíme k ostatním rasám klasické antropologie.

Richard Lynn rozšířil svůj dřívější výzkum psychopatické osobnosti tak, aby zahrnoval většinu ras klasické antropologie, přičemž použil některé nebo všechny zástupné proměnné použité dříve v této studii. Tyto výsledky byly prezentovány v jeho knize Race Differences in Psychopathic Personality.[360] Lynn se zejména zabývá rozsáhlými datovými soubory týkajícími se rasy a kriminality v různých zemích po celém světě. Kromě toho v jiné části knihy uvádí údaje o rasových rozdílech v kriminalitě v Nizozemsku, kde porovnává Jihoasijce a Nizozemce. Na základě Lynnova zdroje lze však provést srovnání s jinými rasami, i když pouze na základě konkrétní tabulky.[361] Také jsem našel informace o kriminalitě v oblasti Baffin, které jsou porovnány s kriminalitou v Kanadě v roce 1992.[362] Oblast Baffin je z přibližně 75 procent osídlena

[360] Richard Lynn, Race Differences in Psychopathic Personality (Whitefish, MT: Washington Summit Publishing, 2019).
[361] Martine Blom, Roel Jennissen, "The Involvement of Different Ethnic Groups in Various Types of Crime in the Netherlands," European Journal on Criminal Policy and Research, 20 (2013): str. 51–72, obr. 1a.
[362] Darryl S. Wood, "Violent Crime and Characteristics of Twelve Inuit Communities in the Baffin Region, NWT," (disertační práce: Simon Fraser University, 1997).

Inuity.[363] Převedl jsem je na poměry šancí a přidal je do tabulky 8.6.

Tabulka 8.6: Rozdíly v kriminalitě mezi rasami

Rasa	Země	Poměr šancí	IQ
Aboriginci	Austrálie	16.0	62
Subsaharští Afričané	USA	7.5	85
Tichomořští ostrované (Maorové)	Nový Zéland	5.9	92
Severní Afričané (Maročané)	Nizozemsko	4.75	92
Inuité	Baffin, Kanada	2.3	91
Indiáni	USA	2.3	86
Jihovýchodoasijci	Nizozemsko	1.6	93
Evropané	Obecně	1.0	100
Jihoasijci	Británie	1.0	89
Severovýchodoasijci	Velká Británie a USA	0.5	105

Nenašel jsem žádné relevantní údaje o kriminalitě u žádných skupin Křováků nebo Pygmejů. Přidal jsem odhadované IQ rasových skupin, u nichž jsem našel údaje v konkrétních zemích, kde byly údaje shromážděny. Přidal jsem je pro srovnávací účely, abychom mohli korelovat míru kriminality s IQ a zjistit, zda by rasové rozdíly v kriminalitě mohly vysvětlovat i jiné faktory než pouhé IQ.[364] Je patrné, že všechny tyto IQ jsou podstatně vyšší než u lidí této rasy v jejich vlastních zemích. To by bylo v souladu s tím, že inteligentnější rasa ve společnosti tlačí své IQ na fenotypové maximum, a také s vazbou mezi migrací a IQ. Kromě toho, jak jsme již

[363] J. Garth Taylor, "The Baffin Island Inuit," Encyclopedia of Canada, 2018, https://thecanadianencyclopedia.ca/en/article/baffin-island-inuit (přístup 15. května 2020).
[364] Lynn, Race Differences in Intelligence, op cit.

diskutovali, IQ předpovídá imigraci, což znamená, že takové imigrantské komunity jsou pravděpodobně stejně inteligentnější než ty, které zanechaly za sebou. Problémem samozřejmě je, že kriminalita je také odrazem nízkého IQ. Pokud tedy rasové rozdíly v kriminalitě odrážejí také rasové rozdíly v psychopatické osobnosti, neměli bychom očekávat přesnou korelaci.

Z tabulky 8.6 je patrné, že mezi IQ a kriminalitou existuje silná korelace, a to -0,88 (p=<0,001). Je však zřejmé, že zde působí ještě další faktor, a Lynn tvrdí, že se jedná o psychopatickou osobnost. Míra, do jaké nelze úroveň kriminality vysvětlit pouze IQ, je zřejmá u australských aboriginců, jejichž úroveň kriminality je dvojnásobná oproti afroamerické populaci, a u novozélandských Maorů, jejichž IQ je ve skutečnosti relativně vysoké. Na druhém extrému by relativně nízké IQ a nízká kriminalita jihoasijských přistěhovalců odpovídaly nízké úrovni psychopatické osobnosti. Lynn předložil mnoho datových souborů, které s tímto tvrzením souhlasí ve Velké Británii, například že jihoasijští studenti jsou méně náchylní k vyloučení ze školy než bílí britští studenti. Americký psycholog Donald Templer (1938–2016) tvrdil, že nízká úroveň psychopatické osobnosti a vysoká úroveň zodpovědnosti a vstřícnosti mezi Jihoasijci jsou výsledkem toho, že se během velmi dlouhého období vyvinuli k životu v extrémně hustě osídleném prostředí, což zvýšilo potřebu sociální harmonie.[365] Relativně vysoká religiozita

[365] Donald I. Templer, "Richard Lynn and the Evolution of Conscientiousness," v knize Race Differences in Intelligence and Personality: A Tribute to Richard Lynn

Jihoasijců ve Velké Británii může být také relevantní, protože bylo prokázáno, že přesvědčení, že je člověk pod dohledem – ať už boha nebo člověka – zvyšuje prosociální chování.[366] (Rasu a náboženství prozkoumáme podrobněji v následující kapitole.)

Je třeba mít na paměti, že vysoká kriminalita jako důkaz psychopatické osobnosti může být do jisté míry zkreslena v případě australských aboriginců, Maorů, Indiánů a Inuitů, protože tito lidé mají velmi omezenou adaptaci svých předků na alkohol. Když jsou mu vystaveni, mají tendenci se velmi rychle opít a velmi snadno propadnout alkoholismu, což zvyšuje pravděpodobnost kriminality.[367] Jak bylo popsáno v kapitole 6, s rozvojem zemědělství byl vznik alkoholu prakticky nevyhnutelný. Konzumace alkoholu má zjevné výhody: ovoce kvasilo, lidé pili tento kvašený nápoj a nemuseli tak pít vodu, ze které by se mohli nakazit patogeny přenášenými vodou.[368] V důsledku toho se geny, které lidem umožňovaly lépe zpracovávat alkohol bez škodlivých vedlejších účinků opilosti (a s ní spojené ztráty zábran) a chronického alkoholismu, rozšířily po zemědělských společnostech. Tento proces probíhal nejdéle v oblasti Úrodného půlměsíce, kde bylo před 10 000

---

at 80, ed. Helmuth Nyborg (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2013), s. 77.

[366] Melissa Bateson, Luke Callow, Jessica R. Holmes et al., "Do Images of 'Watching Eyes' Induce Behavior that is More Pro-Social or More Normative? A Field Experiment on Littering," PLoS ONE, 8(12) (2013): e82055.

[367] Michael Gossop, Living With Drugs (Aldershot, Velká Británie: Ashgate Publising, 2007), s. 42; Sherry Saggers a Dennis Gray, Dealing with Alcohol: Indigenous Usage in Australia, New Zealand and Canada (Cambridge: Cambridge University Press, 1998).

[368] Cochran and Harpending, The 10,000 Year Explosion, op cit.

lety zavedeno zemědělství. V souladu s tím se s rostoucí vzdáleností od této oblasti populace stále méně přizpůsobují alkoholu, a jsou tak náchylnější k opilosti a závislosti. Společnosti lovců a sběračů nemají v podstatě žádnou odolnost vůči alkoholu, což znamená, že alkohol má tendenci pustošit komunity, jakmile s ním přijdou do styku. To je patrné u skupin Křováků, kteří opustili lov a sběr a začali pracovat jako dělníci pro černošské farmáře. Například v Botswaně bylo v posledních desetiletích mnoho Křováků vystěhováno ze svých rezervací, údajně za účelem ochrany divoké zvěře před nadměrným lovem. Poté byly učiněny pokusy o integraci Křováků do světa černošského obyvatelstva žijícího ve vesnicích, což Křováky vystavilo alkoholu. Mnozí z nich žijí v „přesídlovacích táborech“. Výsledkem je rozšířený alkoholismus a devastace mezi těmito Křováky.[369] Vláda Botswany v roce 2006 připustila, že tito Křováci se v podstatě „upíjí k smrti“.[370] V Namibii vykazují usazení Křováci také „závažné a nebezpečné úrovně alkoholismu“.[371]

Celkově vzato může kriminalita jako měřítko nespravedlivě zveličovat psychopatickou osobnost – a strategii rychlé životní strategie – u skupin, které v minulosti nepraktikovaly rozšířené zemědělství. V souladu s tím bylo

[369] Louis Molamu a Dave Macdonald, “Alcohol Abuse Among the Basarwa of the Kgalagadi and Ghanzi Districts in Botswana,” Drugs: Education, Prevention and Policy, 2 (1996): str. 145-152.
[370] “Government Admits Bushmen Drinking Themselves to Death,” Survival, 30. března 2006 https://www.survivalinternational.org/news/1513 (přístup 20. května 2020).
[371] Robert J. Gordon, The Bushman Myth: The Making of a Namibian Underclass (Londýn: Routledge, 1992).

zjištěno, že modální osobnost dětí amerických Indiánů a Inuitů je relativně podobná osobnosti Severovýchodoasijců, s nimiž jsou geneticky velmi blízce příbuzní. Pozorování učitelů ukazují, že tyto děti jsou ve srovnání s bílými Američany nebo bílými Kanaďany více prosociální, mají vyšší kontrolu nad svými impulsy a jsou více zdrženlivé a tišší, což naznačuje nižší extraverzi.[372] Naproti tomu mezi dospělými vzorky dosahují Indiáni v Minnesotském testu psychopatické osobnosti vyšších skóre než Afroameričané.[373] Maorské a zejména australské aboriginské děti však mají ve svém chování více problémů než bílé děti, i když alkohol pravděpodobně zveličuje rozdíly mezi dospělými.[374]

Sexuální chování

Manželství a soužití představují druhé, a možná spravedlivější, měřítko rasových rozdílů v psychopatické osobnosti. Známkou nízké psychopatické osobnosti je schopnost udržovat dlouhodobé vztahy, i když to je jistě ovlivněno celkovou religiozitou společnosti. Naopak sexuální dysfunkce a promiskuita jsou známkou psychopatické osobnosti.

[372] Rushton, "Ethnic Differences in Temperament," op cit.
[373] Lynn, Race Differences in Psychopathic Personality, op cit., str. 273-316.
[374] Tamtéž.

Tabulka 8.7: Rozdíly mezi rasami v manželství a soužití

Rasa	Procento sezdaných nebo žijících v soužití	Rok	Země
Východoasijci	79%	1999	USA
Evropané	68%	1999	USA
Indiáni	53%	1999	USA
Afričané	39%	1999	USA
Jihoasijci	97%	1996	Británie
Inuití	23%	2002	Kanada
Aboriginci	30%	2010	Austrálie

Údaje v tabulce 8.7 jsou opět částečně převzaty z Lynnova díla Race Differences in Psychopathic Personality. Pro měření u Inuitů jsem použil zástupný ukazatel procenta dětí narozených svobodným matkám, protože kanadský průměr v tomto měření je velmi blízký procentu osob, které nejsou ani vdané, ani žijící v nesezdaném soužití. Stejný ukazatel jsem použil i pro údaje týkající se australských aboriginců.[375] Zde nacházíme předvídatelný vzorec r-K, který odpovídá rasovým rozdílům v psychopatické osobnosti: Východoasijci (79 procent ženatých nebo žijících v partnerském svazku) mají větší sklon k monogamním vztahům než běloši (68 procent); oba mají výrazně vyšší míru monogamie než Afričané (39 procent). Mezi významné výjimky patří Jihoasijci, jejichž manželské vzorce jsou do značné míry posilovány islámem nebo hinduismem, s pozoruhodně vysokou mírou 97 procent.

[375] Robyn Parker, Catherine Caruana, Lixia Qu, "Snapshots of Indigenous families: Indicators of the socio-economic resources of mothers and Indigenous cultural connectedness," Family Relationships Quarterly, 17 (2010).

Míra sexuální promiskuity nám také poskytuje náhled do psychopatické osobnosti v rámci rasových populací. Sexuálně přenosné choroby (STD) slouží v tomto ohledu jako užitečný ukazatel a v této oblasti existuje obrovské množství údajů, protože organizace veřejného zdraví se snaží tyto nemoci léčit a mají zájem definovat komunity, které jsou nejvíce ohroženy. Americké Centrum pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC) zveřejnilo údaje týkající se krize HIV/AIDS, které odhalují znepokojivou situaci v afroamerických komunitách.[376] V tabulce 8.8 jsou míry infekce vyjádřeny na 100 000 obyvatel. Míra diagnostikovaných případů HIV u hispánského obyvatelstva (16.4) je přibližně třikrát a půl vyšší než u bělochů a Asiatů; míra u afroamerického obyvatelstva je ještě horší, více než osmkrát vyšší než u bělochů a Asiatů.

Tabulka 8.8: Diagnózy infekce HIV ve Spojených státech, 2018

Rasa	Počet	Míra
Indiáni/Aljašští domorodci	186	7.7
Asiaté	876	4.7
Černoši	16047	39.2
Havajci a tichomořští ostrované	66	11.3
Běloši	9572	4.8
Hispánci	9820	16.4
Multirasoví	948	13.3

Podobný obraz se objevuje i při pohledu na míru výskytu jiných pohlavně přenosných chorob v USA. Tabulka 8.9

[376] Centers for Disease Control and Prevention, HIV Surveillance Report, 2018 (aktualizováno); sv. 31., květen 2020, http://www.cdc.gov/hiv/library/reports/hiv-surveillance.html (přístup 15. května 2020).

obsahuje údaje CDC o chlamydii, kapavce a syfilisu za rok 2018.[377] I zde jsou míry infekce vyjádřeny na 100 000 obyvatel.

Tabulka 8.9. Počet hlášených případů pohlavně přenosných chorob, 2018

Rasa	Chlamydie	Kapavka	Syfilis
Indiáni/Aljašští domorodci	784.8	329.5	15.5
Asiaté	132.1	35.1	4.6
Černoši	1192.5	548.9	28.1
Havajci a tichomořští ostrované	700.8	181.4	16.3
Běloši	212.1	71.1	6.0
Hispánci	392.6	115.9	13.0
Multirasoví	184.9	94.4	9.4

Míra výskytu jednotlivých pohlavně přenosných chorob u afroamerické populace je mnohonásobně vyšší než u bělochů: u chlamydie je 5,6krát vyšší, u kapavky 7,7krát vyšší a u syfilisu 4,6krát vyšší.

Zatímco pohlavně přenosné choroby slouží jako ukazatel promiskuity, existují také údaje o věku prvního pohlavního styku, které uvádějí samotní respondenti. Bohužel se mi nepodařilo najít měřítko, které by bylo pro všechny rasy naprosto stejné. Údaje, které máme k dispozici, však jasně dokládají významné rozdíly mezi rasami v této oblasti.

Rushton poznamenává, že věk při prvním pohlavním styku je nejnižší u černochů, nejvyšší u Východoasijců a střední u bělochů, jak bychom očekávali. Mnoho metaanalýz tento názor

[377] Centers for Disease Control and Prevention, Sexually Transmitted Disease Surveillance 2018 (Atlanta: U.S. Department of Health and Human Services, 2019), https://www.cdc.gov/std/stats18/STDSurveillance2018-FUll-report.pdf (přístup 15. května 2020).

potvrzuje. Marc Bornstein a jeho kolegové shrnují dostupné údaje a konstatují, že věk při prvním pohlavním styku v USA je 15 let u černochů, 16,5 let u bělochů a Hispánců a 18 let u „Asiatů".[378] Podle údajů z roku 1993, ačkoli není uveden konkrétní průměrný věk, se zdá, že věk při prvním pohlavním styku je u grónských žen mnohem nižší než u dánských žen. Na základě vzorku 129 grónských a 126 dánských žen ve věku 20–39 let bylo zjištěno, že 14 % grónských žen ztratilo panenství před 14. rokem věku, zatímco u dánských žen to bylo 2,4 %. Navíc 61,2 % grónských žen mělo více než 20 sexuálních partnerů, zatímco u dánských žen to bylo 3,2 %.[379]

Údaje z Velké Británie odrážejí výrazně vyšší věk prvního pohlavního styku u Jihoasijců ve srovnání s bělochy (N. 12 110). V období 1999 až 2000 byl medián věku u mužů pákistánského a indického původu ve věku 16 až 44 let 20 let, zatímco u anglických mužů a žen to bylo 17 let. U žen pákistánského původu to bylo 22 let, zatímco u žen indického původu 21 let. To odráželo velmi vysokou míru předmanželské abstinence mezi Jihoasijci, kterou jsme viděli ve výše uvedených vzorcích manželství; 30,6 % pákistánských a 28,2 % indických mužů bylo při sňatku panici. 74,8 % pákistánských žen a 45,8 % indických žen bylo v tomto okamžiku rovněž pannami. Mezi Angličany uvedlo 1,4 % respondentů, že byli v

[378] Laurence Steinberg, Marc H. Bornstein, Deborah Lowe Vandell, et al., Lifespan Development: Infancy Through Adulthood (Belmont, CA: Wadsworth, 2010).

[379] Susanne K. Kjaer, Ethel-Michele de Villiers, H. Çağlayan, et al., "Human Papillomavirus, Herpes Simplex Virus and Other Potential Risk Factors for Cervical Cancer in a High-Risk Area (Greenland) and a Low-Risk Area (Denmark)—a Second Look," British Journal of Cancer, 67 (1993): str. 830-837.

době sňatku v těchto letech panici.[380] Fenton a jeho tým zjistili, že jihoasijské ženy uváděly v průměru jednoho sexuálního partnera, zatímco černé africké ženy uváděly tři, černé karibské ženy čtyři a bílé ženy pět. Vědci však také pozorovali, že ženy měly tendenci počet svých sexuálních partnerů zlehčovat, zatímco muži jej zveličovali – což není nijak překvapivý zdroj chyby. Zajímavé je, že ačkoli černošské ženy uváděly méně sexuálních partnerů než bělošské ženy, uváděly výrazně vyšší počet pohlavně přenosných chorob: 22,7 % karibských žen trpělo alespoň jednou pohlavně přenosnou chorobou, zatímco u bílých žen to bylo 12,7 %.[381] Jako takové mohly být méně upřímné, což by odpovídalo předpokladu, že mezi subsaharskými Afričany je vyšší míra psychopatické osobnosti než mezi Evropany.

Podle indického průzkumu zdraví adolescentů z roku 1987 (N. 13000) byl průměrný věk prvního pohlavního styku u Indiánů 14,2 let u dívek a 13,6 let u chlapců.[382] Průzkum provedený v roce 1990 mezi 710 Indiány (věkové rozmezí nebylo uvedeno) zjistil, že 30 procent z nich mělo v uplynulém

[380] Catherine Griffiths, Anne M. Johnson, Kevin A. Fenton, "Attitudes and first heterosexual experiences among Indians and Pakistanis in Britain: evidence from a national probability survey," International Journal of STD and AIDS, 22 (2011): str. 131-139.
[381] Kevin A. Fenton, Christos Korovessis, Anne M. Johnson, "Sexual behavior in Britain: reported sexually transmitted infections and prevalent genital Chlamydia trachomatis infection," The Lancet, 358 (2001): str. 1851-1854.
[382] T. Kue Yong, The Health of Native Americans: Toward a Biocultural Epidemiology (Oxford: Oxford University Press, 1994), s. 87.

roce dva nebo více sexuálních partnerů.[383] Průměr dvou průzkumů citovaných Lynnem z USA s podobnými parametry, které se týkaly bělochů ve věku 15–44 let, byl 16 procent, kteří měli v uplynulém roce dva nebo více sexuálních partnerů. V Manitobě průzkum mezi 320 „mladými lidmi žijícími na ulici“ ve věku 14 až 24 let zjistil, že mladí lidé z „prvních národů“ uváděli v průměru 4,67 sexuálních partnerů, zatímco u „nedomorodců“ to bylo 2,90.[384] Nenašel jsem žádné studie, které by uváděly průměrný věk prvního pohlavního styku nebo průměrný počet sexuálních partnerů mezi Araby v západních zemích. Nicméně nizozemský průzkum mezi 12–25letými z roku 2005 zjistil, že marocká a turecká mládež měla méně často než nizozemská mládež nějaké známosti nebo se zamilovala.[385] Stejně jako u jihoasijských muslimů ve Velké Británii je velmi pravděpodobné, že kulturní konzervativismus a islám znamenají, že Arabové v západních zemích mají méně sexuálních partnerů a první pohlavní styk mají v pozdějším věku než Evropané.

Ačkoli neuvádějí přesný věk, Melissa Kang a její kolegové na základě reprezentativního vzorku 856 Australanů ve věku od 15 do 25 let zjistili, že aboriginci častěji ztratili panenství před

---

[383] Roberta L. Hall, Doni Wilder, Pamela Bodenroeder et al., “Assessment of AIDS Knowledge, Attitudes, Behaviors, and Risk Level of North Western American Indians,” American Journal of Public Health, 80 (1990): str. 875-877.
[384] Carole M. Beaudoin, Results from Phase II of the Enhanced Surveillance of Sexually Transmitted Diseases among Winnipeg Street-Involved Youth Study (Manitoba, Kanada: Communicable Disease Control, Public Health, Manitoba Health, 2004).
[385] United Nations, “Country Progress Report: Netherlands,” příloha 5, 2005, http://data.unaids.org/pub/Report/2006/2006_country_progress_report_netherland_en.pdf (přístup 20. května 2020).

16. rokem věku než bílí Australané.[386] Kromě toho podle údajů z roku 2009 mělo 62 procent patnáctiletých aboriginců již pohlavní styk. 34 procent aboriginských mužů a 7 procent žen mělo pohlavní styk před 14. rokem věku.[387] Mezi bílými Australany mělo v roce 2008 pouze 25 procent sexuální zkušenost již v 15 letech.[388] Nepodařilo se mi najít spolehlivé údaje o průměrném počtu sexuálních partnerů, které mají aboriginci ve srovnání s bílými Australany. Etnografické údaje však naznačují, že by tento počet mohl být vyšší. Ve studii o Walbiri, kmeni v australském Severním teritoriu, australský antropolog Mervyn Meggitt (1924–2004) zjistil, že ačkoli je jejich rozvodovost relativně nízká, podle jeho pozorování a rozhovorů „většina z nich pravděpodobně během prvních let manželství několikrát cizoloží“.[389] Je však třeba zdůraznit, že se jedná pouze o subjektivní pozorování Meggitt.

Pokud jde o obyvatele tichomořských ostrovů, výzkum Stephena Lungleyho a jeho kolegů z Nového Zélandu zjistil, že mezi žáky ve věku 12–17 let bylo sexuálně aktivních 24 % bělochů, zatímco u tichomořských ostrovanů to bylo 28 % a u

---

[386] Melissa Kang, Arlie Rochford, S. Rachel Skinner et al., “Sexual Behavior, Sexually Transmitted Infections and Attitudes to Chlamydia Testing Among a Unique National Sample of Young Australians: Baseline Data From a Randomised Controlled Trial,” BMC Public Health, 14 (2014): s. 12.

[387] Patricia Fagan, Paula McDonell, “Knowledge, attitudes and behaviors in relation to safe sex, sexually transmitted infections (STI) and HIV/AIDS among remote living north Queensland youth,” Australian and New Zealand Journal of Public Health, 34 (2010): str. 52-56.

[388] Jan Savage, Aboriginal adolescent sexual and reproductive health programs: A review of their effectiveness and cultural acceptability (Sydney: The Sax Institute for the NSW Department of Health, 2009).

[389] Mervin J. Meggitt, Desert People: A Study of the Walbiri Aborigines of Central Australia (Sydney: Angus and Robertson, 1962), s. 107.

Maorů 48 %.[390] Další průzkum mezi 15-16letými v Novém Zélandu zjistil, že 51 procent Maorů bylo sexuálně aktivních před 14. rokem věku.[391] Ačkoli jsem nenašel žádnou studii, která by se konkrétně zabývala průměrným počtem sexuálních partnerů mezi Maory nebo tichomořskými ostrovany, studie z Nového Zélandu zjistily pozitivní souvislost mezi věkem prvního pohlavního styku a počtem sexuálních partnerů mezi maorskými ženami.[392] Nepodařilo se mi najít žádné studie týkající se těchto proměnných u Jihovýchodoasijců v západních zemích. Je však zřejmé, že průměrný věk prvního pohlavního styku v zemích jihovýchodní Asie je vyšší než na Západě. Například v roce 1996 byl průměrný věk prvního pohlavního styku ve Vietnamu 19 let, přičemž pouze 2,6 % žen a 17 % mužů mělo předmanželský sex.[393] V souladu s tím je pravděpodobné, že počet sexuálních partnerů za celý život bude relativně nízký. Další studie zjistila, že věk prvního pohlavního styku u žen z nižších vrstev v Kambodži byl 19,8 let a 94,8 % z nich uvedlo, že mělo pouze jednoho sexuálního partnera.[394]

---

[390] Stephen Lungley, Judy Paulin, Alison Gray, Ways of Learning about Sexuality: A Study of New Zealand Adolescents' Sexual Knowledge, Attitudes and Behaviors (Wellington: Health Research and Analytical Services, Department of Health, pro Zealand Family Planning Association, 1993).

[391] Tarrant J. Scanlen, 1995 Northland Youth Sexuality Survey: Report on Findings (Whangarei: Northland Health, 1995).

[392] Cathrine Huhana Waetford, The Knowledge, Attitudes and Behavior of Young Maori Women in Relation to Sexual Health: A Descriptive Qualitative Study (diplomová práce: Auckland University of Technology, 2008).

[393] Michael L. Rekart, "Sex in the City: Sexual Behavior, Societal Change, and STDs in Saigon," Sexually Transmitted Infection, 78 (2001), str. 147-154.

[394] Heng Sopheab, Pamina M. Gorbach, Roger Detels, et al., Sexual Risk and HIV/STD in Vulnerable Cambodian Females: The Cambodian Young Women's

Související záležitostí je frekvence pohlavního styku. Zjednodušeně řečeno, předpokládáme, že rasy s K-strategií budou mít méně sexu, protože více svých bioenergetických zdrojů investují do výchovy. Rushton cituje řadu průzkumů mezi páry ve věku 20 let ohledně toho, jak často mají sex. Zejména průzkum z roku 1951 zjistil, že u Indiánů a Tichomořských ostrovanů to bylo jednou až čtyřikrát týdně, u bělochů dvakrát až čtyřikrát týdně a u černochů třikrát až desetkrát. Pozdější průzkumy to potvrdily a zjistily, že u Číňanů a Japonců to bylo 2,5krát, u amerických bělochů čtyřikrát a u amerických černochů pětkrát, i když věková skupina, na kterou se průzkum zaměřil, není jasná.[395] Bohužel se mi nepodařilo najít studie, které by zohledňovaly zemi původu a umožňovaly nám rozšířit toto měřítko r-K (a psychopatické osobnosti) na jiné rasy. Vzhledem k absenci takových studií je užitečným zdrojem dat – i když je třeba k nim přistupovat s určitou opatrností – průzkum sexuálního zdraví Durex z roku 2005. Ten zjistil, že počet pohlavních styků za rok se pohybuje od 73 (Japonsko) do 96 (Čína) v severovýchodních asijských zemích, 77 (Indonésie) až 97 (Thajsko) v jihovýchodní Asii, 75 v Indii, 111 v Turecku, 109 v Jižní Africe a v rozmezí 92 (Švédsko) až 138 (Řecko) v Evropě.[396] Pokud z toho můžeme něco vyvodit, pak je to opětovné potvrzení relativně nízké frekvence pohlavního styku mezi Severovýchodoasijci. Navíc to ale také

Cohort, Factory Workers (Los Angeles: National Center for HIV and AIDS, 2005).

[395] Rushton, Race, Evolution, and Behavior, op cit.

[396] Edward Dutton, Dimitri van der Linden, Richard Lynn, "Population Differences in Androgen Levels: A Test of the Differential K Theory," Personality and Individual Differences, 90 (2016): 289-295.

ukazuje, jak bychom očekávali, že frekvence pohlavního styku je vyšší mezi Jihovýchodoasijci než mezi Severovýchodoasijci.

Rozdíly v osobnosti mezi pohlavími

Již jsme si všimli, že existují rasové rozdíly v míře sexuálního dimorfismu, tedy strukturálních rozdílů mezi pohlavími. Ty samozřejmě existují i v souvislosti s osobností. Ve srovnání s muži jsou ženy v průměru většími zastánci K-strategie. To dává smysl, protože ženy mohou otěhotnět a musí se starat o výsledné dítě. To zvyšuje význam pečovatelského chování, a tedy i vstřícnosti a zodpovědnosti, které jsou při péči o blaho dítěte nezbytné. Ženy také vykazují vyšší míru neuroticismu, což je dáno významem sociální úzkosti při úspěšné péči o dítě, a extraverze, díky níž jsou srdečnější, přátelštější a mají větší sklon mluvit se svým dítětem.[397]

Rozsah těchto rozdílů mezi pohlavími se liší podle rasy. Obecně platí, že čím pomalejší je životní strategie dané skupiny, tím výraznější jsou tyto rozdíly mezi pohlavími, i když v moderní době by se dalo očekávat, že vliv feminismu na západní země je zmírnil, pokud by byla správná hypotéza zaměřená hlavně na prostředí. Navrhovaným vysvětlením většího dimorfismu v prostředí s větší selekcí K je to, že s tím, jak se ekologie stává drsnější a stabilnější, roste tlak na hledání stále specifičtějších ekologických nik. To vede k stále specifičtější dělbě práce, což má za následek rostoucí rozdíly v

[397] Christopher J. Soto, Oliver P. John, Samuel D. Gosling, et al., "Age Differences in Personality Traits From 10 to 65: Big Five Domains and Facets in a Large Cross-Sectional Sample," Journal of Personality and Social Psychology, 100 (2011): str. 330-348.

modální osobnosti mezi muži a ženami. Kromě toho v méně stabilním ekologickém prostředí je větší pravděpodobnost, že samec opustí samici, což od ní vyžaduje, aby převzala některé „samčí“ role – například obranu potomstva –, což znamená, že bude mít prospěch z toho, že bude agresivnější.[398] S tím souvisí i velikost rozdílů v inteligenci mezi pohlavími. Mezi dospělými v západních zemích se zdá existovat malý rozdíl v průměrném IQ – asi čtyři body. Chlapci předstihují dívky až kolem 18. roku věku, protože pubertu – a s ní spojený rychlý vývoj mozku – prožívají později. Muži mají také širší rozmezí IQ než ženy: vyšší procento extrémně vysokých a extrémně nízkých hodnot IQ.[399] Tyto rozdíly se však zdají být nepřítomné nebo mnohem menší ve studiích o rozdílech v IQ mezi pohlavími v rozvojových zemích.[400]

Je tedy poněkud ironické, že právě společnosti s vysokým vývojem K-strategie stály u zrodu průmyslové revoluce, která nepřímo vedla k výraznému úpadku tradiční religiozity, vzestupu feminismu a tvrzení, že muži a ženy nemají žádné vrozené rozdíly a že všechny takové rozdíly jsou způsobeny sociálními faktory. To zase vedlo lidi k otázce, proč jsou ženy na vysokých pozicích ve vědě, průmyslu a politice zastoupeny

[398] Paul T. Costa, Robert R. McCrae a David Arenberg, “Enduring Dispositions in Adult Males,” Journal of Personality and Social Psychology, 38 (1980): str. 793-800.
[399] Richard Lynn, “Sex Differences in Intelligence: The Developmental Theory,” Mankind Quarterly, 58 (2017): str. 9-42.
[400] Edward Dutton, Salaheldin Farah Attallah Bakhiet, Guy Madison, Yossry Ahmed Sayed Essa, et al., “Sex differences on Raven’s Standard Progressive Matrices Within Saudi Arabia and Across the Arab World,” Personality and Individual Differences, 134 (2018): str. 66-70.

méně. Úspěch v těchto oblastech je spojen s optimální kombinací velmi vysokého IQ a mírně nízké zodpovědnosti a vstřícnosti, což umožňuje géniům jednoduše se nestarat o to, zda jejich odvážné nápady někoho uráží, nebo politikům poskytuje magnetickou sebejistotu a charisma.[401] Přední politici a podnikatelé mají zejména tendenci kombinovat velmi vysoké IQ s mírnou, ale optimální mírou psychopatické osobnosti.[402] Je tedy logické, že ženy budou na těchto úrovních nedostatečně zastoupeny a zároveň nadměrně zastoupeny na střední úrovni pečovatelských profesí, jako je učitelství a všeobecné lékařství, a v nevědeckých oborech, jako jsou humanitní obory.[403] Důvodem je, že v těchto předmětech je důležitější jazykové IQ, které je u žen vyšší než u mužů, zatímco matematické a prostorové IQ a g, které jsou u žen nižší, jsou méně důležité.[404] Jsou to tedy právě společnosti, ve kterých jsou vrozené rozdíly v osobnosti a inteligenci mezi pohlavími největší, které vyvíjejí ideologii požadující rovnost mezi pohlavími a předpokládající, že kognitivní rozdíly jsou způsobeny prostředím. Zastánci této ideologie jsou neustále zmateni, když se jim nedaří dosáhnout socioekonomické rovnosti pohlaví, alespoň pokud jde o velmi vysoké úrovně úspěchu. V závěru této knihy se vrátíme k otázce, jak je vědecké studium rasy potlačováno a deformováno dominantními ideologiemi naší doby. Než se k tomu však

[401] Simonton, "Varieties of (Scientific) Creativity," op cit.
[402] Felix Post, "Creativity and psychopathology," British Journal of Psychiatry, 165 (1994): str. 22-34.
[403] Joanna Williams, Women vs Feminism: Why We All Need Liberating from the Gender Wars (Bingley, Velká Británie: Emerald Publishing, 2017).
[404] Simonton, "Varieties of (Scientific) Creativity," op cit.

dostaneme, zabýváme se dvěma dalšími velmi ožehavými tématy: nacionalismem a náboženstvím.

My a oni - etnicita a etnocentrismus

Tato kniha byla poprvé koncipována v návaznosti na dva velké šoky, které zasáhly západní svět: „brexit“ a „Trump“. V červnu 2016 hlasovali Britové v referendu o vystoupení z Evropské unie. Britská politická třída obecně považovala odchod z EU za nemyslitelný; referendum bylo skutečně navrženo jako způsob, jak tuto otázku jednou provždy uzavřít. Jak se ukázalo, Brexit těsně prošel, překonal průzkumy veřejného mínění a dokonce i očekávání svých příznivců. V listopadu pak přišlo vítězství Donalda Trumpa. Trump neměl žádné politické zkušenosti a byl známý hlavně jako televizní osobnost. Jako kandidát se zapletl do jedné skandální a trapné aféry za druhou. Trump však dosáhl nečekaného vítězství, a to především díky mobilizaci voličů, kteří byli dosud apatičtí nebo sympatizovali s levicí. Do jisté míry totéž dokázala i kampaň za brexit.

Brexit i Trump se odehrály na pozadí „uprchlické krize“, která začala v roce 2015 v důsledku občanské války v Sýrii. Asi 5–6 milionů Syřanů se stalo uprchlíky a mnoho dalších lidí z této oblasti se k nim připojilo při vstupu do Evropy, kde hledali humanitární pomoc a v mnoha případech i občanství. Krize prohloubila obavy obyvatel po celé Evropě a mnozí volali po přísném střežení hranic a vyhošťování. V myslích mnoha lidí to vyvolalo strašáka xenofobie.

Nemám v úmyslu odsuzovat ani podporovat brexit nebo Trumpa. Jedná se o složité jevy a stranická politika přesahuje rámec této knihy. Obě tyto události však vyjadřují trvalou sílu nacionalismu. Trump byl neobvyklý v tom, že se otevřeně označoval za „nacionalistu“, ale nacionalismus je něco, k čemu

se nějakým způsobem hlásí všechny části politického spektra: francouzský prezident Emmanuel Macron hájí slávu a historii Francie... levice ve většině zemí se zasazuje o ochranu národního průmyslu před globalizací... jeden z nejodhodlanějších odpůrců brexitu, Skotská národní strana, usilovala o vlastní národní osvobození od Spojeného království... Příklady jsou četné.

Pro naše účely lze nacionalismus i xenofobii chápat jako projev etnocentrismu, soudržného pouta uvnitř rasové nebo etnické skupiny – jinými slovy „my a oni“. Etnocentrismus lze rozdělit na dvě složky, které odrážejí jeho vnitřní a vnější charakter:

- pozitivní etnocentrismus: oceňování vlastního národního společenství a ochota přinášet pro něj oběti;
- negativní etnocentrismus: nelibost vůči jiným národům, touha po oddělení od nich a ochota jim způsobovat utrpení.

Etnocentrismus opět vyvolává silné emoce, jak kladné, tak záporné, ale je realitou společenského života a má všechny znaky vyvinutého jevu. A jak uvidíme později v této kapitole, s vývojem etnik se vyvíjí i projevy nacionalismu a xenofobie.

Rasové rozdíly v etnocentrismu

Existují důkazy o rasových rozdílech v průměrné úrovni etnocentrismu. To je nesmírně důležité, protože, jak jsme diskutovali v kapitole 2, za stejných podmínek budou v boji o skupinovou selekci vítězit spíše etnocentrické skupiny. Etnocentrismus lze měřit, byť ne zcela dokonale, prostřednictvím odpovědí na existenciální otázky, jako

například zda byste měli námitky proti tomu, aby vaším sousedem byl cizinec, nebo zda byste byli připraveni položit život za svou zemi.[405]

Při srovnání subsaharských Afričanů, Evropanů, Jihoasijců (včetně Arabů a Severoafričanů) a Severovýchodoasijců bylo zjištěno, že Arabové vykazují nejvyšší míru pozitivního etnocentrismu, těsně následováni Severovýchodoasijci. Daleko za nimi se nacházejí Evropané a Afričané. Stejné pořadí bylo zjištěno i v případě negativního etnocentrismu.

Existuje řada faktorů, které předurčují národní rozdíly v etnocentrismu. Za prvé, pozitivní etnocentrismus je negativně spojen s ateismem. Jinými slovy, země, které nevěří v Boha, jsou méně náchylné k pozitivnímu etnocentrismu. Je možné, že nižší etnocentrismus je součástí ateismu. Pravděpodobnější však je, že víra v Boha – a často i související přesvědčení, že váš národ je Bohem požehnaný – zvyšuje pozitivní etnocentrismus spolu s dalšími geneticky adaptivními sklony, jako je vysoká porodnost.[406] Tímto tématem se budeme dále zabývat v následující kapitole.

Nízké národní IQ také předpovídá vysokou míru pozitivního etnocentrismu. Na jedné straně lze argumentovat,

---

[405] Edward Dutton, Guy Madison a Richard Lynn, "Demographic, Economic, and Genetic Factors Related to National Differences in Ethnocentric Attitudes," Personality and Individual Differences, 101 (2016): str. 137-143.

[406] Yael Sela, Todd K. Shackelford a James R. Liddle, "When Religion Makes It Worse: Religiously Motivated Violence as a Sexual Selection Weapon," v knize The Attraction of Religion: A New Evolutionary Psychology of Religion, eds. D. Jason Sloane a James A. Van Slyke (Londýn: Bloomsbury, 2015).

že nízké IQ nás činí instinktivnějšími (méně schopnými racionálně uvažovat, a tudíž ignorovat naše kognitivní předsudky) a že máme pravděpodobně skupinově selektovaný instinkt směřující k pozitivnímu etnocentrismu. Izraelsko-americký psycholog Daniel Kahneman například tvrdí, že logické myšlení je formou úsilné kontroly, která nám umožňuje vidět svět objektivně a překonat naše instinkty.[407] Na druhou stranu může být vyšší pozitivní etnocentrismus výsledkem skutečnosti, že společnosti s nízkým IQ jsou stresující pro život, protože bývají chudé, nestabilní a zkorumpované.[408] Období intenzivního stresu mají tendenci zvyšovat náboženskou víru, protože jistota, kterou poskytuje, pomáhá lidem přežít a zůstat pozitivní.[409] V rámci jednotlivých národů existuje významná pozitivní souvislost mezi chudobou a pozitivním etnocentrismem. To jasně vyplývá z údajů o HDP a příjmu na obyvatele. Takzvaná „významnost úmrtnosti“, tedy uvědomění si smrti, také předpovídá pozitivní etnocentrismus, protože existuje významná souvislost s kojeneckou úmrtností.

Dalším faktorem jsou sňatky mezi bratranci a sestřenicemi. Pokrevní příbuzenské vztahy mezi bratranci a sestřenicemi prvního a druhého stupně jsou samy o sobě intenzivním projevem etnocentrismu, protože vytvářejí silné vazby na úrovni kmene nebo klanu a implikují nedůvěru vůči cizincům. Dnes se praktikují hlavně na Blízkém východě, v

[407] Daniel Kahneman, Thinking, Fast and Slow (New York: Farrar, Straus and Giroux, 2011).
[408] Lynn a Vanhanen, Intelligence, op cit.
[409] Ara Norenzayan a Azim Shariff, “The Origin and Evolution of Religious Pro-Sociality,” Science, 322 (2008): str. 58-62.

západní Asii a severní Africe, kde míra sňatků mezi bratranci a sestřenicemi dosahuje až 25 až 50 procent.[410] Sňatky mezi příbuznými spolu s geografickými podmínkami ovlivňují politické struktury těchto regionů způsobem, který většina mainstreamových komentátorů přehlíží. Jelikož jsou národy rozděleny podle kmenů, postrádají širší sociální důvěru potřebnou k rozvoji moderních vlád.

Manželství mezi bratranci a sestřenicemi lze chápat jako výsledek relativně rychlé životní strategie. Ti, kteří přijímají extrémně rychlou životní strategii, budou mít tendenci „pojistit se“ výběrem vhodných jedinců, kteří se od nich geneticky výrazně liší, v naději, že tito lidé přinesou užitečné přizpůsobení se jejich nestabilnímu životnímu prostředí. Ti, kteří přijímají pomalou životní strategii, budou mít tendenci vybírat si geneticky podobné osoby, což maximalizuje míru, v jaké předávají své geny, a také znamená, že se silně sblíží jak s partnerem, tak s potomky, čímž se zvýší jejich schopnost vychovávat. Tato genetická podobnost také znamená, že rodina bude přizpůsobena drsné a předvídatelné ekologii. Manželství mezi bratranci a sestřenicemi – i přes větší míru výběru na základě genetické podobnosti – se nachází mezi těmito dvěma extrémy. Znamená to společnost, která je dostatečně rozvinutá, aby si lidé byli vědomi relativně vzdálených stupňů příbuznosti, ale zároveň dostatečně málo důvěřivá (což naznačuje nestabilní ekologii), takže je třeba něco udělat, aby se muži navzájem

[410] Ghazi O Tadmouri, Pratibha Nair, Tasneem Obeid, et al., “Consanguinity and Reproductive Health Among Arabs,” Reproductive Health, 6, 17 (2009), https://doi.org/10.1186/1742-4755-6-17.

přesvědčili ke spolupráci, a tak se vytvořila etnocentrická společnost, která může úspěšně bojovat s ostatními. Řešením je sňatek mezi bratranci a sestřenicemi. Důvěra je v těchto společnostech tak nízká, že lidi lze přimět ke spolupráci s ostatními pouze tehdy, pokud to velmi silně podporuje jejich genetické zájmy. Muže lze přimět k investici do jejich potomků pouze tehdy, pokud se ožení s příbuznou; to jim dává jistotu, že i kdyby byli podvedeni, jejich potomci by s nimi byli stále úzce spřízněni. Takový systém částečně překonává problém nízké důvěry, protože pomáhá zmenšit genofond na odlišné kmeny úzce propojených lidí. V souladu s tím by uměle vytvořením větší genetické vzdálenosti mezi jedním kmenem a ostatními kmeny posílil negativní etnocentrismus a uměle by posílil pozitivní etnocentrismus tím, že by lidem poskytl silnou motivaci ke spolupráci. Nevýhodou manželství mezi bratranci a sestřenicemi a postojů, které je podmiňují, je to, že by bylo obtížné vyvinout větší a složitější politické systémy, které by se samy mohly vyvinout a podle toho zvítězit nad konkurenčními skupinami. Nedávná invaze Ameriky do Iráku a pokus o zavedení demokratické republiky, které způsobily obrovské utrpení a plýtvání, jsou jedním z mnoha příkladů nebezpečně mylných a naivních představ Západu o Blízkém východě, které z velké části vyplývají z mylných a naivních představ o významu etnocentrismu.

Ve výzkumu národních korelátů etnocentrismu se sňatky mezi bratranci a sestřenicemi blížily významnosti jako pozitivně spojené s negativním etnocentrismem a byly významné z hlediska touhy bojovat za zemi. Národy, které

praktikují sňatky mezi bratranci a sestřenicemi, jsou roztříštěné, ale občané jsou stále ochotni bránit se proti cizincům, kteří jsou pravděpodobně geneticky vzdálení. Tato skutečnost také naznačuje, že menší genofond by předpovídal pozitivní etnocentrismus.

Pokud jde o negativní etnocentrismus, studie odhalila řadu genových forem a vysoce genetických charakteristik, které spojujeme s rychlou životní strategií. Tyto charakteristiky zase pozitivně předpovídaly vysokou úroveň negativního etnocentrismu, což dokazuje, že skupinové rozdíly v etnocentrismu jsou částečně genetické. Více náboženské země byly více negativně etnocentrické. To je pochopitelné z hlediska vnímání cizinců jako „méně zbožných“. Faktorová analýza také odhalila, že sňatky mezi bratranci a sestřenicemi měly významný jedinečný přínos k pochopení národních rozdílů v negativním etnocentrismu. Nízká inteligence se zdá být předzvěstí důležitých aspektů negativního etnocentrismu, stejně jako stres.

Socioekonomický a kulturní vliv na etnocentrismus lze pozorovat, když se podíváme na rozdíly v rámci jednotlivých ras. Pew Research Center se zeptalo 56 000 Evropanů, zda by byli ochotni přijmout muslima nebo Žida jako člena své rodiny (což je zřejmý ukazatel negativního etnocentrismu).[411] Toto téma odhaluje jasný rozpor mezi „bohatým“ a „liberálním“

[411] Pew Research Center, “Eastern and Western Europeans Differ on Importance of Religion, Views of Minorities, and Key Social Issues,” 29. října 2018, https://www.pewforum.org/2018/10/29/eastern-and-western-europeans-differ-on-importance-of-religion-views-of-minorities-and-key-social-issues/ (přístup 15. května 2020).

Západem a „chudým“ a „postkomunistickým“ Východem, který přetrvává i desítky let po skončení studené války. Výrazný je také rozdíl mezi Středomořím (zejména Řeckem a Itálií) a západní Evropou, i když v tomto případě se jedná spíše o důsledek ekonomických než kulturních faktorů.

Tabulka 9.1: Procento respondentů, kteří uvádějí, že by byli ochotni přijmout X jako člena své rodiny

Země	Muslimy	Židy
Arménie	7%	28%
Česká republika	12%	51%
Bělorusko	16%	41%
Litva	16%	41%
Gruzie	17%	27%
Lotyšsko	19%	53%
Maďarsko	21%	57%
Estonsko	25%	61%
Ukrajina	25%	43%
Rumunsko	29%	39%
Moldavsko	30%	40%
Řecko	31%	35%
Bulharsko	32%	55%
Polsko	33%	57%
Rusko	34%	40%
Bosna	42%	37%
Itálie	43%	57%
Srbsko	43%	61%
Slovensko	47%	73%
Velká Británie	53%	69%
Rakousko	54%	65%
Německo	55%	69%
Chorvatsko	57%	67%
Švýcarsko	57%	72%
Irsko	60%	70%
Finsko	66%	82%
Francie	66%	76%
Portugalsko	70%	73%
Španělsko	74%	79%
Belgie	77%	89%
Švédsko	80%	92%
Dánsko	81%	92%
Norsko	82%	95%
Nizozemsko	88%	96%
Průměr pro střední a východní Evropu	**28%**	**48%**
Průměr pro západní Evropu	**67%**	**78%**
Průměr pro severní Evropu	**77%**	**90%**

V západní Evropě 67 % a 78 % obyvatel uvedlo, že by byli ochotni přijmout Žida nebo muslima jako člena své rodiny. Zejména severské země byly v tomto ohledu velmi tolerantní, s průměrnými hodnotami 77 a 90 procent. Nizozemci se mohou pochlubit nejvyšší tolerancí ze všech. Střední a východní Evropa se výrazně lišila, pouze čtvrtina a polovina populace vyjádřila ochotu přijmout muslimské a židovské členy rodiny. Tyto odpovědi do značné míry odpovídají úrovni religiozity, tématu, kterým se budeme zabývat v další kapitole.

Teorie genetické podobnosti

Jak tedy lze rasové rozdíly v etnocentrismu obecně vysvětlit z hlediska evoluce? Můžeme začít u Severovýchodoasijců. Například Japonsko je extrémně bohatá společnost, která již není nijak zvlášť nábožensky založená. Přesto zůstává mnohem více etnocentrická než většina evropských národů. Důvodem je pravděpodobně extrémní drsnost jejího ekologického prostředí, které velmi silně selektovalo mimořádně kooperativní sociální skupiny, které byly připraveny jednat smrtelně proti cizincům. Kromě toho drsné ekologické podmínky zajistily malý a odlišný genofond, což činilo cizince obzvláště akutní hrozbou pro genetické zájmy skupiny a zvyšovalo zájem skupiny o násilné odražení cizinců, v případě nutnosti i prostřednictvím sebeobětování.

J. Philippe Rushton to vše vysvětlil pomocí teorie, kterou nazval teorií genetické podobnosti.[412] Dokázal, že maximalizujeme svou genetickou zdatnost tím, že více

[412] J. Philippe Rushton, "Ethnic Nationalism, Evolutionary Psychology and Genetic Similarity Theory," Nations and Nationalism, 11 (2005): str. 489-507.

investujeme do lidí, kteří jsou nám geneticky podobnější. Jak říká přísloví, „vrána k vráně sedá“, a většina lidí se, byť nevědomě, zapojuje do takzvaného „asortativního párování“. Manželé jsou si geneticky bližší než dva náhodní příslušníci stejné etnické skupiny v rámci stejné populace a páry bývají nejvíce podobné v nejvíce dědičných rysech. Lidé jsou sexuálně přitahováni těmi, kteří jsou jim geneticky relativně podobní; skutečně bylo zjištěno, že fotografie osob opačného pohlaví nám připadají atraktivnější, když jsou do nich nenápadně vloženy naše vlastní tváře.[413] Tento trend se zdá platit i pro přátelství, které lze také chápat jako prosazování vlastních genetických zájmů, byť nepřímo. Studie zvířat ze stejného vrhu ukázaly, že plní sourozenci si navzájem pomáhají častěji než poloviční sourozenci. Jedna studie posunula teorii genetické podobnosti na téměř komickou úroveň a položila otázku: „Vypadají lidé jako jejich psi?“ Vědci ve skutečnosti zjistili, že „ženy s dlouhými vlasy měly tendenci preferovat psy s povislýma ušima, zatímco ženy s krátkými účesy preferovaly psy s vzpřímenýma ušima, což je v souladu s lidovým přesvědčením.“[414]

Antropologie také potvrdila teorii genetické podobnosti. Vědci zkoumali pouliční žebráky v Moskvě. Někteří byli etnicky Rusové, stejně jako drtivá většina chodců.[415] Ostatní

---

[413] Rushton, “Ethnic Nationalism, Evolutionary Psychology and Genetic Similarity Theory,” op cit.

[414] Stanley Coren, “Do People Look Like Their Dogs?” Anthrozoös, 12 (1999): str. 111-114.

[415] Marina Butovskaya, Frank Salter, I. Diakonov a A. Smirnov, “Urban Begging and Ethnic Nepotism in Russia: An Ethological Pilot Study,” Human Nature, 11 (2000): str. 157-182. Viz také Salter, On Genetic Interests, op cit.

byli oblečeni v charakteristických krojích typických pro Moldavsko, kde se mluví rumunsky. Někteří žebráci byli oblečeni jako tmaví Romové. Ruští chodci raději dávali peníze svým ruským spoluobčanům, pak moldavským spoluobčanům z východní Evropy a nakonec Romům. Stalo se tak navzdory skutečnosti, že Romové se neomezovali pouze na žebrání, ale používali i přesvědčivější taktiky, jako je zpěv a tanec, obtěžování lidí a vysílání skupin dětí, aby žebraly.[416] Další skupina testovala teorii genetické podobnosti prostřednictvím studie inuitských kmenů v severní Kanadě. Vypočítala koeficienty pokrevního příbuzenství uvnitř těchto různých kmenů a mezi nimi. Skupina zjistila, že prosociální chování, jako je výměna manželek, a antisociální chování, jako je genocidní vraždění žen a dětí z jiného kmene během války, odpovídalo míře genetické vzdálenosti v očekávaném směru.[417]

Jak ukázal Frank Salter, je možné vypočítat míru poškození genetických zájmů skupiny na základě toho, kolik cizinců je povoleno vstoupit na území této skupiny, a na základě míry genetických rozdílů mezi oběma skupinami. V průměru jsou náhodní členové etnické skupiny příbuzní jako první bratranci a sestřenice, na rozdíl od jiných populací. To povzbuzuje lidi k nepřátelství vůči vetřelcům (xenofobie) a snadno je vede k sebeobětování za účelem ochrany své etnické

[416] Zajímavou analýzu Romů najdete v knize Jelena Cvorovic, The Roma: A Balkan Underclass (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2014).
[417] C.J. Irwin, "A Study in the Evolution of Ethnocentrism," v knize The Sociobiology of Ethnocentrism: Evolutionary Dimensions of Xenophobia, Discrimination, Racism, and Nationalism, eds. Vernon Reynolds, V.S.E. Falger, Ian Vine (Londýn: Croom Helm, 1987).

skupiny (nacionalismus). Salter například vypočítává, kolik členů jiné etnické skupiny musí vtrhnout na území dané skupiny, aby to odpovídalo ztrátě dítěte pro každého člena; jinými slovy, počítá „genetické zájmy“. Například pokud by 10 000 Dánů migrovalo do Anglie, znamenalo by to pro Angličany ztrátu 140 dětí, a to vzhledem k míře integrace Angličanů a Dánů a menšímu předávání anglických genů. Pokud by se však jednalo o 10 000 Bantů, kteří jsou geneticky mnohem vzdálenější od Angličanů než Dánové, Angličané by ztratili genetický ekvivalent přibližně 11 000 dětí.[418] S malým genofondem stačí méně cizích vetřelců k dosažení významné ztráty genetických zájmů, což nám pomáhá lépe pochopit přirozený impuls k xenofobii.

Etnické rozdíly v osobnosti

Etnické stereotypy jsou velmi časté: „vášnivý Ital“, „mlčenlivý Fin“, „upjatý Angličan“ a tak dále. Kdykoli narazíme na takovéto stereotypy, které jsou dlouhodobé a všudypřítomné, pravděpodobně se jedná o vyvinuté chování; a takovéto rčení by neměly být odmítány jako pouhá bigotnost. V rámci Evropy jsou empirické důkazy o etnických rozdílech v osobnosti omezené a nepřímé, ale můžeme opatrně říci, že to, co vám váš strýc řekl o národnostech, je pravděpodobně pravda.

Extraverze je dobrý výchozí bod. Jednou z metod, jak ji posoudit, je sledovat výřečnost – jak moc lidé mluví. Studie, která sledovala matky z Estonska, Švédska a Finska, potvrdila stereotyp „mlčenlivých Finů“. Švédové se svými dětmi mluví

[418] Salter, On Genetic Interests, op cit.

nejvíce, zatímco Finové nejméně.[419] Dalším klasickým příkladem je nadměrná sexuální aktivita nebo zdrženlivost. Jak již bylo zmíněno, byly shromážděny údaje o národních rozdílech v četnosti pohlavního styku a prevalenci dlouhé formy alely AR CAG, které jsou oba ukazateli hladiny testosteronu. Na základě těchto údajů se Řekové jeví jako národ s vysokou hladinou testosteronu – a tedy temperamentní – podle evropských standardů, zatímco Norové, Švédové a Němci jsou ve srovnání s nimi zdrženlivější.[420] To je patrné z tabulky 9.3, která se zabývá četností pohlavního styku.

Tabulka 9.3: Globální průzkum sexu Durex 2005: Roční frekvence pohlavního styku (zkráceno)

Země	Roční frekvence pohlavního styku
Řecko	138
Francie	120
Velká Británie	118
Nizozemsko	115
Polsko	115
USA	113
Itálie	106
Německo	104
Dánsko/Norsko	98
Čína	96
Indie	75
Japonsko	45

[419] Luule Mizera, Boel Geer a Marja-Terttu Tryggvason, "A Silent Finn, a Silent Finno-Ugric or a Silent Nordic? A Comparative Study of Estonian, Finnish and Swedish Mother Interaction Techniques", Applied Psycholinguistics, 24 (2003): str. 249-265.

[420] Edward Dutton, Dimitri van der Linden a Richard Lynn, "Population Differences in Androgen Levels: A Test of the Differential K Theory," Personality and Individual Differences, 90 (2016): str. 289-295. Durex. (2005). 2005 Global Sex Survey Results.

Prevalence levorukosti také překvapivě nabízí nahlédnutí do národních rozdílů v osobnosti a etnocentrismu. V západních zemích je přibližně 90 procent lidí pravorukých; ženy jsou dokonce pravoruké častěji než muži.[421] V souladu s tím existuje řada důkazů, že levorukost je spojena se zvýšenou hladinou mužských hormonů, jako je testosteron.[422] Studie kmenových národů skutečně zjistily, že levorukost je obzvláště častá u extrémně agresivních skupin – například u Yanomamö z Venezuely, známých jako „divoký lid“, je levorukých 22 procent.[423] Normou je, že lidé jsou pravorucí. Levorukost se zdá být způsobena „vývojovou nestabilitou“, což znamená, že jedinec není schopen vytvořit daný fenotyp za specifických podmínek prostředí. Pokud jsou však vystaveni takové nestabilitě, například předčasným porodem, je větší pravděpodobnost, že budou levorucí, částečně proto, že se jejich mozek vyvinul jinak. Bylo by tedy logické, že levorukost koreluje s vlastnostmi, které pomáhají přežít v nestabilním prostředí, jako je agresivita, a že by byla častější v nestabilních prostředích.[424] Vzhledem k tomu, že levorukost je častější u

[421] Marietta Papadatou-Pastou, Maryanne Martin, Marcus Munafò a Gregory Jones, “Sex Differences in Left-handedness: A Meta-analysis of 144 Studies,” Psychological Bulletin, 134 (2008): str. 677–699.
[422] Charlotte Faurie, Violaine Llaurens, Alexandra Alvergne, Marcel Goldberg, Marie Zins a Michel Raymond, “Left-Handedness and Male-Male Competition: Insights from Fighting and Hormonal Data,” Evolutionary Psychology, (2011), https://doi.org/10.1177/147470491100900307 (přístup 15. května 2020).
[423] Michael Hopkin, “Left-handers Flourish in Violent Society,” Nature (2004), https://doi.org/10.1038/news041206-6 (přístup 15. května 2020).
[424] Michael Woodley z Menie, Heitor Fernandes, Satoshi Kanazawa a Edward Dutton, “Sinistrality is Associated With (Slightly) Lower General Intelligence: A Data Synthesis and Consideration of Secular Trend Data in Handedness,” HOMO: Journal of Comparative Human Biology, 69 (2018): str. 118-126.

mužů než u žen a zdá se, že souvisí s hladinou testosteronu, lze národní míru levorukosti považovat za užitečný ukazatel osobnosti.[425] Národní rozdíly v počtu levorukých osob jsou uvedeny v tabulce 9.4.

Tabulka 9.4: Národní rozdíly v počtu levorukých osob

Země	Procento levorukých
Nizozemsko	13.2
USA	13.1
Belgie	13.1
Kanada	12.8
Velká Británie	12.24
Francie	11.15
Dánsko	11
Itálie	10.5
Německo	9.8
Finsko	9.1
Řecko	8.2
Indie	5.2
Japonsko	4.7
Čína	3.5
Korea	2

Existují také slabé korelace mezi inteligencí a osobností, což je očekávatelné, protože na úrovni skupiny inteligence koreluje s K-strategií. Na individuální úrovni tomu však tak není, což je známé jako „Rushtonův paradox“, který jsme prozkoumali dříve. Michael Woodley z Menie se ve své hypotéze o kognitivní diferenciaci a integraci pokusil tento

[425] Edward Dutton, Guy Madison a Dimitri van der Linden, “Why Do High IQ Societies Differ in Intellectual Achievement? The Role of Schizophrenia and Left-handedness in Per Capita Scientific Publications and Nobel Prizes,” Journal of Creative Behavior, (2020).

problém vyřešit. Tvrdí, že na individuální úrovni jsou lidé přizpůsobeni různým nikám a čím více jsou přizpůsobeni, tím méně silně souvisí různé složky K. Navíc, čím jsou inteligentnější, tím méně silně souvisí různé složky IQ. To vede k značné rozmanitosti na individuální úrovni, a tedy k žádné celkové souvislosti mezi K a IQ. Vrátíme-li se k příkladu z kapitoly 6, všichni známe vysoce inteligentní lidi, kteří dokážou hovořit o poezii Wordswortha, ale jsou neupravení a beznadějně neorganizovaní. Jinými slovy, muži s „hlavou v oblacích“, kteří kombinují vysoké IQ s vlastnostmi, které jinak spojujeme s nízkou inteligencí.

Na úrovni skupiny však existují slabé vztahy mezi osobnostními rysy a IQ. Čím je skupina v průměru inteligentnější, tím vyšší bude její úroveň K. Na základě toho můžeme opatrně odhadovat, jaká bude modální osobnost etnické skupiny, a to pouze na základě jejího průměrného IQ. Inteligentnější etnické skupiny budou mít obecně vyšší skóre v oblasti zodpovědnosti a vstřícnosti, nižší skóre v oblasti extraverze a nižší skóre v oblasti neuroticismu, i když pravděpodobně vyšší skóre v oblasti sociální úzkosti. Studie dvojčat skutečně zjistila slabé korelace mezi IQ a Velkou pětkou na individuální úrovni. Významné pozitivní fenotypové korelace s IQ byly zjištěny u vstřícnosti (0,21) a otevřenosti (0,32). Byla zjištěna negativní korelace mezi neuroticismem a IQ (-0,10). Genetické korelace byly 0,3–0,4 mezi IQ a přijatelností a otevřeností a negativní korelace mezi IQ a

neuroticismem (-0,18).[426] S velkou opatrností je tedy možné odvodit etnické rozdíly v osobnosti pouze z průměrného IQ etnické skupiny.

V poslední kapitole jsme se zabývali psychopatickou osobností, kterou lze mimo jiné měřit na základě kriminality v populaci. Při zkoumání rozdílů v osobnosti mezi jednotlivými zeměmi se kriminalita stává sporným ukazatelem kvůli rozdílům v povaze trestních soudních systémů. Pro posouzení etnických rozdílů je proto třeba použít objektivnější koreláty osobnosti. Jednou z metod porovnání rozdílů v osobnosti populací je zkoumání prevalence genových forem – polymorfismů – v populaci, které jsou spojeny s konkrétními extrémy osobnosti. Tímto tématem se zabýval japonský ekonom Kenya Kura a jeho kolegové.[427] Ukázali, že na základě rozdílů v prevalenci těchto polymorfismů lze předpokládat, že Severovýchodoasijci se budou více vyhýbat riziku a budou více konformní než Evropané.

Další metodou je zkoumání populačních průměrů v ukazatelích testosteronu. Lidé s vysokou hladinou testosteronu bývají agresivní, ctižádostiví, nespolupracující a sexuálně velmi aktivní (jinými slovy, mají nízkou míru vstřícnosti a zodpovědnosti) Existuje mnoho ukazatelů testosteronu, pro

[426] Meike Bartelsa, Felice I. van Weegena, Catharina E.M.van Beijsterveldt, et al., "The Five Factor Model of Personality and Intelligence: A Twin Study on the Relationship Between the Two Constructs," Personality and Individual Differences, 53 (2012): str. 368-373.
[427] Kenya Kura, Jan te Nijenhuis a Edward Dutton, "Why Do Northeast Asians Win So Few Nobel Prizes?" Comprehensive Psychology, 4 (2015), doi: 10.2466/04.17.CP.4.15.

které jsou k dispozici údaje na národní úrovni, včetně levorukosti, tvaru ruky (tzv. poměr 2D:4D, přičemž menší vzdálenost mezi nejdelším a nejkratším prstem odráží vyšší hladinu testosteronu), ochlupení prstů, prevalence rakoviny prostaty, počet sexuálních partnerů a frekvence pohlavního styku.[428] Na základě průzkumu Durex z roku 2005 existují jasné rozdíly v četnosti pohlavního styku a počtu sexuálních partnerů podle jednotlivých zemí. Australané, Novozélanďané a Islanďané uvedli 13 sexuálních partnerů, zatímco obyvatelé Hongkongu, Číny, Vietnamu a Indie uvedli přibližně 3. Světový průměr pro zkoumané země, které nezahrnovaly žádné africké země, byl 9, přičemž 9,8 bylo číslo pro Spojené království a 10,8 pro USA. Průměrná frekvence sexu byla 103krát ročně. Jak bylo uvedeno výše, pohybovala se od 138krát v Řecku až po 45krát v Japonsku, přičemž Američané měli sex 113krát ročně. Různá měření androgenů spolu vzájemně souvisejí. Četnost sexu a počet sexuálních partnerů korelují na úrovni 0,32, zatímco četnost sexu a ochlupení postav korelují na úrovni 0,55. Podle dostupných údajů mají Východoasijci nižší hladinu testosteronu než Evropané.[429]

Prevalence autismu a schizofrenie v populaci nabízí překvapivě užitečné měřítko osobnostních rozdílů mezi skupinami. Autismus je spojen s vysokou hladinou

[428] Dimitri Van der Linden, Edward Dutton a Guy Madison, "National-Level Indicators of Androgens Are Related to the Global Distribution of Number of Scientific Publications and Science Nobel Prizes," Journal of Creative Behavior, 54 (2020), str. 134-149.

[429] Edward Dutton, Dimitri van der Linden a Richard Lynn, "Population differences in Androgen Levels: A Test of the Differential K Theory," Personality and Individual Differences, 90 (2016): str. 289-295.

testosteronu, což odráží jakýsi „extrémní mužský mozek“, který má vysokou schopnost systematizace, ale nízkou empatii.[430] Schizofrenie je naopak spojena s nízkou hladinou testosteronu a mozkem, který má nízkou schopnost systematizovat, ale velmi vysokou empatii.[431] Autisté mají potíže s „teorií mysli“, tedy se schopností rozpoznávat emoce druhých například na základě jemných změn v tónu hlasu nebo neverbálních signálů. Schizofrenici naopak mají nadměrně vyvinutou citlivost k ostatním lidem a okolnímu světu a ve všem vidí nějaký význam; jsou proto velmi náchylní k paranoii, „konspiračním teoriím“ a religiozitě. Tyto dvě patologie jsou chápány jako dva extrémy schizotypické škály – na jednom konci je autismus s nízkou empatií a vysokou hladinou testosteronu, na druhém konci je vysoká empatie a nízká hladina testosteronu. Zjištění procenta populace, která trpí patologií, nám umožňuje porovnat populace na základě průměrné osobnosti, protože patologie bude mít tendenci být intenzivní formou osobnostních rysů, odrážející průměr těchto rysů v celé populaci. Jedna studie zjistila, že schizofrenie a pravorukost se vyskytují častěji v zemích jako Finsko a Japonsko, kde jsou lidé obecně považováni za kooperativní a sebeovládající, což by bylo v souladu s tím, že levorukost je ukazatelem testosteronu.[432]

---

[430] Simon Baron-Cohen, “The Extreme Male Brain Theory of Autism,” Trends in Cognitive Sciences, 6 (2002): str. 248-254.

[431] S.K. Agarwal, “High Prevalence of Low Testosterone Levels in Male Patients With Schizophrenia,” European Psychiatry, 23 (2020): Dodatek 1.

[432] Edward Dutton, Guy Madison a Dimitri van der Linden, “Why Do High IQ Societies Differ in Intellectual Achievement? The Role of Schizophrenia and Left-Handedness in Per Capita Scientific Publications Nobel Prizes,” Journal of Creative Behavior (2019), a https://doi.org/10.1002/jocb.416.

Geniální osobnost

Moderní doba je fascinována myšlenkou „génia“ – jedince, který navzdory všem překážkám a zavedeným moudrostem přichází s fantasticky originálními a ambiciózními nápady. Může to být Newton nebo Napoleon, Picasso nebo Darwin. „Geniálnost“ je složitý pojem vzhledem k vysoce sociální povaze lidského úsilí. Každý kreativní projekt staví na úspěších jiných; rozvíjíme dřívější koncepty a potřebujeme spolupráci kolegů nebo v mnoha případech podporu vlády či akademické sféry. Tato realita nás často svádí k tomu, abychom se vydali po již vyšlapaných cestách, a odrazuje nás od skoků do neznáma. Filozof vědy Thomas Kuhn proslul tvrzením, že z dlouhodobého hlediska se věda nikdy nevyvíjí lineárně, s postupným hromaděním znalostí a porozumění. Místo toho prochází věda „revolucemi“ a zásadními „paradigmatickými změnami“.[433] Koperníkův heliocentrický pohled na vesmír „nevyplýval“ z Ptolemaiova geocentrického modelu, ale tento model zcela převrátil; oba modely jsou nesrovnatelné. Je třeba být odvážný – možná arogantní, možná „mimo realitu“ – aby se člověk vůbec pokusil o tak zásadní změnu.

Jakou osobnost má „génius“? Pravděpodobně ne přátelskou nebo pohodovou. Génius je posedlý a cílevědomý. Alespoň v oblasti vědy se jeho osobnost vyznačuje mimořádně vysokým IQ v kombinaci s nízkou vstřícností, nízkou zodpovědností a nízkou empatií.[434] A tyto charakterové

[433] Thomas Kuhn, The Structure of Scientific Revolutions (Chicago: University of Chicago Press, 2012 [1962]).

[434] Dean Keith Simonton, “Exceptional Creativity Across the Life Span: The Emergence and Manifestation of Creative Genius,” v publikaci The International

vlastnosti jsou stejně důležité jako inteligence. Jako člověk, který „porušuje pravidla“, bude předkládat nápady, které se téměř vždy setkají s nepřátelským přijetím, protože se dotýkají zájmů určitých skupin. Geniální člověk se tím však vůbec nezabývá – a možná ani nepředpokládá, že by mohl někoho urazit. Dalo by se také říci, že génius je projevem mimořádně vysokého IQ a vysoké hladiny testosteronu. V souladu s tím Dimitri van der Linden a jeho kolegové zjistili, že když se podíváte na země s IQ alespoň 90 – což zahrnuje 98 procent zemí, které kdy získaly Nobelovu cenu za vědu – pak národní hladina testosteronu (na základě řady zástupných ukazatelů testosteronu, jako je průměrný počet sexuálních partnerů, průměrná frekvence pohlavního styku, ochlupení prstů a prevalence rakoviny prostaty) předpovídá počet Nobelových cen za vědu na obyvatele dané země a dokonce i citace v důležitých vědeckých časopisech.[435]

Handbook of Innovation, ed. Larisa V. Shavinina (New York: Pergamon Press, 2003).

[435] Dimitri van der Linden, Dutton a Madison, “National-Level Indicators of Androgens Are Related to the Global Distribution of Number of Scientific Publications and Science Nobel Prizes,” op cit.

Tabulka 9.5: 15 zemí s nejvyšším počtem nobelových cen za vědu na 10 milionů obyvatel[436]

Země	Počet Nobelových cen	Počet Nobelových cen na obyvatele
Lucembursko	2	33.9
Švýcarsko	25	29.3
Rakousko	18	20.6
Dánsko	10	17.4
Švédsko	17	17.0
Velká Británie	109	16.4
Norsko	8	14.9
Německo	92	11.2
Nizozemsko	1	11.1
USA	450	10.7
Kypr	1	8.4
Maďarsko	11	8.2
Nový Zéland	3	6.3
Francie	39	6.0
Finsko	3	5.4

Existuje řada výzkumů, které naznačují, že významní vědci také vykazují vysokou míru autistických rysů nebo alespoň slabší formu autismu známou jako Aspergerův syndrom.[437] To odpovídá našemu chápání autismu jako jevu souvisejícího s vysokou hladinou testosteronu a v podstatě jako projevu extrémně mužského mozku. Počet géniů na obyvatele tak poskytuje důležitý vhled do prevalence autismu v dané zemi, stejně jako do její kolektivní osobnosti. Geniové se

[436] Wikipedia, "List of Countries by Nobel Laureates Per Capita," https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_Nobel_laureates_per_capita #Scientific_prizes (přístup 15. května 2020).
[437] Ioan James, "Singular Scientists," Journal of the Royal Society of Medicine, 96 (2003): str. 36-39.

obecně rodí rodičům, kteří jsou sice velmi inteligentní, ale pohybují se v „normálním“ rozmezí. Jsou výsledkem nepravděpodobných, ale možných genetických kombinací, což znamená, že když mají vlastní děti, ty obvykle nedosahují zdaleka takové výjimečnosti jako jejich matky nebo otcové.[438]

Jak jsme již diskutovali, v určitých základních ohledech lze schizofrenii považovat za opak autismu na spektru, přičemž „normální“ stav se nachází uprostřed. V souladu s tím bylo zjištěno, že v zemích s průměrným IQ alespoň 90 existuje silná negativní korelace mezi prevalencí schizofrenie na obyvatele a počtem Nobelových cen za vědu na obyvatele.

Finsko je jasným příkladem země s vysokým IQ, která však vyprodukovala relativně málo nositelů Nobelovy ceny za vědu; dalším příkladem je Japonsko. Obě země mají mnohem vyšší výskyt schizofrenie než země (většinou v severozápadní Evropě), které se mohou pochlubit vysokým počtem Nobelových cen na obyvatele. Tyto země – i když existují výjimky – kombinují IQ nejméně 90 s velmi nízkým výskytem schizofrenie. Tyto závěry byly potvrzeny pomocí často citovaných vědeckých publikací jako náhrady za Nobelovy ceny.[439]

Studie jako tyto nám umožňují s poměrně vysokou mírou jistoty tvrdit, že bychom u Finů mohli očekávat, že ve srovnání s ostatními Evropany budou vykazovat vysokou míru vstřícnosti, zodpovědnosti a nízkou míru extraverze. To lze

[438] Dutton a Woodley z Menie, At Our Wits’ End, op cit.
[439] Dutton, Madison a van der Linden, “Why Do High IQ Societies Differ in Intellectual Achievement?” op cit.

odvodit z jejich vysoké míry schizofrenie na obyvatele, nízké míry levorukosti a vysoké prevalence alel spojených s osobnostními rysy K, v nichž jsou v evropském měřítku výjimkou a blíže se přibližují Severovýchodoasijcům. Tyto závěry jsou navíc v souladu se stereotypy, že Finové jsou spolupracující, mají nízké sebevědomí (což je znak vysoké vstřícnosti)[440], dodržují pravidla a jsou introvertní.[441] Na základě samotného ukazatele schizofrenie bychom předpokládali, že lidé ze severovýchodních a severských evropských zemí budou zdrženlivější, více dodržující pravidla a více spolupracující než jejich sousedé v jižní nebo severozápadní Evropě, což stereotypně bývá pravdou. Na základě levorukosti bychom mohli předpokládat, že Finové, kteří mají podle evropských standardů nízkou míru levorukosti, budou více vstřícní, zodpovědní a introvertní než Italové, což potvrzují i každodenní pozorování. Toto srovnání je relevantní, protože tyto dvě země se nacházejí na linii nejvhodnějšího srovnání při zkoumání vztahu mezi levorukostí a počtem Nobelových cen za vědu na obyvatele.

Lidé smíšeného původu, klíny a osobnost

Při zkoumání inteligence jsme zjistili, že řada klínů – například Hispánci – má tendenci být z hlediska průměrné inteligence rovnoměrně rozložena mezi oběma rodičovskými rasami. To však nemusí platit nutně pro inteligenci nebo osobnost. Když se

[440] Nettle, Personality: What Makes You Who You Are, op cit.
[441] Viz Tarja Laine, "'Shame On Us': Shame, National Identity and the Finnish Doping Scandal," International Journal of the History of Sport, 23 (2006): 1; Edward Dutton, The Silent Rape Epidemic: How the Finns Were Groomed to Love Their Abusers (Oulu: Thomas Edward Press, 2019).

smísí dvě linie, může to mít řadu možných výsledků. Nejznámější je „outbreeding vigor“, neboli outbrední vitalita, která se používá častěji. Jedná se o jev, při kterém pokud se dva druhy organismů smísí, výsledek bude fyzicky silnější než kterýkoli z jeho geneticky odlišných rodičů, protože zdědil relativně málo dvojitých dávek škodlivých mutovaných genů. Hybrid bude mít tedy nízkou mutační zátěž, což znamená, že bude geneticky zdravý. V souladu s tím se zdá, že děti smíšené rasy jsou vyšší a inteligentnější než kterýkoli z jejich rodičů. To by znamenalo, že absence dvojitých dávek škodlivých mutací znamená, že mají lepší imunitní systém než jedinci jedné rasy, což jim umožňuje dosáhnout maximální fenotypové výšky, vyvinout lépe fungující nervový systém a dosáhnout maximálního fenotypového IQ.[442] Některé studie naznačují, že jsou také vnímány jako atraktivnější, což může být také způsobeno relativně nízkou mutační zátěží.[443]

Méně známým jevem je však outbrední deprese – když míšení dvou geneticky odlišných kmenů způsobuje, že potomci jsou méně zdraví než jejich rodiče. K tomu může dojít ze dvou důvodů. Za prvé existuje jev známý jako „inbreeding vigor“ (inbrední vitalita), kdy pokud se geneticky podobní lidé smísí, zvyšuje se pravděpodobnost, že jejich potomci zdědí zvláště užitečnou adaptaci v dané ekologii, častým příkladem je imunita proti malárii. Je možné, že inbrední vitalita je jedním z

[442] Peter K. Joshi, Tonu Esko, Hannele Mattsson, “Directional Dominance on Stature and Cognition in Diverse Human Populations,” Nature, 523 (2015): str. 459-462.
[443] Michael B. Lewis, “Why Are Mixed-Race People Perceived as More Attractive?” Perception, 39 (2010): str. 136-138.

důvodů, proč jsou lidé v průměru přitahováni potenciálními sexuálními partnery, kteří jsou jim geneticky relativně podobní, jak jsme již diskutovali.

Druhým mechanismem, který stojí za outbrední depresí, je způsob, jakým fungují geny. Jak jsme viděli, u mnoha znaků spolupracuje na vytvoření dané vlastnosti řada různých genů – v rámci interakce mezi geny. Během velmi dlouhých časových úseků se proto vyvinuly různé alely, které spolupracují s jinými specifickými alelami. Čím kratší je doba, po kterou tyto dvě alely spolupracují, tím méně jsou přizpůsobeny úspěšné spolupráci. A čím méně jsou přizpůsobeny spolupráci, tím nepředvídatelnější budou výsledky jejich spolupráce. Vzhledem k tomu, že lidé byli až donedávna velmi silně přizpůsobeni svému životnímu prostředí, bude mít cokoli nepředvídatelného, podobně jako mutace, pravděpodobně negativní důsledky pro fyzické a duševní zdraví. Na tomto základě tedy můžeme očekávat důkazy o outbrední depresi u nedávných klínů, stejně jako u jedinců rasově smíšeného původu.

Pokud jde o jednotlivce, řada studií prokázala, že lidé rasově smíšeného původu jsou více ohroženi duševními chorobami, zejména depresí, která je podle zjištění z přibližně 0.5 dědičná, a má tedy významný genetický základ.[444] Je však třeba upozornit, že tyto studie se zabývají malými rozdíly a malými vzorky; proto bychom měli počkat na lepší výzkum v

[444] Elizabeth Corfield, Y. Yang, N. Martin, Dale Nyholt, "A Continuum of Genetic Liability for Minor and Major Depression," Translational Psychiatry, 7 (2017), e1131.10.1038/tp.2017.99.

této oblasti. Studie z Aljašky nicméně zjistila, že rasově smíšení středoškoláci trpí častěji duševními chorobami, konkrétně extrémním smutkem, intenzivními pocity osamělosti a sebevražednými myšlenkami. To platilo i v případě, kdy byly zohledněny environmentální faktory, které mají tendenci chránit před duševními chorobami. U rasově smíšených vzorků však tyto ochranné faktory – jako je přístup k důvěryhodným dospělým, mimoškolní aktivity a zapojení do náboženské komunity – častěji chyběly, což ještě více prohlubovalo depresi studentů rasově smíšeného původu.[445] Mnoho dalších studií podobně zjistilo zvýšenou duševní nestabilitu u lidí rasově smíšeného původu. Jedna studie z Kanady zaměřená na černochy, bělochy a smíšené černošsko-bělošské populace zjistila, že vzorek rasově smíšeného původu se nacházel mezi bělochy a černochy, pokud jde o fyzické zdraví, což lze částečně připsat socioekonomickému statusu. Smíšená skupina však vykazovala mnohem horší duševní zdraví než černoši nebo běloši.[446] Nejde přitom pouze o otázku černochů a bělochů nebo Indiánů a bělochů. Další studie, vycházející z americké národní studie o Latinoameričanech a Asijských Američanech z let 2002–2003, uvádí, že po zohlednění věku a dalších důležitých proměnných trpělo duševní nemocí 17 procent jedinců jednoho rasového původu ve vzorku, zatímco u jedinců dvou rasových

[445] Gabriel Macasiray Garcia, Travis Hedwig, Bridget L. Hanson, Marny Rivera a Curtis A. Smith, "The Relationship Between Mixed Race/Ethnicity, Developmental Assets, and Mental Health Among Youth," Journal of Racial and Ethnic Health Disparities, 6 (2019): str. 77-85.
[446] Gerry Veenstra, "Black, White, Black and White: Mixed Race and Health in Canada," Ethnicity and Health, 2 (2018): str. 113-124.

původů to bylo 34 procent.[447] Analýza Národní longitudinální studie zdraví adolescentů dospěla k podobnému závěru.[448]

Jedním z možných vysvětlení těchto zjištění je, že bychom mohli očekávat, že ti, kteří uzavřeli smíšené manželství, budou relativně r-strategové, a to i podle průměrných standardů svých ras. Ve vysoce nestabilním ekologickém prostředí by bylo výhodné extrémní míšení, protože někdo geneticky velmi odlišný by mohl nést nějakou užitečnou adaptivní genovou formu. Kromě toho by se dalo argumentovat, že by bylo velmi výhodné podstoupit riziko, a navázání vztahu s někým, kdo se od vás velmi liší, by jistě mohlo zahrnovat četná rizika – a potenciálně i genetický zisk. V takovém případě by ti, kteří navázali takové vztahy, byli sami rychlí životní stratégové a geneticky by takovou strategii předávali svým potomkům, částečně ve formě vysoce dědičné mentální nestability. Problémem tohoto argumentu je, že jak v USA, tak ve Velké Británii pocházejí děti smíšených ras v průměru z prostředí s vyšším socioekonomickým statusem než děti jedné rasy[449], což by znamenalo, že jejich rodiče jsou pomalí stratégové životní strategie, i když možná obdařeni vlastností otevřenosti, která je spojována s inteligencí. Z Havaje také pocházejí důkazy, že

---

[447] American Association for the Advancement of Science, "Biracial Asian Americans and Mental Health," EurekAlert! 17. srpna 2008, https://www.eurekalert.org/pub_releases/2008-08/uoc--baa081108.php (přístup 15. května 2020).

[448] J. Richard Udry, Rose Maria Li, and Janet Hendrickson-Smith, "Health and Behavior Risks of Adolescents with Mixed-Race Identity," American Journal of Public Health, 93 (2003): str. 1865-1870.

[449] James Nazroo, Afshin Zilanawala, Meichu Chen, et al., "Socioemotional Wellbeing of Mixed Race/Ethnicity Children in the UK and US: Patterns and Mechanisms," SSM—Population Health, 5 (2018): str. 147-159.

smíšené páry mají tendenci kompenzovat své fyzické odlišnosti tím, že jsou si velmi podobné v silně dědičných psychologických vlastnostech, jako je inteligence.[450]

To znamená, že mezi lidmi smíšeného původu může existovat i environmentální faktor, který přispívá k vyšší míře deprese. Teorie genetické podobnosti vychází z myšlenky, že genetická podobnost s jinou osobou předurčuje, kolik energie do ní investujete. To platí i v rámci rodin: lidé mají bližší vztah k sourozencům, kteří jsou jim geneticky podobnější.[451] Pokud uzavřete rasově smíšený vztah, vaše potomstvo bude geneticky relativně odlišné od vás. To by znamenalo, že do nich budete investovat méně energie a nebudete s nimi mít tak silné pouto, jako byste měli s dítětem své vlastní rasy. To by vaše děti předurčilo k relativně rychlé životní strategii, jejíž součástí je zvýšená míra duševních onemocnění.

Další možností je, že duševní stabilita nebo nestabilita dětí rasově smíšeného původu závisí na tom, které rasy se mísí a která pohlaví pocházejí z které rasy. Podle amerického národního průzkumu o růstu rodiny z roku 2002 mají mezirasové sňatky celkově vyšší rozvodovost, což by bylo v souladu s argumentem, že zvýšený výskyt duševních onemocnění u jejich potomků je prostě odrazem toho, že lidé s rychlými životními strategiemi mají větší pravděpodobnost uzavřít smíšený sňatek. Ve srovnání s páry tvořenými dvěma bělochy však byla pravděpodobnost rozvodu vyšší u párů

[450] J. Philippe Rushton, "Ethnic Nationalism, Evolutionary Psychology and Genetic Similarity Theory," Nations and Nationalism, 11 (2005): str. 485-507.
[451] Tamtéž.

tvořených běloškou a černochem a u párů tvořených běloškou a asijským mužem. Páry, ve kterých byla žena jiné než bílé rasy a muž bílé rasy, se ve skutečnosti rozváděly méně často než páry tvořené dvěma bělochy. Manželství mezi bílým mužem a černou ženou mělo nejmenší pravděpodobnost rozvodu do 10 let od svatby. Manželství mezi černým mužem a bílou ženou mělo největší pravděpodobnost rozvodu.

Manželství mezi bílým mužem a asijskou ženou končila rozvodem stejně často jako manželství mezi dvěma bílými partnery, ale mnohem méně často než manželství mezi dvěma asijskými partnery, která se rozváděla nejméně.[452] Je třeba provést další výzkum v této oblasti, aby se zjistilo, zda děti bílého otce a černé matky trpí depresí méně než děti černého otce a bílé matky. Pokud by rozdíl byl malý, mohlo by to být potenciálním důkazem outbrední deprese.

Není jasné, proč se rozvody v mezirasových manželstvích vyvíjejí tímto způsobem, ale tři studie – vzájemně provázané – mohou být velmi relevantní. Za prvé, rozsáhlý průzkum v USA, provedený v roce 2015 Americkou sociologickou asociací, zjistil, že ženy iniciují 70 procent rozvodů.[453] Zadruhé, ženy mají sklon k hypergamnímu sňatku – snaží se „vzít si někoho z vyšší sociální třídy“ – a tuto cestu sledují i z hlediska rasy a

[452] Jenifer L. Bratter a Rosalind B. King, “But Will It Last?” Marital Instability Among Interracial and Same-Race Couples,” Family Relations, 67 (2008): str. 160-171.

[453] American Sociological Association, “Women More Likely Than Men to Initiate Divorces, But Not Non-marital Breakups,” Science Daily, 22. srpna 2015, https://www.sciencedaily.com/releases/2015/08/150822154900.htm (přístup 15. května 2020).

národnosti. Všechny multikulturní sňatky ve Finsku v roce 2013 byly zkoumány z hlediska národnosti obou partnerů a průměrného příjmu v každé zemi. V souladu se vzorci sexuální selekce žen měly finské ženy tendenci vdávat se za cizince z bohatších zemí než Finsko. Finové se ženili s cizinkami z chudších zemí než Finsko. Sociálně-ekonomický status žen byl relevantní v tom smyslu, že méně vzdělané Finky vykazovaly větší tendenci vdávat se za muže z chudších zemí, možná proto, že si vybíraly podle fyzických atributů v prostředí, které pro ně bylo relativně nestabilní.[454] Zatřetí, podle rozsáhlého souboru dat získaných z populární seznamky „OkCupid“ se zdá, že všechny rasy považují bělochy za atraktivní, pravděpodobně částečně proto, že být běloch znamená vyšší společenské postavení.[455] Celkově bychom očekávali, že černoška s bílým manželem bude velmi spokojená, což znamená, že by se nerozvedla. Bílá žena s černým manželem nemusí být spokojená a mohla si takového muže vzít kvůli rychlé přitažlivosti k fyzické zdatnosti. Taková životní strategie je také spojena s vytvářením slabých sociálních vazeb, a tedy s rozpadáním vztahů.

Jedním z možných příkladů outbrední deprese z hlediska klínů je smíšená populace Cape Coloreds Jižní Afriky. Jak již

---

[454] Edward Dutton a Guy Madison, “Why Do Finnish Men Marry Thai Women But Finnish Women Marry British Men? Cross-National Marriages in a Modern Industrialized Society Exhibit Sex-dimorphic Sexual Selection According to Primordial Selection Pressures,” Evolutionary Psychological Science, 3 (2017): str. 1-9.

[455] Emil Kirkegaard, “Who Prefers to Date People of Their Own Race?” Clear Language, Clear Mind, 5. května 2016, http://emilkirkegaard.dk/en/?p=5952 (přístup 15. května 2020).

bylo zmíněno, Cape Coloreds jsou směsicí Afrikánců, Khoiů, černochů, Indů a jihovýchodních Asiatů. Zajímavé je, že u 75 procent dětí Cape Coloreds byly zjištěny mongolské skvrny, které se vyskytují u Křováků.[456] Cape Coloreds mají průměrné IQ 85, což je více, než by se dalo očekávat vzhledem k jejich významné křovácké příměsi. Míra odsouzení za „závažné trestné činy“ mezi Cape Coloreds je dlouhodobě více než dvojnásobná oproti černochům, a to navzdory tomu, že Cape Coloreds mají vyšší životní úroveň a mnohem vyšší průměrné IQ.[457] To by mohlo naznačovat zvýšenou psychopatickou osobnost obyvatelstva Cape Coloreds. Ze všech ras v Jižní Africe jsou to právě Cape Coloreds, kteří nejčastěji nadměrně pijí alkohol a vykazují chování spojené s alkoholismem.[458] Dalo by se argumentovat, že je to částečně odrazem jejich khoiského původu, což znamená, že zdědili neschopnost přizpůsobit se alkoholu. Některé „černé“ etnické skupiny v Jižní Africe, jako například Xhosa[459], mají také značný podíl krve Křováků, ale Cape Coloreds jsou směsicí bělochů, černochů (zejména těch s příměsí krve Křováků) a Khoi, což znamená, že podíl krve Křováků nebo jim podobných je pravděpodobně vyšší mezi Cape Coloreds než mezi jihoafrickými černochy obecně. Skutečně, Rehobotští Bastardi, klín Khoi-Búrů, se kterým jsme

[456] John F. Brock, “The Cape Colored People: Their Pattern of Health and Disease,” South African Medical Journal, December 10, 1949: str. 1000-1010.
[457] Robert C. Williamson, “Crime in South Africa: Some Aspects of Causes and Treatment,” Journal of Law and Criminology, 48 (1957): str. 185-192.
[458] Karl Peltzer, Alicia E. David a Peter Njuho, “Alcohol Use and Problem Drinking in South Africa: Findings From a National Population-based Survey, African Journal of Psychiatry, 14 (2011): str. 30-37.
[459] Ashley H. Robins, Biological Perspectives on Human Pigmentation (Cambridge: Cambridge University Press, 2005), tabulka 7:1.

se setkali dříve, jsou již dlouho známí tím, že mají velmi vážné problémy s alkoholem.[460]

Etnogeneze v Americe

Když slyšíme slovo „etnicita“, máme tendenci myslet na národy, jako jsou Irové nebo Han Číňané, jejichž předkové a historie sahají tisíce let do minulosti. Ale rasa a etnicita jsou samozřejmě dynamické a vyvíjejí se. Etnické skupiny, které o sobě mají „nadčasovou“ představu, ve skutečnosti prošly většími genetickými změnami a více se mísily, než by si možná chtěly připustit. Navíc není důvod, proč bychom neměli očekávat, že se v budoucnu objeví nové a odlišné etnikum.

Jak jsme diskutovali v kapitole 3, „rasu“ lze nejlépe chápat jako poddruh lidstva a etnicitu jako druh „podpoddruhu“ nebo hybridní klín. Jinými slovy, někdy je etnicita podskupinou rasy, která byla z nějakého důvodu relativně izolovaná; jindy se etnicity objevují kombinací dvou nebo více ras. V posledních 50 letech se svět, a zejména západní svět, stal díky imigraci a obrovskému pokroku v dopravě a komunikaci stále více multikulturním a multirasovým. To vedlo, jak se dalo očekávat, k častějšímu míšení ras a etnik – a k míšení skupin, které před érou globalizace měly mezi sebou jen minimální kontakt. V určitém okamžiku je možné hybrid mezi dvěma skupinami považovat za samostatnou etnickou skupinu. Tento proces etnogeneze – doslova vzniku nové etnické skupiny – trvá

[460] Jarmila Švihranová, “Representations of Africans the Documents of the German Imperial Office and in Pre-War Academia in the Case of German South West Africa,” v knize Knowledge Production in and on Africa, ed. Hana Horáková (Münster: LIT Verlag), s. 284.

staletí, ale můžeme se podívat na současné trendy v manželství a partnerských vztazích a alespoň spekulovat o etnicitách budoucnosti.

Spojené státy se v tomto ohledu staly jakousi laboratoří. V době psaní tohoto článku tvoří běloši (nehispánského původu) přibližně 60 procent z 330 milionů obyvatel; Afroameričané 13 procent; Hispánci 20 procent; Asiaté 6 procent a Indiáni něco přes 1 procent. Podle současných prognóz se Amerika v příštích 25 letech stane zemí, kde budou „většinou menšiny", to znamená, že žádná rasa nebude mít demografickou převahu. I v takovém prostředí jsou sňatky stále převážně mezi příslušníky stejné rasy.[461] Kdyby láska byla skutečně slepá, nebylo by tomu tak. Na přelomu století bylo u Američanů o 75 procent méně pravděpodobné, že znají osobu jiné rasy, „s níž diskutují o důležitých záležitostech", než by tomu bylo náhodou.[462] Je však důležité poukázat na to, že počet smíšených manželství se od zrušení zákonů proti míšení ras v roce 1967 více než ztrojnásobil. Pew Research Center uvádí, že v roce 2015 se „smíšená manželství" vyskytovala u přibližně 17 procent novomanželů (lidí, kteří se vzali v uplynulém roce). Míra smíšených manželství je mírně vyšší v metropolitních

[461] Del Thiessen a Barbara Bregg, "Human Assortative Mating and Genetic Equilibrium: An Evolutionary Perspective," Ethology and Sociobiology, 1 (1980): str. 111-140.
[462] Miller McPherson, Lynn Smith-Lovin a James M Cook, "Birds of a Feather: Homophily in Social Networks," Annual Review of Sociology, 27 (2001): str. 415-444.

oblastech, kde se Američané častěji setkávají s lidmi jiných ras.[463]

Mezi novomanželi z roku 2015 si běloši vybrali partnera jiné rasy v něco málo přes 10 % případů. Míra smíšených manželství je výrazně vyšší u jiných ras: Afroameričané 18 %, Hispánci 27 % a Asiaté 29 %.[464] Zatímco Asiaté uzavírají smíšená manželství o něco méně často než před 40 lety (z 33 na 29 procent), míra smíšených manželství mezi černochy se za stejné období ztrojnásobila (z 5 na 18 procent).

Tabulka 9.6: Procento novomanželů v USA, kteří uzavřeli smíšený sňatek

	1980	2015
Asiaté	33	29
Černoši	5	18
Hispánci	26	27
Běloši	4	11
Celkově	7	17

V mezirasových sňatcích existují významné rasové a pohlavní rozdíly. Zatímco běloši a Hispánci uzavírají mezirasové sňatky v podstatě ve stejné míře, u černochů a Asiatů tomu tak není. Dvakrát více černochů (24 procent)

[463] Gretchen Livingston a Anna Brown, "Intermarriage in the U.S. 50 Years After Loving v. Virginia," Pew Research, 18. května 2017, https://www.pewsocialtrends.org/2017/05/18/intermarriage-in-the-u-s-50-years-after-loving-v-virginia/ (přístup 15. května 2020).

[464] „Asiat" v americkém kontextu se zdá odkazovat hlavně na Východoasijce, zatímco v Británii se vztahuje na Jihoasijce. V následující diskusi používám „Asiat" v americkém smyslu.

uzavírá mezirasové sňatky než černošek (12 procent). U Asiatů je tomu naopak: více než třetina asijských žen uzavírá mezirasové sňatky, zatímco u asijských mužů je to 21 procent.

Tabulka 9.7: Procento novomanželů v USA v letech 2014–2015, kteří uzavřeli smíšený sňatek

	Muži	Ženy
Běloši	12	10
Hispánci	26	28
Černoši	24	12
Asiaté	21	36

Zdaleka nejčastější formou smíšených manželství jsou sňatky mezi bělochy a Hispánci, které tvoří 42 procent z celkového počtu, následují sňatky mezi bělochy a Asiaty (15 procent) a sňatky mezi bělochy a černochy (11 procent).

Tabulka 9.8: Procento novomanželských párů opačného pohlaví v letech 2014–2015

Pár	% všech smíšených manželských párů
Běloši/Hispánci	42
Běloši/Asiaté	15
Běloši/Multirasoví	12
Běloši/Černoši	11
Hispánci/Černoši	5
Běloši/Indiáni	3
Hispánci/Asiaté	3
Hispánci/Multirasoví	3

Běloši a Hispánci se navzájem berou přibližně se stejnou četností. Odtud však vyplývají významné rozdíly. Jak již bylo zmíněno, Asiaté jsou rasou, která se nejčastěji „bere mimo svou rasu“, a když tak učiní, 75 procent z nich se bere s bělochy. Počet párů s bílým manželem a asijskou manželkou je téměř trojnásobný oproti počtu párů s asijským manželem a bílou manželkou. Podobně jsou páry s černým manželem a bílou manželkou více než dvakrát častější než páry s bílým manželem a černou manželkou.

Tabulka 9.9: Procento novomanželských párů opačného pohlaví, rozdělené podle párování manželů a manželek

Pár	Podíl smíšených manželství
Bílý manžel/hispánská manželka	22
Hispánský manžel/bílá manželka	20
Bílý manžel/asijská manželka	11
Asijský manžel/bílá manželka	4
Bílý manžel/černá manželka	3
Černý manžel/bílá manželka	7
Hispánský manžel/černá manželka	1
Černý manžel/hispánská manželka	4

V mnoha ohledech poskytuje zpráva Pew Research Center z před pěti lety více podrobností než zpráva, která vychází z údajů z roku 2015.[465] Podle těchto údajů, když byli v roce 2008 bělošští muži, kteří se v posledních 12 měsících oženili s

[465] Paul Taylor, Jeffrey Passell, Wendy Wang, et al., “Marrying Out: One-in-Seven New U.S. Marriages in Interracial or Interethnic,” Pew Research, 4. června 2010, https://www.pewtrusts.org/en/research-and-analysis/reports/2010/06/04/marrying-out-oneinseven-new-us-marriages-is-interracial-or-interethnic (přístup 15. května 2020).

osobou jiného etnického původu, dotázáni, o jaký etnický původ se jednalo, 46,1 % odpovědělo „hispánský“ a 26,9 % „asijský“, což byla druhá nejčastější odpověď. Pouze 6,9 % odpovědělo „černošský“. U bílých žen pouze 9,4 % uvedlo „asijské“, zatímco 51,4 % uvedlo „hispánské“ a 20,1 % uvedlo „černošské“.

Partnerství mezi bělochy a Hispánci, nejčastější forma smíšených manželství v Americe, neznamená etnogenezi. Termín „Hispánec“ byl vždy nejednoznačný, protože se jedná o jazykovou, nikoli etnickou kategorii. Z genetického hlediska se termín „Hispánec“ vztahuje na lidi smíšeného evropského a indiánského původu, což se těmito smíšenými manželstvími zásadně nemění. Jejich potomci budou jednoduše považováni za Hispánce nebo bělochy, podle konkrétního případu. Je však třeba poukázat na to, že tato volba identity bude mít malý, ale významný vliv na celkovou demografii, jak ji vypočítává americké sčítání lidu.

Ještě pozoruhodnější je další nejčastější mezirasové spojení: běloši a Asiaté (opět většinou Východoasijci), které tvoří 15 procent z celkového počtu. Jedná se o nový trend. Stejně jako míšení mezi bílými muži a indiánskými ženami vedlo ke vzniku Hispánců, kteří se pak mezi sebou sňatky spojovali, existuje i pokračující proces, v jehož rámci by se bílí američtí muži vytvářející svazky s východoasijskými americkými ženami mohli stát příkladem etnogeneze.

Tato vysoká míra smíšených manželství mezi Asiaty pravděpodobně odráží relativně nízký počet Asiatů v USA; s růstem jejich populace se smíšená manželství mezi Asiaty stala

o něco méně častá, mezi lety 1980 a 2015 poklesla o přibližně 12 procent. Může to také odrážet skutečnost, že zejména ženy by podle předpokladů mohly mít zájem o hypergamní sňatky, a tedy potenciálně o sňatky s osobami jiné rasy, zejména s bělochy, pokud být běloch je spojováno se statusem.

V souladu s tímto údajem se podle dat z roku 2008 39,5 % asijsko-amerických žen vdává za osoby jiné rasy – 76 % z nich za bělochy – ve srovnání s 19,5 % asijsko-amerických mužů, kteří tak činí. U afroamerické populace je tento poměr opačný: 22 % černochů se žení s osobami jiné rasy (v 57 % případů s běloškami), zatímco u afroamerických žen je to 8,9 % (v 58 % případů s bělochy).

Tuto „nerovnost přitažlivosti“ vidíme i v milostných vztazích. V letech 2009 a 2014 zveřejnila populární seznamka OkCupid metadata o rase a pohlaví generovaná desítkami milionů svých uživatelů. Analyzoval je spoluzakladatel webu Christian Rudder, který následně svůj příspěvek smazal. Jak lamentoval časopis New York, „výsledky zrovna nenaznačovaly barvoslepou utopii postrasové lásky“.

> Většina ras preferovala seznamování se s příslušníky své vlastní rasy. Asijští muži a černošští muži dostávali méně zpráv než běloši, zatímco černošské ženy dostávaly nejméně zpráv ze všech uživatelů.[466]

[466] Allison P. Davis, “New OkCupid Data on Race Is Pretty Depressing,” New York, 11. září 2004, https://www.thecut.com/2014/09/new-okcupid-data-on-race-is-pretty-depressing.html.

Jedna z nejvýraznějších analýz byla založena na skóre „QuickMatch“, ve kterém je uživatel požádán, aby ohodnotil fotografii potenciálního partnera na stupnici od 1 do 5. Níže uvedené skóre jsou rozděleny podle rasy a pohlaví a ukazují procentuální rozdíl oproti průměru; například asijští muži hodnotí asijské ženy o 15 procent výše než průměrné ženy, ale černošské ženy hodnotí o 20 procent níže než průměr. Zjistili jsme, že ženy výrazně preferují muže stejné rasy, a to někde mezi 18 a 24 procenty nad průměrem. Totéž však neplatí pro muže. Černí i bílí muži zdá se preferují asijské ženy o něco více než ženy své vlastní rasy. Černí muži jsou nejméně vybíraví, pokud jde o rasu žen, se kterými se chtějí scházet, jak ukazuje malý rozsah jejich odpovědí. A celkově černé ženy a asijští muži dostávají nejnižší skóre od jiných ras.

Tabulka 9.10: Skóre OkCupid QuickMatch za rok 2014

	Asijské ženy	Černé ženy	Hispánské ženy	Bílé ženy
Hodnocení asijských mužů	15%	-20%	2%	3%
Hodnocení černých mužů	2%	1%	2%	-6%
Hodnocení hispánských mužů	4%	-18%	10%	4%
Hodnocení bílých mužů	9%	-17%	3%	6%
	Asijské muže	**Černé muže**	**Hispánské muže**	**Bílé muže**
Hodnocení asijských žen	24%	-27%	-15%	18%
Hodnocení černých žen	-13%	23%	-3%	-6%
Hodnocení hispánských žen	-14%	-16%	18%	12%
Hodnocení bílých žen	-12%	-8%	1%	19%

Tyto rozdíly lze vysvětlit na základě tří výzkumných směrů. Na jedné straně, když jsou bílým ženám ukázány fotografie černochů, bělochů a východoasijských mužů, mají tendenci považovat černochy za nejatraktivnější, pravděpodobně proto, že jsou nejmužnější, a východoasijské

muže za nejméně atraktivní. U bílých mužů je tomu naopak, protože východoasijské ženy mají typicky velmi ženské a neotenické rysy (což je činí „roztomilými“), zatímco černošské ženy mají typicky nejméně ženské rysy, jak poukazují výzkumníci zabývající se rasou a atraktivitou.[467] To by také pomohlo vysvětlit, proč je u černošských žen obzvláště nepravděpodobné, že se „vdají mimo svou rasu“. Muži, jak jsme již diskutovali, vybírají hlavně podle mládí a krásy a méně se zajímají o status. Tradičně je být černoch považováno za nízký status; a co je důležitější, černé ženy mají nízkou neotenii. Kromě toho, s ohledem na zmíněné vzorce rasových sňatků, by genetická teorie podobnosti předpovídala, že běloši a Hispánci by se navzájem přitahovali kvůli své relativní genetické podobnosti. Konečně existují určité důkazy, že mezirasové sňatky v USA zahrnují kompromis mezi žádoucími vlastnostmi, zejména v případě svazků černých mužů a bílých žen. V těchto svazcích mají černošští muži tendenci mít relativně vyšší vzdělání než ženy, což znamená, že ženy uzavírají hypergamní sňatky z hlediska vzdělání. Předpokládá se, že to kompenzuje skutečnost, že ženy uzavírají hypogamní sňatky (tj. sociálně nižší) z hlediska rasového statusu. Jinými slovy, zapojily se do výměny statusu.[468]

Bez ohledu na to můžeme vidět, že v USA probíhá proces etnogeneze, který se opírá především o svazky mezi bílými

[467] Michael Lewis. “A Facial Attractiveness Account of Gender Asymmetries in Interracial Marriage,” PLoS ONE, 7 (2, 2012): e31703, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0031703 (přístup 15. května 2020).
[468] Aaron Gullickson, “Education and Black/White Interracial Marriage,” Demography, 43 (2006): str. 673-689.

muži a východoasijskými ženami. Na Havaji k tomu dochází již dlouho, a to díky zavedené japonské menšině, a potomci těchto svazků jsou známí pod havajským slovem „Hapa“, které označuje osobu smíšeného etnického původu. Mladí lidé po celých Spojených státech, kteří jsou zčásti běloši a zčásti Východoasijci, stále častěji přijímají Hapa jako znak své identity, ačkoli někteří havajští aktivisté to kritizují jako příklad „kulturní apropriace“.[469] Stojí za zmínku, že míšenci černé a bílé rasy v USA mají pravděpodobně bílou matku, zatímco míšenci asijské a bílé rasy mají pravděpodobně bílého otce. Je možné, že to může mít určitý vliv na to, které vlastnosti se dědí, ale při současném stavu výzkumu lze o tom pouze spekulovat. Podle výzkumu Pew Research Center existuje pozitivní korelace mezi uzavřením smíšeného manželství a úrovní vzdělání. To může být způsobeno vztahem mezi dosaženým vzděláním a inteligencí, což je zase spojeno s otevřeností. Může to být také kvůli „expozici“: zejména černošské obyvatelstvo, které je čím dál vzdělanější, častěji žije v oblastech, kde je mnoho bělochů.[470] S úrovní vzdělání však zůstává pouze velmi slabá souvislost.

Je zřejmé, že americký národ prochází dramatickými změnami. Abychom tomu porozuměli, můžeme se podívat na Silicon Valley v Kalifornii – region, který je v Americe avantgardou v oblasti technologie, kultury, financí a stále více i

[469] Ameki Johnson, “Who Gets to be ‘Hapa?’” National Public Radio, 8. srpna 2016, https://www.npr.org/sections/codeswitch/2016/08/08/487821049/who-gets-to-be-hapa? t=1596013424206 (přístup 15. května 2020).
[470] Aaron Gullickson, “Education and Black/White Interracial Marriage,” Demography, 43 (2006): str. 673-689.

demografie. V roce 2017 tvořili „Asiaté“ – převážně z Číny a Indie – největší většinu (34 procent) obyvatel Silicon Valley, které sdružuje 3,1 milionu obyvatel. Mezi vysoce kvalifikovanými a vzdělanými pracovníky bylo přibližně 14 % z Číny, což se vyrovnalo počtu z Kalifornie (17 %) a z celých Spojených států (16 %). Indie je všechny převyšovala a tvořila 26 % vysoce kvalifikovaných technologických pracovníků.[471]

Taková situace nezpůsobí, že rasa bude „irelevantní“, ale spíše vznikne nový národ – nebo spíše národy. Neměli bychom očekávat, že se Peoria v Illinois v dohledné době bude podobat Silicon Valley, ale dramatická transformace, kterou Amerika v současné době prochází, nepochybně změní její kolektivní pocit nacionalismu – a xenofobie – v ne příliš vzdálené budoucnosti.

[471] Joint Venture Silicon Valley, “2019 Silicon Valley Index,” Institute for Regional Studies.

S Bohem na naší straně – rasa a náboženství

Věda je věda. Náboženství je náboženství. Nikdy se nesetkají. Pro Stephena J. Goulda, kterého jsme potkali dříve, stejně jako pro mnoho dalších, je to správné. „Abychom citovali staré klišé, věda určuje stáří hornin a náboženství věčnost hornin; věda studuje, jak funguje nebe, náboženství, jak se dostat do nebe.“ Gould dokonce navrhl zkratku NOMA, Non-Overlapping Magisteria (neprolínající se magisteria).

> Síť, magisterium vědy pokrývá empirickou oblast: z čeho je vesmír složen (fakt) a proč funguje tímto způsobem (teorie). Magisterium náboženství se rozprostírá nad otázkami konečného smyslu a morální hodnoty. Tyto dvě magisteria se nepřekrývají. . .[472]

Gould měl v úmyslu uzavřít příměří mezi vědou a teologií a zbavit nás krize víry, která se rodila nejméně 200 let. Když Gould psal v roce 1999, možná tušil, že v příštím desetiletí se objeví módní vlna „nového ateismu“. Hnutí vedené evolučním biologem Richardem Dawkinsem přímo útočilo na náboženství jako na „klam“ a snažilo se prosazovat ateismus.[473]

S příměřím NOMA je spojeno mnoho problémů – první z nich je čistě intelektuální. Nemohl by teolog nabídnout pohled na evoluci? Nebo vědec na podstatu náboženské zkušenosti? Nebo historik na život Ježíše? Proč jsou tyto dvě disciplíny považovány za „neprolínající se“, když například matematika a

[472] Stephen J. Gould, Rocks of Ages: Science and Religion in the Fullness of Life (New York: Random House, 2011 [1999]), s. 6.
[473] Viz Richard Dawkins, The God Delusion (Londýn: Bantam Press, 2006).

hudba zjevně nejsou? Pro naše účely je ještě naléhavější, že NOMA narušuje naši schopnost vnímat náboženství jako fenomén a zkoumat ho a jeho vývoj z evolučního hlediska.

Jak píše David Sloan Wilson v knize Darwin's Cathedral (2002):

> Něco tak propracovaného – co vyžaduje tolik času, energie a přemýšlení – jako náboženství by neexistovalo, kdyby nemělo sekulární užitek. Náboženství existuje především proto, aby lidé společně dosáhli toho, čeho nemohou dosáhnout sami. Mezi mechanismy, které umožňují náboženským skupinám fungovat jako adaptivní jednotky, patří právě ty víry a praktiky, které náboženství činí záhadným pro tolik lidí, kteří stojí mimo ně.[474]

Náboženství je lidskou univerzalitou, která téměř jistě předcházela vývoji ras popsaných v této knize. Nese všechny znaky vyvinutého jevu. Náboženství – síla a zakořenění víry a kolektivní praxe – souvisí se zdravím, dlouhověkostí a plodností. Podle studií na dvojčatech je zhruba z 40 procent genetické.[475] Náboženství se v době stresu stává důležitějším, což znamená, že funguje podobně jako instinkt přežití.[476] Lidé, můžeme pouze konstatovat, jsou religiózní, protože byli selekcí

---

[474] David Sloan Wilson, Darwin's Cathedral: Evolution, Religion, and the Nature of Society (Chicago a Londýn: University of Chicago Press, 2002), str. 159-160.
[475] Matt Bradshaw a Christopher G. Ellison, "Do Genetic Factors Influence Religious Life? Findings From a Behavior Genetic Analysis of Twin Siblings," Journal for the Scientific Study of Religion, 47 (2008): str. 529-544.
[476] Rüdiger Vaas, "God, Gains and Genes," in The Biological Evolution of Religious Mind and Behavior, eds. Eckart Voland a Wulf Schiefenhövel (New York: Springer, 2009).

vybráni, aby takoví byli. Je to evoluční „norma“, podobně jako erotická touha, touha po postavení a strach ze ztráty.

Je zřejmé, že mnoho projevů extrémní religiozity není z evolučního hlediska výhodných, alespoň pro jednotlivce, kteří je praktikují. Oddaní mniši, kteří žili životem abstinence a odloučení – asketové, kteří stáli na vysokých sloupech a kázali půst a odříkání světa – ti, kteří se uchýlili k sebemrskačství a dokonce k sebekastraci – samozřejmě neměli šanci předat své geny. Jejich fanatismus však mohl být na úrovni skupiny velmi výhodný.

Úspěšnější skupina spolupracuje uvnitř a bojuje proti cizincům zuřivě a statečně. To bylo prokázáno počítačovými modely, ve kterých skupiny s různými vlastnostmi hrají jednorázovou hru „Vězňovo dilema“, ve které musíte buď „spolupracovat“, nebo se „odtrhnout“ s těmi, s nimiž přijdete do kontaktu na mřížce. Jsou vytvořeny čtyři „skupiny“, z nichž každá je označena jinou barvou. Skupina, která je více „etnocentrická“ – jejíž členové spolupracují s vlastní barvou, ale zrazují jiné barvy – nakonec vždy ovládne skupiny, které jsou humanitární (spolupracují se všemi), sobecké (nespolupracují s nikým) nebo zrádné (spolupracují pouze s členy jiné skupiny).[477] Tito náboženští fanatici, kteří hanili nebo inspirovali ostatní, aby se přizpůsobili, mohli hrát ve společnosti důležitou roli, která přesahovala pouhé předávání svých genů.

[477] Hammond a Axelrod, “The Evolution of Ethnocentric Behavior,” op cit.

Již jsme prozkoumali způsoby, jakými lze kolektivní uctívání bohů považovat za adaptivní. Náboženství obecně zobrazují evolučně adaptivní chování – jako je mít mnoho dětí nebo porážet nepřátele – jako „vůli bohů“. Existuje však dobrý důvod se domnívat, že evoluční výhody náboženství jsou mnohem hlubší.

Bylo zjištěno, že klíčovými environmentálními determinanty religiozity jsou stres způsobený nejistotou – a zejména uvědomění si vlastní smrtelnosti – a pocity vyloučení. Tyto faktory zvyšují náboženský zápal.[478] V západních společnostech jsou lidé, kteří společně uctívají morálního boha, častěji ženatí, méně často rozvedení, častěji mají děti a častěji mají více dětí.[479] Mají nižší výskyt fyzických a duševních onemocnění, žijí déle, mají větší šanci překonat vážná onemocnění a mají nižší úmrtnost.[480] Náboženství je také spojováno, dokonce i v nenáboženských společnostech, s nízkou neuroticizací, vysokou vstřícností a vysokou zodpovědností[481], což jsou vlastnosti, které bychom očekávali

[478] Norenzayan a Shariff, “The Origin and Evolution of Religious Pro-Sociality.” op cit.
[479] Michael Blume, “The Reproductive Benefits of Religious Affiliation,” v knize The Biological Evolution of Religious Mind and Behavior, eds. Eckart Voland a Wulf Schiefenhövel (New York: Springer, 2009).
[480] Harold G. Koenig, “Religion, Spirituality, and Health: The Research and Clinical Implications, ISRN Psychiatry (2012), http://dx.doi.org/10.5402/2012/278730.
[481] Jochen E. Gebauer, Wiebke Bleidorn, Samuel Gosling, et al., “Cross-Cultural Variations in Big Five relationships With Religiosity: A Sociocultural Motives Perspective,” Journal of Personality and Social Psychology, 107 (2014): str. 1064-1091.

jako důležité u jakéhokoli sociálního druhu. Náboženství je tedy vyvinutou kognitivní zaujatostí.

K Dawkinsově nelibosti lze ateismus a jiné odchylky od tradičního náboženského přesvědčení v moderních populacích rozumně chápat jako mutaci – a to mutaci škodlivou. V souladu s tím je ateismus spojován s dalšími znaky mutace, jako je autismus, špatný fyzický stav, špatný duševní stav a fyzická asymetrie.[482] Ateismus může být spojován s určitými příklady deviantní sexuality, což je něco, co by mohlo snižovat individuální kondici. Ženy, které fantazírují o tom, že jsou muži („fantazie o genderové orientaci“), jsou méně náchylné k vnitřní religiozitě.[483] Kromě toho je „pravicové“ smýšlení, které koreluje s náboženskou vírou na úrovni 0,75[484], a je tedy v podstatě totéž, spojeno s hodnocením symetrického a atraktivnějšího obličeje – jinými slovy, s nižší úrovní mutační zátěže.[485]

Alespoň posledních 100 let ovlivňovala sekularizační teze, někdy nevědomě, mysli vědců, veřejných intelektuálů a politiků: zkrátka, lidé a instituce se stávají méně náboženskými;

---

[482] Dutton, Madison, Dunkel, “The Mutant Says in His Heart, ‘There Is No God,’” op cit.

[483] Tierney K. Ahrold, Melissa Farmer, Paul D. Trapnell a Cindy M. Meston, “The Relationship Among Sexual Attitudes, Sexual Fantasy, and Religiosity,” Archives of Sexual Behavior, 40 (2010): str. 619-630.

[484] Brian Laythe, Deborah Finkel a Lee A. Kirkpatrick, “Predicting Prejudice from Religious Fundamentalism and Right-Wing Authoritarianism: A Multiple-Regression Approach,” Journal for the Scientific Study of Religion, 40 (2001), str. 1-10.

[485] Niclas Berggren, Henrik Jordahl, Panu Poutvaara, “The Right Look: Conservative Politicians Look Better and Voters Reward It,” Journal of Public Economics, 146 (2017): str. 79-86.

náboženství, která přetrvávají, budou do značné míry odsunuta do soukromé sféry a stanou se „tolerantnějšími“, spíše životním stylem než způsobem života. Pro tento předpoklad samozřejmě existovaly dobré důvody. Krize víry na Západě vedla k větší apatii a dokonce k ateismu a ve 20. století došlo k vzestupu militantně sekulárních politických ideologií. Emancipace žen se stala nesporným společenským přínosem. A kombinace pokroku v oblasti antikoncepce a potratů spolu s podporou žen v kariérním růstu a vysokoškolském vzdělávání vedla k poklesu porodnosti v globálním měřítku. Snad nejúplnějším a nejbizarnějším vyjádřením této teze bylo evokování „konce dějin“ Francisem Fukuyamou na počátku 90. let: všechny cesty vedou k sekulárním, liberálním a demokratickým státům.[486] Dawkinsův „nový ateismus“ se zdá být založen na podobných předpokladech.

Sociolog Eric Kaufmann tyto předpoklady vyvrátil. Historie neskončí sekularizací; náboženství ve skutečnosti ovládne svět – a to i v sekulárních zemích.[487] Důvodem je demografie, nebo přesněji řečeno vliv náboženství na demografii. Zatímco v průběhu 20. století v Americe klesala porodnost, ženy v konzervativních protestantských církvích (tzv. „evangelikálky“) rodily téměř o jedno dítě více než ženy v hlavních nebo liberálních protestantských církvích (tzv.

[486] Francis Fukuyama, The End of History and the Last Man (New York: Free Press, 1992).
[487] Eric Kaufmann, Shall the Religious Inherit the Earth? Demography and Politics in the Twenty First Century (Londýn: Profile Book, 2010).

„WASP“).[488] Dnes ženy s konzervativními názory na potraty (bez ohledu na jejich konkrétní náboženství nebo vyznání) rodí téměř o dvě třetiny více dětí než ženy, které jsou „pro volbu“ (potratů).[489] Kaufmann vnímá mimo Ameriku vzestup „proti-entropických“ populací v reakci na pokles porodnosti – „fundamentalistů“ v širším smyslu –, kteří se nejen rozmnožují, ale také se rozšiřují, zatímco jejich sekulární liberální příbuzní uvízli v „porodní krizi“. Kaufmann (sám sekulární liberál) neochotně dospěl k závěru, že tito náboženští lidé jsou předurčeni „ovládnout svět“.

Co je tedy touto mocnou silou, náboženstvím, které ovlivňuje proces evoluce – a odkud se vzalo?

Evoluční perspektiva náboženství

Jak přesně naši předkové dospěli k víře v bohy, je otázka, na kterou nikdy nenajdeme jednoznačnou odpověď. Můžeme se však pustit do fundovaných spekulací. Začneme na individuální úrovni. Jednou z možností je, že nadměrné vnímání působení má evoluční výhodu. Pokud archaický člověk zaslechl v lese vzdálený podivný zvuk, měl několik možných reakcí, z nichž každá měla své důsledky. Pokud předpokládal, že zvuk vydává nebezpečné zvíře, ukryl se nebo se připravil na útok. Pokud se mýlil, ztratil jen velmi málo. Pokud měl pravdu, zachránil vše.

---

[488] Michael Hout, Andrew Greeley a Melissa J. Wilde, “The Demographic Imperative in Religious Change in the United States,” American Journal of Sociology, 107 (2001): str. 468-500.

[489] Vegard Skirbekk, Eric Kaufmann a Anne Goujon, “Secularism, Fundamentalism, or Catholicism? The Religious Composition of the United States to 2043,” Journal for the Scientific Study of Religion, 49 (2010): str. 293-310.

Kdyby se tento pravěký člověk nezajímal o každý podivný zvuk, který uslyšel, dříve nebo později by byl sežrán. Takže nadměrné vnímání náznaků působení by bylo výhodou. Jinými slovy, vyplatí se být paranoidní. A můžeme si představit, že pravěký člověk s velkým mozkem by nedělal závěry pouze na základě zvuků v lese; začal by vnímat kauzalitu za samotným světem.[490]

Lidský altruismus může mít také význam pro vývoj naší víry v bohy a duchy. Klíčovým rozměrem altruismu je empatie – schopnost odvodit duševní stavy z vnějších signálů a tak správně intuitivně vnímat pocity druhých, a dokonce je i sám prožívat. Jak jsme diskutovali v minulé kapitole, ti, kteří mají tuto vlastnost extrémně vyvinutou, jako například schizofrenici, jsou obzvláště náchylní vnímat podněty působení všude, dokonce i ve světě samotném. Ti, kteří věří v Boha, ale jsou psychicky normální, mají také tuto tendenci, i když v méně výrazném stupni. (Není překvapivé, že stereotypní „vysoce funkční autisté“ – kteří mají velmi nízkou empatii – bývají ateisté.[491])

Jakmile lidé uvěří v Boha, mají také výhodu, protože budou morálnější (spolupracující) a méně stresovaní, a tudíž méně náchylní k vyloučení ze skupiny.[492] V souladu s tím, jak již bylo uvedeno, je religiozita spojována se vstřícností,

---

[490] Justin L. Barrett, Why Would Anyone Believe in God? (Lanham, MD: AltaMira Press, 2004).
[491] Dutton, Madison, van der Linden, “Why Do High IQ Societies Differ in Intellectual Achievement?,” op cit.
[492] Norenzayan a Shariff, “The Origin and Evolution of Religious Pro-sociality,” op cit.

zodpovědností a nízkým neuroticismem.[493] Experimentální důkazy ukázaly, že pokud máme pocit, že nás někdo sleduje, stáváme se více prosociálními.[494] Religiozita by tedy byla znakem prosociální osobnosti, což znamená, že by byla selektována.

To by však vyvolalo problém: paraziti, kteří by pouze předstírali náboženskou víru, aby po určitou dobu získali odpovídající sociální výhody. Důkazy naznačují, že vnější náboženství – pouze vnější náboženství – je spojeno s neuroticismem, který je zase spojen s periodickým náboženským zápalem.[495] Náboženství se s tímto problémem částečně vypořádala prostřednictvím zkoušek víry. Požadují důkazy intenzivního odhodlání, jako jsou vyznání víry a podrobné diskuse o tom, „jak jste našli Ježíše“. To by svědčilo ve prospěch autenticity nebo, cynicky řečeno, sebeklamu – tedy toho, že se lidé dokážou přesvědčit, že skutečně věří v náboženské doktríny. Jinými slovy, náboženství – jako znak oddanosti – by bylo v neustálém boji proti parazitům a podle toho by se vyvíjelo.

Celkově bude preferována religiozita a bude preferována skupina, která je více nábožensky založená. Inteligence, jak

---

[493] Jochen Gebauer, Wiebke Bleidorn, Samuel Gosling, et al., “Cross-Cultural Variations in Big Five Relationships With Religiosity: A Sociocultural Motives Perspective,” Journal of Personality and Social Psychology, 107 (2014): str. 1064-1091.

[494] Azim Shariff a Ara Norenzayan, “God is Watching You: Priming God Concepts Increases Prosocial Behavior in an Anonymous Economic Game,” Psychological Science, 18 (2007): str. 803-809.

[495] Hills, Francis, Argyle, Jackson, “Primary Personality Trait Correlates of Religious Practice and Orientation,” op cit.

jsme viděli, koreluje s kontrolou impulsů, dodržováním pravidel, prozíravostí, altruismem a kooperativností. Koreluje také se sklonem k otevřenosti vůči méně instinktivním myšlenkám, jako je jediný morální Bůh, v něhož méně vyspělé lidské skupiny nevěří.[496] Takže, jelikož je selektována religiozita, jsou současně selektovány i inteligence a kooperativní osobnost – zahrnující altruismus a vysokou kontrolu impulsů („obecný faktor osobnosti“)[497] –, což znamená, že povaha společnosti se v průběhu času mění.[498] Nicméně – a to je klíčový bod – náboženství samo o sobě pak začíná selektovat právě tyto evolučně adaptivní vlastnosti, často prostřednictvím povrchně bizarních nebo dokonce brutálních rituálů a pravidel, která, jakkoli mohou být hrozná, jsou evolučně silně adaptivní. Rituály obřízky vás například nutí prokázat, do jaké míry jste připraveni spolupracovat, podstoupit bolest nebo způsobit bolest svým dětem. A právě proto, že jsou prezentovány jako Boží vůle nebo chování bohů, je pravděpodobnější, že budou dodržovány. Jakmile lidé pocítili, že Bůh je skutečný, přestali se ptát: „Co ode mě ostatní lidé očekávají?“, ale spíše: „Co by ode mě Bůh chtěl?“. Nadpřirozeno se stává prostředkem k ovládání a usměrňování lidí – a to velkého počtu lidí – bez použití fyzické síly. A obecně by se chování, které by Bůh podle všeobecného chápání chtěl,

[496] Viz Dutton, Madison, and Dunkel, “The Mutant Says in His Heart, ‘There Is No God,’” op cit.
[497] Van der Linden, te Nijenhuis a Bakker, “The General Factor of Personality,” op cit.
[498] Nathan Cofnas, Reptiles with a Conscience: The Co-evolution of Religious and Moral Doctrine (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2012).

mělo orientovat na skupinu a být prosociální.[499] Je to proto, že tabu a mýty ve všech náboženstvích odrážejí to, co se osvědčilo v předchozích generacích.

Náboženské mýty jsou zakódovány evolučními přeživšími, protože ti, kteří věřili, že Bůh chce jiné chování, než jaké propagují mýty, prostě nepředali své geny. Náboženské myšlenky jsou produktem evoluce v tom smyslu, že negativní „mutace“ byly během generací selekce vyřazeny. Ve skutečnosti jsou morálka a jiné myšlenky připisované Bohu ve skutečnosti čistou zkušeností lidského úsilí, které se náhodou ukázalo jako úspěšné, alespoň pro danou skupinu po značnou dobu. Prezentace této zkušenosti v podobě božských zákonů je proto mimořádně účinným způsobem, jak je zachovat a zajistit tak budoucí evolučně adaptivní chování. Čtení Boží mysli a vcítění se do Něho tak zajišťuje evoluční úspěch jednotlivce i skupiny.

Samozřejmě existuje prostor pro chyby. Například cizinci mohou zvítězit nad určitou skupinou – nebo se do ní integrovat – a poté této skupině vnutit své náboženské ideje a indoktrinovat ji cizím vyznáním. Tyto ideje mohou být pro dominantní skupinu lidí přijatelné, ale pro podřízenou skupinu mohou být nepřijatelné. Proto se náboženství mohou vyvíjet v závislosti na relativním postavení skupiny, s níž je náboženství spojeno. To je zřejmé, pokud porovnáme křesťanství rané církve, kdy byli křesťané pronásledovanou menšinou, s křesťanstvím, které převládalo po koncilu v Niceji a přijetí

[499] Viz Sela, Shackelford, and Liddle, “When Religion Makes it Worse,” op cit.

náboženství státem. Jakmile k tomu došlo, křesťanství se postupně spojilo s pohanstvím a stalo se prostředkem k ospravedlnění stávajícího politického uspořádání. Nerovnost ospravedlnění je aspektem mnoha náboženství tohoto druhu. Bůh žehná komukoli, komu chce.[500]

„Fáze“ náboženství

Vzhledem k tomu, že náboženství je evolučně adaptivní, lze očekávat, že různé ekologické podmínky povedou k různým druhům náboženství. Lze tedy očekávat, že v náboženství budou existovat rasové rozdíly. Mnoho filozofů a teoretiků se pokusilo nabídnout celkový pohled na lidský vývoj. Skotský ekonom Adam Smith (1723–1790) tvrdil, že společnosti procházejí čtyřmi ekonomickými fázemi:

1. Lov a sběr
2. Pastevectví a kočovné zemědělství
3. Zemědělství
4. Obchod [501]

Tato „stupňová“ teorie vývoje byla využita k prozkoumání rozdílů v modálních myšlenkových systémech. Francouzský filozof Auguste Comte (1798–1857) rovněž tvrdil, že společnosti se v průběhu svého vývoje procházejí řadou fází a

[500] Keith Roberts a David Yamane, Religion in Sociological Perspective (Londýn: Sage Publications, 2016).
[501] Adam Smith, An Inquiry Into the Nature and Causes of the Wealth of Nations (Londýn: W. Strathan, 1776).

souvisejících světonázorů. Comte tento proces nazval zákonem tří fází:[502]

1. Teologický: Příroda je mýticky pojímána a vysvětlována nadpřirozenou bytostí nebo bytostmi.

2. Metafyzický: svět je vysvětlován prostřednictvím přírody a nejasných sil.

3. Pozitivistický: svět je vysvětlován prostřednictvím logiky, rozumu a vědy.

Anglický filozof Herbert Spencer (1820–1903) tvrdil, že obecně lze rozlišit dva druhy společnosti: militantní a průmyslovou. Militantní společnost byla jednoduchá, nediferencovaná a zahrnovala určitou hierarchii a poslušnost vůči ní, zatímco průmyslová společnost byla složitá a sdružení v ní byla dobrovolná a vynucovaná smlouvami. Společnosti se vyvíjely z jedné do druhé v souladu s principy přirozené selekce: jak se lidé stali inteligentnějšími a kreativnějšími, směřovali k industrialismu. Spencer tvrdil, že to, co považoval za „nižší rasy“, se zabývalo nejméně rozvinutou formou náboženství – uctíváním předků. Jak se vyvíjely, jejich potomci začali uctívat duchy a přírodní síly, a jak se dále vyvíjely, změnilo se to v bohy. Toto náboženství bylo nakonec odmítnuto ve prospěch vědeckého myšlení.[503]

[502] Auguste Comte, Introduction to Positive Philosophy, překlad Frederick Ferré (Indianapolis, IN: Hackett Publishing, 1988 [1830]).
[503] Herbert Spencer, The Study of Sociology (New York: D. Appleton and Co., 1873).

Skotský antropolog Sir James Frazer (1854–1941) představil podobnou „stupňovou“ teorii společenského vývoje:

1. Primitivní magie: víra v duchy a předky;

2. Náboženství: víra v bohy;

3. Věda.

Opět můžeme rozpoznat implikaci, že jak se společnost stává intelektuálně sofistikovanější, odmítá primitivnější, náboženské způsoby myšlení ve prospěch těch, které jsou intelektuálně sofistikovanější a vědecké. Frazer tento bod výslovně zdůrazňuje ve svém magnum opus The Golden Bough (1890). Píše, že s rozvojem civilizací „bystřejší mysli začaly odmítat náboženskou teorii přírody jako nedostatečnou... náboženství, považované za vysvětlení přírody, je nahrazováno vědou“.[504] Pro Frazera je přechod od „pověry“ k „náboženství“ způsoben také odmítáním pověr těmi, kteří mají nejvyšší inteligenci. Anglický antropolog Frank Byron Jevons (1858–1936) byl ještě konkrétnější. Zaměřil se na jednotlivé fáze náboženství a tvrdil, že se s rostoucí složitostí společností vyvíjelo od animismu a uctívání předků přes polyteismus až k monoteismu.[505]

Tyto „stupňové“ teorie, které zdůrazňují rasové rozdíly v náboženskosti v prostředí předků jednotlivých ras, se zdají být v zásadě správné. Forma náboženství praktikovaná rasami,

[504] James G. Frazer, The Golden Bough: A Study in Comparative Religion (Londýn: MacMillan, 1890), s. 712.
[505] Frank Byron Jevons, An Introduction to the History of Religion (Londýn: Methuen, 1896).

které jsou lovci-sběrači nebo které byly lovci-sběrači až do kontaktu s Evropany, se kvalitativně liší od náboženství ras, které dosáhly složitější úrovně vývoje. Lovci-sběrači nevěří v bohy, natož v morální bohy. Věří v duchy, s nimiž musí spolupracovat, aby byli úspěšnější při lovu a sběru. To je ve většině případů v souladu s tím, že jsou více orientovaní r-strategii. Ekologie je méně stabilní a méně drsná, což znamená, že spolupráce je pro přežití méně důležitá a prosociální chování je selektováno v menší míře. Kromě toho neexistuje žádný důvod spolupracovat s lidmi, kteří nejsou součástí vaší příbuzenské skupiny, a existuje jen malá selekce pro obecné prosociální chování. Tyto společnosti tedy zřejmě nevěří v morální bohy. S přechodem k zemědělské společnosti se to postupně mění, protože zemědělství s sebou přináší drsnější, ale stabilnější ekologii, což znamená, že přítomnost zemědělství tlačí společnost k větší spolupráci a svědomitosti, tedy k orientaci na K-strategii. Ti, kteří mají krátkodobé preference, v zemědělství neuspějí a budou vyselektováni. Začínáme tedy pozorovat vznik bohů a předků, kteří do jisté míry vyžadují prosociální chování, právě proto, že takové chování je nyní důležité. To také znamená, že ti, kteří v takové bohy věří, mají větší šanci předat své geny.

Teprve když se dostaneme do fáze měst, začneme pozorovat radikální změnu. Aby městské prostředí mohlo vzkvétat, lidé stále více potřebovali spolupracovat s těmi, kteří nepatřili do jejich příbuzenské skupiny, včetně lidí, které možná už nikdy neuvidí. Příbuznost – a víra ve společné předky – tedy již lidi nespojuje a nemůže je tak snadno přesvědčit ke

spolupráci. V souladu s tím je třeba posílit obecné prosociální chování, a tak začínáme vidět vzestup silně prosociálních bohů, kteří vyžadují hluboce morální chování, což zase činí lidi ještě prosociálnějšími.[506] Víra v morálního boha se tak stává jakousi pojistkou. Pokud cizinec věří v tohoto morálního boha, pak mu pravděpodobně můžete důvěřovat. Dodrží své slovo, bude prosociální, protože stejně jako vy věří, že tento bůh ho sleduje a že ho potrestá, pokud se bude chovat nemorálně. Tento způsob uvažování se vyskytuje u skupin, které překonaly pastevectví a samostatně vytvořily městské státy a více: Jihoasijci, Evropané, Severovýchodoasijci, Severní Afričané a Arabové a některé indiánské etnické skupiny, jako jsou Inkové a Aztékové. Jedná se o skupiny, které dosáhly určité úrovně nezávislých kulturních úspěchů, jak je vidět v tabulce 10.1. Tyto skupiny jsou hodnoceny podle žebříčku významných příspěvků k vědě podle rasy a počtu nezávisle dosažených ukazatelů civilizace (z 21 uznávaných ukazatelů).[507] Mezi tyto znaky patří nošení oděvů, používání kola, neprovádění tělesných mutilací, města a obce propojené silnicemi, pěstování rostlin, domestikace zvířat, znalost kovů, pokud jsou k dispozici, neprovádění kanibalismu, peníze, zákony, písmo a určitá forma matematiky. Tento druh náboženství se vyskytuje také u skupin, které přišly do kontaktu

[506] Norenzayan a Shariff, "The Origin and Evolution of Religious Pro-sociality," op cit.

[507] Ukazatele kulturních úspěchů jsou převzaty z knihy Charlese Murraye Human Accomplishment: The Pursuit of Excellence in the Arts and Sciences, 800 BC to 1950 (New York: HarperCollins, 2003). Ukazatele civilizace jsou převzaty z knihy Johna Bakera Race, op cit.

s těmito vyspělými skupinami, ale samy ho nezávisle nedosáhly.

Tabulka 10.1: Žebříček ras z hlediska kulturních úspěchů a civilizace

Rasa	Pořadí	Ukazatel
Evropan	1	Přínos pro vědu
Severovýchodoasijec	2	Přínos pro vědu
Severoafričan/Arab	3	21 nezávisle dosažených ukazatelů civilizace
Jihoasijec	4	21 nezávisle dosažených ukazatelů civilizace
Indián	5	Polovina z 21 dosažených ukazatelů civilizace
Arktičtí lidé	6	0 nezávisle dosažených ukazatelů civilizace
Jihovýchodoasijec	6	0
Tichomořský ostrovan	6	0
Subsaharský Afričan	6	0
Aboriginec	6	0
Křovák	6	0
Pygmej	6	0

Nejvyšší hodnocení Evropy je uznáním skutečnosti, že vyspělý svět je sám o sobě v zásadě „západní“, pokud jde o jeho politické, právní a ekonomické systémy a stále více i kulturní normy. Obecně platí, že čím více se rasy vyvinuly – které učinily největší pokroky v oblasti civilizace – tím větší je pravděpodobnost, že vyvinuly víru v morální bohy. Existuje však souběžný proces zvyšující se náboženské jednoduchosti. Nejméně rozvinuté rasy tedy věří v četné duchy a předky, kteří mohou ovlivňovat jejich životy. Jak se vyvíjejí, redukuje se to na řadu bohů. A jak se dále vyvíjejí, mnoho bohů se redukuje na jednoho. To je v souladu s vědou, která hledá nejjednodušší vysvětlení, stejně jako s tím, že inteligentnější lidé jsou ve svém

myšlení systematičtější a vědečtější.[508] To je nejviditelnější v judaismu, a tedy i v křesťanství a islámu. S Platónovou inovací demiurga a teorie forem se však novoplatónský monoteismus stal velmi vlivným v klasickém pohanství. V hinduismu jsou bohové často považováni za projevy tří základních bohů.[509]

Na Dálném východě panuje napětí mezi vírou v pohanství a buddhismus, přičemž mnoho lidí vyznává synkretismus obou náboženství. Jedna anketa z roku 1993 zjistila, že 65 procent Japonců nevěří v Boha, zatímco 55 procent „nevěří v Buddhu“, což je důležitý rozdíl.[510] Lze oprávněně tvrdit, že význam morálního Boha je vyšší, nebo alespoň jasnější, v monoteistických společnostech. Takový morální bůh přímo diktuje morální chování uvnitř skupiny jako svou vůli. Naproti tomu v polyteistických společnostech mají bohové spíše lidské slabosti. Nicméně i zde bylo zjištěno, že se zabývají morálkou, i když existují kvalitativní rozdíly mezi monoteistickými a polyteistickými náboženstvími. V polyteistických náboženstvích je důležitější dodržování rituálů a méně důležité přijímání dogmat, i když existuje mnoho synkretismu a rozmanitosti. Evropské země byly samozřejmě až do vzestupu křesťanství otevřeně polyteistické a mnoho křesťanských

[508] Colin Wells, “How Did God Get Started?” Arion, 18: 2 (2010), https://www.bu.edu/arion/archive/volume-18/colin_wells_how_did_god_get-started/ (přístup 15. května 2020).
[509] Gerhard Meisenberg, Heiner Rindermann a Hardik Patel, Michael Woodley of Menie, “Is it Smart to Believe in God? The Relationship of Religiosity With Education and Intelligence,” Temas em Psicologia, 20 (2012): str. 101-120.
[510] Phil Zuckerman, “Atheism: Contemporary Rates and Patterns,” v knize The Cambridge Companion to Atheism, ed. Michael Martin (Cambridge: Cambridge University Press, 2006).

skupin synkretizovalo aspekty monoteismu a polyteismu, jako například více předmětů uctívání v katolické církvi.[511] Možná klíčovým rozdílem mezi Evropou a východní Asií je definice pojmu „náboženství“. Východoasijci vnímají chrámové rituály spíše jako součást „kultury“ než „náboženství“, i když jejich provádění implikuje víru v osud, štěstí a dokonce i v předky nebo bohy, kteří mohou ovlivňovat jejich životy.[512]

Národní a etnické rozdíly v religiozitě

Pokud je náboženství spojeno s prostředím předků, pak by v multietnických státech měly existovat rasové rozdíly v religiozitě. V 19. a na počátku 20. století mnoho myslitelů navrhovalo, že mezi inteligencí a religiozitou existuje nepřímá úměra. Anglický vědec Sir Francis Galton (1822–1911) se nezabýval tématem náboženství, ale ve své knize Hereditary Genius (1869) spojil religiozitu Španělů s vlivem španělské inkvizice:

> Míru, v jaké pronásledování ovlivnilo jednotlivé rasy, lze snadno změřit pomocí několika dobře známých statistických údajů. Pokud jde o mučednictví a uvěznění, španělský národ přišel v období tří století mezi lety 1471 a 1781 o 1000 svobodomyslných osob ročně; v průměru bylo během tohoto období každoročně popraveno 100 osob a 900 uvězněno. Skutečná data za těchto tři sta let jsou 32 000 upálených, 17 000 osob upálených v

[511] Viz Alain de Benoist, On Being a Pagan (Atlanta, GA: Ultra, 2004).

[512] Pyong Gap Min, Ethnic Solidarity for Economic Survival: Korean Greengrocers in New York City (New York: Russell Sage Foundation, 2008), s. 24.

> podobizně (předpokládám, že většinou zemřeli ve vězení nebo uprchli ze Španělska) a 291 000 odsouzených k různým trestům odnětí svobody a jiným trestům. Je nemožné, aby jakýkoli národ vydržel takovou politiku, aniž by zaplatil vysokou cenu v podobě zhoršení svého rodu, což se výrazně projevilo ve vzniku pověrčivého, neinteligentního španělského národa dnešní doby.[513]

Stejně jako Frazer a podobné teorie „stupňů“ i Galton tvrdí, že vysoká míra „pověrčivosti“ odráží méně rozvinutou společnost než standardní „monoteismus“ nebo „věda“ a že Španělsko je pověrčivé částečně z biologických důvodů. Jinými slovy, ať už měl empiricky pravdu nebo ne, Galton tvrdil, že masové vyvražďování španělské inteligence vedlo k větší religiozitě země; zdá se, že tím naznačuje, že inteligentní lidé jsou méně ochotni přijímat náboženská dogmata. Velké množství studií skutečně konzistentně prokázalo, že mezi náboženským přesvědčením a IQ existuje negativní korelace. Metaanalýzy zjistily, že tato korelace je přibližně -0,2.[514]

Galton není zdaleka jediným viktoriánským myslitelem, který naznačuje inverzní vztah mezi inteligencí a náboženstvím na úrovni etnicity. Takový vztah je silně naznačen ve viktoriánské debatě o tom, do jaké míry lze náboženství považovat za předvídatelné na základě rasy. Advokát Luke Owen Pike (1835–1915) přednesl 16. března 1869 před

[513] Francis Galton, Hereditary Genius: An Inquiry into its Law and Consequences (Londýn: MacMillan & Co., 1869).
[514] Edward Dutton, Religion and Intelligence: An Evolutionary Analysis (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2014).

Londýnskou antropologickou společností příspěvek s názvem „O údajném vlivu rasy na náboženství“.[515] Tvrdil, že rasa nemá téměř žádný vliv na náboženství skupiny. Pikeova práce údajně vyvolala velkou kritiku ze strany přítomných antropologů, z nichž většina zastávala názor, že méně inteligentní (ať už „rasy“ nebo jednotlivci) budou více „náboženští“ nebo alespoň méně skeptičtí vůči náboženství. Například výzkumník ras J. Gould Avery (1811–1877) tvrdil, že protestanti jsou „nezávislejší“ než katolíci a že se to odráží v rasách, které se hlásí k těmto různým denominacím na Britských ostrovech.[516] Velšané jsou rasově smíšeným národem, což se odráží v jejich úctě k „duchovním“. Avery tak přisuzoval vlastnosti spojené s inteligencí – nezávislé a kritické myšlení – formě náboženství, ke kterému se hlásili. Antropolog a romanopisec McGrigor Allan (1827–1916) tvrdil: „Kdyby rasa neměla žádný vliv na náboženství, jak to, že se Anglii nepodařilo z Irů udělat protestanty?“[517] Tuto poznámku je třeba chápat v kontextu tehdy široce rozšířeného přesvědčení, že Irové byli méně inteligentní než ostatní britské „rasy“.[518] Diskuse se stala tak podrobnou, že byla odložena na příští zasedání, které se konalo 6. dubna, kde byly vzneseny další kritiky Pikeovy teorie. Například obchodník s obilím a pruský

[515] Luke Owen Pike, “On the Alleged Influence of Race Upon Religion,” Journal of the Anthropological Society of London, 7 (1869): str. 135-153.
[516] Lara Trubowitz, Civil Antisemitism, Modernism, and British Culture, 1902–1939 (Londýn: Palgrave Macmillan, 2012).
[517] Luke Owen Pike, “On the Alleged Influence of Race Upon Religion, Journal of the Anthropological Society of London, 7 (1869), str. cxxxv-cliii.
[518] Viz John Beddoe, The Races of Britain: A Contribution to the Anthropology of Western Europe (Londýn: J. W. Arrowsmith, 1885).

emigrant Adolph Bendir (1834–1897)[519] propojil diskusi se „stupňovými“ teoriemi a tvrdil, že rasy budou rozvíjet náboženství, pokud jde o složitost, v souladu se svými schopnostmi.[520] Debata tedy zdánlivě potvrdila přesvědčení, že náboženství se bude lišit v závislosti na něčem podobném inteligenci, i když výslovně neuvádí, že by nevěřící měli pravděpodobně nejvyšší inteligenci.

V souladu s jejich hypotézami německý biochemik Gerhard Meisenberg a jeho tým zjistili, že pokud použijeme vzdělání jako zástupný ukazatel inteligence, pak téměř ve všech zemích světa, pro které jsou k dispozici údaje, existuje negativní souvislost mezi religiozitou a inteligencí.[521] Významným protipříkladem je subsaharská Afrika, která se jeví jako výjimečná díky přetrvávající víře v duchy, která není zahrnuta v otázkách týkajících se jistoty, s jakou člověk věří v Boha. V subsaharské Africe je tedy inteligence pozitivně spojována s náboženskou vírou, ale to proto, že – v souladu s teoriemi o stupních náboženství – méně nábožensky založení lidé věří spíše v duchy než v bohy. V rámci jednotlivých národů existují další rozdíly v souladu s touto teorií. V Jižní Koreji tak nejméně vzdělaní lidé vyznávají předkřesťanské polyteistické náboženství. Lidé se středním vzděláním jsou katolíci a vyznávají náboženství, které synkretizuje monoteismus s

[519] Marc Flandreau, Anthropologists in the Stock Exchange: A Financial History of Victorian Science (Chicago: University of Chicago Press, 2016).
[520] Pike, “On the Alleged Influence of Race Upon Religion.” op cit.
[521] Gerhard Meisenberg, Heiner Rindermann, Hardik Patel a Michael A. Woodley, “Is it Smart to Believe in God? The Relationship of Religiosity With Education and Intelligence,” Temas em Psicologia, 20 (2012): str. 101-120.

pohanskými vírami v mnoho bohů, představovaných jako andělé, svatí a Panna Maria.[522] Nejvzdělanějšími náboženskými Korejci jsou protestanti, což je nejčistší forma monoteistického náboženství. Podobný vztah lze pozorovat v Nizozemsku, kde je průměrné IQ protestantů vyšší než u katolíků, ale nejvyšší IQ ze všech mají lidé bez vyznání.[523]

V multietnických státech existují rozdíly v náboženskosti, které se zdají být podobné rasovým rozdílům v inteligenci. George Fitchett a jeho kolegové využili studii Study of Women's Health Across the Nation (Studie o zdraví žen v celé zemi), aby prozkoumali rasové rozdíly v religiozitě.[524] Víra v Boha byla hodnocena takto: 1 = nevěřím v Boha; 2 = nelze zjistit; 3 = věřím v nějakou vyšší moc; 4 = někdy věřím v Boha; 5 = věřím v Boha, ale mám určité pochybnosti; 6 = vím, že Bůh existuje, a nemám žádné pochybnosti; a síla náboženství takto: 1 = žádné náboženství; 2 = poněkud silné; 3 = ne příliš silné; 4 = velmi silné. V obou měřeních byli černoši mnohem více nábožensky založení než běloši a jiné rasy: 80 procent černochů tvrdilo, že „vědí, že Bůh existuje", ve srovnání s 61,7 procenty bělochů a 67,9 procenty ostatních; 49,3 procent černochů uvedlo „velmi silnou" náboženskou víru, ve srovnání s 37 procenty bělochů a 34,2 procenty ostatních ras. Fitchett a jeho kolegové provedli regresní analýzu, ve které zohlednili verbální

[522] Eric Maroney, Religious Syncretism (Londýn: SCM Press, 2006).
[523] F. Verhage, "Intelligence and Religious Persuasion," Nederlands Tijdschift Voor de Psychologie en Haar Grensgebieden, 19 (1964): str. 247-254.
[524] George Fitchett, Patricia E. Murphy, Howard M. Kravitz, et al., "Racial/Ethnic Differences in Religious Involvement in a Multi-Ethnic Cohort," Journal for the Scientific Study of Religion, 46 (2007): str. 119-132.

IQ, věk, pohlaví, vzdělání, příjmy, náboženství a rok průzkumu, a zjistili, že i tak byli černoši v obou měřítkách výrazně více nábožensky založení než ostatní rasy. Fitchett dokonce tvrdil, že „vliv černé barvy pleti na náboženskou víru je silnější než vliv inteligence“. Další skupina výzkumníků, Chatters a jeho kolegové, porovnávala ateismus mezi černými Američany, bílými Američany a černochy z Karibiku, přičemž také zohledňovala příjmy (což je sice nedokonalý, ale spolehlivý ukazatel pro otázky jako vzdělání a inteligence) a zjistila, že 15,5 % bílých respondentů nemělo žádné náboženské vyznání, zatímco u černochů z Karibiku to bylo 12,7 % a u afroamerických respondentů 10,51 %.[525] To by opět naznačovalo, že alespoň část rozdílu lze vysvětlit něčím jiným než inteligencí a prostředím. Určitě je nepravděpodobné, že by šlo pouze o prostředí, protože černošské obyvatelstvo je relativně velmi náboženské napříč všemi sociálními vrstvami.

Pew Forum také uvádí, že Afroameričané jsou více nábožensky založení než běloši.[526] Zhruba 79 procent černochů tvrdí, že náboženství je „velmi důležité v jejich životě“, zatímco průměr je 56 procent. Zatímco v roce 2009 bylo 16 procent americké populace bez náboženského vyznání, mezi černochy to bylo pouze 12 procent. Pew však zjistil, že černošské obyvatelstvo bez náboženského vyznání bylo většinou

[525] Linda M. Chatters, Robert Joseph Taylor, Kai McKeever Bullard a James S. Jackson, “Race and Ethnic Differences in Religious Involvement: African Americans, Caribbean Blacks and Non-Hispanic Whites,” Ethnic and Racial Studies, 32 (2009): str. 1143-1163.

[526] Pew Forum, “A Religious Portrait of African Americans,” 30. ledna 2009 http://www.pewforum.org/A-Religious-Portrait-of-African-Americans.aspx (přístup 15. května 2020).

„religiózní“ (stejně jako protestanti nebo katolíci) na rozdíl od ateistického, agnostického nebo nábožensky nezařazeného bílého obyvatelstva:

> Ve skutečnosti dokonce velká většina (72 procent) Afroameričanů, kteří nejsou spojeni s žádným konkrétním náboženstvím, tvrdí, že náboženství hraje v jejich životě alespoň určitou důležitou roli; téměř polovina (45 procent) Afroameričanů bez náboženského vyznání tvrdí, že náboženství je v jejich životě velmi důležité, což je zhruba trojnásobek procenta těch, kteří to tvrdí mezi celkovou populací bez náboženského vyznání (16 procent). V tomto ohledu se afroameričané bez náboženského vyznání více podobají celkové populaci katolíků (56 procent uvádí, že náboženství je velmi důležité) a hlavnímu proudu protestantů (52 procent).

Kromě toho činil podíl černošských členů „hlavních protestantských církví“ (které bývají nejliberálnější) 4 procenta, zatímco celostátní průměr byl 15 procent. Průzkum dále zjistil, že 53 procent černochů navštěvuje bohoslužby alespoň jednou týdně (oproti průměru 39 procent), 76 procent uvádí, že se modlí alespoň jednou denně (průměr 58 procent), a 88 procent uvádí, že jsou absolutně přesvědčeni o existenci Boha (průměr 71 procent). „V každém z těchto měřítek,“ poznamenává Pew Forum, „vynikají Afroameričané jako nejvíce nábožensky angažovaná rasová nebo etnická skupina v zemi.“ I černošské obyvatelstvo, které není spojeno s žádnou náboženskou skupinou, se modlí téměř stejně často jako celková populace hlavních protestantských církví: 48 procent nezařazených

Afroameričanů se modlí denně, oproti 53 procentům všech hlavních protestantů. Afroameričané, kteří nejsou členy žádné církve, věří v Boha s absolutní jistotou (70 procent) přibližně stejně často jako protestanti hlavního proudu (73 procent) a katolíci (72 procent) celkově. Konkrétní náboženské přesvědčení amerických černochů také odpovídá tomu, co bychom očekávali: 88 procent černochů je „absolutně přesvědčeno“ o existenci Boha, ve srovnání s 71 procenty všech Američanů; 55 procent černochů „interpretuje Písmo doslovně“ (což je znak fundamentalismu, odkazující například na „doslovné“ chápání popisu stvoření v knize Genesis), ve srovnání s 33 procenty obyvatel USA jako celku; a 83 procent afroameričanů je přesvědčeno o existenci „andělů“ a „démonů“, ve srovnání s 68 procenty Američanů. Kromě toho 23 procent černochů bez náboženského vyznání věří v „doslovný výklad Bible“, zatímco v celé populaci bez náboženského vyznání je to pouze 11 procent. Řada dalších studií je v souladu s těmito zjištěními. I při zohlednění vzdělání, rodinného stavu, příjmu, regionu, urbanizace a subjektivního zdraví jsou starší Afroameričané (ve věku nejméně 55 let) téměř ve všech ohledech prostě více nábožensky založení než starší běloši, a to i při zohlednění větší religiozitě žen.[527]

Výzkum židovských Američanů ukazuje, že jsou ze všech náboženských skupin nejméně religiózní, což by odpovídalo

[527] Jeffrey S. Levin, Robert Joseph Taylor, Linda M. Chatters, “Race and Gender Differences in Religiosity Among Older Adults: Findings From Four National Surveys,” Journal of Gerontology, 49 (1994): str. 137-145.

jejich vysokému průměrnému IQ.[528] Je to pravděpodobně proto, že židovství je jak etnicita, tak náboženství, což vede židovské ateisty k tomu, že své náboženství identifikují jako judaismus. Bohužel výzkum týkající se Američanů východoasijského původu, který by mohl naznačovat vztah mezi jejich nadprůměrnou inteligencí a religiozitou, je velmi omezený. Pew Forum má tendenci spojovat Východoasijce se všemi ostatními „Asiaty“ (například Indy) do jedné kategorie. Ale tam, kde rozlišuje, jsou výsledky takové, jaké bychom očekávali.[529] Rozdíly v religiozitě podle rasy a etnického původu v USA jsou uvedeny v tabulce 10.2 spolu s průměrnými hodnotami IQ podle rasy a etnického původu. Údaje o religiozitě pocházejí z Pew Forum.[530]

[528] Curtis Dunkel a Edward Dutton, “Religiosity as a Predictor of In-group Favoritism Within and Between Religious Groups,” Personality and Individual Differences, 98 (2016): str. 311-314.

[529] Pew Forum, “Asian Americans: A Mosaic of Faiths,” 19. července 2012, http://www.pewforum.org/Asian-Americans-A-Mosaic-of-Faiths-overview.aspx (přístup 15. května 2020).

[530] Tamtéž; Pew Forum, “A Religious Portrait of African Americans,” op cit.; Pew Forum, “US Religious Landscape Survey,” 1. února 2008, https://www.pewforum.org/2008/02/01/u-s-religious-landscape-survey-religious-affiliation/ (přístup 15. května 2020). Údaje o IQ z: Richard Lynn a Tatu Vanhanen, Intelligence: A Unifying Construct for the Social Sciences (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2012). Tato tabulka byla poprvé uvedena v Edward Dutton, Religion and Intelligence: An Evolutionary Analysis (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2014), s. 326 (tabulka 13:1).

Tabulka 10.2: Etnický původ, průměrné etnické IQ a náboženská příslušnost mezi asijskými Američany

Etnický původ	Průměrné IQ (podle národnosti)	Bez vyznání
Číňan	105	52%
Filipínec	86	8%
Ind	82	10%
Japonec	105	32%
Korejec	105	23%
Vietnamec	94	20%

Z tabulky 10.2 je patrná silná pozitivní korelace (0,8) mezi průměrnou etnickou inteligencí a náboženskou nepříslušností. Čína a Vietnam jsou výjimky, pravděpodobně kvůli komunistickému vlivu, ale tabulka ukazuje, že mezi asijskými Američany s rostoucí inteligencí roste i náboženská nepříslušnost. I když, jak jsme již diskutovali, je obtížné srovnávat východoasijské a západní náboženství, tyto výsledky jsou stále v souladu s našimi předpoklady. Můžeme také poznamenat, že průměrná míra nezařazení v USA je podle Pew Forum 16 procent a, jak bychom předpokládali, Východoasijci tento průměr výrazně překračují, přičemž 35,6 procenta z nich je nábožensky nezařazených. Kromě toho 79 procent „asijských Američanů" (opět příliš široká kategorie) věří v Boha, zatímco celostátní průměr je 92 procent, a 40 procent se modlí denně, zatímco celostátní průměr je 56 procent. Modální profil osobnosti Východoasijců by předpovídal nejvyšší religiozitu, takže skutečnost, že mají nejnižší, lze pravděpodobně vysvětlit tím, že mají nejvyšší průměrnou inteligenci.

Rozumným závěrem je, že nízká průměrná inteligence vysvětluje významnou dimenzi vysoké religiozity Afroameričanů. Skutečnost, že jsou stále více religiózní než běloši, i když jsou socioekonomické proměnné kontrolovány, je však fascinující a vyvolává řadu možností. Náboženství je pozitivně spojeno s osobnostními rysy zodpovědnosti a vstřícnosti jak ve vzorku z USA, tak z Evropy[531], což je v souladu s tím, že je odrazem evolučních tlaků, které by tlačily lidi k prosociálnějšímu chování, a také s tím, že náboženské přesvědčení činí lidi prosociálnějšími. Víme však, že černoši mají v průměru nižší hodnoty těchto osobnostních rysů než běloši. Přesto jsou černoši náchylnější ke schizofrenii než běloši, a proto lze očekávat, že budou mít vyšší hodnoty na schizotypickém spektru. V souladu s tím jsou náchylnější k psychotickým epizodám, i když jsou zavedena významná kontrolní opatření.[532] Afroameričané mají třikrát vyšší pravděpodobnost, že jim bude diagnostikována schizofrenie, než běloši. To lze jen částečně vysvětlit rasovými rozdíly v socioekonomickém statusu, přičemž stres má tendenci zvyšovat pravděpodobnost psychotické epizody.[533] Jinými slovy, průměrný Afroameričan je z genetických důvodů na stupnici spojené s intenzivní religiozitou výše než průměrný běloch, což

[531] Gebauer, Bleidorn, Gosling, et al., "Cross-Cultural Variations in Big Five Relationships With Religiosity," op cit.
[532] Kimberly Anne Adams, Racial Differences in Psychotic-like Experiences: A Study of Schizotypy in African Americans and Caucasians, (disertační práce: University of Maryland, 2007).
[533] Michaeline Bresnahan, Melissa D Begg, Alan Brown, et al., "Race and Risk of Schizophrenia in a U.S. Birth Cohort: Another Example of Health Disparity?" International Journal of Epidemiology 36 (2007): str. 751-758.

vede k mnohem vyššímu počtu Afroameričanů na extrémním konci tohoto spektra.

Afroameričané také trpí dvakrát častěji epilepsií spánkového laloku než běloši.[534] Lze tvrdit, že epilepsie, stejně jako autismus nebo schizofrenie, by měla být chápána jako spektrum, jehož jedním extrémem je těžká epilepsie.[535] Řada studií se shoduje v tom, že epilepsie je spojena s prožíváním náboženských zážitků, přičemž všechny tyto zážitky zahrnují aktivitu ve spánkových lalocích.[536] Z toho by vyplývalo, že průměrný Afroameričan by dosáhl vyššího skóre na epileptickém spektru než průměrný běloch, což znamená, že Afroameričané by byli náchylnější k intenzivním náboženským zážitkům. Vysoký výskyt schizofrenie mezi Afroameričany by pravděpodobně byl způsoben slabým selekčním tlakem proti antisociálním psychologickým rysům v subsaharské Africe. To také naznačuje zajímavý křivkový rozměr schizofrenie. Je vysoká v severovýchodní Asii, protože se jedná o extrémní a maladaptivní projev empatie a nízké hladiny testosteronu. Je však vysoká také v Africe, protože je obecně antisociální a Afričané byli ve svém prostředí vystaveni menšímu selekčnímu tlaku na prosociální rysy. Je také patrné, že Afroameričané věří častěji než běloši v primitivnější formy náboženství, zahrnující ďábly a démony. Jak jsme již diskutovali, to by bylo v souladu

[534] Samantha E. Allen, Nita Limdi, Ashly C. Westrick, et al., "Racial Disparities in Temporal Lobe Epilepsy," Epilepsy Research, 140 (2018): str. 56-60.
[535] Joseph I. Sirven, "Epilepsy: A Spectrum Disorder," Cold Spring Harbor Perspectives in Medicine, 5 (2015): a022848.
[536] Orrin Devinsky a George Lai, "Spirituality and Religion in Epilepsy, Epilepsy and Behavior," 12 (2008): str. 636-643.

s nižší inteligencí. Stereotypně „charismatická“ povaha afroamerického křesťanství – zahrnující emocionální formy uctívání – je pravděpodobně odrazem jejich vysoké úrovně extraverze. Ve Velké Británii bylo zjištěno, že anglikáni s vysokou extraverzí jsou přitahováni touto formou uctívání.[537] Může to také odrážet snadnost, s jakou lze vyvolat náboženské prožitky u lidí, kteří se nacházejí na horním konci spektra epilepsie.

Další hypotéza, která vysvětluje, proč jsou Afroameričané více nábožensky založení, je ta, že byli dlouho chudší než běloši, a proto byli vystaveni intenzivnější darwinovské selekci, alespoň donedávna, než běloši – zejména proto, že USA mají pouze omezený sociální stát. Vzhledem k tomu, že lidé jsou v různé míře selektováni, aby byli nábožensky založení, mohou být Afroameričané nábožensky založenější než běloši – při zohlednění socioekonomického statusu – protože jsou méně dysgeničtí než běloši. Jsou také v větší míře chráněni, pokud jde o sociální epistázi, před dysgeničtějšími rozměry bílé kultury. Lze dokonce tvrdit, že multikulturalismus povzbuzuje černochy – nikoli však bělochy – k etnocentrismu a v tomto smyslu k adaptabilitě. Ve Velké Británii podle sčítání lidu z roku 2001 přibližně 18 procent bělochů uvedlo, že „nemají žádné náboženství“, ve srovnání s 2 procenty Indů, téměř nulovým počtem Pákistánců a Bangladéšanů, 10 procenty černochů a 32 procenty Číňanů.[538] Tyto závěry jsou v souladu s rasovými

[537] Kelvin Randall, Evangelicals Etcetera: Conflict and Resolution in the Church of England’s Parties (Aldershot: Ashgate, 2005).
[538] Razib Khan, “Most Atheists Are Not White & Other Non-fairy Tales,” Gene Expression, 18. listopadu 2010

rozdíly v inteligenci, s výjimkou Jihoasijců. Jednou z možností, zejména pokud jde o Indy, jejichž IQ a socioekonomický status jsou relativně podobné jako u bělochů, je to, že byli déle vystaveni tvrdé darwinovské selekci. Relevantní může být také to, že hinduismus – jako polyteistické náboženství – se více zaměřuje na rituály a společné předky než na dodržování dogmat. V tomto smyslu lze argumentovat, že hinduismus je otázkou „kultury“ a že není problém být zároveň ateistou i hinduistou.[539]

Porozumění etnickým rozdílům v religiozitě je obtížnější, protože klíčovou proměnnou je skutečnost, že různé etnické skupiny mají tendenci žít v různých zemích, což je vystavuje odlišným podmínkám. Nicméně jasné rozdíly v religiozitě uvnitř bílé rasy vyplynuly z studie Pew Research Center z roku 2018, která je uvedena v tabulce 10.3. Pew provedl průzkum v zemích po celé Evropě a pro každou z nich vypočítal kombinovaný index náboženské víry, který je souhrnem návštěvnosti kostelů, pravidelného modlení a vlastní víry v Boha. Snad nejvýraznějším výsledkem je celkový pokles náboženské víry, zejména v západní Evropě a Skandinávii. Vysoká míra bezvěrectví ve Francii lze vysledovat až k dlouhotrvajícímu vlivu osvícenství a revolučních ideálů.[540] Od roku 2016 se však Nizozemsko může pochlubit tím, že je první

---

http://blogs.discovermagazine.com/gnxp/2010/11/most-atheists-are-not-White/#.XWo2jygzY2w (přístup 15. května 2020).

[539] De Benoist, On Being a Pagan, op cit.

[540] Carmen Bernand, “The Right to be Different: Some Questions About the ‘French exception,’” in Religious Differences in France: Past and Present, ed. Kathleen P. Long (Kirksville, MO: Truman State University Press, 2006).

západní zemí, ve které většina obyvatelstva nemá žádné náboženské vyznání.[541] Země s katolickou většinou zůstávají téměř dvakrát tak náboženské jako země s protestantskou většinou a země s pravoslavnou většinou jsou nejnábožnější ze všech. Jak poukazuje Pew, regionální rozdíly jsou výrazné, přičemž střední, jihovýchodní a východní Evropa jsou zhruba dvakrát tak náboženské jako jejich západní sousedé. Stejné vzorce se objevily i u měření etnocentrismu, které bylo zdůrazněno v tabulce 9.2 [tabulka v digitální verzi knihy bohužel chybí – pozn. překl.] v kapitole 9. Významné jsou také historické politické rozdíly. Země, které byly během studené války součástí Sovětského svazu nebo pod jeho nadvládou, se ukázaly jako výrazně více náboženské než země ve sféře vlivu „svobodného světa“ vedeného Spojenými státy nebo země, které byly neutrální (konkrétně Rakousko a Švýcarsko). Jednou z velkých ironií 20. století jistě je, že národy, které byly pod vlivem militantní ateistické ideologie, dokázaly lépe zachovat náboženské tradice a kolektivní víru v Boha.[542]

[541] Statistics Netherlands (CBS), “Helft Nederlanders is Kerkelijk of Religieus,” 12. prosince 2016, https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/51/helft-nederlanders-is-kerkelijk-of-religieus (ligieus (přístup 15. května 2020).

[542] Při sestavování průměrů bylo Německo zahrnuto jak do sovětské, tak do americké sféry, což odráželo jeho rozdělení. Švýcarsko a Rakousko, obě neutrální země, byly zahrnuty do „americké“ zóny, což odráželo jejich kapitalistické ekonomiky a spíše proamerické postoje.

Tabulka 10.3: Procento evropských dospělých osob, které jsou „vysoce náboženské“

Země	Index religiozity	Většinové náboženství	Region	Spojenectví za studené války s
Rumunsko	55%	Pravoslaví	Střední	SSSR
Řecko	49%	Pravoslaví	Jihovýchodní	USA
Moldavsko	47%	Pravoslaví	Jihovýchodní	SSSR
Bosna	46%	Islám	Jihovýchodní	SSSR
Chorvatsko	44%	Katolicismus	Střední	SSSR
Polsko	40%	Katolicismus	Střední	SSSR
Portugalsko	37%	Katolicismus	Jižní	USA
Srbsko	32%	Pravoslaví	Jihovýchodní	SSSR
Ukrajina	31%	Pravoslaví	Východní	SSSR
Slovensko	29%	Katolicismus	Střední	SSSR
Bělorusko	27%	Pravoslaví	Východní	SSSR
Itálie	27%	Katolicismus	Jižní	USA
Irsko	24%	Katolicismus	Západní	USA
Litva	21%	Katolicismus	Střední	SSSR
Španělsko	21%	Katolicismus	Jižní	USA
Bulharsko	18%	Pravoslaví	Jihovýchodní	SSSR
Nizozemsko	18%	Bez vyznání	Západní	USA
Maďarsko	17%	Katolicismus	Střední	SSSR
Norsko	17%	Protestantismus	Severní	USA
Rusko	17%	Pravoslaví	Východní	SSSR
Lotyšsko	15%	Protestantismus	Střední	SSSR
Rakousko	14%	Katolicismus	Střední	Neutrální/USA
Finsko	13%	Protestantismus	Severní	USA
Francie	12%	Katolicismus	Západní	USA
Německo	12%	Protestantismus	Střední	Rozdělené
Švýcarsko	12%	Katolicismus	Střední	Neutrální/USA
Spojené království	11%	Protestantismus	Západní	USA
Belgie	10%	Katolicismus	Západní	USA
Švédsko	10%	Protestantismus	Severní	USA
Česká republika	8%	Katolicismus	Střední	SSSR
Dánsko	8%	Protestantismus	Severní	USA
Estonsko	7%	Pravoslaví	Střední	SSSR
Katolický průměr	23%			
Pravoslavný průměr	31%			
Protestantský průměr	12%			
Střední průměr	24%			
Východní průměr	25%			
Severní průměr	12%			
Západní průměr	15%			
Jihovýchodní průměr	38%			
Průměr zemí spojených se Sovětským svazem	28%			
Průměr zemí spojených s USA	19%			

Na základě údajů o národním IQ Richard Lynn a Tatu Vanhanen prokázali jasnou souvislost mezi národním IQ dané země a mírou její náboženské víry, tj. procentem obyvatel

věřících v Boha. Tato korelace je vyjádřena jako R x IQ.[543] Výsledky jsou uvedeny v tabulce 10.4.

Tabulka 10.4: Korelace mezi národním IQ a religiozitou

Proměnná	N. Zemí	R x IQ
Ateismus	137	-0.6
Náboženské vyznání	58	-0.58
Význam náboženství	60	-0.75
Procento věřících	60	-0.56

Kromě toho Lynn a jeho kolegové zkoumali procento lidí v každé zemi, kteří aktivně nevěří v Boha (dawkinsovský ateismus, chcete-li), a tvrdí, že se jedná o lepší měřítko, protože lidé mohou tvrdit, že věří v Boha, pouze kvůli společenskému tlaku nebo konvencím.[544] To je patrné z tabulky 10.4.

Tabulka 10.4: Nevíra a národní inteligence

Rozsah IQ	N. Zemí	% nevěřících	Rozsah nevěřících	Nevíra x IQ
64-108	137	10.69%	<1 procenta až 81 procent	0.60
64-86	69	1.95%	<1 procenta až 40 procent	0.16
87-108	68	16.99%	<1 procenta až 81 procent	0.54

Lynn a jeho kolegové poukazují na silnou negativní korelaci mezi inteligencí a religiozitou ve výši 0,60. S těmito údaji je však spojeno mnoho potenciálních problémů. Zaprvé, míra odezvy na průzkumy je relativně nízká. To znamená, že je

[543] Richard Lynn a Tatu Vanhanen, Intelligence: A Unifying Construct for the Social Sciences, (Londýn: Ulster Institute for Social Research, 2012).
[544] Richard Lynn, John Harvey a Helmuth Nyborg, "Average Intelligence Predicts Atheism Rates Across 137 Nations," Intelligence, 37 (2009): str. 11-15.

obtížné si být jistý, že vzorky, z nichž se čerpá, jsou reprezentativní pro země, v nichž žijí. Je například možné, že extrémně věřící nebo extrémně nevěřící lidé jsou ochotnější odpovědět než ti, kteří jsou umírněnější. Zadruhé, mnoho vzorků není náhodných, což je zřejmý problém, i když je míra odezvy vysoká. To opět znamená, že je obtížné zobecnit výsledky na celou populaci. Za třetí, výsledky mohou ovlivnit politické nebo kulturní podmínky. Jak poukazují Lynn a Vanhanen, v represivních režimech, které prosazují státní ateismus, nemusí být ti, kdo věří v Boha, ochotni to přiznat, aby nebyla odhalena jejich identita – nebo naopak v režimech, které prosazují státní náboženství. I v liberálnějších společnostech stále panuje tlak okolí. Lidé mohou falešně tvrdit, že věří v Boha, protože si myslí, že to ostatní chtějí slyšet.[545] Stojí za zmínku, že podle nedávného průzkumu veřejného mínění jsou Američané výrazně ochotnější volit muslimského, židovského nebo homosexuálního prezidentského kandidáta než ateistu. Pouze „socialisté“ jsou ještě méně oblíbení.[546]

Za čtvrté, mezikulturní používání náboženské terminologie vyvolává metodologické problémy. Termíny jako „religiózní“, „náboženství“, „věřící“, „ateista“ a dokonce i „Bůh“ mohou mít v různých kulturách odlišné konotace a historické souvislosti. Míra srovnatelnosti údajů z průzkumů o náboženskosti v různých kulturách je z různých důvodů zjevně omezená. Ti, kdo je používají, jako například Lynn a Vanhanen,

[545] Lynn a Vanhanen, Intelligence, s. 283.
[546] Justin McCarthy, “Less Than Half in U.S. Would Vote for a Socialist for President,” Gallup, 9. května 2019, https://news.gallup.com/poll/254120/less-half-vote-socialist-president.aspx (přístup 15. května 2020).

to zdůrazňují, ale dodávají, že se jedná o „jediné dostupné empirické údaje o náboženském přesvědčení. Proto je musíme použít“.[547] Pokud data prokazují, že náboženství a národní inteligence jsou v nepřímém vztahu, nemusí to samo o sobě nutně znamenat, že tomu tak skutečně je, a to kvůli zmíněným nedostatkům. Ale vzhledem k tomu, že k tomuto závěru dochází v kontextu mnohem spolehlivějších dat o náboženství a individuálních rozdílech, existují pádné důvody pro to, aby byla jeho platnost přijata.

Lynn a Vanhanen poznamenali, že řada zemí vykazuje odchylky o více než 12 bodů od úrovně religiozity, kterou by bylo možné předpovědět na základě jejich IQ. Těchto 16 zemí tvoří Bolívie, Kostarika, Chorvatsko, Kypr, Ekvádor, Irák, Irsko, Kuvajt, Libye, Malajsie, Malta, Omán, Polsko, Tunisko, Spojené arabské emiráty a Spojené státy americké. Je zřejmé, že lze rozpoznat určitý vzorec. Šest z těchto zemí je muslimských, a to jak v severní Africe, tak na Blízkém východě. Muslimská je také Malajsie, stejně jako řada zemí, které se odchylují o méně než 12 bodů, jako je Pákistán a Bangladéš. Ve všech muslimských zemích je úroveň náboženské víry vyšší, než by odpovídalo IQ. To může být způsobeno fundamentalistickou reakcí na nedávnou a rychlou modernizaci muslimského světa[548] nebo dokonce důsledkem intenzivní selekce religiozity. Sedm z těchto výjimek je katolických. Náboženskost na Kypru pravděpodobně odráží

[547] Lynn a Vanhanen, Intelligence, op cit., s. 284.
[548] Karen Armstrong, The Battle for God: Fundamentalism in Judaism, Christianity and Islam (Londýn: HarperCollins, 2001).

válku s muslimským Tureckem v 60. letech 20. století.[549] Bylo argumentováno, že vysoká religiozita v USA může být důsledkem dvou faktorů. Země byla zčásti založena fundamentalistickými protestanty, což znamená, že intenzivní religiozita mohla být předána jak geneticky, tak kulturně budoucím generacím.[550] Náboženství je také spojováno s migrací a předpovídá migraci[551], protože velká část obyvatelstva USA pochází z relativně nedávných přistěhovalců.

Existuje 17 zemí, které vykazují rozdíl 12 bodů nebo více, tj. jsou méně náboženské, než by odpovídalo jejich IQ. Jedná se o Albánii, Bělorusko, Čínu, Kubu, Českou republiku, Estonsko, Francii, Německo, Japonsko, Kazachstán, Severní Koreu, Kyrgyzstán, Rusko, Švédsko, Uruguay a Vietnam. Jedenáct z těchto států je bývalých nebo současných komunistických; to možná naznačuje dlouhodobý dopad komunismu, i když východní blok si celkově zachoval silnější náboženské tradice než západní. Klíčovým bodem však je, že bychom očekávali výkyvy, protože IQ není jediným faktorem, který předpovídá religiozitu. Modální osobnost, modernizace a další tlaky prostředí jsou také relevantní. Lynn a Vanhanen ukázali, že když spojíme různá měřítka náboženství, abychom zohlednili

[549] Costa Constantinou, "Aporias of Identity and the 'Cyprus Problem," příspěvek přednesený na ECPR Joint Sessions Workshops, 25.–30. dubna 2006, http://academos.ro/sites/default/files/bibliodocs/207/constantinou_cyprus_aporia_0.pdf (přístup 15. května 2020).

[550] Curtis Dunkel a Edward Dutton, "Religiosity as a predictor of in-group favoritism within and between religious groups," Personality and Individual Differences, 98 (2016): str. 311-314.

[551] Douglas Massey a Monica Higgins, "The Effect of Immigration on Religious Belief and Practice: A Theologizing or Alienating Experience?" Social Science Research, 40 (2011): str. 1371-1389.

kulturní rozdíly v povaze náboženství, pak je obecně národní inteligence silným prediktorem nízké religiozity.

Andělé a démoni

Jak jsem argumentoval ve své knize Race Differences in Ethnocentrism (2019), evropské národy měly k dispozici alespoň dvě evoluční strategie, jak maximalizovat svou genetickou zdatnost: (1) vysoce etnocentrickou strategii a (2) strategii génia. Druhá strategie spočívala v relativně nízké míře negativního etnocentrismu. To umožnilo skupině expandovat, zvětšit svůj genofond a díky genetické náhodě tak vychovat génie. Tito géniové pak přicházeli s inovacemi, které byly pro jejich skupinu velmi užitečné, což skupině umožnilo expandovat a ještě více dominovat. Tato strategie sice oslabila základní genofond, ale byla adaptivní, pokud byla udržována optimální úroveň etnocentrismu, například prostřednictvím náboženství nebo národní hrdosti.

Tato možnost „geniality“ nebyla pro Japonce prostě dostupná, proto je jejich relativně nízká úroveň geniality na obyvatele, když vezmeme v úvahu, že jejich průměrné IQ je 105, což jsme probírali v minulé kapitole. Japonské prostředí bylo příliš drsné na to, aby se genofond diverzifikoval do takové míry, která by byla nutná k vytvoření významného počtu géniů, a rizikové faktory spojené s génii – jako například lidé s nízkým IQ a antisociálním chováním, kteří se náhodou projeví a naruší harmonii skupiny – byly prostě příliš vysoké. Proto jsou Severovýchodoasijci více etnocentričtí než Evropané.

Užitečnost strategie génia byla omezená také pro Araby a Jihoasijce. Vzhledem k tomu, že podléhají méně drsným

ekologickým podmínkám než Evropané, vyvinuli se tak, že mají relativně nízkou zodpovědnost, vstřícnost i inteligenci. Jak tedy mohli konkurovat vysoce inteligentní společnosti, která uplatňovala strategii génia? Odpověď spočívala ve zvýšení jejich etnocentrismu. Toho dosáhli intenzivní religiozitou a sňatky mezi bratranci a sestřenicemi. Sňatky mezi bratranci a sestřenicemi motivovaly muže k investicím do svého kmene a potomstva; i kdyby byli podvedeni – což je v lidských společnostech primární strach – jejich potomci by s nimi byli stále úzce spřízněni. Sňatky mezi bratranci a sestřenicemi tak posílily důvěru a spolupráci mezi muži, zároveň však snížily velikost a rozmanitost genofondu, a tím zvýšily výhody pozitivního a negativního etnocentrismu. Náboženství také podporovalo vysoce etnocentrické chování.[552] Zejména v islámu znamenala omezení pohybu a chování žen – systém známý jako purdah – že muži si mohli být jisti, že nebudou podváděni. To by snížilo násilí mezi muži a zvýšilo důvěru a kooperativní chování, a tím i etnocentrismus. To by částečně vysvětlovalo, proč je pozitivní i negativní etnocentrismus vyšší mezi Jihoasijci a příbuznými národy než mezi Evropany.

Pokud jde o Afričany ze subsaharské Afriky, geniální strategie by byla vzácná kvůli relativně nízké průměrné úrovni IQ. Je však možné, že prvky této strategie – jako například lepší zbraně – pomohly černochům expandovat na jih na úkor Křováků, populace, která má zřejmě podstatně nižší průměrnou inteligenci. Celkově bychom však očekávali, že negativní etnocentrismus bude vyšší mezi Afričany, protože jsou nejvíce

[552] Sela, Shackelford a Liddle, "When Religion Makes It Worse," op cit.

přizpůsobeni nestabilnímu a snadnému životnímu prostředí, což znamená, že selekce pro obecnou důvěru byla velmi omezená. Proto by všichni byli nedůvěřiví, zejména vůči cizincům, kteří by byli geneticky zcela odlišní. Moje studie o rasových rozdílech v etnocentrismu zjistila nevýznamný rozdíl mezi bělochy a černochy v negativním etnocentrismu. To je však pravděpodobně způsobeno kombinací malého vzorku a sporné povahy africké národnosti, protože mnoho národů je rozděleno podle kmenů a pocit národní jednoty, jak jej chápou západní lidé, je velmi omezený. Jinými slovy, Afričané mají příliš vysoký negativní etnocentrismus, aby mohli organicky rozvíjet národy. Existují však určité důkazy, že černoši mají vyšší míru negativního etnocentrismu než běloši. Judd a jeho kolegové zhodnotili čtyři studie, které všechny dospěly k závěru, že afroameričtí mladí lidé jsou negativněji etnocentričtí než bělošští mladí lidé, což je v souladu s modelem životní strategie.[553] Genetická rozmanitost subsaharských Afričanů je však relativně vysoká, právě proto, že úroveň ekologické náročnosti je tak nízká. Afričané se často rozdělili do kmenů, což má za následek umělé zmenšení jejich genofondu a tím i zvýšení míry jejich pozitivního etnocentrismu. Obecně však, a zejména za podmínek slabé selekce, bychom neočekávali, že by byl silný.

Tyto rozdíly znamenají, že úpadek náboženství je problematický pro všechny inteligentní společnosti – ale

[553] Charles M. Judd, Bernadette Park, Ryan S. Carey, et al., "Stereotypes and Ethnocentrism: Diverging Inter-ethnic Perceptions of African American and White American Youth," Journal of Personality and Social Psychology, 69 (1995): str. 460-481.

zejména pro ty evropské, právě proto, že se řídily touto strategií „geniality“. Když náboženství upadá, Bůh – který tak dlouho chránil společnost před negativními důsledky vysoké inteligence – je mrtvý. A vysoká inteligence společnosti potenciálně vede k její vlastní zkáze. Inteligence předurčuje důvěřivost – a rozdíl mezi důvěrou a naivitou může být nejasný. Inteligentní lidé pustí cizince do společnosti a předpokládají, že jsou v konečném důsledku čestní a dobří a že nakonec bude vše v pořádku. Inteligentní lidé, kteří také dosahují vysokých hodnot v otevřenosti, budou nadšení a fascinováni exotickým a odlišným, a proto budou mít sklon hledat v nich pozitivní stránky, a to i u věcí, které považují za nadřazené. Vzhledem k vysoké empatii, pokud jsou imigranti nebo potenciální imigranti z chudších společností, budou inteligentní lidé silně nakloněni tomu, aby chtěli zlepšit jejich životní podmínky. A opět, protože jsou důvěřiví, budou předpokládat, že jim bude tato důvěra oplacena. Pro inteligentní lidi neexistují žádní nepřátelé; vidí pouze inteligentní lidi, jako jsou oni sami. V poslední kapitole jsem zmínil, že tragická „uprchlická krize“ z roku 2015 vyvolala strašáka xenofobie; vyvolala však také strašáka xenofilie – „Uprchlíci jsou vítáni!“ – zejména ve vysoce funkčních společnostech západní a střední Evropy.

Bylo argumentováno, že úpadek náboženství na Západě lze sám o sobě chápat z evolučního hlediska. Za darwinovských podmínek byla religiozita silně selektována, protože náboženské skupiny byly více etnocentrické. Z tohoto důvodu byla tradiční religiozita evoluční normou. To znamená, že byla a zůstává spojena s adaptivními vlastnostmi, jako je genetické

fyzické a duševní zdraví spolu s plodností. Za darwinovských podmínek byla dětská úmrtnost nejméně 40 procent; každá generace tak byla očištěna od jedinců se špatným genetickým a fyzickým zdravím. Mozek tvoří 84 procent genomu, což z něj činí obrovský cíl pro mutace. A mutované geny těla korelují s mutovanými geny mysli, jak empiricky dokazuje mnoho důkazů. Pokles dětské úmrtnosti s nástupem industrializace – k němuž došlo nejdříve u bělochů, zejména u západních Evropanů – vedl k nárůstu počtu lidí s maladaptivním myšlením. To zase vedlo k dlouhodobému nárůstu autismu, depresí a schizofrenie, mimo jiné. Tito lidé byli náchylnější k maladaptivním světonázorům, včetně bezvěrectví, antinatalismu, antinacionalismu a multikulturalismu. A tito maladaptivní lidé byli zlomyslní vůči ostatním a šířili své názory široko daleko. Eusociální („kolektivní mysl“) povaha lidí znamená, že jsme silně ovlivňováni lidmi kolem nás, což těmto „zlomyslným mutantům“ umožňuje postupně přesvědčovat ostatní, aby přijali jejich myšlenky poškozující jejich kondici – nemít děti, věřit, že život nemá smysl, nebo upřednostňovat zájmy jiných skupin před svými vlastními. „Zlomyslní mutanti“ tak pravděpodobně sehráli nepostradatelnou roli v podkopávání náboženství a etnocentrismu.[554] Mutant totiž ve svém srdci říká: „Není žádného boha.“

[554] Viz Michael A. Woodley z Menie, Matthew A. Sarraf, Rodomir N. Pestow a Heitor B. F. Fernandes, “Social Epistasis Amplifies the Fitness Costs of Deleterious Mutations, Engendering Rapid Fitness Decline Among Modernized Populations,” Evolutionary Psychological Science, 3 (2017): str. 181-191. Viz také Matthew Sarraf, Michael A. Woodley of Menie a Colin Feltham, Modernity

Vyvolený národ – rasa a Židé

Francouzský král Ludvík XIV. údajně požádal významného matematika a náboženského filozofa té doby, Blaise Pascala, aby mu předložil důkaz existence zázraků. Podle pověsti Pascal rychle odpověděl, že nejlepším důkazem zázraků jsou Židé. Pascal tím myslel, že Židé jako diaspora žijící jako cizinci v hostitelských zemích a vystavení pronásledování zřejmě unikli osudu úpadku a zániku, který potkal všechny ostatní národy. Jak Pascal napsal ve svých Pensées:

> Tento národ [Židé] není výjimečný pouze svou starobylostí, ale také svou dlouhou existencí, která trvá od jeho vzniku až do současnosti. Zatímco národy Řecka a Itálie, Lakedaimónu, Athén a Říma a další, které přišly mnohem později, již dávno zanikly, tento národ přetrvává navzdory snahám mnoha mocných králů, kteří se ho stokrát pokoušeli zničit...[555]

Kromě pozoruhodných okolností svého přežití si židovský národ udržel významný vliv na západní kulturu, přestože sami nejsou Evropany. Židé jsou nadměrně zastoupeni mezi nositeli Nobelovy ceny za vědu v poměru 8:1 a jsou také výrazně nadměrně zastoupeni v zemích, kde tvoří malou menšinu, ve všech oblastech, kde je vyžadována nadprůměrná inteligence: šachoví mistři, mistři v bridži, nositelé akademických cen, právo, medicína a akademická sféra. Jsou nadměrně zastoupeni

---

and Cultural Decline: A Biobehavioral Perspective (Basingstoke, Hants: Palgrave Macmillan, 2019); a Dutton, Madison a Dunkel, "The Mutant Says in His Heart, 'There Is No God,'" op cit.

555

mezi finanční elitou a mají významný vliv v právnických profesích, médiích a dalších odvětvích. V mnoha zemích trvalo jen jednu generaci, než se aškenázští Židé, prchající před ruskými pogromy, vymanili z chudoby přistěhovalců a dosáhli elitního postavení. V roce 1930 bylo 40 procent lékařů na Slovensku Židy. V Budapešti bylo ve stejném roce polovina všech lékařů a právníků Židy. Jako rasa dosáhli Židé vynikajících socioekonomických a intelektuálních úspěchů, což odpovídá vnímání náboženských Židů jako „vyvoleného národa“.[556]

Proto si v rámci našeho zkoumání evolučních strategií skupin zaslouží jedinečný případ židovského národa samostatnou kapitolu. Ignorovat tento výjimečný případ by bylo intelektuálně nečestné a také by to zpochybňovalo to, co jsme dosud zjistili o realitě rasy. Obtížné přežití židovského národa, které Pascal považoval za důkaz zázraků, prozkoumáme z evolučního hlediska.

Jak jsme již diskutovali, Židé jsou v podstatě klínem, protože v průměru jsou aškenázští Židé zhruba ze 40 procent Evropané, a to kvůli historickému smíšení, včetně ženské linie.[557] Neexistuje shoda ohledně toho, proč Židé přijali systém, podle kterého musíte mít židovskou matku, abyste byli přijati jako Židé. Jednou z možností však je, že tím je zajištěno, že nemůže dojít k žádné nejistotě ohledně otcovství. Všichni, kdo jsou přijati jako Židé, budou určitě Židé. Takový systém

[556] Richard Lynn, The Chosen People: A Study of Jewish Intelligence and Achievement (Whitefish, MT: Washington Summit Publishing, 2011).
[557] Tamtéž.

maximalizuje genetické zájmy všech Židů, protože jim zaručuje, že spolupracují s lidmi, kteří jsou alespoň částečně židovského původu. To by zase mohlo zvýšit jejich úroveň pozitivního a negativního etnocentrismu, což by bylo prospěšné v boji o skupinovou selekci. Zdá se však, že tento systém se stal součástí židovského práva nejdříve kolem roku 200 př. n. l. a možná i mnohem později. Může to tedy být způsobeno konkrétními historickými důvody, které přesahují rámec tohoto výzkumu.[558]

Existují čtyři židovské etnické skupiny. Aškenázové se usadili ve východní Evropě a přijali za svůj jazyk jidiš, dialekt němčiny, který obsahoval mnoho hebrejských slov. Sefardští Židé migrovali na Pyrenejský poloostrov, kde vyvinuli dialekt známý jako judezmo, v podstatě španělštinu s výpůjčkami z hebrejštiny a dalších jazyků, a také se dostali na Balkán. Mizrachští Židé zůstali na Blízkém východě a rozšířili se do Středního východu. Mluvili buď aramejsky, nebo vlastním dialektem místního jazyka, například judeoarabsky. Skutečnost, že si vyvinuli vlastní dialekty, odráží relativně vysokou míru endogamie mezi tradičními židovskými skupinami. Všechny byly silně etnocentrické a usilovně udržovaly svou vlastní kulturní, a tedy i genetickou odlišnost, ačkoli studie jejich genetiky naznačují, že v průběhu staletí došlo k významnému smíšení s nežidovskými skupinami. Všechny tři židovské skupiny jsou geneticky úzce příbuzné. Výjimkou jsou takzvaní etiopští Židé, kteří přijali judaismus v období, kdy byli Židé

[558] Hillel Katzir, The Evolving Covenant: Jewish History and Why It Matters (XLibris, 2013).

evangelicky orientovaní. Ačkoli stát Izrael uznává etiopské Židy a přiznává jim právo na návrat, geneticky jsou Etiopané a jejich IQ tuto skutečnost odráží. V souladu s tím jsou drtivá většina z nich členy izraelské dělnické třídy.[559] Mezi těmito třemi geneticky židovskými skupinami existují také významné genetické rozdíly. Například mezi iráckými (mizrachskými) Židy trpí 58 procent nedostatkem G6PD, což je u mužů problém vedoucí k anémii. Mezi aškenázskými Židy však tímto onemocněním trpí pouze 0,4 procenta.[560]

Tyto skupiny se také výrazně liší v průměrném IQ. Průměrné IQ aškenázských Židů v USA a dalších západních zemích bylo zjištěno na úrovni 112. Existuje také silný verbální sklon: 117 pro jazykové IQ, což je celá směrodatná odchylka nad evropským greenwichským průměrem 100.[561] V západních zemích dosáhli obrovského úspěchu především Aškenázové, a proto se zde budeme zabývat především nimi. Vysoké průměrné IQ Aškenázů, zejména v Německu, bylo zaznamenáno již v roce 1938.[562] Průměrné IQ Sefardů bylo odhadnuto na 99. To je přibližně stejné jako u Evropanů, i když je to o pět až deset bodů vyšší než průměrné IQ národů, ve kterých žili, jako je Španělsko, Portugalsko a balkánské země. Průměrné IQ Mizrachů je 91, což je přibližně o sedm bodů vyšší než IQ zemí, které nazývali svým domovem. Průměrné IQ etiopských Židů,

---

[559] Tamtéž, s. 26.
[560] Tamtéž, s. 27.
[561] Gregory Cochran, Jason Hardy a Henry Harpending, "Natural History of Ashkenazi Intelligence," Journal of Biosocial Science, 38: str. 659–693.
[562] E.R. Jaensch, Der Gegentypus: Psychologisch-anthropologische Grundlagen deutscher Kulturphilosophie, ausgehend von dem, was wir überwinden wollen (Lipsko: Ambrosius Barth, 1938).

které činí 66, se nakonec příliš neliší od IQ etiopských nežidů.[563]

Richard Lynn navrhl řadu nekonkurenčních teorií, které vysvětlují zvýšenou úroveň IQ tří geneticky židovských skupin ve srovnání s průměrem jejich hostitelských národů. Pozoruje, že Židé dlouho praktikovali formu eugeniky, v níž byli rabíni, kteří bývali nejvzdělanějšími a nejinteligentnějšími členy komunity, povzbuzováni k tomu, aby měli co nejvíce dětí, a komunitou samotnou byli za tímto účelem finančně podporováni. V Evropě bylo Židům po většinu její historie povoleno vykonávat pouze velmi omezený počet povolání, z nichž většina souvisela s půjčováním peněz, protože lichva byla pro křesťany zakázána. Tato povolání vyžadovala vysoké IQ, což znamenalo, že když se genetickou náhodou objevili Židé, kteří neměli dostatečné IQ k úspěšnému výkonu těchto povolání, byly možné dva výsledky. Za prvé, mohli upadnout do chudoby a tím selhat v předávání svých genů, protože až do roku 1800 existoval v Evropě silný vztah mezi socioekonomickým statusem a dosaženou plodností, jak již bylo diskutováno.[564] Nebo by opustili židovskou komunitu, zvolili si profesi pro nežidy a integrovali se do nežidovské populace. V obou případech by tato kombinace faktorů vedla ke zvýšení židovského IQ na genetické úrovni ve srovnání s okolní populací. V souladu s tímto genetickým modelem bylo prokázáno, že určité polymorfismy – formy genu – jsou spojeny s velmi vysokým IQ a že vyšší procento Aškenázů nese

[563] Lynn, The Chosen People, op cit., 29.
[564] Viz Clark, A Farewell to Alms, op cit.

polymorfismy s velmi vysokým IQ než bílí Američané.[565] Bylo také prokázáno, že rozdíl v IQ mezi bělochy a Židy je v g, což je geneticky nejvíce ovlivněný aspekt IQ.[566]

Druhým faktorem, na který Lynn poukazuje, jsou občasné pogromy. Ty lze podle Lynna považovat za „selekční události". Inteligence by mohla předvídat přežití pogromů, protože lidé s vyšší inteligencí a socioekonomickým statusem by je pravděpodobněji předvídali, byli by schopni lépe realizovat plány, jak se jim vyhnout, měli by větší šanci disponovat finančními prostředky, aby se jim vyhnuli, a měli by větší šanci mít kontakty na vysokých pozicích mezi nežidy, kteří by je mohli ochránit. Mnoho vysoce postavených Židů provdalo své dcery do bohatých nežidovských rodin, čímž zvýšilo pravděpodobnost, že budou chráněny. Jiní Židé s vysokým postavením konvertovali ke křesťanství, často se však ženili s jinými rodinami, které tak učinily, což vedlo k obviněním, někdy opodstatněným, že jsou ve skutečnosti „kryptožidé".[567] Kromě toho bychom očekávali, že nejinteligentnější Židé budou disponovat sociální inteligencí, která jim umožní vyhnout se nepřátelství s nežidy a navazovat užitečné kontakty s nimi. Pogromy byly významnějším faktorem v historii

---

[565] Curtis Dunkel, Michael A. Woodley of Menie, Jonatan Pallesen a Emil Kirkegaard, "Polygenic Scores Mediate the Jewish Phenotypic Advantage in Educational Attainment and Cognitive Ability Compared with Catholics and Lutherans," Evolutionary Behavioral Sciences (2019), http://dx.doi.org/10.1037/ebs0000158 (přístup 15. května 2020).

[566] Daniel Metzen, The Causes of Group Differences in Intelligence Studied Using the Method of Correlated Vectors and Psychometric Meta-Analysis (disertační práce: University of Amsterdam, 2012).

[567] Viz David Gitlitz, Secrecy and Deceit: The Religion of the Crypto-Jews (Albuquerque, NM: University of New Mexico Press, 1996).

sefardských Židů než v historii mizrachských Židů, což možná pomáhá vysvětlit, proč je IQ mizrachských Židů nejblíže průměru hostitelské populace. Pogromy byly obzvláště kruté pro aškenázské Židy, což je podle Lynna klíčové pro pochopení toho, proč je jejich IQ tak mnohem vyšší než IQ hostitelské populace. Lynn naznačuje, že takzvaný nacistický holocaust byl obzvláště výrazným příkladem tohoto procesu. I ten byl „selekční událostí“. Nejbohatší a nejinteligentnější Židé by předvídali, co se stane, byli by nejvíce orientovaní na budoucnost a měli by potřebné finanční prostředky, aby se dostali co nejdále od Německa, nejlépe do Spojených států, nebo pokud by to nešlo, do Velké Británie, což byl proces, který probíhal také v průběhu 19. a na počátku 20. století v reakci na ruské pogromy. To je podle Lynna klíčem k vysokému IQ Aškenázů.

Kromě toho Geoffrey Cochran a jeho kolegové navrhli paralelní vysvětlení vysokého IQ Aškenázů.[568] Nejenže dokazují, že vysoké IQ Aškenázů je silně geneticky podmíněné, ale také se podrobně zabývají tím, jak přesně se mohlo vyvinout. Konkrétně poukazují na možný příklad „inbrední vitality“. Vzhledem k povaze prostředí, které Židé vytvořili, docházelo k extrémně silné selekci matematické a verbální inteligence, nikoli však prostorové. Židé například museli působit jako bankéři a lichváři a úspěšně vyjednávat obchodní dohody. V souladu s tím je prostorová inteligence aškenázských Židů přibližně stejná jako u Evropanů. Cochran a jeho kolegové

[568] Cochran, Hardy a Harpending, “Natural History of Ashkenazi Intelligence,” op cit.

ukazují, že tento židovský inbreeding, často zahrnující pokrevní sňatky, vedl k řadě genetických stavů poškozujících kondici, které byly mezi Aškenázy dlouho rozšířené. Ukazují, že pokud má člověk jednu kopii související alely, bude jeho inteligence v průměru vyšší než u kontrolní skupiny. Pokud však má člověk dvě kopie, bude trpět stavem snižujícím fyzickou kondici. V předmoderních podmínkách s 40% dětskou úmrtností by ti, kteří nesli dvě kopie genu, pravděpodobně zemřeli v mladém věku a nedokázali se rozmnožit. Ti, kteří nesli jednu kopii, pravděpodobně nashromáždili větší bohatství, což vedlo ke zvýšení genetické zdatnosti. Vidíme tedy jasný příklad inbrední vitality, kdy v předindustriálních podmínkách bylo pro Židy výhodné uzavírat sňatky s osobami, které byly geneticky velmi podobné jim samotným, včetně jejich vlastních bratranců a sestřenic.

To nás přivádí k modální židovské osobnosti. Židé jsou stereotypně považováni za velmi etnocentrické. Přímý důkaz židovského etnocentrismu (ve srovnání s etnocentrismem Němců) lze vidět v chování kojenců, přičemž je velmi pravděpodobné, že takové chování má silně genetický původ, protože čím dříve se určitá vlastnost projeví, tím větší je pravděpodobnost, že je geneticky podmíněna. Vývojoví psychologové zjistili u izraelských kojenců neobvykle intenzivní úzkostné reakce na cizí osoby, zatímco u kojenců ze severního Německa byl zjištěn opačný vzorec. Izraelští kojenci byli mnohem náchylnější k „neutěšitelnému rozrušení“ v reakci na cizí osoby, zatímco severoněmečtí kojenci měli na cizí osoby relativně mírné reakce. Izraelské děti proto měly tendenci mít

neobvyklou míru úzkosti z „nebezpečí cizinců“, zatímco děti ze severního Německa byly opačné – tyto zjištění odpovídají hypotéze, že Židé jsou více (negativně) etnocentričtí než Evropané.[569] Nedávné údaje ze studie MIDUS zaměřené na Američany středního věku ukazují, že mezi bílými Evropany existuje významná pozitivní korelace mezi mírou jejich náboženské víry a mírou jejich orientace na skupinu, přičemž tato souvislost existuje i u židovského vzorku. Židé však byli nejvíce etnocentrickou (neboli na skupinu orientovanou) náboženskou skupinou, přestože byli nejméně religiózní, a tento status si udrželi i po zohlednění faktorů, jako je religiozita a inteligence.[570]

Plausibilním vysvětlením je, že jejich vysoká míra etnocentrismu je důsledkem jejich malého genofondu, přičemž jejich historická izolace a pronásledování vedly k selekci etnocentrismu. Je možné, že zkušenost holocaustu posílila židovský etnocentrismus, ale ten byl pozorován již dlouho před druhou světovou válkou.[571] Rozumným vysvětlením je, že Židé jsou z částečně genetických důvodů velmi etnocentričtí, přičemž jejich vysoký etnocentrismus je stereotypem, který se o nich zmiňuje v celé jejich historii v Evropě.[572] Měli bychom

---

[569] Abraham Sagi, Michael E. Lamb, Kathleen S. Lewkowicz, et al., “Security of Infant-Mother, Father, and -Metapelet Attachments Among Kibbutz-Reared Israeli Children,” Monographs of the Society for Research in Child Development, 50 (1985): str. 257–275.

[570] Curtis Dunkel a Edward Dutton, “Religiosity as a Predictor of In-Group Favoritism Within and Between Religious Groups,” Personality and Individual Differences, 98 (2016): str. 311-314.

[571] Lynn, The Chosen People, op cit.

[572] Kevin MacDonald, A People That Shall Dwell Alone: Judaism as a Group Evolutionary Strategy (Westport, CT: Praeger, 1994).

si uvědomit, že stereotypy – včetně rasových stereotypů – mají vysokou míru empirické přesnosti.[573] Jedna studie porovnávala vzorky různých náboženských skupin v USA – konkrétně baptistů, katolíků, metodistů, Židů a ateistů/agnostiků – a ptala se respondentů, co považují za nejdůležitější pro „dobrý život". Židé, na rozdíl od všech ostatních skupin, zdůraznili „více peněz". Židé a ateisté/agnostici, na rozdíl od ostatních skupin, také ocenili „pocit naplnění".[574]

Je zajímavé, že aškenázští Židé mají přesně ten typ osobnosti, který je spojován se socioekonomickým „úspěchem". Konkrétně podle výzkumu Curtise Dunkela a jeho kolegů dosahují Aškenázové vyšších skóre než Evropané v obecné osobnostní charakteristice (GFP), tedy v „sociálně pozitivních" pólech každé z pěti hlavních osobnostních charakteristik. Tento rozdíl mezi nežidy a Židy přetrvává i při zohlednění inteligence, takže není výsledkem vztahu mezi IQ a prosociálními vzorci chování.[575] To by kromě vysokého IQ Aškenázů pomohlo vysvětlit vysokou úroveň úspěchů aškenázských Židů. Je to obzvláště důležité, protože studie jiných národů s vysokým IQ ukázaly, že mají nižší GFP než srovnávací vzorek s nižším IQ. To je případ srovnání Finů a švédsky mluvící menšiny ve Finsku, která je přechodem mezi

[573] Jussim, Social Perception and Social Reality, op cit.
[574] Edward Dutton a Curtis Dunkel, "For Tomorrow We Die"? Testing the Accuracy of Stereotypes about Atheists and Agnostics," Mankind Quarterly, 60 (2019): str. 64-74.
[575] Curtis Dunkel, Charlie Reeve, Michael A. Woodley of Menie a Dimitri van der Linden, "A Comparative Study of the General Factor of Personality in Jewish and Non-Jewish Populations," Personality and Individual Differences, 78 (2015): str. 63-67.

Finy a Švédy. V tomto případě je příčinou nižšího GFP u Finů nižší extraverze a vyšší neuroticismus, které převažují nad ostatními pozitivními vlastnostmi, přičemž vyšší neuroticismus Finů je pravděpodobně způsoben vyšší sociální úzkostí.[576]

Kromě toho existují také důkazy o zvýšeném výskytu schizofrenie a bipolární poruchy u aškenázských Židů. Metaanalýza studií aškenázského genomu zjistila, že aškenázští Židé mají až o 40 procent vyšší pravděpodobnost než kontrolní skupina, že budou nositeli genových forem spojených se schizofrenií i bipolární poruchou. Tyto genové formy zvýšily v jiných vzorcích pravděpodobnost rozvoje schizofrenie nebo bipolární poruchy o 15 procent.[577] Tyto závěry by byly v souladu se stereotypem Židů jako neurotických – v běžném slova smyslu – a paranoidních.[578] Existují také důkazy, že židovští muži – na rozdíl od žen – jsou náchylnější k depresi než kontrolní skupina.[579] Je možné, že to odpovídá vyšší celkové úrovni GFP u Aškenázů, protože bylo prokázáno, že

[576] Edward Dutton, Dimitri van der Linden, Guy Madison, Jan Antfolk a Michael A. Woodley of Menie, "The Intelligence and Personality of Finland's Swedish-Speaking Minority," Personality and Individual Differences, 97 (2016): str. 45-49.
[577] Fernando S Goes, John McGrath, Dimitrios Avramopoulos, et al. "Genome-Wide Association Study of Schizophrenia in Ashkenazi Jews," American Journal of Medical Genetics, 168 (2015): str. 649-659.
[578] Jennifer Lipman, "This Paranoid Stereotype is No Joke," Jewish Chronicle, 14. dubna 2016 https://www.thejc.com/comment/comment/this-paranoid-stereotype-is-no-joke-1.64114 (přístup 15. května 2020).
[579] Itzhak Levav, Robert Kohn, Jacqueline Golding a Myrna Weissman, "Vulnerability of Jews to Affective Disorders," American Journal of Psychiatry, 154 (1997): str. 941-947.

optimální úroveň relativně vysoké úzkosti souvisí s úspěchem ve vysokoškolském vzdělávání.[580]

Kultura kritiky

Jednou z nejkontroverznějších teorií o aškenázských Židech je model amerického psychologa Kevina MacDonalda, který představil ve své knize The Culture of Critique (2002)[581] a který vychází z jeho dřívějších prací o židovské historii, A People That Shall Dwell Alone (1994) a Separation and Its Discontents (1998).[582] MacDonald tvrdí, že Židé nepřímo prosazovali své vlastní genetické zájmy tím, že aktivně podkopávali zájmy svých rivalů. Židovští intelektuálové a aktivisté podrobili tradiční způsoby myšlení, které podporují evoluční úspěch na úrovni skupiny, jako je etnický nacionalismus, religiozita a určité formy vědy, drtivé skepsi a kritice. Na oplátku se stali průkopníky revolučních změn v morální, intelektuální nebo politické oblasti ve svých hostitelských společnostech, které nakonec vedly k radikální změně samotného obyvatelstva daného národa.

První a nejvýznamnější z těchto ideologií a hnutí byl komunismus a bolševismus – vodítko pro převrat „starého světa“. Tvrzení, že komunismus má výrazný židovský

---

[580] James McKenzie, Mahdad Taghavi-Khonsary a Gary Tindell, “Neuroticism and Academic Achievement: The Furneaux Factor as a Measure of Academic Rigor,” Personality and Individual Differences, 29 (2000): str. 3-11.

[581] Kevin MacDonald, The Culture of Critique: An Evolutionary Analysis of Jewish Involvement in Twentieth Century Political and Intellectual Movements (New York: 1st Books, 2002).

[582] MacDonald, A People that Shall Dwell Alone, op cit.; Separation and Its Discontents: Toward an Evolutionary Theory of Anti-Semitism (Westport, CT, Praeger, 1998).

charakter, je často odmítáno jako „konspirační teorie“, ale zdá se, že je založeno na faktech. Karl Marx (1818–1883) byl etnicky Žid, ačkoli jeho rodina konvertovala k luteránství. Vladimir Lenin měl částečně židovské předky; Leon Trockij (1879–1940) se narodil ukrajinsko-židovským pozemkovým vlastníkům; tento trend pokračuje i mimo ruský kontext, například u Rosy Luxemburgové (1871–1919) a Györgyho Lukácse (1885–1971), Karla Kautského (1854–1938) a mnoha dalších.

Židé nikdy netvořili více než pět procent ruského obyvatelstva, ale jak podrobně popisuje Yuri Slezkine v knize The Jewish Century, „ve všech revolučních stranách byli Židé obzvláště dobře zastoupeni na nejvyšších pozicích, mezi teoretiky, novináři a vůdci“.[583] Na prvním celoruském sjezdu sovětů v roce 1917 tvořili Židé asi 31 procent delegátů. „Na zasedání ústředního výboru bolševiků 23. října 1917, na kterém se hlasovalo o zahájení ozbrojeného povstání, bylo 5 z 12 přítomných členů Židé.“[584] Již ve 30. letech 20. století zaujímali Židé významné postavení v komunistickém aparátu: 42 ze 111 úředníků NKVD (tajné policie) byli Židé.[585]

Situace Židů v Sovětském svazu se zkomplikovala, protože mnoho původních židovských bolševiků bylo pod vedením Josefa Stalina (1878–1953) pronásledováno nebo

[583] Yuri Slezkine, The Jewish Century (Princeton and Oxford: Princeton University Press, 2004), s. 155.
[584] Tamtéž, s. 175.
[585] Tamtéž, s. 254. Viz také Kevin MacDonald, “Stalin’s Willing Executioners: Jews as a Hostile Elite in the USSR,” recenze knihy Slezkine, The Jewish Century, The Occidental Quarterly, 5 (2005): str. 66-100.

popraveno. Stalinova vlastní koncepce „socialismu v jedné zemi“ znamenala určitý obrat k ruskému vlastenectví, stejně jako jeho výzvy k obraně „vlasti“ po německé invazi v roce 1941. Nicméně význam Židů – a dokonce jejich nepostradatelnost – v raném komunismu nelze jednoduše ignorovat.

Zatímco komunisté usilovali o politické a ekonomické změny, většina osobností, na které se MacDonald zaměřuje, usilovala o změny v myšlení. Psychoanalýzu založil Sigmund Freud (1856–1939), který se otevřeně hlásil k židovství. Freud začínal jako klinický psychiatr ve Všeobecné nemocnici ve Vídni, ale díky filozofické, sociologické a historické povaze svých spisů měl velký vliv. Freud se vzdálil od empirického a medicínského přístupu k psychóze a vyvinul systémovou teorii mysli, jejíž pre- nebo a-racionální složení se odráželo ve snech. Existuje primární „Id“ (Das Es), které představuje naše instinktivní, tělesné touhy; „Ego“ (Das Ich), polovědomé, navigující uchopení reality a sebe sama; a „Super-Ego“ (Über-Ich), internalizace vnějších hodnot, morálky a mechanismů viny nebo, jak to Freud pojímal, otcovo „Ne“.

Zatímco účinnost psychoanalýzy na pacienty byla vždy sporná, Freudovi se podařilo vytvořit totalizující systém pro pochopení lidského subjektu. Myšlenky jako „princip slasti“ (definování lidského jednání jako hledání sexuálního uspokojení, dokonce i deviace) a „potlačení“ (nevědomé potlačení „zakázané touhy“, vedoucí k neuróze a hysterii) měly možná největší dopad mimo klinickou psychiatrii.

Stejně jako Nietzsche a Darwin, i Freud nezvratně podkopal lidský pohled na sebe sama jako na čistě racionální a morální bytost. Všechno – od rodičovských vztahů přes náboženství a mýty až po každodenní přeřeknutí – bylo psychologizováno a, dá se říci, traumatizováno a sexualizováno. Existují důkazy, že čím více jsou lidé a společnosti sexuálně potlačováni, tím jsou kreativnější a úspěšnější, protože sexuální energie se sublimuje do úspěchů a projevů[586], což je myšlenka, kterou Freud sám podpořil v knize Civilization and its Discontents (1930). Ale bez ohledu na Freudovy záměry a citlivost měla psychoanalýza nejtrvalejší dopad na prosazování „sexuálního osvobození“, zbavení se „potlačení“, které civilizaci umožnilo.

V kapitole 5 jsme diskutovali o měnící se tváři antropologie, zejména o přijetí „kulturního relativismu“ a „environmentalismu“ (který by neměl být zaměňován s ochranou přírody), což přispělo k tomu, že vědecká diskuse o rase je považována za „tabu“. MacDonald tvrdí, že se jedná o další příklad hnutí vedeného Židy, které narušuje adaptivní trendy ve společnosti. Jak jsme se dozvěděli, moderní antropologii fakticky založil židovský Američan Franz Boas. Boas zaměřil své akademické úsilí proti Madisonu Grantovi, tedy přímo proti eugenice, omezení imigrace a ochraně určitého amerického typu. Přijetí „kulturního relativismu“ vedlo k převratu v dlouho udržovaných přesvědčeních o evropské

[586] Emily Kim, Veronika Zeppenfeld aDov Cohen, “Sublimation, Culture and Creativity,” Journal of Personality and Social Psychology, 105 (2013): str. 639-666.

nadřazenosti a pravděpodobně položilo základy pro víru v neevropskou nadřazenost.

MacDonald věnuje velkou pozornost velmi vlivnému hnutí kritické teorie nebo kulturního marxismu. Tyto intelektuální proudy vznikly v Institutu pro sociální výzkum ve Frankfurtu nad Mohanem v Německu během Výmarské republiky, než překročily Atlantik do Spojených států. Takzvaná „Frankfurtská škola“ byla téměř výlučně tvořena Židy, mezi nimiž byli Theodor Adorno (1903–1969), Walter Benjamin (1892–1940), Max Horkheimer (1895–1973), Herbert Marcuse (1898–1979) a dalších, a usilovala o syntézu marxismu, freudismu, sociologie a v případě Adorna také muzikologie. Adorno a jeho společníci byli ostře kritičtí vůči nacistickému Německu (což je vzhledem k jejich situaci pochopitelné), ale stejně tak byli kritičtí i vůči své nové americké vlasti – jak kvůli její uniformitě a povrchnosti („kulturnímu průmyslu“), tak i kvůli fašismu, který v ní viděli.

Adornovým nejznámějším – i když ne zcela nejreprezentativnějším – projektem byla kniha The Authoritarian Personality (1950).[587] Byl doplněn osobnostním testem vyvinutým pro stát Kalifornie, „F-škálou“ – písmeno „F“ znamená fašismus. F-škála byla založena na spektru mezi „autoritářskou“ a „revoluční“ osobností – ta druhá byla pro americké publikum nahrazena „demokratickou“. Jak v roce 1954 poznamenal Nathan Glazer: „Žádná publikace vydaná od války v oblasti sociální psychologie neměla větší vliv na

[587] Theodor Adorno, Else Frenkel-Brenswik, Daniel J. Levinson a R. Nevitt Sanford, The Authoritarian Personality (New York: Verso, 2019 [1950]).

směřování skutečné empirické práce prováděné dnes na univerzitách.“[588] Autoritářská osobnost měřila následující „antidemokratické tendence“:[589]

- Konvencionalismus: striktní dodržování konvenčních hodnot střední třídy […]
- Autoritářská podřízenost: submisivní a nekritický postoj vůči autoritám […]
- Autoritářská agresivita: tendence vyhledávat, odsuzovat, odmítat a trestat lidi, kteří porušují konvenční hodnoty […]
- Anti-intracepce: odpor k subjektivnímu, imaginativnímu, citlivému […]
- Pověrčivost a stereotypnost: víra v mystické determinanty osudu jednotlivce […]
- Moc a „tvrdost“: zaujetí dimenzí dominance-podřízenost, silný-slabý, vůdce-následovník; identifikace s mocenskými osobnostmi […]
- Destruktivita a cynismus: všeobecná nepřátelství, hanobení člověka […]
- Projektivita: sklon věřit, že se ve světě dějí divoké a nebezpečné věci; projekce nevědomých emocionálních impulsů navenek […]
- Sex: přehnaná starost o sexuální „dění“ […]

[588] Nathan Glazer, “New Light on The Authoritarian Personality: A Survey of Recent Research and Criticism,” Commentary, 17 (březen): str. 289-297. Citováno v MacDonald, Culture of Critique, op cit., s. 166.
[589] Tamtéž, s. 228.

Na tomto seznamu je snad nejpozoruhodnější to, jak evolučně adaptivní jsou vlastnosti, které Adorno chtěl terčem své kritiky, patologizovat a napravit. Pozoruhodné je také, jak poukazuje MacDonald, že „F-škála“ je zaměřena na nežidy, nikoli na židovský etnocentrismus.[590]

Nakonec lze ideologie jako postmodernismus opatrně zařadit pod tento pojem „kultury kritiky“, který se používá již celé století. Postmodernismus se vyznačuje názorem, že neexistuje nic jako objektivní pravda, protože pravda je pouze světonázorem těch, kteří jsou u moci. Z morálního hlediska musíme ty, kteří jsou u moci, zpochybňovat – dekonstruováním jejich „pravdy“ – a podporovat ty, kteří moc nemají. Mezi ty, kteří jsou považováni za bezmocné, patří i nezápadní národy. V širším smyslu postmodernismus podkopává pocit struktury, jistoty a nadřazenosti mezi západními národy, což je v některých ohledech podobné náboženství. Nemají žádný účel, nic není pravda a prostě to nemá smysl: můžete si prostě užívat života, protože neexistuje žádný vyšší účel, jako je Bůh nebo dobro vaší skupiny. Mnoho klíčových postav postmodernismu bylo židovského původu, například Jacques Derrida (1930–2004), který byl přední postavou „dekonstruktivismu“.

Klíčovým aspektem MacDonaldovy teorie není to, že mnoho Židů ve 20. století propagovalo „špatné myšlenky“ – totéž totiž činilo i mnoho nežidů. Navíc mnoho z výše nastíněných myšlenek lze vyložit způsobem, který zjevně neslouží židovským zájmům. MacDonaldova teorie je naopak

[590] MacDonald, The Culture of Critique, op cit., str. 166-194.

založena na základním tvrzení, že židovský aktivismus a intelektuální činnost odrážejí dlouhodobou evoluční strategii, která má svůj původ v kulturní oblasti „středního starého světa“, kde žili jejich předkové. Podle MacDonalda se Židé vyvinuli v kontextu meziskupinových konfliktů, v nichž multirasové regiony podporovaly vysoce etnocentrické, dogmatické a rigidní skupiny. Zjednodušeně řečeno, Židé se vyvinuli pro meziskupinové války a přizpůsobili se k přežití v nepřátelském prostředí. Evropané se naopak vyvinuli v lovecko-sběračských společnostech severoevropské a cirkumpolární kultury, v kontextu, který podporoval jednoduché domácnosti a individualismus.[591]

Kritika kritiky

V roce 2018 představil židovsko-americký filozof Nathan Cofnas v časopise Human Nature podrobnou kritiku MacDonaldovy teorie.[592] Zpochybňuje, zda jsou Židé více etnocentričtí než nežidé, komplikuje příběh židovského levicového aktivismu a tvrdí, že jednodušším vysvětlením je, že Židé jsou prostě inteligentnější než nežidé, a proto jsou nadměrně zastoupeni ve všech intelektuálních hnutích (alespoň v těch, která nejsou antisemitská).

Lze namítnout, že existují jasné důkazy o tom, že Židé jsou více etnocentričtí než nežidé, jak jsme již pozorovali. Na základě toho bychom mohli předpovědět, že ve všech aspektech života – a ve větší míře než nežidé – budou Židé náchylní k

[591] MacDonald, Culture of Critique, předmluva ke knižnímu vydání.
[592] Nathan Cofnas, “Judaism as a Group Evolutionary Strategy: A Critical Analysis of Kevin MacDonald’s Theory,” Human Nature, 29 (2018): str. 134-156.

tomu, aby se snažili prosazovat genetické zájmy své vlastní skupiny. To by zahrnovalo i jejich přijetí ideologií, o nichž jsme hovořili dříve. Díky „úsilné kontrole“ by byli schopni lépe přesvědčit sami sebe o pravdivosti světonázoru, který jim vyhovuje, bez ohledu na empirické důkazy. Ukázalo se, že vysoká inteligence je s touto schopností skutečně spojena.[593]

Kromě toho může tuto záležitost osvětlit teorie genetické podobnosti J. Philippa Rushtona. Tato teorie zdůrazňuje skutečnost, že máme přirozenou tendenci k etnickému nepotismu jako prostředku k prosazování svých zájmů. Začíná to výběrem partnera a osob, které považujeme za fyzicky atraktivní, což bývají lidé, kteří jsou nám geneticky optimálně podobní, a pokračuje to až po drobnosti života, jako například výběr dvou akademických zdrojů, které uvádějí stejný základní bod a které se rozhodneme citovat při psaní článku pro akademický časopis.[594] V užším smyslu jednáme také v souladu s našimi specifickými osobními genetickými zájmy v každodenním životě, přičemž „genetická podobnost“ předurčuje, s kým se přátelíme, koho volíme a dokonce i s kterým z našich sourozenců vycházíme nejlépe.[595]

To vyvolává důležitou otázku: Pokud lidé nevyhnutelně sledují své zájmy v oblasti inkluzivní zdatnosti, proč běloši umožňují diverzifikaci svých společností? Proč je tolik z nich ochotno přijímat cizince do svých společností? Jednou z

[593] Michael A. Woodley z Menie a Curtis Dunkel, “Beyond the Cultural Mediation Hypothesis: A Reply to Dutton,” Intelligence, 49 (2013): str. 186-191.
[594] Salter a Harpending, “J.P. Rushton’s Theory of Ethnic Nepotism,” op cit.
[595] J. Philippe Rushton, “Ethnic Nationalism, Evolutionary Psychology and Genetic Similarity Theory,” Nations and Nationalism, 11 (2005): str. 489-507.

proměnných, která zde hraje roli, je jistě síla etnické identity, kterou může posilovat nebo oslabovat kultura a vůdčí osobnosti. Jak jsme již diskutovali při zkoumání rasových rozdílů v etnocentrismu, významným faktorem síly etnocentrismu skupiny je náboženství a řada faktorů působila na oslabení náboženství, zejména v západoevropských zemích. Patří mezi ně nízká úmrtnost a jednoduše řečeno, významné osobnosti, které neustále zpochybňují tradiční náboženství a tím ho oslabují.

Cofnas poznamenává, že v komunistickém Polsku byli Židé častěji než běloši zabíjeni komunistickou tajnou policií. To podle něj odpovídá tomu, že Židé byli v komunistické elitě nadměrně zastoupeni pouze kvůli své vysoké inteligenci ve srovnání s Poláky. Lze však namítnout, že to není spravedlivé ztvárnění MacDonaldova argumentu. Klíčovou otázkou je, zda lze teoreticky argumentovat, že ideologie jako marxismus podkopává tradice (mezi něž patří i náboženství), které drží západní země pohromadě a podporují pozitivní a negativní etnocentrismus, který, jak se ukázalo, nakonec vede k vítězství skupin v boji o skupinovou selekci. Je však docela možné, že se vyvine způsob uvažování, který se může ukázat jako docela nebezpečný pro mnoho členů vaší skupiny (což komunismus rozhodně byl), a přesto může být tento způsob uvažování nakonec výhodný pro skupinu jako celek. Například bylo prokázáno, že středověká evropská praxe popravování téměř všech zločinců – a tedy přibližně dvou procent mužské

populace každé generace – zvýšila evropskou GFP[596], inteligenci a religiozitu[597] a tím i selektivitu skupiny. Bylo také prokázáno, že religiozita je silně spojena jak s pozitivním, tak s negativním etnocentrismem.[598] Marxismus pomáhá podkopávat všechny tyto věci v evropských populacích, proto z toho vyplývá, že marxismus je v zájmu etnických menšin v rámci této populace. Takže i kdyby byli členové této menšiny zabíjeni nepřiměřeně často, z dlouhodobého hlediska je to stále v zájmu jejich skupiny. Vzhledem k tomu, že marxismus by byl v jejich skupinovém zájmu, je dokonce možné, že by byli nepřiměřeně zabíjeni právě ti Židé, kteří byli méně selektováni pro skupinu, protože by byli náchylnější k zpochybňování dominantního systému a nespolupracovali by s ním, což by v případě komunismu bylo v dané situaci v zájmu židovské skupiny.

Obhajoba kritiky

V létě 2018 jsem v časopise Evolutionary Psychological Science představil svou kritiku Cofnasovy kritiky.[599] To vedlo k předvídatelnému rozruchu. Online magazín UnDark uveřejnil celý článek o této kauze s názvem „Kevin MacDonald a vzestup

[596] Peter Frost a Henry Harpending, "Western Europe, State Formation, and Genetic Pacification," Evolutionary Psychology, 13, str. 230-243.
[597] Edward Dutton a Guy Madison, "Execution, Violent Punishment and Selection for Religiousness in Medieval England," Evolutionary Psychological Science, 4 (2018), str. 83-89.
[598] Edward Dutton, Guy Madison a Richard Lynn, "Demographic, Economic, and Genetic Factors Related to National Differences in Ethnocentric Attitudes," Personality and Individual Differences, 101: str. 137-143.
[599] Edward Dutton, "Jewish Group Evolutionary Strategy is the Most Plausible Hypothesis: A Response to Nathan Cofnas' Critical Analysis of Kevin MacDonald's Theory of Jewish Involvement in Twentieth Century Ideological Movements," Evolutionary Psychological Science, 5 (2019): str. 136-142.

antisemitské pseudovědy“ a podtitulem „Proč zdánlivě seriózní recenzované časopisy nyní publikují diskuse o tom, co bylo dlouho odmítáno jako bigotní psychologický výzkum?“[600] Článek nebyl ani zdaleka nestranný. Použití slova „časopisy“ v množném čísle naznačovalo nejen to, že časopis Evolutionary Psychological Science se morálně dopustil chyby, když publikoval opatrnou obhajobu MacDonaldovy teorie, ale také to, že časopis Human Nature se morálně dopustil chyby, když vůbec publikoval Cofnasovu kritiku této teorie. Celá záležitost byla zjevně tabu; autor se rétoricky ptá: „Zaslouží si bigotní akademická práce, jako je ta Kevina MacDonalda, spravedlivou odpověď, nebo ji to legitimizuje jako součást mainstreamového diskurzu?“ Dalším důkazem nedostatečné objektivity zprávy byla skutečnost, že byla ilustrována karikaturou člena Ku Klux Klanu schovávajícího se za knihovnou. Autor Michael Schulson, sám Žid[601], naznačil, že pokud empirický výzkum vede k závěrům, které „odrážejí“ antisemitské přesvědčení, je morálně sporné takový výzkum publikovat. Požadoval, aby redaktor časopisu Evolutionary Psychological Science Todd Shackelford zdůvodnil zveřejnění mého článku, přestože prošel recenzním řízením. Todd Shackelford tak učinil, ale byl zjevně tak rozrušen možnou negativní reakcí, že zřejmě zapomněl, že můj článek prošel recenzním řízením a že k jeho zveřejnění není třeba žádné další zdůvodnění. V následujícím e-mailu zdůraznil

[600] Michael Schulson, “Kevin MacDonald and the Elevation of Anti-Semitic Pseudoscience,” Undark, 27. června 2018 https://undark.org/article/kevin-macdonald-anti-semitism-psychology/ (přístup 15. května 2020).

[601] “Michael Schulson”, Pardes: Institute of Jewish Studies, 2019, https://www.pardes.org.il/student/michael-schulson/ (přístup 15. května 2020).

své „vážné výhrady k Duttonovým argumentům“, ale považoval to za vážnou reakci na Cofnasovu analýzu MacDonalda: „Myslím, že Dutton to vyjádřil velmi trefně, když řekl: ‚Počkejte, možná jsme vylili vaničku i s dítětem.‘“

Skutečnost, že Schulson zmínil, že Shackelford poslal „následný e-mail“, je dalším důkazem senzačního a zaujatého úhlu pohledu článku, protože je to způsob, jak Shackelforda vykreslit jako nerozhodného a ustaraného. Schulson kontaktoval známého židovsko-kanadského psychologa Stevena Pinkera, který je členem redakční rady časopisu. Pinker okamžitě „poslal Shackelfordovi zprávu, ve které vyjádřil své zklamání z rozhodnutí publikovat [Duttonův článek]“. Shackelford poté Schulsonovi znovu poslal e-mail, ve kterém uvedl, že časopis pozve Cofnase, aby napsal odpověď na mou repliku, která proto nebude recenzována. Cofnas tak okamžitě učinil.

Ve svém posledním dopise k této záležitosti Cofnas argumentoval, že existují pouze slabé důkazy o tom, že lidé jednají v zájmu své etnické příslušnosti, a že ve většině případů lidé nejednají v souladu se svými genetickými zájmy.[602] Jak jsme viděli výše, důkazy proti tomuto tvrzení jsou velmi silné. Cofnas dále tvrdil, že američtí Židé mají nejvyšší míru smíšených manželství ze všech náboženských skupin v USA, což podle něj není v souladu s výrazným židovským etnocentrismem. Podle Franka Saltera však hrubé míry

[602] Nathan Cofnas, “Is Kevin MacDonald’s Theory of Judaism ‘Plausible’? A Response to Dutton (2018),” Evolutionary Psychological Science 5 (2019): str. 143-150.

smíšených manželství nejsou dobrým ukazatelem etnocentrismu.[603] Je pravda, že etnocentrismus motivuje lidi k uzavírání sňatků v rámci své identitní skupiny; nicméně je třeba porovnat hrubé míry smíšených sňatků s mírami, které by se daly očekávat, kdyby výběr partnera byl náhodný z hlediska etnického původu nebo náboženství. Salter poznamenává, že v roce 2014 byla míra smíšených sňatků mezi Židy 35 procent, což zhruba odpovídalo míře mezi hlavními protestanty, která činila 41 procent.[604] Z těchto údajů však nelze vyvodit závěr, že obě populace vykazovaly podobnou míru etnocentrismu. To je zřejmé, pokud přejdeme od smíšených manželství k manželstvím uvnitř stejné skupiny (endogamii) a porovnáme skutečné míry endogamie s pravděpodobností, že by k nim docházelo, kdyby lidé při výběru partnera nebrali v úvahu náboženství. V roce 2014 tvořili Židé 1,9 % americké populace, zatímco hlavní protestantské církve 14,7 %.[605] To znamená, že pro Židy byla pravděpodobnost setkání s jiným Židem, za předpokladu rovnoměrného rozložení náboženství (více o tom později), 0,036 procenta. Pro hlavní proud protestantů byla šance setkat se s někým stejného náboženství 2,2 procenta.[606]

---

[603] Frank Salter, osobní komunikace s autorem, 24. dubna 2020.

[604] Caryle Murphy, "Interfaith Marriage is Common in the U.S., Particularly Among the Recently Wed," Pew Research Center, 2. června 2015, https://www.pewresearch.org/fact-tank/2015/06/02/interfaith-marriage/ (přístup 15. května 2020).

[605] Pew Research Center, "Chapter 2: Religious Switching and Intermarriage," tabulka: Recently Married Adults More Likely to be Intermarried, 12. května 2015, https://www.pewforum.org/2015/05/12/chapter-2-religious-switching-and-intermarriage/, (přístup 15. května 2020).

[606] Salter uvádí, že v roce 2014 byla pravděpodobnost setkání dvou Židů 0,019 x 0,019 = 0,000361. U protestantů hlavního proudu byla pravděpodobnost 0,147 x 0,147 = 0,0216.

Míra sňatků uvnitř stejné náboženské skupiny byla však u obou náboženství mnohem vyšší, což naznačuje, že něco – a nejpravděpodobnějším kandidátem je etnocentrismus – vedlo některé jedince k výběru partnera stejného náboženského vyznání. K dosažení těchto dvou měr sňatků uvnitř stejné náboženské skupiny byly zapotřebí různé úrovně etnocentrismu, protože čistě náhodou měli protestanti z hlavního proudu větší šanci než Židé potkat a vzít si partnera stejného vyznání. Etnocentrismus se odhaduje vydělením skutečné míry sňatků uvnitř stejné skupiny mírou očekávanou náhodou. Výsledkem je, že v roce 2014 byl židovský etnocentrismus 49krát vyšší než etnocentrismus hlavního proudu protestantů.[607]

Dalo by se argumentovat, že tento odhad je nerealistický, protože Židé jsou geograficky a profesně koncentrovanější než protestanti, a to kvůli neetnocentrickým faktorům, jako je vyšší IQ a profesní preference. Nicméně, zlehčování židovského etnocentrismu nelze brát příliš vážně, ledaže by se prokázalo, že jejich koncentrace je 49krát vyšší než koncentrace hlavního proudu protestantů. Rovněž by bylo třeba prokázat, že tato koncentrace nebyla způsobena samotným etnocentrismem. Obě tyto podmínky jsou nepravděpodobné, což vede k závěru, že židovský etnocentrismus je vysoký, a to na základě pozoruhodně vysokého počtu endogamních sňatků.

Proti Cofnasově argumentaci lze dále namítnout, že rozvodovost v těchto exogamních manželstvích je mnohem

[607] Salterův výpočet etnocentrismu: Židé = 0,65 / 0,000361 = 1800. Hlavní proud protestantů = 0,59 / 0,0216 = 36,9. Židé děleno MP = 48,9.

vyšší než v endogamních manželstvích, což je v souladu s teorií genetické podobnosti. Navíc skutečnost, že Židé mohou mít nízké skóre v jednom ukazateli etnocentrismu, nijak nezpochybňuje důkazy o tom, že jsou v etnocentrismu vyšší než běloši. Takové chování lze skutečně chápat jako součást strategie skupinové selekce. Je možné, že optimální úroveň exogamie by mohla být právě takovou strategií. Židé nesoucí geny, které je činily vysoce etnocentrickými, by za takových podmínek s větší pravděpodobností zůstali Židy, zatímco ti, kteří byli v etnocentrismu nízké úrovně, by odpadli. S určitou mírou úbytku v každé generaci, v kombinaci s příchodem nežidů s nižším etnocentrismem, by mohlo dojít k vytvoření optimální úrovně etnocentrismu. Taková strategie by mohla mít řadu vzájemně souvisejících výhod. Zaprvé by zředila genofond, což by bylo důležité, pokud by se skupina stala natolik endogamní, že by byla vystavena rostoucímu riziku dvojité dávky škodlivých mutovaných genů. Zadruhé, když je menšina malá, jako je tomu v případě aškenázských Židů v USA, nemůže doufat, že demograficky ovládne většinu, a může být snadno ovládnuta většinou. Mít mnoho dětí ve snaze stát se většinou by nefungovalo v kontextu darwinovské selekce, kde by většina měla také tolik potomků, kolik by mohla. Zdá se možné, že za určitých podmínek by optimální strategií pro vyhnutí se pronásledování a maximalizaci zdrojů a vlivu bylo, aby se menšinová skupina zalíbila většinové populaci prostřednictvím optimální úrovně endogamie. To pravděpodobně povede k pozitivnímu vnímání etnické menšiny jako celku a pomůže zmírnit jakékoliv nepřátelství nebo zášť,

které by vůči ní mohly být pociťovány, pokud bude zachována optimální rovnováha.

Nejednalo by se o vědomou nebo záměrnou strategii. Nebyla by nijak plánovaná, ale náhodou by umožnila menšinám přežít a vzkvétat – menšinám, které s jinými strategiemi neuspěly. Potomci takových židovsko-nežidovských manželství se mohou dokonce sami identifikovat jako nežidé. Podmínkou pro to by mohlo být například to, že populace jsou fyziologicky podobné, takže genetické rozdíly nejsou mezi manželi a jejich dětmi viditelně patrné, a že lidský kapitál menšinové populace je v průměru vyšší. To, že se jim obecně daří lépe než průměrnému člověku, je činí atraktivními jako manžele a nejbližší příbuzné. Je těžké si nevšimnout, že v roce 2020 mají oba kandidáti na prezidenta z hlavních stran, Donald Trump a Joe Biden, rodiny, které se provdaly za Židy, a v případě Ivanky Trumpové konvertovaly k judaismu. Ačkoli optimální úroveň endogamie někdy nebude dosažena, tato strategie alespoň chránila jádro židovské populace před pronásledováním od druhé světové války. Navíc to funguje jako skupinová strategie, pokud je genetická podobnost Židů (nebo potomků Židů, kteří se identifikují jako nežidé), kteří ji sledují, ve srovnání s ortodoxním jádrem větší než genetická podobnost mezi těmito liberálními Židy a nežidy, s nimiž se žení. Pokud jsou exogamní Židé podobnější endogamním Židům než nežidům, pak tato strategie zvyšuje na skupinové úrovni zdatnost těchto exogamních Židů. Můžeme si představit proces, v němž ortodoxní Židé mají děti, které se stanou reformovanými Židy, kteří zase mají děti, které se vdávají

exogamně. Jako takové je docela možné, že vysoká exogamie ze strany reformovaných Židů je ústřední součástí etnocentrické skupinové strategie, přičemž židovská skupina jako celek přežila lépe v podmínkách meziskupinového konfliktu právě proto, že jednala tímto způsobem.[608] Je třeba ještě jednou zdůraznit, že zde nemluvíme o vědomé strategii některých Židů, kteří se strategicky žení s nežidy, protože si spočítali, že to pomůže jejich etnické skupině. Jedná se o evoluční proces, přičemž exogamie Židů je v evropských společnostech praktikována již dlouhou dobu.[609] Když Kevin MacDonald předložil obhajobu mého modelu časopisu Evolutionary Psychological Science, redakce jej zamítla (tj. odmítla jej poslat k recenzi), „s odůvodněním, že již nechtějí publikovat žádné další články na toto téma“.[610]

MacDonald ve své původní práci o „kultuře kritiky“ předložil kvalitativní argument, podobný argumentům předkládaným historiky, na podporu svého tvrzení, že klíčová hnutí, která podkopávají evropský etnocentrismus, byla Židy řízená. Z pohledu evoluční psychologie by bylo velmi překvapivé, kdyby se mýlil. Na základě Rushtonových zjištění bychom očekávali, že intelektuály obecně přitahují teorie, které podporují jejich genetické zájmy. Navíc by to platilo zejména u

---

[608] Mark Brahmin dále spekuluje o judaismu jako o „kultu shromažďování nevěst“ v knize REM: The Meaning and Purpose of Myth, vol. 1 (Whitefish, MT: Alexandria, 2020).

[609] Edward Dutton, “Can You Marry a Foreigner Yet Still Be Ethnocentric? A Response to Cofnas’ Criticisms of Kevin MacDonald’s Culture of Critique,” Mankind Quarterly, 59 (2019): str. 335-356.

[610] Kevin MacDonald, osobní korespondence s autorem, 22. srpna 2018; viz také Dutton, “Can You Marry a Foreigner Yet Still Be Ethnocentric?” op cit.

vysoce etnocentrických populací, jako jsou Židé nebo Severovýchodoasijci[611], a méně pravděpodobné by to bylo u Evropanů, kteří jsou méně etnocentričtí.

Proti této teorii vznesl řadu kritických připomínek veřejný akademik Steven Pinker.[612] Některé lze snadno vyvrátit. Pinker například tvrdí, že tvrzením, že Židé sledují určité hypotézy proto, že jsou Židé, se MacDonald dopouští ad hominem kritiky. Nevidím, jak by to mohlo být relevantní. Pokud se zabýváte metaakademickou analýzou, je legitimní zkoumat, co motivuje akademiky, protože jsou to také jen lidé. To neznamená ad hominem argumentaci. MacDonald netvrdí, že určitá myšlenka je špatná, protože její zastánce je Žid.

Pinker kritizuje MacDonalda za jazyk, který používá, a tvrdí, že to vyvolává dojem, že se nejedná o běžnou vědeckou hypotézu. To je samozřejmě „ad hominem argument“. MacDonaldovy osobní názory na Židy nemají žádný vliv na to, zda je jeho teorie přesvědčivá. Navíc, pokud má MacDonald pravdu, mohli bychom očekávat, že americký etnonacionalista bude spíše zastáncem takové teorie než jeho méně etnocentrický kolega, ať už je to logické nebo ne. Pokud je tedy MacDonald antisemita, je to vlastně v souladu s jeho vlastní teorií. Pinker zdůrazňuje skutečnost, že MacDonald nepoužívá žádnou kontrolní skupinu a ani nesrovnává svou teorii s jinými alternativami. Pokud jde o první kritiku, lze argumentovat, že

---

[611] Viz Dutton, Madison a Lynn, “Demographic, Economic, and Genetic Factors Related to National Differences in Ethnocentric Attitudes,” op cit.

[612] Korespondence mezi Judith Shulevitzovou a Johnem Toobym, “How to Deal with Fringe Academics,” Slate, https://slate.com/news-and-politics/2000/02/how-to-deal-with-fringe-academics-6.html ((přístup 15. května 2020).

MacDonaldovu teorii je velmi obtížné statisticky dokázat; je kvalitativní, historická a sociologická. Nebylo by nutně přínosné ukázat, že Židé jsou například nadměrně zastoupeni v určité intelektuální škole, protože to bychom stejně očekávali vzhledem k jejich nadprůměrné inteligenci. A i kdyby Židé nebyli statisticky nadměrně zastoupeni v tom, co MacDonald nazývá „židovskými intelektuálními hnutími“, nemělo by to žádný vliv na kvalitativní otázku, jak velký vliv mají Židé v těchto hnutích nebo co je pravděpodobně motivovalo. Teoreticky by to však bylo možné kvantitativně ověřit shodou na tom, kdo jsou nejvýznamnější osobnosti určitých intelektuálních hnutí, a shodou na definici pojmu Žid.

Pinker má pravdu, že modelu by prospěla kontrolní skupina. Pokud chcete tvrdit, že Židé jsou obzvláště etnocentričtí, je nutné prokázat, že jiné skupiny se nechovaly stejným způsobem. Existuje však velké množství důkazů o obzvláště silném etnocentrismu i mezi sekulárními Židy.[613] Bylo by užitečné, kdyby MacDonald prokázal, že jiné etnické skupiny se chovají stejným způsobem, a k této otázce se brzy vrátíme. Nakonec Pinker navrhuje alternativní teorii – „menšinu prostředníků“. Podle tohoto modelu mnoho společností hostilo etnické menšiny, které se specializovaly na relativně kognitivně náročné profese, a bohatí a prominentní členové elitních profesí vyvolávají nepřátelství a jsou předmětem konspiračních teorií, zejména obvinění, že ukradli bohatství původního obyvatelstva.

[613] Dunkel a Dutton, “Religiosity as a Predictor of In-group Favoritism Within and Between Religious Groups,” op cit.

Ačkoli se Pinkerův alternativní model jeví jako poměrně věrohodný, lze vyslovit pádný argument, že Židé se výrazně liší od jiných menšinových skupin zprostředkovatelů, a to především kvůli svému kulturnímu i ekonomickému vlivu. Teorie menšinových skupin zprostředkovatelů, kterou jako první vyvinul Hubert Blalock[614] a zdokonalila Edna Bonacich[615], zůstává nepřesně definována. Ale v tom smyslu, že se obecně vztahuje na etnické menšiny, které zaujímají spíše střední než nízké postavení a které se soustřeďují na obchod, finance a podobné obory, má historický profil Židů v Evropě jistě některé nápadné paralely s profilem například Číňanů v jihovýchodní Asii a Indů ve východní Africe. I tyto populace vyvolaly vysokou míru nepřátelství mezi svými příslušnými hostitelskými národy.

Silné rozdíly však vyplývají ze skutečnosti, že Židé se po postupné emancipaci v důsledku francouzské revoluce intenzivně zapojili do evropské kultury a politiky. Od tohoto okamžiku se Židé zapojili do evropské společnosti v mnohem větší míře než jakákoli jiná menšina zprostředkovatelů, jejichž přítomnost v hostitelské populaci byla a zůstává převážně ekonomická. Ve skutečnosti nepřátelství vůči Židům v Evropě, které dosáhlo svého vrcholu v podobě legislativy a násilí na počátku 20. století, nastalo v době, kdy se Židé ekonomicky diverzifikovali ve větší míře než kdykoli jindy v historii. Stížnosti antisemitů z tohoto období se sice zmiňují o místní

[614] Hubert M. Blalock, Toward a Theory of Minority-Group Relations (New York: Wiley, 1967).
[615] Edna Bonacich, "A Theory of Middleman Minorities," American Sociological Review 38, 5 (1973): str. 583-594.

ekonomické kontrole Židů, která v zemích jako Rumunsko měla téměř monopolní charakter, ale také o vnímané kulturní nepřátelství a obvinění z dvojí loajality a mezinárodního spiknutí. Na rozdíl od Číňanů v jihovýchodní Asii a Indů ve východní Africe, jejichž pronikání do filipínské a ugandské kultury bylo minimální, Židé v západním světě vytvořili mnoho intelektuálů a organizací, od Mosese Mendelssohna (1729–1786) po ADL, které se snaží „vytvořit prostor“ pro Židy v hostitelské společnosti a změnit její hodnoty tak, aby to bylo prospěšné pro Židy a jiné menšiny. Bonacich tvrdí, že nepřátelství hostitelské společnosti vůči menšinám prostředníků je často vyvoláno tím, že „jednotlivé skupiny mají neslučitelné cíle“.[616] Lze argumentovat, že to platí i pro historii Židů v Evropě, jejichž cíle jsou možná rozsáhlejší a náchylnější k vyvolávání nejvyšší míry nepřátelství než cíle jiných menšinových skupin. Celkově lze sice argumentovat, že MacDonald možná příliš zdůrazňuje jedinečnost Židů, ale nakonec teorie „menšiny prostředníků“ není v rozporu s MacDonaldovou tezí.

Domnívám se, že osobnost aškenázských Židů má čtyři dimenze, které předurčují jejich nadměrné zastoupení v „kritických“ hnutích. Za prvé je to vysoká inteligence, kterou zdůrazňuje Cofnas a která by předurčovala jejich nadměrné zastoupení ve většině intelektuálních záležitostí. Za druhé je to jejich vysoký obecný faktor osobnosti, který by předurčoval totéž. Za třetí je to jejich vysoký etnocentrismus, který by předpovídal, že budou inklinovat k hnutím, která vnímají jako

[616] Tamtéž.

prospěšná pro své etnické zájmy. Za čtvrté je to jejich relativně vysoká míra schizofrenie a bipolární poruchy. Jak jsme již diskutovali, schizofrenie je spojena s nadměrnou empatií a nadměrným vnímáním působení a neschopností systematizovat. To by mohlo potenciálně přitahovat lidi k dogmatickým a nelogickým světonázorům, zejména k těm, které zahrnují „skrytou ruku“ působící v pozadí. V tomto ohledu existují jasné důkazy, že schizofrenie je spojena s přitažlivostí k paranormálním jevům a konspiračním teoriím, částečně kvůli paranoii, která je typickou součástí schizofrenie.[617] To se projevuje ve všech ideologiích, na které MacDonald poukazuje. V marxismu se před našima očima odvíjí reifikovaná historie; v postmodernismu je vše, dokonce i samotná pravda, v konečném důsledku produktem „moci“. Existuje také velmi slabá souvislost mezi neuroticismem a přilnutím k těmto teoriím[618], což může souviset s vysokou mírou bipolární poruchy u aškenázských Židů. Kromě toho je náchylnost k psychóze spojena s militantním politickým extremismem[619], který lze chápat jako ideologické zanícení v pozměněné podobě. Zvýšená náchylnost k psychóze u

[617] Dagnall, N., Drinkwater, K., Parker, A. et al., “Conspiracy Theory and Cognitive Style: A Worldview,” Frontiers in Psychology (2015), doi: 10.3389/fpsyg.2015.00206.

[618] Andreas Goreis a Martin Voracek, “A Systematic Review and Meta-Analysis of Psychological Research on Conspiracy Beliefs: Field Characteristics, Measurement Instruments, and Associations with Personality Traits,” Frontiers in Psychology, 11. února 2019 https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00205 (přístup 15. května 2020).

[619] Janko Međedović a Goran Knežević, “Dark and Peculiar: The Key Features of Militant Extremist Thinking Pattern?” Journal of Individual Differences, 40 (2019): str. 92-103.

aškenázských Židů v kombinaci s vysokým etnocentrismem by tedy jasně vysvětlovala jejich náklonnost k levicovým ideologiím, zatímco jejich vysoká inteligence by vysvětlovala jejich významné postavení v takových ideologických skupinách.

Otázka židovské povahy „levice“ nás bude i nadále provázet, zejména proto, že levicové a liberální myšlení se stále více stává dominantním morálním systémem západního světa. Neměli bychom se však nechat odvést od širšího židovského příběhu o přežití – toho, co Pascal nazval „důkazem existence zázraků“.

Budoucnost tabu – závěr

Vraťme se do hospod, kde se diskutuje o velkých sportovcích a celé škále jejich schopností... do naší nemocniční kavárny, kde lékaři lamentují nad nedostatkem dárců ledvin od Jihoasijců... nebo do naší základní školy, kde děti jihokorejských rodičů opět dosahují nejlepších výsledků... Tyto jevy a další dávají smysl, pokud přijmeme něco, co před sto lety přijímali téměř všichni – rasa je realita a na rase záleží.

Pokud rasa má jakoukoli biologickou složku – barva kůže je zřejmým příkladem – pak musí jít o biologickou realitu na základní úrovni. Rasa je stejně tak biologickou realitou – a stejně tak „sociálním konstruktem“ – jako jakákoli jiná kategorie v humanitních vědách. „Rasa“ je v lidské biologii stejně sociálním konstruktem jako „poddruh“ v ekologii; je dokonce stejným sociálním konstruktem jako samotný „druh“. Každý pojem je jazykovou nebo matematickou abstrakcí reality. Jako takový bude každý pojem nevyhnutelně mít „rozmazané hranice“ a překvapivé výjimky; a každý užitečný a správný pojem si zaslouží zdokonalení a revizi s rostoucími znalostmi. „Rasa“ je užitečná a smysluplná, protože umožňuje provádět přesné předpovědi, a tím se osvědčuje jako úspěšný prostředek mapování skutečnosti. Pro lékaře může porozumění rase zachránit životy; zvyšuje šance na přesnou diagnózu a léčbu a zajišťuje, že pacienti dostanou nejvhodnější léky nebo darovaný orgán. Pro policejního patologa může identifikace rasy kostry – což lze provést s 80% přesností[620] – pomoci

[620] M.S. Church, “Determination of Race from the Skeleton Through Forensic Anthropological Methods,” Forensic Science Review, 7 (1995): str. 1-39.

odhalit, kdo byla dlouho pohřbená oběť vraždy. V méně významné oblasti sportu pomáhá rasa fanouškům lépe pochopit rozdíly ve výsledcích; a rasa byla nepochybně paradigmatem pro trenéry a manažery při sestavování jejich týmů, i když se o tom stále méně mluví.

Tato kniha o porozumění otázce rasy není vyčerpávajícím popisem daného tématu; to by bylo příliš náročné na knihu tohoto rozsahu – nebo jakéhokoli rozsahu. Doufejme však, že se jedná o relativně vyčerpávající úvod. Je to výzva k „rasovému uvažování“ o lidstvu, společnosti, kultuře, politice, světových událostech, sportu a mnoha dalších aspektech lidské zkušenosti. Informace, které jsme prozkoumali, nám pomáhají lépe porozumět světu – a předpovídat jeho vývoj. Odkazy v této knize navíc mohou sloužit jako „drobečky“, které můžete sledovat, zkoumat materiál a data sami a rozvíjet hlubší porozumění tomuto fascinujícímu tématu.

Tato závěrečná kapitola bude mít dvě funkce. První z nich je nastínit některé z nejnovějších výzkumů v oblasti rasy, nyní, když máme jasno v základních pojmech. Druhou je vrátit se k ožehavé otázce rasy jako tabu, kterou jsem nastolil v úvodu a která se v této knize opakovaně objevuje. Určitě existuje důvod k naději, že větší vědecké poznatky o rase povedou k lepší veřejné politice a lepšímu mezirasovému porozumění. Koneckonců, v čím dál tím více globalizovaném a propojeném světě je třeba se otázkou rasy zabývat; a bylo by lepší, kdyby se tak dělo racionálně, po klidném zvážení empirických důkazů. Existují však také důvody, proč nebýt ohledně této perspektivy příliš optimistický. . . Částečně to vyplývá z některých pojmů

prozkoumaných v této knize, včetně etnonacionalismu, religiozity a složek lidské osobnosti. Je to také součást něčeho většího, co přesahuje rámec této knihy – vládnoucích ideologií naší doby. Říká se nám, že žijeme v „sekulárním věku“, a přesto se časem opotřebované náboženské koncepty stále vrací v nové podobě. Rasa není jako jakékoli jiné sporné vědecké téma. O „teorii strun“ a „elektromagnetismu“ lze například diskutovat – jistě s vášní, ale bez zášti a odsouzení. O rase to zřejmě nejde. A to proto, že ideologie multikulturalismu odpovídá jakési náboženské, konkrétně křesťanské logice. Zhřešili jsme (rasismem, otroctvím, kolonialismem atd.). Usilujeme o pokání (antirasismus, barvoslepost) a doufáme v vykoupení (postrasová společnost). Tento systém víry mimo jiné potlačuje seriózní diskusi o rasové realitě – zavádí nové označení pro to, co je „svatokrádež“, a pro ty, koho považujeme za „kacíře“. Je to proto, že pokud jsou rasové rozdíly ve výsledcích významně genetické, nemají nic společného s našimi „hříchy“, což vede k zásadní výzvě pro Novou církev a všechny, kteří do ní investovali.

Než se však ponoříme do této „ponuré“ oblasti, podívejme se na světlejší stránky. Pokud je rasa, jak jsme ukázali, vědeckou kategorií, pak se nám vždy otevírají nové cesty výzkumu. Naše chápání rasových rozdílů bude stále nuancovanější a podrobnější a můžeme očekávat, že rasové rozdíly budou existovat i v oblastech, které se na první pohled jeví jako bizarní nebo tajemné. Při bližším zkoumání však pro tyto rozdíly existuje přijatelný evoluční důvod.

Ušní maz, tělesný pach a zápach z úst

Vzhledem k tomu, že se rasy vyvinuly v různých ekologických podmínkách a vykazují tedy rozdíly v genové frekvenci, existují průměrné genetické rozdíly mezi rasami v mnoha znacích. Tyto rozdíly se projevily v důsledku subtilních i méně subtilních rozdílů v prostředí, ve kterém se různé rasy vyvinuly. Žádná kniha na téma rasa by nemohla ani zdaleka popsat všechny tyto rozdíly. Existují například konzistentní rasové rozdíly ve velikosti a tvaru zubů, v tom, jak snadno si tělo uchovává vitamín C, a dokonce i v tom, jak lidé vnímají chuť. Citlivost chuti je vyšší u Indiánů a Afričanů než u Evropanů a Jihoasijců. U Jihoasijců je citlivost chuti dokonce obzvláště nízká.[621] Mohlo by to částečně vysvětlovat sklon jižní Asie k pikantnímu jídlu?

Další zajímavou oblastí současného výzkumu je složení ušního mazu. Existují rasové rozdíly v zápachu a konzistenci ušního mazu, které odpovídají rasovým rozdílům v síle tělesného pachu. Východoasijci mají převážně bílý, suchý a šupinatý ušní maz. Evropané a subsaharští Afričané mají převážně žlutý, vlhký ušní maz, přičemž u subsaharských Afričanů je jeho barva tmavší, blíže oranžové. Ostatní rasy se nacházejí někde mezi. Například ušní maz Indiánů je popisován jako „suchý bílý maz“, zatímco u lidí v jižní Asii se vyskytují různé typy, přičemž přibližně třetina až polovina má jeden nebo druhý typ.[622] Východoasijský typ ušního mazu nemá výrazný

[621] Stanley M. Garn, Human Races (Springfield, IL: Charles C. Thomas, 1961).
[622] Kohichiro Yoshiura, Akira Kinoshita, Takafumi Ishida, et al., “A SNP in the ABCC11 Gene is the Determinant of Human Earwax Type,” Nature Genetics, 38 (2006): str. 324–330.

zápach, zatímco evropský a subsaharský africký ušní maz je štiplavý, přičemž rozdíl spočívá v jediném genu. Lidé s vlhkým typem mazu mají také silnější tělesný pach.[623]

Bylo prokázáno, že šupinatější typ ušního mazu je častější v oblastech s vyšší zeměpisnou šířkou, což znamená, že se pravděpodobně jedná o určitý druh přizpůsobení chladnějšímu prostředí. I mezi Evropany, kde je šupinatý ušní maz vzácnější, je častější v chladnějších ekologických podmínkách.[624] Štiplavost ušního mazu se však liší podle rasové příslušnosti, přičemž těkavé organické sloučeniny – tedy sloučeniny způsobující zápach – jsou nejvyšší u subsaharských Afričanů, následují běloši a nejnižší jsou u Východoasijců.[625] Baker tvrdí, že existují rasové rozdíly v pachu, přičemž černoši mají nejvíce apokrinních (pachových) žláz, Východoasijci nejméně a běloši střední množství.[626] Nález ušního mazu však znamená, že síla pachu se liší mezi rasami, bez ohledu na počet žláz. Tělesné pachy souvisejí s lidskou sexuální přitažlivostí.[627] Lze tedy tvrdit, že stejně jako sekundární pohlavní znaky, například prsa, je i silně páchnoucí ušní maz (a vůně obecně) prostředkem

[623] Katharine A. Prokop-Prigge, Corrine J. Mansfield, M. Rockwell Parker, et al., "Ethnic/Racial and Genetic Influences on Cerumen Odorant Profiles," Journal of Chemical Ecology, 41 (2014): s. 1.
[624] Jun Ohashi, Izumi Naka, Naoyuki Tsuchiya, "The Impact of Natural Selection on an ABCC11 SNP Determining Earwax Type," Molecular Biology and Evolution, 28 (2011): str. 849-857.
[625] Prokop-Prigge, Mansfield, Parker, et al., "Ethnic/Racial and Genetic Influences on Cerumen Odorant Profiles," op cit.
[626] Baker, Race, op cit.
[627] Marc Spehr, Kevin Kelliher, Xiao-Hong Li, et al. (2006). "Essential Role of the Main Olfactory System in Social Recognition of Major Histocompatibility Complex peptide ligands," Journal of Neuroscience, 26: str. 1961–1970.

sexuální reklamy. V nestabilním ekologickém prostředí musíte svou genetickou kvalitu propagovat co nejviditelněji a nejrychleji. To by vedlo, stejně jako u prsou, k závodu ve zbrojení mezi těmi, kteří mají dobré geny, o stále silnější vůni. Tento závod ve zbrojení by byl méně výrazný, čím více by bylo ekologické prostředí odpovídající K-strategii. Rasové rozdíly v ušním mazu jsou tedy takové, jak předpovídá Rushtonův model.

Budoucí výzkum pravděpodobně odhalí řadu dalších významných rasových rozdílů ve všech možných neobvyklých a fascinujících oblastech. Například existují zdokumentované rozdíly mezi pohlavími v oblasti nadýmání, přičemž jedna studie zjistila, že nadýmání u žen je méně časté než u mužů, ale je „olfaktoricky nepříjemnější“. Totéž platí pro „zápach z úst“. Ženy trpí zápachem z úst častěji než muži kvůli „vyšší koncentraci sloučenin síry“ v dechu.[628] Pokud tyto rozdíly mezi pohlavími existují z genetických důvodů, je možné, že existují i rasové rozdíly ve frekvenci nadýmání a „olfaktorické nepříjemnosti“. V tomto ohledu jedna studie z USA zjistila, že Hispánci nejčastěji vykazují „gastrointestinální symptomy“ jako důsledek infekce Helicobacter pylori. Afroameričané nejčastěji trpí „dyspepsií“ – poruchou trávení, která může vést k zápachu z úst – v důsledku této infekce. Infekce tedy způsobuje různé nepříjemné emise u těchto dvou rasových skupin.[629] Zdá se, že existuje stereotyp, že Afroameričané mají

[628] Nick Haslam, Psychology in the Bathroom (Basingstoke: Palgrave Macmillan), s. 64.

[629] Maria-Raquel Huerta-Franco, Julie W Banderas a Jenifer E Allsworth, “Ethnic/Racial Differences in Gastrointestinal Symptoms and Diagnosis

„zápach z úst“, což je přičítáno údajnému nedostatku ústní hygieny.[630] Další možností je, že z genetických důvodů mají sklon k dechu, který je více nepříjemný pro čich. Existují důkazy, že špatný dech je částečně geneticky podmíněný.[631] Navíc můžeme očekávat, že tělesné emise budou čím dál tím problematičtější, čím inteligentnější bude společnost, a to kvůli souvislosti mezi inteligencí a přijímáním velkého množství informací, což vede ke snadnější přestimulaci.[632] Například inteligence předpovídá rozlišování barev, protože čím nuancovanější a podrobnější informace přijímáte, tím lépe můžete vyřešit problém.[633] V tomto ohledu dává smysl, že Severovýchodoasijci již dlouho považují Evropany za nesnesitelně páchnoucí.[634]

Associated With the Risk of Helicobacter Pylori Infection in the US," Clinical and Experimental Gastronenterology, 11 (2018): str. 39-49.

[630] Akintobi, T., Hoffman, L. McAllister, et al. (2016). Assessing the Oral Health Needs of African American Men in Low-Income, Urban Communities," American Journal of Men's Health, https://doi.org/10.1177/1557988316639912 (přístup 15. května 2020).

[631] Arjan Pol, G. Herma Renkema, Albert Tangerman, et al., "Mutations in SELENBP1, Encoding a Novel Human Methanethiol Oxidase," Cause Extraoral Halitosis," Nature Genetics, 50 (2018): str. 120-129.

[632] Ruth I. Karpinski, Audrey M.Kinase Kolb, Nicole A. Tetreault, Thomas B. Borowskid, "High Intelligence: A Risk Factor for Psychological and Physiological Overexcitabilities," Intelligence, 66 (2018): str. 8-23.

[633] Michael A.Woodley z Menie a Heitor B.F. Fernandes, "Showing Their True Colors: Possible Secular Declines and a Jensen Effect on Color Acuity—More Evidence for the Weaker Variant of Spearman's Other Hypothesis," Personality and Individual Differences, 88 (2016): str. 280-284.

[634] Razib Khan, "Why the Japanese Think Westerners Smell Bad (Well, One Reason)," Unz Review, 15. května 2014, http://www.unz.com/gnxp/why-the-japanese-think-westerners-smell-bad well-one-reason/ (přístup 15. května 2020).

„Mám (lucidní) sen“

Je známo, že existují rasové rozdíly ve způsobu spánku. Běloši se během spánku hýbou více než černoši; je to způsob, jak se udržet v teple v prostředí, kde jsou noci velmi chladné.[635] Bílí Američané skutečně trpí třikrát častěji „syndromem neklidných nohou“ (kdy se vám během spánku třesou nohy) než Afroameričané.[636] Ale liší se rasy v povaze svých snů? Jedna studie, byť s malým vzorkem, zjistila, že IQ do větší míry předurčuje začlenění nových zkušeností do snů, zřejmě proto, že evolučním účelem snů je částečně efektivní nácvik chování, které může být užitečné v bdělém životě.[637] Tento vztah byl statisticky významný pouze u „raných snů“, které se vyskytovaly během spánku bez REM fáze. To je podle výzkumníků důležité, protože právě během spánku bez REM fáze mají lidé tendenci vytvářet nové vzpomínky. Pokud je tento výzkum správný, pak bychom vzhledem k rasovým rozdílům v inteligenci mohli očekávat rasové rozdíly v povaze snů. Sny bělochů by se pravděpodobně týkaly spíše nových zážitků z daného dne než sny černochů, i když bychom očekávali, že tento rozdíl zmizí, jakmile bude zohledněna inteligence. Je třeba zdůraznit, že ačkoli byla dosažena statistická významnost, vzorek ve studii snů čítal pouze 24 osob. Jiná studie však odhalila podobné výsledky. Kvalita spánku černochů je

---

635 Garn, Human Races, op cit., s. 67.

636 Ammar Alkhazna, Anwaar Saeed, Wahid Rashidzada a Ann M. Romaker, “Racial Differences in the Prevalence of Restless Legs Syndrome in a Primary Care Setting,” Hospital Practice, 42 (2014): str. 131-137.

637 Stuart M. Fogel, Laura B. Ray, Valya Sergeeva, et al., “A Novel Approach to Dream Content Analysis Reveals Links Between Learning-Related Dream Incorporation and Cognitive Abilities,” Frontiers in Psychology, 9 (2018): 1398.

mnohem variabilnější než u bělochů. To vede k tomu, že si vytvářejí méně vzpomínek, a zejména méně dlouhodobých vzpomínek.[638] To by bylo v souladu s rychlou strategií životní strategie, ve které by podrobná znalost stabilního ekologického prostředí, a tedy dlouhodobá paměť, byla méně důležitá.

V souvislosti s tím studie provedená ve Virginii zjistila, že 76 procent Afroameričanů uvedlo, že mělo lucidní sen, ve kterém si uvědomují, že sní. Ve srovnání s tím lucidní sen mělo pouze 53 procent bělochů.[639] Jedinci, kteří mají lucidní sny, jsou více náchylní k riskování a mají z něj radost, což odpovídá rozdílům mezi černochy a bělochy v oblasti zodpovědnosti a možná i extraverze. S lucidním sněním je také spojena vysoká úroveň obecného vzrušení.[640] Bylo prokázáno, že vstřícnost má negativní vliv na lucidní snění.[641] To by znamenalo, že mezi rasami skutečně existují rozdíly ve kvalitě snů a že tyto rozdíly mají evoluční podklad. Na základě toho bychom očekávali, že Severovýchodoasijci budou mít méně lucidních snů než běloši. Průzkum z roku 2010 sice nezjistil žádný významný rozdíl mezi černochy a bělochy, ale uvádí, že asijští Američané mají

---

[638] Emily Hokkett a Audrey Duarte, "Age and Race-Related Differences in Sleep Discontinuity Linked to Associative Memory Performance and Its Neural Underpinnings," Frontiers in Human Neuroscience, 13 (2019): s. 176.

[639] John Palmer, "A Community Mail Survey of Psychic Experiences," Research in Parapsychology, 3 (1974), str. 130–133. srov., Thomas J. Snyder a Jayne Gakenbach, "Individual Differences Associated with Lucid Dreaming," v Conscious Mind, Sleeping Brain, eds. Jayne Gackenbach a Stephen LaBerge (Boston, MA: Springer, 1988), s. 247.

[640] Snyder a Gakenbach, "Individual Differences Associated with Lucid Dreaming," op cit.

[641] Gabriela Hess, Michael Schredl a Anja Goritz, "Lucid Dreaming Frequency and the Big Five Personality Factors," Imagination, Cognition and Personality, 36 (2017): str. 240-253.

mnohem menší pravděpodobnost, že zažijí lucidní sny, než černoši nebo běloši.[642] Abychom lépe porozuměli těmto rasovým rozdílům, je třeba provést další výzkum evolučních mechanismů, které podmiňují vztah mezi typem osobnosti a lucidním sněním. Vzhledem k tomu, že frekvence lucidních snů s věkem klesá, je možné, že jsou projevem emoční nezralosti, přičemž Východoasijci jsou emočně nejzralejší a mají tedy nejméně lucidních snů.

Smrt kacířům

Ačkoli se provádí velké množství výzkumu rasových rozdílů – jinak by tato kniha nevznikla –, je bohužel do značné míry odtržen od tvůrců politiky i od většiny akademických pracovníků v oblasti společenských a humanitních věd. Mezi populárními intelektuály a novináři, kteří komunikují přímo s veřejností, jsou myšlenky prezentované v této knize prostě anathema.

Mnozí z nás, kteří si uvědomují realitu a význam rasy, dlouho doufali, že „jednoho dne“ se k této otázce vyjádří bezúhonný, vysoce důvěryhodný vědec, který nám ostatním otevře brány. Jak víme, legitimita určitého názoru ve veřejném mínění se odvíjí nejen od toho, co je řečeno, ale také od toho, kdo to říká. Ten den nastal 14. října 2007. Nositel Nobelovy ceny James Watson (nar. 1928) poskytl rozhovor deníku Times of London, ve kterém vyjádřil následující postřeh:

[642] Kelly Bulkeley, “Lucid Dreaming by the Numbers,” v knize Lucid Dreaming: New Perspectives on Consciousness In Sleep, eds. Ryan Hurd a Kelly Bulkeley (Santa Barbara, CA: Praeger, 2014), s. 6.

> Jsem přirozeně pesimistický ohledně budoucnosti Afriky, protože všechny naše sociální politiky vycházejí z předpokladu, že jejich inteligence je stejná jako naše – zatímco všechny testy ukazují, že tomu tak ve skutečnosti není.[643]

Watson, který rozhodně nebyl fanatickým „rasistou“, z této skutečnosti neměl žádnou radost; naopak si přál, aby tomu tak nebylo, a doufal, že se podaří najít schůdná řešení. Zdůrazňoval však, že ta lze vymyslet až poté, co se smíříme s realitou. Je těžké si představit kvalifikovanější osobu, která by mohla tuto informaci sdělit veřejnosti. Watson spolu s Francisem Crickem (1916–2004) v roce 1953 objevili dvojitou šroubovicovou strukturu DNA; je právem považován za jednoho z otců moderní genetiky a byl vedoucí osobností projektu Human Genome Project. Kdo jiný by mohl prolomit toto tabu?

Po zveřejnění rozhovoru v Timesu se ve světových médiích rychle a bouřlivě rozhořčila veřejnost. Watson byl široce odsuzován a někteří spekulovali, zda tento kdysi velký muž neztratil rozum. Watson se téměř okamžitě omluvil: „Nechápu, jak jsem mohl říct to, co mi je připisováno. Pro takové přesvědčení neexistuje žádný vědecký základ.“[644] Ale to zdaleka nestačilo. Následující týden byl Watson suspendován z

---

[643] Charlotte Hunt-Grubbe, “The Elementary DNA of Dr Watson,” Times, 14. října 2007, https://www.thetimes.co.uk/article/the-elementary-dna-of-dr-watson-gllb6w2vpdr (přístup 15. května 2020).

[644] Cornelia Dean, “Nobel Winner Issues Apology for Comments About Blacks,” New York Times, 19. října 2007, https://www.nytimes.com/2007/10/19/science/19watson.html (přístup 15. května 2020).

funkce rektora laboratoře Cold Spring Harbor Laboratory na Long Islandu a také z její správní rady.[645] Následující desetiletí bylo ve znamení mlčení a exilu. V roce 2014 Watson v rámci pokání, zoufalství nebo ponížení vydražil svou Nobelovu cenu s tvrzením, že část peněz chce věnovat Cold Spring Harbor poté, co byl prohlášen za „nečlověka“ a přinesl neštěstí své domovské instituci.[646]

Zajímavé je, že v roce 2019, asi 12 let po rozhovoru pro Times, se Watson vrátil do veřejného povědomí díky dokumentu o svém životě, který natočila americká veřejnoprávní televize. Když byl v rozhovoru před kamerou dotázán, zda se jeho názory na rasu a inteligenci od roku 2007 změnily, Watson odpověděl: „Vůbec ne.“

> Byl bych rád, kdyby se to změnilo, kdyby existovaly nové poznatky, které by potvrzovaly, že výchova je mnohem důležitější než vrozené dispozice. Ale žádné takové poznatky jsem nezaznamenal. A v testech IQ existuje průměrný rozdíl mezi černochy a bělochy. Řekl bych, že tento rozdíl je genetický.[647]

---

[645] Cornelia Dean, “James Watson Quits Post After Remarks on Races,” New York Times, 26. října 2007, https://www.nytimes.com/2007/10/26/science/26watson.html (přístup 15. května 2020).

[646] Ian Sample, “Billionaire bought James Watson’s Nobel prize medal in order to return it,” The Guardian, 9. prosince 2014, https://www.theguardian.com/science/2014/dec/09/russian-billionaire-usmanov-james-watson-nobel-prize-return-scientist (přístup 15. května 2020).

[647] Amy Harmon, “James Watson Had a Chance to Salvage His Reputation on Race. He Made Things Worse,” New York Times, 1. ledna 2019, https://www.nytimes.com/2019/01/01/science/watson-dna-genetics-race.html (přístup 15. května 2020).

Watsonovi je nyní přes 90 let, a proto nelze očekávat, že bude energickým aktivistou za nevyslovitelné pravdy. Bohužel však „poučením“ většiny veřejně činných vědců bylo mluvit o všem možném kromě rasy. Při reportáži o Watsonově kauze New York Times prováděl rozhovory s různými populačními genetiky, jejichž práce naznačuje rasové rozdíly, ale kteří se všichni zdráhali vyvodit zřejmé závěry. Jedním z nich byl harvardský genetik David Reich, který „tvrdil, že nové techniky studia DNA ukazují, že některé lidské populace byly geograficky odděleny dostatečně dlouho na to, aby se u nich mohly vyvinout průměrné genetické rozdíly v kognitivních schopnostech a chování“. Reich však podle Times odmítá rasové rozdíly, protože „odpovídají dlouhodobým populárním stereotypům“ a jsou tedy „v podstatě zaručeně nesprávné“.[648] Problémem je, že stereotypy nejsou „zaručeně nesprávné“; ve skutečnosti stereotypy obecně obsahují značnou míru pravdy. Bylo by jen mírným přeháněním říci, že jsou „v podstatě zaručeně správné“, protože by neexistovaly, kdyby nebyly užitečné.[649] Někdo jako Reich, jehož povoláním je zkoumat věci z evolučního hlediska, by si to měl uvědomit.

Richard Dawkins, snad jeden z nejslavnějších žijících vědců, se již řadu let zabývá tématem rasy a souvisejícími otázkami, jako je eugenika, ve svých knihách a v médiích. Jakmile se však situace stane příliš citlivou – a zdá se, že i on by mohl být „zrušen“ –, Dawkins strategicky ustoupí. Kdyby žil v době královny Viktorie, vydání knihy s názvem The God

[648] Tamtéž.
[649] Jussim, Social Perception and Social Reality, op cit.

Delusion by ho mohlo stát mnoho.[650] V roce 2006, za vlády premiéra Tonyho Blaira, vydal Dawkins dílo, které bylo sice v některých kruzích kontroverzní, ale nakonec mu vyneslo přednášky, univerzitní katedry a televizní vystoupení – spolu s pověstí „provokativního" člověka. Naopak mírné komentáře Jamese Watsona ho uvrhly téměř do zapomnění.

Může svět přijmout rasu?

V roce 2004 napsali antropolog Vincent Sarich (1934–2012) a novinář Frank Miele, šéfredaktor časopisu Skeptic, knihu s podobnou motivací jako tato, Race: The Reality of Human Differences.[651] Autoři nastínili tři možné scénáře, jak bychom se nakonec mohli „naučit žít s rasou". Předpokládali tři možné etické, ekonomické a politické systémy:

- Meritokracie na globálním trhu – Nechte rozdíly mezi skupinami být a snažte se ovládat zášť vůči skupinám s vysokým výkonem.
- Pozitivní diskriminace, rasové normy a kvóty – Státem vynucené vyrovnávání „na úkor individuální svobody a v konečném důsledku i celkové úrovně výkonnosti".
- Rostoucí resegregace a vznik etnopolitiky – Polarizace a separace, s větším nebezpečím, jak domácím, tak mezinárodním, ze strany skupin, které se považují za „oběti a vyloučené z globálního trhu".[652]

---

[650] Dawkins, The God Delusion, op cit.

[651] Vincent Sarich a Frank Miele, Race: The Reality of Human Difference (Boulder CO.: Westview Press, 2004).

[652] Tamtéž, 259. Výstižné popisy jsou převzaty z knihy Johna Derbyshira We Are Doomed: Reclaiming Conservative Pessimism (New York: Crown Forum, 2009).

Každá z těchto cest by měla určité výhody a nevýhody. Globální meritokracie a slepota vůči rase by pravděpodobně nejvíce přispěly k ekonomickému a vědeckému pokroku, ale také by prohloubily nerovnost a zášť. Jak jsme diskutovali v úvodu, moderní západní státy jsou řízeny na základě dvou odlišných ideologií, které vznikly v různých časových obdobích: na jedné straně diverzita a na druhé straně občanský nacionalismus a rovnost. Zjednodušeně řečeno, všichni jsme jiní... a všichni jsme stejní. Zjevné rasové rozdíly ve výsledcích uvnitř národů – a dokonce i mezi národy – by téměř vždy vyvolaly populistické revolty. Každý národ chce své místo na slunci. A není přehnané říci, že „meritokratický globalismus“ vede ke své vlastní zkáze a je ve své podstatě zcela protilidskou ideologií. Prostě nejsme evolučně připraveni přijmout takové uspořádání. Je to evoluční nesoulad, protože jsme stvořeni k tomu, abychom fungovali ve společnostech geneticky relativně podobných lidí.

Mohli bychom také říci, že tři cesty, které Sarich a Miele navrhují, dnes ve skutečnosti koexistují v moderních západních národních státech v nejisté a nestabilní konstelaci. Spojené státy například praktikují pozitivní diskriminaci a rasovou normu na základě národní demografie v soukromých i veřejných organizacích, zejména v akademické sféře. Tyto stejné instituce (nebo alespoň ty velké) se však zároveň chápou jako globální a otevřené nejlepším talentům z celého světa. V důsledku toho jsme svědky vzestupu „identitní politiky“ mezi menšinovými populacemi v USA, včetně těch, jako jsou Hispánci, které se stávají pluralitními. Dokonce i „bílý nacionalismus“, který byl

ještě před několika desítkami let zcela okrajovou ideologií, se stal horkým tématem v mainstreamových médiích. Za sto let budou historici a politologové možná na naši dobu vzpomínat jako na přechodnou, založenou na zjevně protichůdných normách, které dříve či později musely ustoupit novému dominantnímu paradigmatu.

Čím je společnost rasově rozmanitější, tím více se etnické konflikty stávají nevyhnutelnými. Lidé chtějí mít pocit „domova“; chtějí žít s příslušníky své vlastní rasy, kterým budou neúměrně pomáhat, a budou neúměrně nedůvěřovat příslušníkům jiných ras. Jak jsme již diskutovali, rasová diverzita navíc snižuje důvěru i uvnitř konkrétní rasové skupiny, protože její členové vnímají své soukmenovce jako možné spolupracovníky nepřítele. V důsledku toho by nás neměl překvapit vzestup „identitní politiky“, která zahrnuje mimo jiné blokové hlasování ve volbách. Tento proces pravděpodobně ohlašuje úpadek demokracie, nebo alespoň „demokracie“, jak byla chápána ve 20. století, protože samotná idea „nás“ je destabilizována. Existuje reálná možnost rasové demagogie, stejně jako jakési „autoritářské oligarchie“, v níž jsou vládnoucí třídy odtrženy od lidí, kterým vládnou, nebo k nim dokonce zaujímají nepřátelský postoj.[653] Příklady toho již vidíme na vlastní oči.

Porozumění otázce rasy je v těchto „zajímavých časech“ nesmírně důležité. Nepochybuji o tom, že tato kniha bude v některých kruzích přijata s nepřátelstvím. Jiní ji budou aktivně

[653] Viz Tatu Vanhanen, Ethnic Conflicts, op cit.

ignorovat a odmítnou se zabývat pojmy, které jsou pro jejich obory odbornosti nesmírně důležité. Ale já jsem tuto knihu nenapsal proto, abych vyvolal pobouření nebo rozdělení. Napsal jsem ji, protože je životně důležité pochopit svět kolem nás logicky, systematicky a bez rozptylování se dogmaty a emocemi. A v tomto procesu se možná přiblížíme k pochopení toho, kým skutečně jsme.

O autorovi

Edward Dutton je redaktorem nakladatelství Washington Summit Publishers. Působí ve Finsku a je plodným výzkumníkem a komentátorem. V roce 2020 byl Dutton jmenován profesorem evoluční psychologie na Asbiro University v Lodži v Polsku.

Dutton se narodil v Londýně v roce 1980 a studoval teologii na Durhamské univerzitě, než v roce 2006 dokončil doktorát z religionistiky na Aberdeenské univerzitě. Jeho výzkum se stal základem jeho první knihy Meeting Jesus at University: Rites of Passage and Student Evangelicals. V roce 2011 byl jmenován docentem antropologie náboženství a finské kultury na Univerzitě v Oulu.

V roce 2012 se Dutton přeorientoval na evoluční psychologii a nikdy toho nelitoval. Dutton publikoval v předních psychologických časopisech, včetně Intelligence, Personality and Individual Differences a Journal of Biosocial Science. Dutton byl mimo jiné hostujícím výzkumníkem na Leidenské univerzitě v Nizozemsku a na Univerzitě v Umeå ve Švédsku a akademickým konzultantem výzkumné skupiny na King Saud University v Rijádu v Saúdské Arábii. O Duttonově výzkumu informovaly celosvětové publikace, jako jsou Daily Telegraph, The Sun, Le Monde, Newsweek a další, a jeho práce byly přeloženy do ruštiny, portugalštiny, španělštiny a češtiny.

Duttona najdete online na jeho oceňovaném kanálu The Jolly Heretic. Je ženatý s Finkou, má dvě malé děti a rád vaří indická jídla a zabývá se genealogií.